

บทที่ ๔

ความสัมพันธ์ระหว่างจินตภาพกับแนวคิด

เนื่องจากคำว่า "Theme" ในวงการวรรณกรรมบ้านเรายังไม่มีศัพท์บัญญัติที่เป็นมาตรฐาน บางท่านใช้ว่า "แก่นเรื่อง" (สุวรรณ กะริยงไกรเพ็ชร , ๒๕๑๔ : ๔..) บางท่านใช้ว่า "สารัตถะ" (กุหลาบ มลลิกะมาส , ๒๕๓๕ : ๑๐๗.) ในงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยขอใช้คำว่า "แนวคิด" แทนคำว่า Theme หมายถึงแนวความคิดที่เป็นแก่นหรือความคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง เป็นสิ่งที่ช่วยร้อยรัดเรื่องราวทั้งหมดไว้ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา ดังนั้นแนวคิดจึงถือเป็นหัวใจสำคัญ ช่วยคุมเรื่องให้มีเอกภาพ ผู้แต่งที่มีความสามารถจะสร้างองค์ประกอบของเรื่องได้อย่างเกี่ยวพันสอดคล้องกัน เพื่อนำไปสู่แนวคิดหรือความคิดสำคัญของเรื่องได้อย่างแจ่มชัด

การใช้จินตภาพ เป็นกลวิธีอันโดดเด่นในงานวรรณกรรมของสุวรรณี ไม่ว่าจะเป็นจินตภาพ โดยการใช้คำ หรือจินตภาพโดยการใช้ความเปรียบและสัญลักษณ์ ตามแบบเฉพาะของสุวรรณีคือการนำคำมาสร้างรายละเอียดให้แก่ สี แสง เสียง กลิ่น รส ความเคลื่อนไหว อารมณ์ความรู้สึก และการนำธรรมชาติมาเป็นความเปรียบและสัญลักษณ์ งานของสุวรรณีจึงอุดมด้วยจินตภาพที่งดงาม และจินตภาพจึงเป็นกลวิธีสำคัญที่สุวรรณีใช้สื่อแนวคิดของเรื่อง ดังนั้นจินตภาพจึงไม่ใช่เพียงภาพที่เกิดขึ้นในจินตนาการของผู้อ่านเท่านั้น หากยังช่วยสื่อให้เห็นความคิดหรือแนวคิดของเรื่อง ด้วยเหตุนี้จินตภาพกับแนวคิดจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้ง

ในบทที่ ๒ และบทที่ ๓ ผู้วิจัยได้แสดงให้เห็นถึงกลวิธีการสร้างจินตภาพโดยการใช้คำและการใช้ความเปรียบกับสัญลักษณ์ เห็นถึงลักษณะพิเศษของสุวรรณีคืออิทธิพลความเป็นจิตรกรของสุวรรณีส่งผลต่อการสร้างงานวรรณกรรม ภาพที่ปรากฏในงานวรรณกรรมจึงคล้ายภาพเขียน นอกจากได้ภาพที่ประณีตงดงามแล้ว ภาพแต่ละภาพยังเปี่ยมไปด้วยอารมณ์ความรู้สึก มีส่วนช่วย

ให้ผู้อ่านเข้าใจสารที่สุวรรณณีต้องการนำเสนอ ส่วนในบทที่๔นี้ ผู้วิจัยนำจินตภาพที่สุวรรณณีสร้างขึ้น อย่างเป็นระบบใน ๔ องค์ประกอบ คือ จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง จินตภาพจากการตั้งชื่อ ตัวละคร จินตภาพจากการบรรยายลักษณะตัวละคร และจินตภาพจากฉากสำคัญ มาแสดงให้เห็นว่าจินตภาพที่สุวรรณณีตั้งใจสร้างขึ้นทั้ง ๔ ประการนี้ ช่วยสื่อแนวคิดของเรื่องอย่างไร เพื่อให้ เห็นความสัมพันธ์กันอย่างชัดเจนระหว่างแนวคิดกับจินตภาพ ผู้วิจัยขอทำการวิจัยงานวรรณกรรม ที่นำมาเป็นตัวแทนงานวรรณกรรมของสุวรรณณี จำนวน ๑๓ เรื่อง ทีละเรื่อง โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึง แนวคิดที่ปรากฏในเรื่องก่อน แล้วจึงนำจินตภาพจากองค์ประกอบ ๔ ประการ มาแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กันระหว่างแนวคิดกับจินตภาพ

๑.แนวคิดเรื่องเก้าอี้ขาวในห้องแดง

มนุษย์ควรมีจิตวิญญาณที่บริสุทธิ์ เป็นตัวตนของตนเองอย่างแท้จริง มนุษย์ไม่จำเป็นต้องคล้อยตามสังคมที่แวดล้อมตนอยู่ ไม่ยึดติดกับพันธนาการบางอย่าง ที่มนุษย์คิดว่าไม่ได้ไม่ ถูกไม่ควร ความพอใจและความพอดีในสิ่งที่ตนมีและตนเป็นอาจนำพาให้มนุษย์พบกับความสุขที่แท้จริงได้

๑.๑ จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง

การตั้งชื่อเรื่องเป็นกลวิธีอย่างหนึ่งที่สำคัญ และจำเป็นต่อการสร้างสรรค์วรรณกรรม เพราะชื่อเรื่องเป็นสิ่งแรกที่กระทบสายตาของผู้อ่าน ช่วยให้ผู้อ่านเกิดความสนใจใคร่รู้และอยากติดตามอ่านเรื่องราวภายในเล่มต่อไปจนจบ (พิชรีย์ จำปา , ๒๕๓๙ : ๘๗) ชื่อเรื่องจึงเป็นเสน่ห์สำคัญของหนังสือ (เจือ สตะเวทิน , ๒๕๑๐ : ๑๒๘) ที่ผู้แต่งจำเป็นต้องพิถีพิถันเลือกสรรถ้อยคำ มาใช้เป็นชื่อเรื่อง ส่วนใหญ่จะเป็นข้อความที่สั้น กระชับรัดกุมเร้าความสนใจ แต่ไม่ว่าจะตั้งชื่อ ลักษณะไหนก็ตาม ชื่อเรื่องต้องมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเรื่องอย่างแนบเนียน

สุวรรณณีตั้งชื่อเรื่องนี้ว่า "แก้อี๊ชาวในท้องแดง" ผู้วิจัยเห็นว่าสุวรรณณีมีความคิดและจินตนาการที่ลึกซึ้งซับซ้อน โดยนำสัญลักษณ์ที่ตนกำหนดให้เป็นตัวแทนของ ตัวละครเอกคือ "แก้อี๊ชาว" กับสังคมที่แวดล้อมตัวละครเอกอยู่คือ "ท้องแดง" มาเป็นชื่อเรื่อง ช่วยสื่อให้เห็นถึงแนวคิดที่ปรากฏในเรื่องชัดเจนขึ้น "แก้อี๊ชาว" เป็นตัวแทนของละเวง สีขาวเป็นสีที่บริสุทธิ์ แจ่มใส แสดงถึงความไม่มีมลทิน (น.ณ ปากน้ำ , ๒๕๓๑ : ๔๙) แสดงให้เห็นถึงความขาวสะอาด ความสว่าง ความเรียบง่าย ความเป็นอิสระ ความนุ่มนวลอ่อนโยน และความดีงาม ลักษณะดังกล่าวล้วนเป็นลักษณะของละเวงตัวละครเอกของเรื่องทั้งสิ้น ส่วนท้องแดง ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าสีแดงเป็นสีโทรมร้อน ทำให้เห็นถึงท้องหรือสังคมที่สับสนวุ่นวายแก่งแย่งชิงดีกัน เพื่อความสะดวกสบาย ที่สังคมได้ผูกมัดตรึงไว้ให้มนุษย์เข้าใจว่านั่นคือความสุข ถือเป็นยอดปรารถนาของคนในสังคม มนุษย์ส่วนใหญ่จึงพยายามดิ้นรนไขว่คว้าให้ได้มา ไม่ว่าจะเป็ความมีหน้ามีตาในสังคม ชีวิตที่ทรูทราวุ่มเฟือย ความไร้แก่นสารไร้จุดยืนที่ถูกต้องของชีวิต ทำให้มนุษย์ไม่สามารถนำพาชีวิตของตนให้พบความสุขที่แท้จริงได้ สุวรรณณีกำหนดให้ตัวละครประกอบในเรื่อง เป็นตัวแทนมนุษย์ประเภทนี้ ได้แก่ วิชาศพัคค์ตร์ สาวิตรี จิตติ หรือแม่แต่บุรพาทที่ดูเหมือนจะสมถะ ไม่แยแสต่อสังคมไม่คล้อยตามสังคมเหมือนละเวง แต่เพราะความไม่มีจุดยืนของตน เขาจึงยังต้องอยู่ในวังวนนี้ และมีโทษที่มิต่างอะไรจากท้องแดง การกำหนดให้แก้อี๊ชาวอยู่ในท้องสีแดงนั้น สุวรรณณีใช้เทคนิคการให้สีตัดกันอย่างรุนแรง เป็นการสร้างจินตภาพที่รุนแรงและชัดเจนในความรู้สึกของผู้อ่าน ช่วยเน้นให้ภาพแก้อี๊ชาวแปลกแยกและโดดเด่นจากท้องสีแดง โดยมีตัวอย่างจากตัวบทมาช่วยสนับสนุน ให้ความสัมพันธ์ระหว่างจินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง และแนวคิดของเรื่อง ดังนี้

"รักเขาหรือนะ"

บุรพานิ่ง

"แต่เขาก็น่ารักนะ" สาวิตรีทำมือ "ตัวบางเหมือนต้นอ้อ หัวขยิกเหมือนลูกเงาะ ตาใสเหมือนน้ำค้างบนยอดหญ้า"

สาวิตรีบรรยายลักษณะของละเวงได้ไม่ผิดเพี้ยน

"ไม่รู้เขาใส่อะไรได้ยังไง ท่ามกลาง..." สาวตรีลดเสียงให้เบาลงเมื่อตนตรีมีที่ท่าว่า
จะหยุด

"ท่ามกลางอะไรดีนะ...ความกล้าแข็งหยาบกระด้างของสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน"

(แก้วฟ้า : ๕๑.)

ความใสของนัยน์ตาละเวง ก็คือนัยน์ตาของเด็กที่ชื่อบริสุทธิ์ ไม่ปนเปื้อนไปตามสภาพ-
แวดล้อม เป็นส่วนหนึ่งของความเป็นแก้วฟ้าสีขาวของเธอ สุวรรณีกำหนดให้สาวตรีตั้งข้อสงสัยว่า
ละเวงยังคงความใสอยู่ได้อย่างไรในท้องแดงหรือ "ความกล้าแข็งหยาบกระด้างของสิ่งแวดล้อม
ปัจจุบัน" จะเห็นได้ว่าจินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่องนี้ มีส่วนช่วยสื่อให้ผู้อ่านเห็นถึงแนวคิดสำคัญ
ของเรื่องอย่างลึกซึ้งชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจสาระสำคัญ หรือแนวคิดโดยเชื่อมโยงกับชื่อตัวละคร
การบรรยายลักษณะของตัวละครและฉาก ทั้งหมดนี้มีส่วนช่วยในการตีความหมายซึ่งกันและกัน
จนบรรลุถึงสารที่สุวรรณีต้องการนำเสนอได้อย่างสมบูรณ์

๑.๒. จินตภาพจากการตั้งชื่อตัวละคร

การตั้งชื่อตัวละครถือเป็นศิลปะอย่างหนึ่งในการสร้างสรรค์วรรณกรรม ไม่ใช่ตั้งชื่อขึ้นมา
เพียงเพื่อให้ตัวละครที่โดดเด่นอยู่มีชื่อเท่านั้น แต่มีอะไรที่ละเอียดอ่อนลึกซึ้งแฝงอยู่
สายทิพย์ นฤลภกิจ กล่าวว่ "ชื่อของตัวละครควรตั้งให้เหมาะสมกับรูปร่างหน้าตา เพศ อาชีพ
และสภาพแวดล้อมทางสังคมของตัวละครแต่ละตัว เช่น เด็กสาวจากชนบทน่าจะชื่อ นิล กล้วย
แก้ว บัวคำมากกว่า พิชราวลัย หรืออุรวลี ...แต่ในกรณีที่ผู้แต่งต้องการจะใช้ชื่อตัวละคร ให้เป็น
เครื่องมือสื่อความคิดไปยังผู้อ่านนั้น ผู้แต่งอาจตั้งชื่อตัวละครให้ขัดแย้งกับความเป็นจริง หรือขัด
แย้งกับหลักดังกล่าวข้างต้นก็ได้ ดังเช่นลาวคำหอม ตั้งชื่อตัวละครชาวไร่ยากจนว่า "เฒ่ามี"
หรือตั้งชื่อเศรษฐีหน้าเลือดซึ่งคอยขูดรีดเงินจากชาวไร่ยากจนไปทำบุญ อันมีลักษณะเป็นการทำ
บาปมากกว่าทำบุญว่า "เศรษฐีบุญ" ...หรือผู้แต่งบางคนตั้งชื่อตัวละครให้เป็น "สัญลักษณ์"
เช่นในเรื่องสั้นเรื่อง "หายไปกับลมหายใจ" ของชาติ กอบจิตติ ตั้งชื่อตัวละครเอกว่า "ครูโท"

เพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์แทนสังคมไทย และตั้งชื่อตัวละครประกอบว่า "ครูหรั่ง" เพื่อเป็นสัญลักษณ์แทนสังคมตะวันตก (สายทิพย์ นุกุณกิจ, ๒๕๓๗ : ๑๐๖.) ดังนั้นการตั้งชื่อตัวละครจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะนอกจากจะเป็นตัวช่วยสร้างบรรยากาศ ให้ดูสมจริงอย่างประสานกลมกลืนกับสภาพที่ควรจะเป็นแล้ว ในบางครั้งนักเขียนยังใช้ชื่อตัวละครเป็นเครื่องมือให้ผู้อ่านเข้าใจแนวคิดที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ นักเขียนที่มีความสามารถ ต้องมีจินตนาการที่ลึกซึ้งกว้างไกล สามารถกำหนดและวาดภาพเรื่องราวทั้งหมดอย่างสอดคล้องประสานกัน ต้องอาศัยความละเอียดอ่อนพิถีพิถันเป็นอย่างยิ่ง ถึงจะสร้างตัวละครขึ้นมาและกำหนดชื่อให้แก่นมันได้อย่างเหมาะสมที่สุด สุวรรณเป็นนักเขียนผู้หนึ่ง ที่มีจินตนาการลึกซึ้งกว้างไกล มีความพิถีพิถันอันแสนประณีต ละเอียดอ่อนในการบรรจงเลือกชื่อมอบให้แก่ตัวละครแต่ละตัวของตนเป็นอย่างยิ่ง ชื่อตัวละครแต่ละตัวในเรื่องนอกจากจะเหมาะสมกับตัวละครเหล่านั้น และก่อให้เกิดจินตภาพที่ประณีตงดงามแล้วยังช่วยสื่อสารบางประการให้ผู้อ่านตระหนักถึงแนวคิดของเรื่องอย่างชัดเจนขึ้น ในการชี้ให้เห็นจินตภาพที่เกิดจากการตั้งชื่อตัวละคร อันจะโยงไปสู่แนวคิดสำคัญของเรื่องนั้น ผู้วิจัยขอนำเสนอเฉพาะชื่อของตัวละครที่มีความสำคัญต่อแนวคิด บางเรื่องอาจจะปรากฏเพียงชื่อเดียว คือชื่อของตัวละครเอก บางเรื่องอาจนำชื่อตัวละครประกอบมาศึกษาด้วย หากตัวละครเหล่านั้นมีชื่อและมีบทบาทที่สอดคล้องสัมพันธ์กับแนวคิด ดังต่อไปนี้

ในเรื่องเก้าอี้ขาวในห้องแดงนี้ มีตัวละครเอกที่เด่นที่สุดของเรื่องเพียงหนึ่งตัว คือ ละเวง เป็นผู้แสดงแนวคิดที่สุวรรณนึกกล่าวถึง นอกนั้นเป็นตัวละครประกอบ ที่มีความสำคัญ เพราะเป็นตัวละครที่สุวรรณที่ประกอบสร้างขึ้นเพื่อช่วยเชิดชูให้ตัวละครเอกเด่นขึ้น เป็นไปตามแนวคิดที่สุวรรณได้กำหนดไว้

๑.๒.๑. ละเวง

ละเวง ตัวละครเอกของเรื่อง สำหรับนักอ่านวรรณคดี น่าจะคุ้นกับชื่อนี้ เพราะไปพ้องกับชื่อตัวละครในเรื่องพระอภัยมณีของสุนทรภู่ แม้จะใช้เพียงคำว่าละเวงเท่านั้น แต่จากบริบทแวดล้อมอื่นชวนให้ผู้อ่านเข้าใจว่า ละเวงในที่นี้ ก็คือละเวงวัลลา

"บางอย่างที่คนเราเห็นว่าดีแล้วเหมาะแล้ว แต่บางคนอาจจะว่าไม่เข้าท่า...ไป
เดอะ คุณละเวงวัลลา เพื่อนๆเขาพร้อมกันแล้ว"

(แก้วอี๋ : ๕.)

"แม่คงอึ้งใจจนกินข้าวไม่ลง"

"ทำไมหรือคะ?"

"หนูเรียนได้ปริญญา"

"โถ - คุณแม่ ใครๆ ก็เรียนได้"

"แต่หนูของแม่เรียนเก่งกว่าเพื่อน สวยกว่าใครเพื่อน"

ละเวงหัวเราะ

"เพราะฉะนั้นหรือคะ คุณแม่ถึงได้ตั้งชื่อหนูว่าละเวง เพื่อนหนูนะเรียกหนูว่า
ละเวงวัลลา เรื่อยเชียว"

(แก้วอี๋ : ๘.)

"คุณทำหน้าที่ยังกะว่าคนที่ชื่อละเวงจะมีแต่ในเรื่องพระอภัยมณีเท่านั้น"

(แก้วอี๋ : ๑๘๑.)

"ชื่อละเวง"

"โอโฮ..." เขาร้อง "มีวัลลาต่อท้ายด้วยหรือเปล่านะ"

(แก้วอี๋ : ๓๒.)

"เขาชื่อละเวง"

"แม่เจ้าโวย" ชายกลางคนอุทาน "แม่เขาคงแก่พรรณคดี ก็มันแหละ เขา
ชอบอ่านหนังสือมาตั้งแต่เล็ก ก็เพราะชอบอ่านนี่นะซิ เลยหนีตามผู้ชายไป"

(แก้วอี๋ : ๓๔.)

สุวรรณีกำหนดให้ตัวละครเอกของเรื่องชื่อละเวง และระบุให้ผู้อ่านทราบว่า ละเวงก็คือ
นางละเวงวัลลา ผู้วิจัยเห็นว่าเพราะสุวรรณีเล็งเห็นลักษณะร่วมกันบางประการ ของละเวงวัลลา
ในเรื่องพระอภัยมณีกับละเวงในเรื่องแก้วอี๋ชาวในท้องแดง ดังนี้

๑.๒.๑.๑ความเป็นลูกกำพร้า

ละเวงเป็นลูกกำพร้า บิดามารดาประสบอุบัติเหตุเสียชีวิตเมื่อละเวงเรียนจบชั้นปริญญาตรี

ละเวงหลับตา เห็นคุณพ่อคุณแม่ที่เขาเอาอนเคียงคู่กันติดตาก หล่นเป็นลมไป
ในวาระนั้นเอง... รูปบิดามารดาที่ยิ้มมองมาทางละเวงนั้น เหมือนจะปลอบใจให้ละเวงสู้ต่อไป
หล่นก้มลงกราบศพ หยิบชूपเทียนที่บูรพาจุดให้ปักตรงราวเทียน

(แก้วอี๋ : ๓๖ , ๓๙.)

นางละเวงวัลลาเองเป็นลูกกำพร้าเมื่ออยู่ในวัยสาวเช่นเดียวกับละเวง

"ส่วนละเวงวันพากุมารี	ทราบว่ามีกับบิดานิคาโลย
ตกตลิ่งชิงแสงสิ้นแรงเรียว	ร้องกรีดเดียวสิ้นชลบไสล
พวกพี่เลี้ยงเคียงสนองประคองไว้	ต่างแกไขค้อยพินสือนองศ์
.....	
ทูลกระหม่อมจอมโลกของลูกเอ๋ย	พระละเลยลูกไว้ไปสวรรค
แล้วมีหน้าข้าพระพี่สิ้นชีวิน	ลูกจะผลันพักตราไปหาใคร
เหลือลำบากยากเย็นด้วยเป็นหญิง	ยังคิดยั้งเยือกอราน้ำตาไหล
กำพร้าแม่แต่ได้อยู่กับภวนัย	ไม่เปลี่ยวใจถูกยาเหมือนครานี้
โอ้พระองค์ทรงสวัสดิ์ฉัตรทวีป	ตั้งประทับแจ่มจรัสรัศมี
มาดับวับลับฟ้าทั้งธาตรี	ไม่เห็นพี่พ่อแม่อยู่แต่ตัว"

(พระอภัยมณี : ๔๐๙ - ๔๑๐.)

๑.๒.๑.๒ความเข้มแข็งอดทน

ละเวงและนางละเวงวัลลา ต่างก็เป็นหญิงที่มีความเข้มแข็งอดทน ยืนหยัดต่อสู้ด้วยตนเอง

สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างน่ายกย่อง ดังนี้

น้ำตาแล่นขึ้นกลบเนียนตา ละเวงريباอดมันทั้งอย่างรวดเร็ว

(เก้าอี้ : ๔๐.)

"พุงนี้...นะ จะให้ผมไปรับไหม...อ้อ...มาเอง ดี...ผมชมคุณข้อนี้ คุณดูพึ่งตัวเองได้
และนี่แหละที่ผมอยากจะให้ผู้หญิงทุกคนในประเทศไทยนี้เป็นอย่างคุณ"

(เก้าอี้ : ๑๘๔.)

ดูละเวงอ่อนแอ ทว่าก็เพียงรูปร่างเท่านั้น บุรพาวุธที่ว่าจิตใจละเวงเข้มแข็งกว่า
ผู้หญิงธรรมดา ว่าได้ว่าลักษณะใหม่นี้เกิดขึ้น...หรือไม่ก็ ละเวงพยายามทำให้เกิดขึ้น ตั้งแต่หล่อน
กลายเป็นผู้หญิงตัวคนเดียว

(เก้าอี้ : ๑๘๕.)

"ผิวนัดสักวันเถอะนะ"

"ไม่สำคัญนักหรอกค่ะ" ละเวงว่า

"ให้มันไต่ยั้งงั้นซี" จิตตีทำเสียงเอะอะตามเคย "ผมว่าแล้วไงละ อยากได้ผู้หญิง
เข้มแข็งเหมือนคุณละเวง...ไอ้ผมนะเกลียดตนักเชียว แม่พวกเหยียบซีไ้ไม่ผ่อนนะ"

(เก้าอี้ : ๒๒๙.)

"ผมจะไม่อ่อนวอนคุณละ ถึงผมจะอยากจะทำยั้งงั้นแทบตายก็ตาม" เขาหม้มปาก
"ละเวง ผมเข้าใจคุณดี ให้อภัยซี" เขาอดที่จะสบถไม่ได้ "คุณเป็นผู้หญิงตัวเล็กๆ ที่เข้มแข็งอย่าง
ร้ายกาจ"

(เก้าอี้ : ๔๓๑ - ๔๓๒.)

จากตัวอย่างสุวรรณีแสดงให้เห็นภาพความเข้มแข็งอดทนของละเวง แม้จะไร้ญาติขาดมิตร
แต่สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างเข้มแข็งอดทน ไม่หวังพึ่งผู้อื่น พึ่งตนเองได้ เป็นลักษณะที่ทำให้
ละเวงโดดเด่นจากผู้หญิงส่วนใหญ่ในสังคม ที่ชอบทำตัวอ่อนแอ ไม่พึ่งตนเอง คอยแต่จะให้ผู้อื่น
ช่วยเหลือ ส่วนนางละเวงวัลลา ก็มีความเข้มแข็งอดทน แม้จะเป็นลูกกำพร้าแต่ก็สามารถรับภาระ-
กิจต่อจากพระราชบิดา ปกครองบ้านเมืองอย่างเข้มแข็ง สามารถออกศึกรบพุ่งได้ไม่แพ้เพศชาย

"ครั้นสำเร็จเสร็จศพทำครบวัน	มาพร้อมกันบรรดาเสนาใน
เชิญละเวงวัฒนพาธิตาราช	ขึ้นนั่งอาสน์เนาวรัตน์จำรัญไช
ฝ่ายเสนีที่บำรุงเจ้ากรุงไกล	ถวายโอบยศวรยาทั้งธานี
ทั้งหัสเสนเป็นนายฝ่ายทหาร	ถวายรถคชสารชาญไชยศรี
แล้วเวียงวังคลังนาบรรตามี	อัญชลีแล้วถวายรายกันไป ฯ
@ นางถือตราหาหูกุพระหัตถ์	เพ็ชรรัตนรุ่งพร่างสว่างไสว
ทรงกระบี่มีโกร่งโปร่งเปลวไฟ	จึงปราโสเสนาบรรตามี
เราขอบคุณขุนนางต่างตำแหน่ง	ช่วยตบแต่งให้บำรุงซึ่งกรุงศรี
อายุเราเล่าพึงได้ลิบทุกปี	เป็นสตรีไม่ชำนานุกการสงคราม
	(พระอภัยมณี : ๔๑๓.)

สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร กล่าววิเคราะห์ลักษณะของนางละเวงวัฒนพาธิตาราชในแง่ของความ-
 เด็ดเดี่ยวใจแข็งและมีทิวามานะ ถือเป็นลักษณะเด่นที่แปลกกว่าตัวละครหญิงในวรรณคดีไทย
 เรื่องอื่นๆ ไว้ว่า " ...เมื่อนางละเวงได้พบพระอภัยมณีในสนามรบ นางก็หลงรักแต่ด้วยเหตุที่มีใ
 ผู้หญิงสามัญแต่เป็นเจ้าเมืองลังกา นางละเวงจึงต้องตั้งใจไม่ยอมเกี่ยวข้องกับพระอภัยมณีเป็น-
 อันชาติ แต่จะยกกองทัพ กลับมาต่อสู้ให้มิชัยชนะจงได้ การที่จะทำศึกกับคนที่ตนรักนั้นไม่ใช่
 ของง่ายนัก นางละเวงเองก็ทรมานใจ แต่ด้วยขัตติยมานะของนางทำให้สามารถตั้งใจได้ในตอนต้น
 การที่นางมาใจอ่อนลงก็เมื่อได้นางยุพามภาและนางสุลาสวันเป็นคู่คิด และทั้งสองได้เล่าว่า
 บาทหลวงไปส่งไว้ก่อนแล้วว่า ข้าศึกลังกานั้นจะกลับมาเป็นมิตร แม้กระนั้นนางละเวงก็ตั้งใจแข็ง
 ไม่ยอมหยุดศึก" (สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร , ๒๕๑๔ : ๑๒๕.)

จากตัวอย่างผู้อ่านเกิดจินตภาพของความเข้มแข็งอดทน สามารถลุกขึ้นยืนหยัดได้ด้วย
 ตนเองของละเวงและนางละเวงวัฒนพาธิตาราช นอกจากทั้งสองจะมีความอดทนเข้มแข็งเป็นอย่างดีในการ-
 ดำเนินชีวิตแล้ว ความเข้มแข็งของละเวงและนางละเวงวัฒนพาธิตาราชยังปรากฏออกมาในรูปของความ-
 เข้มแข็งมั่นคงแห่งจิตใจไม่หลงกับรูปสมบัติ ทรัพย์สินสมบัติ และลมปากหรือน้ำคำของผู้ชาย ดังนี้

๑.๒.๑.๓. การไม่หลงน้ำคำผู้ชาย

ทั้งละเวงและนางละเวงวัลลาเป็นสตรีเพศที่มี จิตใจที่เข้มแข็งมั่นคงไม่หวั่นไหวเคลิบเคลิ้มไปกับน้ำคำของบุรุษเพศ หรือเสน่ห์เล่ห์กลต่างๆ ที่ผู้ชายสรรหามาหวานล้อมให้ตัวละครทั้งสองหลงรัก ดังต่อไปนี้

ละเวงคิดว่าไม่ควรจะปล่อยให้ตะวันฉายแสดงความสนิทสนมมานานเกินไป หล่อนจึงชักมือกลับ และถ้าจะว่าไปสัมผัสของเขาก็อบอุ่นละมุนละไมจนละเวงไม่วางใจตนเอง

"อีกสิบห้า นาที " ละเวงแลตฤณาพิกา

"คุณตะวันจะเอาอะไรดีคะ กาแฟหรือขนม"

"กาแฟดีกว่า" ตะวันฉายว่า "ทำไมต้องกลับไปทำงานด้วยนะ ผมอยาก... เขาพินิจดูละเวงไม่วางตา "อยากอยู่ใกล้ๆ อย่างวันนั้นอีก จะมีวันนั้นอีกไหม

ละเวงไม่รู้จะตอบได้อย่างไร จะดูเป็นการเก้งก้างเกินไปถ้าจะตอบคำถามของตะวันฉายเสียทุกคำ

"ผมมีความสุขจริงๆ นะ ตะวันฉายเหลือวตฤณาพิกาบ้าง ไม่บันเทิงเสียเลยที่ต้อง
แข่งกับเวลา "บางทีผมยังนึกเลยว่า ผมรักคุณเข้าแล้วละมัง"

คราวนี้ละเวงไม่ยอมทนนิ่ง หล่อนตัดบทว่า

"อีกห้า นาที เราจะไปกินหรือยังคะ"

ตะวันฉายนึ่วหน้า บทรักของเขาคงไม่เข้าท่า เพราะว่าละเวงตัดรอนอย่างไม่

ไยดีสักนิด

(เก้าอี้ : ๒๑๒ - ๒๑๓.)

หล่อนสบนัยน์ตาเขาอยู่ครู่หนึ่ง ตะวันฉายพยายามค้นหาวา...ละเวงจะมี
ความนิยมชมชื่นเขาบ้างหรือไม่ อย่างที่เขาเคยเห็นมาแล้วจากนัยน์ตาผู้หญิงคนอื่น

ละเวงยิ้มมากขึ้น

เขาไม่เห็นวีแววอะไรเลยสักนิด

เพราะฉะนั้น ตะวันฉายจึงถอนใจใหญ่

(แก้วอี๋ : ๑๕๑.)

"ผมจะมาทุกครั้งที่คุณมาได้ไหม" ตะวันฉายถามให้ตรงจุดตรงกับใจที่เขาอยากจะถาม "ดูเหมือนเราจะจะเป็นเพื่อนที่ติดอกกันได้ไม่ใช่หรือ" เขาเริ่มไม่แน่ใจตัวเองเท่าไรนัก ที่คิดว่า
เสน่ห์ของตนที่เคยต้องตกต้องใจหญิงอื่นจะใช้ได้ดีกับละเวง

โดยปกติ ตะวันฉายจะไม่ต้องใช้ความพยายามกับผู้หญิงเท่าไรนัก

ความหน้าตาดี ฐานะ และอื่นๆ เป็นเสมือนน้ำหวานที่ล่อผึ้งภรรยาให้เข้ามาตกลง
ตายในบ่อน้ำหวานนั่นเอง

(แก้วอี๋ : ๑๕๔.)

ตะวันฉายอารมณ์ดีขึ้นได้มาก เพราะเมื่อเขาผลักประตูเข้าไป แม่สาวๆ ชายของก็
มองมาทางเขาเป็นตาเดียว แต่ถึงอย่างนี้แล้ว ก็ยังมีผู้หญิงคนหนึ่งดูเหมือนจะไม่เคย
สะทกสะเทือนในรูปลักษณะของเขาเลย

(แก้วอี๋ : ๒๖๒.)

ส่วนละเวงวัลลานั้นก็เป็นหญิงที่ไม่หลงน้ำคำผู้ชายเช่นกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

... พระน้องหรือชื่อละเวงวัลลาราช	อย่าหวั่นหวาดวิญญูญามารศรี
จงหยุดยั้งรั้งว่าจะพาทิ	ไม่ฆ่าตีศรีสวัสดิ์เป็นสังจา
พี่จงจิตต์ติดตามข้ามสมุทร	มาด้วยสุดแสนสวาทปรารภนา
จะถมชลจนกระทั่งถึงลังกา	เป็นสุธาแผ่นเดียวเจียวจริงจริง
จึงแจ้งความตามในน้ำใจพี่	ไม่ราศีเคืองข้องแม่้องหญิง
อย่าเคลือบแคลงแห่งจิตคิดประวิง	สมรมิ่งแม่วัลลพางปราณี ฯ

(พระอภัยมณี : ๔๑๗.)

... ประเดี๋ยวนี้พี่ได้พบประสน้อง	อย่าขุ่นข้องซาตรักหักประหาร
จงเคลื่อนคลายหายเหือดที่เดียดตาล	เชิญแม่ผ่านพาราให้ถาวร

อันผู้คนพลไพร่จะให้ตื่น	ชอกลับคืนคงถวายสายสมร
เป็นเสรีจศึกตริกตรองครองนคร	อย่าให้ร้อนไปถึงทั่วทุกตัวแถม
ด้วยฝรั่งลึงกาอาณาเขตต์	ล้ำประเทศถิ่นอื่นสักหมื่นแสน
แมนเมืองไหนไม่มอบนบจะรบแทน	เป็นทองแผ่นเดียวกันจนวันตาย
@ นางฟุ้งรำสัสม์สุรพจนาด์	เสียวสวาทหวานหูไม่รู้หาย
จึงกล่าวแกลึงแสร้งเสเทหุบาย	พระพี่ชายช่างพลอดทออาไลย
กระนี้หรือลูกสาวเจ้าผลึก	จะมีนักรักพระองค์จนหลงไหล
อย่าลดเลี้ยวเกี่ยวพานรำคาญใจ	ถ้าแมนไม่มุ่งหมายทำร้ายกัน

(พระอภัยมณี : ๕๑๘.)

จากตัวอย่างที่ยกมาเปรียบเทียบ แสดงให้เห็นคุณลักษณะที่ตรงกัน ของละเวงและนางละเวงวัลลาว่าเป็นหญิงมีจิตใจเข้มแข็งนอกจากจะต่อสู้ดิ้นรน สามารถพึ่งพาตนเองได้ดังที่กล่าวไว้แล้วตัวละครทั้งสองยังมีจิตใจที่แข็งแกร่ง ไม่หวั่นไหวไปกับคารมของผู้ชาย ไม่หลงน้ำคำตลอดจนรูปลักษณ์และทรัพย์สินถาวรของบุรุษ ละเวงมีตะวันฉายผู้เป็นชายรูปงามราวเทพบุตร มีฐานะร่ำรวย และเข้าช่องในการทำให้ผู้หญิงเคลิบเคลิ้มมาตกหลุมรัก แต่ละเวงก็มีได้หวั่นไหว แม้ว่าในที่สุดละเวงจะรักตะวันฉาย แต่ก็เป็นไปอย่างมีเหตุผล เมื่อตะวันฉายได้พิสูจน์ให้เห็นว่าตนมีความจริงใจและจริงใจกับละเวงมากแค่ไหน ละเวงรักตะวันฉายจึงมิใช่เพราะถูกความหลงครอบงำ นอกจากตะวันฉายแล้วยังมี จิตดีและบุรพาทิที่หลงรักละเวง แต่ทุกครั้งที่ละเวงถูกเกี่ยวพาทั้งโดยน้ำคำหรือการสัมผัส เช่นการจับมือ ละเวงตั้งมั่นอยู่ในความมีสติ สามารถคิดนึกตริกตรองว่าตนมีความรู้สึกเช่นไร ส่วนนางละเวงวัลลานั้นก็เช่นกันเป็นสตรีที่มีจิตใจเข้มแข็งเด็ดเดี่ยว แม้ผู้อ่านจะปฏิเสธไม่ได้ว่านางเอง ก็มีใจหวั่นไหวไปกับถ้อยคำที่หวานหูของพระอภัยมณี แต่นั่นก็เป็นเพราะว่านางก็เป็นเพียงตัวแทนของปณฺชน จึงมีความหวั่นไหวกับมธุรสวาจาที่ไพเราะระรื่นหูถึงแม้ว่านางจะหวั่นไหวไปบ้าง แต่นางก็มีได้หลงน้ำคำที่พร่ำพรอเหล่านั้น ดังที่สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร กล่าวไว้ว่า " ที่ว่า... "สุดจะคิดเป่าปี่ก็มีหลับ" ความจริงน่าจะกินความถึง การที่พระอภัยมณีไม่สามารถทำให้นางยินยอมตามความประสงค์ได้ ทั้งๆ ที่มีคารมเชี่ยวชาญ

ในการเกี่ยวพา แต่ก็ยังเอาชนะความเข้มแข็งแห่งจิตใจของนางละเวงวัฒนาไม่ได้ พระอภัยมณีจึง
 พ้อว่า "ของอรัณย์รักเท่าไรก็ไม่รับ" และกว่าจะได้นางมาสมใจ พระอภัยก็ต้องใช้อุบายขนาดจะ
 ผูกคอตายจึงทำให้นางเห็นใจ ฤทธิ์ของนางละเวงวัฒนาที่พระอภัยว่าเกรง จึงน่าจะมี ความหมาย
 ลึกลงไปถึงความเด็ดเดี่ยวแห่งใจนาง ยิ่งไปกว่าจะหมายความว่าความเพียรอำนาจของตรารากูเท่านั้น"
 (สุวรรณนา เกรียงไกรเพ็ชร , ๒๕๑๔ : ๑๒๗)

คุณลักษณะทั้งสามประการที่ผู้วิจัยได้ยกมาเปรียบเทียบให้เห็นว่า สุวรรณใจใจเลือกชื่อ
 นางละเวงวัฒนาตัวละครเอกเรื่องพระอภัยมณี มาเป็นชื่อตัวละครเอกในเรื่องเก้าอี้ขาวในห้องแดง
 เพราะสุวรรณถึงเห็นคุณลักษณะที่ติงามของนางละเวงวัฒนา และนำมาถ่ายทอดสู่ละเวงได้อย่าง
 เหมาะสม ลักษณะอื่นๆที่ช่วยเสริมให้ความเป็นเก้าอี้ขาวของละเวงโดดเด่น ยังมีอีกหลายประการ
 ดังจะกล่าวโดยละเอียดในเรื่องการบรรยายลักษณะตัวละครต่อไป

๑.๒.๒ วิลาศพัคตร

วิลาศพัคตร หากสะกดว่า วิลาศพัคตรจะหมายถึง ผู้ที่มีใบหน้างดงาม ซึ่งเป็นลักษณะ
 สำคัญของตัวละครตัวนี้ แต่จากตัวบทสุวรรณิสะกดว่าวิลาศพัคตร แสดงว่าทางโรงพิมพ์พิมพ์ผิด
 เพราะวิลาศ หมายถึง ของยุโรปหรือของอังกฤษ วิลาศพัคตรจึงน่าจะสะกดว่า วิลาศพัคตร ถึงจะ
 ถูกต้อง

" ชื่อเขาไม่แปลกกันหรอก...เหมือนอย่างชื่อคุณ ผมนี่ก็แปลกให้ตกยกก็ไม่ออก
 รู้แต่ว่าพัคตรแปลว่าหน้า...เอ้อ คุณน่าจะชื่อวิโลพัคตรมากกว่า "

(เก้าอี้ : ๑๘๓.)

วิลาศพัคตรเป็นสตรีที่มีใบหน้างดงาม เป็นความสวยชนิดบาดนัยน์ตา และวิลาศพัคตร
 หลงใหลได้ปลื้มกับความงามของตน มีชีวิตอยู่เพียงเพื่อจะหาจับผู้ชายสวยๆ สักคนหนึ่งไว้เป็นสามี
 เพื่อชีวิตที่สุขสบาย สุวรรณิได้พิสูจน์ให้เห็นว่าความงามเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะช่วยให้
 ทล่อนได้ในสิ่งที่ตนปรารถนา สำหรับผู้ชายที่มีนัยน์ตานั้น ความมั่งคั่งภายนอกเพียงอย่างเดียว

คงไม่พอ เห็นความจงใจในการตั้งชื่อตัวละครตัวนี้ของสุวรรณีย์ ใช้ชื่อเพื่อบอกลักษณะเด่นของตัวละคร ว่าเป็นหญิงที่มีใบหน้างดงาม ช่วยเน้นย้ำให้ผู้อ่านสะดุด ฉุกใจคิดและเห็นชัดเจนขึ้น ว่าการมีใบหน้าทั้งงดงามเป็นเพียงเปลือกนอกเท่านั้น จิตใจทั้งงดงามต่างหากที่สำคัญกว่า

๑.๒.๓ บุรพา

สุวรรณีย์ตั้งชื่อตัวละครตัวนี้ว่าบุรพา มีความหมายเกี่ยวข้องกับชื่อของตัวละครอีกตัวหนึ่งคือตะวันฉาย ความหมายของชื่อและลักษณะของตัวละครทั้งสองมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

"ชื่อไทยเพราะนะคะ"

"อย่างอ่อมนี้...ไซ้โหม...หรือตากโปล์ นั่นก็ไทยแท้เหมือนกัน"

"คุณเปียกชื่ออะไรคะ?"

"บุรพา"

"แปลว่าอะไรคะ?"

"ทิศตะวันออกมั่ง"

"ความหมายดินะคะ"

(เก้าอี้ : ๖๕.)

บุรพา แปลว่า ทิศตะวันออก ส่วนตะวันฉายนั้นคือ ดวงอาทิตย์ที่กำลังเปล่งแสงสว่างอยู่ ดังนั้นทั้งบุรพาและตะวันฉายดูเหมือนจะเป็นสิ่งที่ใกล้เคียงกันแต่กลับดูห่างไกลกัน ถ้าเทียบกับสัญลักษณ์ความสว่างและความมืดแล้ว บุรพา แม้จะเป็นสถานที่ที่ดวงอาทิตย์ไม่ส่องออกมาชมโลก แต่เมื่อถึงเวลาดวงอาทิตย์ลับไป ความมืดก็เข้ามาครอบงำ ส่วนตะวันฉายยังคงความสว่างไว้เสมอ เพราะตามหลักวิทยาศาสตร์แล้ว ดวงอาทิตย์ไม่เคยตกดินหรือหายไปจากโลก เพียงแต่เป็นเพราะว่าโลกมีสัณฐานกลมและหมุนรอบตัวเอง ซีกโลกใดซีกโลกหนึ่งเท่านั้นที่จะสามารถมองเห็นดวงอาทิตย์ จึงดูเหมือนว่าพระอาทิตย์ตกดิน หรือลับหายจากโลกไป ลักษณะของตัวละครทั้งสองก็บ่งชี้อย่างเด่นชัดว่าตัวละครทั้งสองนั้นมีความมืดและความสว่างแตกต่างกันอย่างไร ดังที่ได้

กล่าวไว้ในเรื่องการใช้ความมืดและความสว่างเป็นสัญลักษณ์แล้ว และจะเห็นชัดเจนขึ้นในหัวข้อ
ลักษณะตัวละคร

๑.๒.๔. ตะวันฉาย

ตะวันฉายเป็นหนุ่มน้อยรูปร่างงามเพราะ จากลักษณะเห็นได้ว่าสุวรรณีตั้งชื่อให้ตัวละคร
ตัวนี้ได้อย่างเหมาะสม ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า ตะวันฉาย หมายถึง ดวงอาทิตย์ที่กำลังเปล่งแสง
เปล่งรัศมี เป็นตัวแทนของแสงสว่างและความอบอุ่นที่มอบให้แก่โลก แสงตะวันจึงเป็นตัวแทน
ของความอบอุ่นความสุขความหวัง ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษของตะวันฉาย ตะวันฉายเป็นความอบอุ่น
ความสบายใจ และความสุขของละเวง ดังต่อไปนี้

ละเวงคิดว่าไม่ควรจะปล่อยให้ตะวันฉายแสดงความสนิทสนมนานเกินไป หล่อน
จึงชักมือกลับ และถ้าจะว่าไปสัมผัสของเขาก็อบอุ่นละมุนละไมจนละเวงไม่วางใจตนเอง

(แก้วอี๋ : ๒๑๒ - ๒๑๓.)

"คะ...เป็นประวัติศาสตร์ไทย" ละเวงย่า หล่อนพูดถึงเรื่องที่หล่อนตั้งใจเป็นพิเศษ
"ต้นไม้ทุกชนิดสวยทั้งนั้นแหละคะ คุณโอ แต่ว่าเราจะมึนใจและตายดิตรวมต่อมันหรือไม่เท่านั้น"

"หมายความว่าทุกอย่างสวยทั้งหมด ยังงั้นใช่ไหม" เขาดึงมือหล่อนมากำไว้
ราวกับจะเป็นการรอกำตอบ

"ใช่แล้วคะ" หล่อนปล่อยมือไว้ชั่วคราว รู้สึกถึงสัมผัสอันอ่อนโยนละมุนละไมนั้น...
มันอบอุ่นอย่างที่ละเวงปฏิเสธไม่ได้

(แก้วอี๋ : ๓๐๙.)

นอกจากนี้ ตะวันฉายยังเป็นตัวละครสำคัญตัวหนึ่งที่ช่วยให้ความเป็นสิขาว คือ ความไม่-
โลกไม่หลงของละเวงเด่นชัดขึ้น ดังจะกล่าวโดยละเอียดต่อไป

ผู้อ่านได้เห็นถึงความประณีตละเอียดอ่อนในการตั้งชื่อตัวละคร ที่สุวรรณนิมอบชื่อให้แก่ตัวละครของตนได้อย่างเหมาะสม เข้ากับลักษณะของตัวละครแต่ละตัว จินตภาพที่เกิดจากการตั้งชื่อตัวละคนนี้ ช่วยสื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพของตัวละครชัดเจนขึ้น อันนำไปสู่ความเข้าใจแนวคิดของเรื่องในที่สุด

๑.๓.จินตภาพจากการบรรยายลักษณะตัวละคร

ตัวละครเป็นองค์ประกอบสำคัญของเรื่องราว เป็นบุคคลที่ผู้เขียนสมมุติขึ้น เพื่อแสดงสิ่งที่คุณเขียนต้องการนำเสนอ ทั้งนี้บทบาทของตัวละครแต่ละตัว จะต้องสัมพันธ์กับแนวคิดของเรื่อง จินตภาพที่ได้จากการบรรยายลักษณะตัวละคนนั้น ต้องสอดคล้องสัมพันธ์กับเรื่องราว ผู้เขียนจะเสกสรรให้ตัวละครตัวใดเด่น ตัวใดด้อย ตัวใดร้ายหรือดี ซึ่งตัวละครแต่ละตัวช่วยเสริมสร้างความหมายของกันและกัน เพื่อแสดงแนวคิดของเรื่องให้กระจ่างชัด

๑.๓.๑ ลักษณะของละเวง

ลักษณะของละเวงตัวละครเอกของเรื่อง บางส่วนได้กล่าวไว้ในเรื่องการตั้งชื่อตัวละคร คือ ความเป็นลูกกำพร้า ความเป็นผู้มีจิตใจเข้มแข็งอดทน พึ่งพาตนเองได้ และการไม่หลงน้ำคำของผู้ชาย ดังนั้นในที่นี้ ผู้วิจัยอาจนำลักษณะบางประการที่กล่าวไปแล้ว มากกล่าวถึงในกรณีทีลักษณะอื่นๆ คาบเกี่ยวหรือช่วยเสริมลักษณะในด้านอื่นของละเวง ลักษณะของละเวงมีดังต่อไปนี้

๑.๓.๑.๑ ความบริสุทธิ์ ไร้จริตมารยา

ความบริสุทธิ์สดใส ไร้จริตมารยา ส่วนหนึ่งมาจาก การที่สุวรรณนิกำหนดลักษณะหน้าตาของละเวงให้เป็นสตรีที่มีใบหน้าน่ารัก อ่อนเยาว์และสดใสเหมือนเด็ก ดังนี้

หน้าของหล่อนเหมือนตุ๊กตาเด็กผู้หญิงมากกว่าคนที่โตโตเป็นสาวแล้ว ผมหยิก
นัยน์ตาเขียวของละเวงนั้นใสแจ๋ว และเป็นสีน้ำตาลอ่อน

(แก้วอี๋ : ๕๑๘.)

เขามองหล่อนอย่างเพ่งพิศ ไม่เห็นว่ามีอะไรสวยเป็นพิเศษในใบหน้านั้น
นอกจากความสดชื่นในวัยต้นและความน่ารัก ละเวงไม่แต่งหน้าเลย หล่อนไม่ได้ไว้คิ้วโก่งเรียวยาวเข้า
 สมัยหากปล่อยมันไปตามบุญตามกรรม

(แก้อี๋ : ๑๕๕.)

เขาก็มองหน้าหล่อน และพอใจมากที่ผิวหน้าของละเวงยังปราศจาก
 เครื่องสำอาง หน้าขาวๆ ของหล่อนยังแลดูน่ารัก เหมือนหล่อนจะไม่รู้จักโตเป็นสาวกับเขาสักที

(แก้อี๋ : ๕๓๕ - ๕๓๖.)

ถึงผมละเวงจะหยิกยุง ทว่ามันก็น่าดูอยู่หรอก เมื่อประกอบเข้ากับหน้าตาที่
อ่อนสดใสเหมือนเด็กน้อย

(แก้อี๋ : ๓๖๕.)

การที่สุวรรณณีกำหนดให้ละเวงตัวละครเอกของเรื่อง มีหน้าตาน่ารัก สดใส แทนที่จะเป็น
 นางเอกที่มีรูปร่างหน้าตาต่างตงามเหมือนนางเอกโดยทั่วๆ ไปนั้น เนื่องจากสีขาวยที่สุวรรณณีกำหนด
 ให้ละเวงนั้น เป็นสิ่งแทนความบริสุทธิ์ผุดผ่อง ซึ่งสัมพันธ์กับลักษณะที่ประกอบสร้างขึ้นเป็นละเวง
 ใบหน้าที่ดูอ่อนเยาว์ เหมือนไม่รู้จักโตเป็นสาวนั้น ถือเป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยแสดงความเป็นสีขาวยของ
 ละเวง เพราะใบหน้าที่ดูเหมือนเด็กเป็นตัวแทนของความใสบริสุทธิ์ ไร้เดียงสา ปราศจากจริต-
 มารยา เหมือนที่เรามักเปรียบเด็กเป็น "ผ้าขาว" ที่ปราศจากการปนเปื้อน ความใสบริสุทธิ์นี้เป็น
 ลักษณะที่โดดเด่นของละเวง ใบหน้าหน้าตาที่มีความสดใส ปราศจากจริตมารยา ละเวงจึงไม่เห็น
 ความจำเป็นที่จะปรุงแต่ง ประทินโฉมของตนให้เลิศเลอ ละเวงจึงมีลักษณะดังนี้

เขามองหล่อนอย่างเพ่งพิศ ไม่เห็นว่ามีอะไรสวยเป็นพิเศษในใบหน้านั้น
นอกจากความสดชื่นในวัยต้นและความน่ารัก ละเวงไม่แต่งหน้าเลย หล่อนไม่ได้ไว้คิ้วโก่งเรียวยาวเข้า
 สมัย หากแต่ปล่อยมันไปตามบุญตามกรรม

(แก้อี๋ : ๑๕๕.)

นัยน์ตาสีน้ำตาลอ่อนใสๆ มองมาทางเขาราวกับจะตำหนิ เขาเพิ่งสังเกตว่าหล่อน

ไม่ได้ใช้เครื่องสำอางเลย ผิวหน้านั้นบางแลเห็นเส้นเลือด เป็นผิวที่อ่อนละมุนละไม

(เก้าอี้ ฯ : ๕๑๙.)

เขาก็มองหน้าท่อน และพอใจมากที่ผิวหน้าของละเวงยังปราศจาก
เครื่องสำอาง หน้าขาวๆ ของท่อนยังแลดูน่ารัก เหมือนท่อนจะไม่รู้จักโตเป็นสาวเสียที

(เก้าอี้ ฯ : ๕๓๕ - ๕๓๖.)

ความไร้จริตมารยาของละเวง ช่วยเน้นให้เห็นถึงความบริสุทธิ์ของละเวง ดังนี้

"มาซี" สุ่มเสียงของละเวงกระดือหรือร่นอย่างเปิดเผย เป็นลักษณะส่วนตัวของ
ละเวงที่บุรพาดิตใจนักหนา ท่อนไม่มีเลศนัยและไม่มีการ

(เก้าอี้ ฯ : ๒๘)

จิตดีหันกลับมา นัยน์ตาเขามีแววพอใจ เขามักพอใจผู้หญิงที่พูดตรงไปตรงมา
ปราศจากจริตเช่นละเวงนี้

(เก้าอี้ ฯ : ๕๕๑)

ละเวงเงยหน้าหัวเราะกับเขา ชี้ให้เขาดูต้นไม้ใบประหลาดชนิดหนึ่งท่าทางของ
ละเวงบริสุทธิ์สดใส ควรหรือที่เขาจะคิดกับละเวงเช่นนั้น

(เก้าอี้ ฯ : ๑๕๕.)

อินทาสั่งเหล่าแก้วใหม่ หันไปทางนักร้อง ท่อนกำลังยิ้มให้ใครคนหนึ่งที่อยู่
ข้างๆ เขา ท่อนยิ้มน่ารัก...คล้ายกับละเวง

แต่ว่า...ดูเหมือนยิ้มของละเวงจะบริสุทธิ์ผุดผ่องมากกว่า

(เก้าอี้ ฯ : ๕๒๕.)

สุวรรณกำหนดให้ละเวงมีลักษณะที่บริสุทธิ์ผุดผ่อง ปราศจากจริตมารยานี้ เป็นลักษณะที่
เชื่อมโยงสอดคล้องกับสีขาวที่สุวรรณมอบให้แก่ละเวง ความบริสุทธิ์ สะอาด ไร้จริตมารยา ช่วย
ส่งเสริมให้สีขาวของละเวงโดดเด่นขึ้นมาจากห้องสีแดงอย่างเห็นได้ชัด

๑.๓.๑.๒ ความซื่อสัตย์ จริงใจ ตรงไปตรงมา

"โอ้...เราไม่ได้นอนทั้งคืน"

"ทำไมต้องรีบถึงยังงั้น"

"อาจจะทดลองความสามารถของเราก็ได้" ละเวงตอบข้ามโต๊ะมา "ช่วยไม่ได้...ก็
เราอยากได้งาน"

"เราจะช่วย"

ละเวงสั่นศรีษะ

"เราต้องซื่อสัตย์"

(เก้าอี้ฯ : ๗๓)

"ผมซีเกียจจะตายไป แต่ก็เป็นที่ "ประทีนจัดแจกันอันเล็กๆ เพื่อแจกจ่ายไป
ตามที่ต่างๆ กัน "ผมทนไม่ได้ที่เห็นแจกันดอกไม้เซยง"

"แต่ถ้าคุณมาแล้ว" ประทีนพูดด้วยสำนวนที่ค่อนข้างจะแปลกหู ที่นี้ก็เป็นที่
ของคุณละซี หรือไง?" คำพูดประโยคท้ายๆ ไม่แนใจนัก

"ฉันคงทำไม่ได้สวยเท่าคุณแม่เขียวค่ะ" ละเวงตอบอย่างจริงจัง

(เก้าอี้ฯ : ๒๒๒.)

จิตดีหันกลับมา นัยน์ตาเขามีแววพอใจ เขามักจะพอใจผู้หญิงที่พูดตรงไปตรงมา
ปราศจากจริตเช่นละเวงนี้

(เก้าอี้ฯ : ๔๔๑.)

ความซื่อสัตย์ จริงใจ ตรงไปตรงมา ไม่มีลับลมคมในของละเวง เป็นลักษณะอันดีงามที่
เหมาะสมกับความเป็นสาวของละเวง

๑.๓.๑.๓ ชยันและจริงจัง

ความชยันและความจริงจังในการทำงานของละเวง เป็นลักษณะอันดีงามอีกประการหนึ่ง

ของละเวง ดังนี้

"คุณแม่ชมว่าคุณเป็นคนขยัน...เป็นเด็กขยัน คุณแม่ว่ายังงั้น"

(เก้าอี้ : ๑๓๔.)

"เพราะผมคิดว่า คุณมีกำลังใจแข็งพอที่ทำงานได้ตามลำดับ และ...คุณขยัน"

(เก้าอี้ : ๑๖๑.)

"เปี้ยกสะก้อ..." ละเวงหันมาพูดด้วยสีหน้าจริงจัง "ชอบพูดอะไรเป็นเล่น"

(เก้าอี้ : ๑๒.)

"ถ้าละเวงเขาตกลง เราก็เอา" บูรพายิม่า "เรามั่นคนเหลวและ ถ้าไม่มีคนเอางาน
เอาการอย่างละเวงก็ไม่มีหวังเสร็จ"

(เก้าอี้ : ๑๐๘.)

สุวรรณีกำหนดให้ละเวงเป็นคนขยัน เอาใจใส่การทำงาน จริงจังกับเรื่องที่ต้องรับผิดชอบ แสดงออกทั้งทางสีหน้า นัยน์ตา หรือคำพูดของตัวละคร ล้วนเป็นลักษณะที่ตีตาม และสอดคล้อง กับผู้มีความเข้มแข็งอดทนดังที่ได้กล่าวไว้แล้ว สุวรรณิจะกล่าวถึงลักษณะรูปร่างของละเวง ว่าเป็นหญิงสาวรูปร่างบอบบาง อย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งเรื่อง เป็นการเน้นย้ำและช่วยเสริมให้ ความแข็งแกร่ง เข้มแข็งของละเวงโดดเด่น ดังนี้

ละเวงลุกขึ้นมาเดิน ร่างผอมบางของหล่อนแลดูแบบบางยิ่งขึ้น

(เก้าอี้ : ๓๗.)

"แต่เขาก็น่ารักนะ" สาวตรีทำมือ "ตัวบางๆเหมือนต้นอ้อ หัวทึบเหมือน
ลูกเงาะ ตาใสเหมือนน้ำค้างบนยอดหญ้า"

(เก้าอี้ : ๕๑.)

ขณะที่ตีตามเช่นนั้น ตะวันฉายนิกว่า ละเวงจะอ่อนหรือแก่กว่าเขาสักกี่ปี ดูแค่หน้า เขาไม่เคยคิดเลยว่าหล่อนจะจบมหาวิทยาลัยมาได้อย่างไร ดูผอม บอบบาง หน้าใสราวกับเด็กพึง

จะจบมัธยม

(แก้วอี๋ ๖ : ๑๓๖.)

"ผมไม่อยากให้เด็กผู้หญิงตัวเล็กๆ อย่างคุณต้องแบกภาระมากเกินไป

(แก้วอี๋ ๖ : ๑๓๗.)

บูรพาแลตทาม เห็นสะเอวและเรียวยาวบางอรชรเหมือนก้านดอกไม้ดอกที่บาง

ที่สุด

(แก้วอี๋ ๖ : ๑๔๔.)

ลักษณะรูปร่างอันผอม บอบบางของละเวง มิได้เป็นอุปสรรคต่อความเข้มแข็งของละเวงเลย จากรูปร่างแล้วละเวงน่าจะอ่อนแอ ไม่สามารถช่วยเหลือ ฟังพาตนเองได้ แต่มิได้เป็นเช่นนั้น เพราะจากตัวอย่างสุวรรณีพยายามเนิ่นช้า ถึงร่างกายอันบอบบางของละเวงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้อ่านเห็นถึงความดงามที่เกิดจากความเข้มแข็งอดทนของละเวง

๑.๓.๑.๔ ปราศจากความโลภ

ลักษณะที่โดดเด่นอีกลักษณะหนึ่งที่ชวนเชิดชู ความเป็นสีขาวหรือความดงามของละเวงให้โดดเด่น คือความไม่โลภ ไม่อยากได้ ไม่อยากมี ไม่อยากเป็น จนเกินความจำเป็น ดังนี้

"หนูจะไปพบคุณลุงหรือยัง"

ละเวงนินหน้า

"บอกจริงๆ นะคะ ฉันไม่อยากไปหรอก"

"อ้าว!" นายชัตร้องอย่างแปลกใจ ทำไมเล่าหนู คุณอินสอนเขาร่ำรวยมากนะ"

ละเวงยิ้ม นึกเอ็นดูนายชัตยิ่งนัก คำที่เขาดูหวังดีต่อละเวงเหลือเกิน

"เดี๋ยวฉันได้มรดกคะ"

"อ้าว! คราวนี้นายชัตไม่เข้าใจความคิดของละเวงอย่างจริงจัง "มรดกนะ มันน่า

รังเกียจนักหรือ"

"ไม่ทรอกคะ แต่ฉันไม่อยากได้"

"เออ...แปลกนี่ มีแต่คนเขาอยากได้สมบัติพิสดาน อยากว่ารวย ความคิดของหนู

เป็นอะไรไป..."

(แก้วอี๋ ฯ : ๔๔๘ - ๔๔๙.)

ละเวงมักปฏิเสธความสุขที่คนทั่วไปปรารถนา ไม่ว่าจะเป็นเงินทองจากมรดกที่ตนสมควรจะได้รับ เมื่อพูดถึงมรดก ภาพส่วนใหญ่ที่เกิดในสังคม คือภาพการฟ้องร้องแย่งชิงมรดกกัน จนถึงฆ่ากันตายระหว่างพี่น้องสายเลือดเดียวกัน แต่ละเวงมิได้เป็นเช่นนั้น การปราศจากความโลภอยากได้ อยากมี อยากเป็นของละเวง เหมาะสมกับความเป็นสิขาวของละเวงอย่างยิ่ง การปราศจากกิเลสตัณหา หรือปวงต่างๆ ที่สังคมสร้างขึ้นเพื่อร้อยรัดมนุษย์เข้าสู่พันธนาการ และมนุษย์ส่วนใหญ่ในสังคมก็มีอาจหลีกเลี่ยงได้ หลงยึดติดกับพันธนาการนั้นๆ แต่ละเวงมิได้เป็นเช่นนั้น ความเป็นสิขาวของละเวงจึงโดดเด่นแปลกแยกจากสังคม

ลักษณะต่างๆ ที่สุวรรณณีกำหนดให้แก่ละเวง ไม่ว่าจะเป็น ความเป็นลูกกำพร้า ร่างกายที่ผอมบอบบาง มีส่วนเน้นจินตภาพความเข้มแข็ง ความแข็งแกร่งอดทนของละเวงปรากฏขึ้นอย่างเด่นชัด ความไร้จริตมารยา มีแต่ชื่อเสียงสุจริต จริงใจ ชยันจริงจัง เอาการเอางาน ไม่โลภ ไม่หลง แท้จริงแล้ว ก็คือความเป็นสิขาวที่สะอาดผ่องใสพิสุทธิ์ของละเวง เป็นความดีงามที่สุวรรณณีสามารถสร้างสรรค์ออกมาได้อย่างประสานกลมกลืน ทมดจดตรงตาม การที่ละเวงยึดมั่นในสิ่งที่ตนคิดว่าถูกต้อง ซึ่งคนส่วนใหญ่ในสังคมมิได้ใส่ใจนึกถึงอีกต่อไปแล้ว เพราะมนุษย์เกลือกกลั้วกับสีแฉงหรือ ความสับสนวุ่นวายของสังคม อันมีที่มาจาก กิเลส ตัณหา อวิชชาที่แวดล้อมมนุษย์อยู่ ความทะยานอยากของมนุษย์ หลงเข้าใจในสิ่งจอมปลอม และปลาบปลื้มกับสิ่งที่เป็นเพียงเปลือกหาแก่นแท้ แก่นสารของชีวิตไม่พบ ชีวิตจึงมีตมปราศจากความสุขที่แท้จริงที่มนุษย์ผู้รู้และเข้าใจชีวิตพึงควรได้รับ

๑.๓.๒. ลักษณะของวิลาศพัคตร์

วิลาศพัคตร์เป็นตัวละครที่สุวรรณณีสร้างขึ้นเพื่อใช้เปรียบเทียบกับลักษณะของละเวง เมื่อ

ละเวงเป็นสีชาว สีแดงจึงเป็นตัวแทนของวิลาศพัคตร์ ดังลักษณะต่างๆ ต่อไปนี้

๑.๓.๒.๑ ความหลงในรูปรูปโฉมของตน

วิลาศพัคตร์เป็นสตรีที่มีรูปโฉมงดงามชนิดบาดนัยน์ตา สวยสะดุจดก ด้วยเหตุนี้ วิลาศพัคตร์ผู้ขาดสติ จึงมักหลงไหลได้ปลื้มกับความงามของตน มักจะทำตัวให้โดดเด่น เฉิดฉาย ตลอดเวลา เปลือกนอกที่ดูงดงามของหล่อน กำหนดให้วิลาศพัคตร์ หลงภูมิใจในรูปอันงดงาม ของตนดังต่อไปนี้

เขาแลดูวิลาศพัคตร์เต็มตา ไม่เห็นแววอะไรเลยนอกจากความสวยชนิดบาด-
นัยน์ตา และหล่อนก็จงใจอวดคุณสมบัติในด้นนั้นจนลืมนึกว่า ผู้หญิงควรจะมีความคิดบ้างตามสมควร

(แก้อี ๖ : ๓๔๖.)

หล่อนเห็ดฉายกลับไปนั่งที่เดิม จิตดีแลตามไปเหมือนมีกระแสไฟฟ้าดึงดูด
เขาได้แต่คิดว่า รูปร่างของวิลาศพัคตร์ยวนใจอย่างเหลือร้าย

(แก้อี ๖ : ๑๘๔.)

วิลาศพัคตร์กำลังเพลินกับโฉมของตน ฉะนั้นหล่อนจึงถอนใจอย่างไม่พอใจไม่มี
ใครอีกแล้วที่จะทำลายสมาธิวิลาศพัคตร์ได้เท่ากับจิตดี

(แก้อี ๖ : ๓๔๖.)

แต่พวกชายหนุ่มเข้าใจว่า ละเวงนั้นไม่สนใจกับการแต่งตัว ด้วยเคยเห็น
วิลาศพัคตร์แต่งหน้าครบตามกระบวนการ เพื่อให้วิลาศสมชื่อ

(แก้อี ๖ : ๒๓๒ - ๒๓๓.)

วิลาศพัคตร์เลิกคิด หล่อนจัดแจงมั่นไว้อย่างเป็นระเบียบ และโค้งเรียวยาว
เดี๋ยวเดือนตามสมัย และถ้าแพ้นั้นการแต่งหน้าเปลี่ยนไปอีก วิลาศพัคตร์ก็ไม่รอช้าที่จะเปลี่ยน
โฉมหน้า

(แก้อี ๖ : ๓๔๕.)

ความมีรูปโฉมทั้งงดงามของวิลาศพัศกัตรีนี้ ทำให้วิลาศพัศกัตรีหลงใหลได้ปลื้มกับรูปโฉม
 ของตนเอง ฝ้าดูแลเอาใจใส่ให้เกิดฉายางดงามอยู่ตลอดเวลา จนไม่เคยคิดว่าคนเราไม่ได้มีชีวิตอยู่
 ได้ด้วยความสวยงามซึ่งเป็นเพียงเปลือกเท่านั้น เมื่อวิลาศพัศกัตรีหลงใหลรูปโฉมของตน จิตใจของ
 วิลาศพัศกัตรีจึงมีแต่จรรีตมารยา มุ่งปรุงแต่งจรรีตต่างๆ ของตนให้เป็นที่ต้องตาต้องใจแก่ผู้พบเห็น
 โดยเฉพาะชายหนุ่มที่วิลาศพัศกัตรีหวังจะจับ

๑.๓.๒.๒ ความมีจรรีตมารยา

วิลาศพัศกัตรีเป็นหญิงสาวที่มีความงามชนิดบาดนัยน์ต กระจ่าง แล้วความมีจรรีตจะกำนเป็น
 สิ่งคู่กับหญิงงาม แต่ก็ก็เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความไม่จริงใจ ไม่บริสุทธิ์ใจในการกระทำ
 วิลาศพัศกัตรีมักแต่งจรรีต โดยการปรุงแต่งรูปโฉมของตนให้เลอเลิศ เช่นการใส่ชนดกปลอม เพื่อจะ
 ได้กระพริบตาได้อย่างกระชดกระช้อยสวยงาม และการปรุงแต่งกิริยาในเชิงเชื้อเชิญ ให้ชายหนุ่ม
 หลงเสน่ห์ของตน ดังนี้

วิลาศพัศกัตรีปิดปากหัวเราะ

จิตดีแลดูแล้วอดคิดไม่ได้ว่า เลขาของเขาคอนนี้จรรีตกิริยาพริ้งพราวไม่ใช่เล่น

(เก้าอี้ ฯ : ๑๘๒ - ๑๘๓.)

เลขานุกรการสาวของเขาเหลือบนัยน์ตขึ้นมามอง หล่อนทำทำนั้นได้สวยงาม ชนดก-
ปลอมที่เป็นแผงใหญ่ของหล่อนงอนช้อย และหล่อนทำกิริยาเช่นนั้นรวดเร็วเหมือนอาการไหว
สะบัดของใบไม้กับลม

(เก้าอี้ ฯ : ๑๘.)

"แหม!" วิลาศพัศกัตรีร้อง หล่อนกระพือแผงชนดกเข้าใส่เขา

(เก้าอี้ ฯ : ๑๘๒.)

วิลาศพัศกัตรีทำท่าเหมือนค้อนแต่ไม่ใช่ ดูเป็นการกึ่งทางดกอย่างน่าดู

(เก้าอี้ ฯ : ๔๒๔.)

จิตดีแลดูวิลาศพัศกัตรีอย่างน่าทึ่ง คำที่หล่อนมีจรรีตมากมายไม่ซ้ำแบบกันเลย

และแต่ละท่อน แต่ละครั้งหล่อนใช้มันได้อย่างมาตุ และบางทีก็นำรักแม้จะรู้ว่าเป็นการเสแสร้งก็ตาม

(แก้วอี้ ฯ : ๔๒๙.)

"ผมคอยได้" ตะวันฉายเหลี่ยมซ้ายแลขวา มองไปทางแก้วอี้สี่แสดนำนั่งตัวนั้น

"ผมนั่งได้ไหม?"

"ได้สิคะ" วิลาศพัศตร์ตอบเป็นเชิงเชื่อเชิญ "พวกลูกค้าชอบทดลองนั่ง

ได้ทดลองแล้วก็ติดใจไปตามๆ กันล่ะคะ" หล่อนยิ้ม "คุณอาจจะต้องซื้อก็ได้"

(แก้วอี้ ฯ : ๒๖๐.)

จรตมารยาของวิลาศพัศตร์เกิดมาจากความหลงใหลในรูปโฉมของตน วิลาศพัศตร์ผู้ตั้งมั่น
อยู่บนความไม่รู้ หลงยึดมั่นและให้ความสำคัญกับสิ่งที่เป็นเพียงเปลือกนอก มากกว่าคุณค่าใน
ด้านอื่นเช่นความรู้ความสามารถที่จะเป็นที่พึ่งของตน ไม่หวังพึ่งผู้อื่น ความขยันอดทน จริงจัง
จริงจังและซื่อสัตย์ อันเป็นแสงสว่างช่วยส่องทางชีวิต ให้ดำเนินไปได้ด้วยดี เมื่อวิลาศพัศตร์ปราศ-
จากลักษณะเหล่านี้ วิลาศพัศตร์จึงเคืองคว้างไร้จุดยืน และหวังพึ่งผู้อื่น เพื่อความสะดวกสบาย
ของตน ดังนี้

วิลาศพัศตร์กระพริบตาถี่ๆ หล่อนฟังจิตติพูดไม่ค่อยรู้เรื่องเท่าไรนัก ที่ยังยอมทน
อยู่นี้ก็เพราะว่างานสมัยนี้หายากเหลือเกิน และหล่อนก็ยังชอบบรรยากาศทิวไรในบริษัท และความ-
ชอบนั้นก็ยังพลอยระเรื่อไปจนถึงผู้คุมหุ่นใหญ่ของบริษัทด้วย

...ก็จิตติคนนี้นะแหละ

ถึงจะตบป้องไปสักนิด แต่ความมีเงินของเขาก็ช่วยทำให้พอจะลืมๆ ไปเสียได้

(แก้วอี้ ฯ : ๑๘๒.)

"ก็ฉันไม่มีรถยนต์นี่คะ" วิลาศพัศตร์ว่า หล่อนนึกถึงตะวันฉายชั้นมารอนๆ ให้นึก
อยากรู้ว่าเขาจะต่อสัมพันธ์ภาพอีกหรือไม่...หรือว่าจะสะดุดหยุดลงอยู่เพียงเท่านั้น

ถ้าเป็นอย่างนั้นก็น่าเสียดาย วิลาศพัศตร์ได้แต่ถอนใจและเริ่มนับอายุที่ผ่านไป
ทุกๆ ปีอย่างกลัดกลุ้ม มันเร็วอย่างน่าใจหายเสียล่ะ

"ทำไมคุณไม่หาผู้ชายสวยๆ ชักคนละ" จิตพิทุตขึ้นราวกับเข้ามานั่งอยู่ในหัวใจ
"อยู่ที่ไหนล่ะคะ" วิลาศพักตร์ยิ้มด้วยนัยน์ตา หล่อบสบตากับนายจ้างอึดใจใหญ่

ก่อนที่จะเดินไปทางอื่น

(เก้าอี้ ๖ : ๓๔๖)

หล่อนถูกเบี่ยงหน้าเบื้องหลังของหนังสือพิมพ์ชักไว้เสียยกใหญ่ ในฐานะที่เป็น
 คู่ควงคนสุดท้ายของลูกชายเศรษฐีนักการเมือง

"คะ...ฉันมีความสัมพันธ์กับเขา"

"แค่นั้นหรือคะ คุณคิดตัวเองก็แล้วกัน"

ที่วิลาศพักตร์ให้สัมภาษณ์เช่นนั้น เพราะคิดถึงมรดกพอกที่อจำนวนมากมาย...

เลยอดที่จะคิดอย่างคนโลกไม่ได้ว่า... ถ้าหากพิสูจน์ได้ว่าวิลาศพักตร์มีความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับ
เขา อะไรๆ ที่เคยฝันไว้เล่นๆ อาจจะเป็นจริงขึ้นมาบ้างก็ได้

"แหวนนี้ยังงั้นคะ...เขาให้ฉัน"

แท้ที่จริงแล้ว มันเป็นตัวการที่ทำให้ตะวันฉายพบจุดจบอย่างน่าเสียดายต่างหาก

(เก้าอี้ ๖ : ๔๓๑ - ๔๓๒.)

สุวรรณีความจงใจสร้างลักษณะของวิลาศพักตร์ ให้ตรงข้ามกับลักษณะของละเวงทุก
 ประการ คือ ละเวงไม่โลภ ไม่หลง ชื่อสัตย์สุจริต จริงใจ ปราศจากจริตมารยา วิลาศพักตร์กลับมี
 ลักษณะเหล่าครบถ้วน เมื่อละเวงเป็นสีขาวที่สะอาด ชื่อบริสุทธิ์ปราศจจริตมารยา วิลาศพักตร์ก็
 เป็นสีแดงหรือความสับสนวุ่นวายจากกิเลสตัณหาและอวิชชา เป็นความจงใจสร้างให้ตัวละครทั้ง
 สองมีลักษณะที่ตรงกันข้ามกันในเชิงคู่ขนาน เพื่อใช้เป็นแนวเทียบคู่ขนาน โดยให้ลักษณะละเวง
 และวิลาศพักตร์ ถ้ายกและช่วยตีความหมายของกันและกัน ให้ประจักษ์ชัดขึ้นมา เกิดเป็น
 จินตภาพที่ชัดเจนลุ่มลึก ช่วยในการตีความและเข้าใจแนวคิดของเรื่อง

๑.๓.๓. ลักษณะของสาวตรี

สาวตรีแม้จะไม่ใช่วัฒนธรรมที่มีลักษณะโดดเด่น แต่สาวตรีก็เป็นตัวละครที่ส่วนช่วยเสริม

โหลลักษณะของละเวงเด่นชัดขึ้น ดังนี้

๑.๓.๓.๑ การไม่ยึดถือความซื่อสัตย์

สาวตรีก็เหมือนคนส่วนใหญ่ในสังคม ที่มองความซื่อสัตย์เป็นเพียงคุณธรรมที่ดั่งามควรค่าแก่การปฏิบัติ แต่ไม่เคยได้ปฏิบัติกลับเพิกเฉยต่อมันอย่างสิ้นเชิง เพียงข้ออ้างที่ว่า "ใครๆ เขาก็ทำกัน" สังคมจึงสับสนวุ่นวายเพราะคนในสังคมมองไม่เห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์ จากเรื่องเล็กๆ เฉพาะตน อาจละเลยไปจนถึงเรื่องใหญ่ระดับโลก

"ทำเหมือนแบกโลกทั้งไว้ทั้งโลกยังงั้นแหละ" สาวตรีแลตาม

"โอ้...เราไม่ได้มันทั้งคืน"

"ทำไมเขาต้องรีบถึงงั้น?"

"อาจจะทดลองความสามารถของเราก็ได้" ละเวงตอบข้ามโต๊ะมา "ช่วยไม่ได้...ก็เราอยากได้งาน"

"เราจะช่วย"

ละเวงสั้นศีรษะ

"เราต้องซื่อสัตย์"

สาวตรีค้ำขึ้น

"ของยังงี้ ซื่อนักก็ไม่ได้ ถ้าไม่ทันจริงๆ ทำไม่ช่วยกันไม่ได้"

(แก้วอี๋ : ๗๒ - ๗๓.)

"ราชการละ"

สาวตรียักไหล่

"เรากิส่งใบลา...ป่วย หรือกิจธุระอะไร ก็ได้ทั้งนั้นที่มันไม่เป็นความจริง"

"เขาไม่รู้หรือ"

"เขาไหนละ"

"ก็..." รู้สึกถึงความนุ่มสบายของเบาะรถคันดี "เจ้านายของสาวตรีนะซี เขาจะ

ว่ายังไง อยู่ดีๆ ก็ไม่ไปทำงาน"

"ก็ ..." สาวิตรีเลียนท่วงทำนองการพูดของบุรพา หล่อนยิ้ม "ป่วยนี่นะ"

"แต่เธอก็ไม่ได้ป่วยจริง"

"งั้นซี" สาวิตรีว่า "โธ...อย่าเดือดร้อนใจไปหน่อยเลย ไครๆ เขาก็ทำยังงั้นทั้งนั้น"

ส่งใบลาป่วยมีใบตรวจแพทย์เสียหน่อยก็...เท่านั้น"

"แล้วใบตรวจแพทย์ล่ะ"

"ไปเอาจากหมอ"

"แต่เธอไม่ได้ป่วยจริง" บุรพาย้ำประโยคเดิม

สาวิตรีหัวเราะเต็มที่

"ตาย ! ยังจะมีคนเชื่อถืออยู่อีกหรือในโลกนี้...นี่แน่ะเบียกจะ อย่าทำเป็นชื่อ

ไปหน่อยเลย ... ไครๆ เขาก็ทำกันอย่างนี้"

(เก้าอี้ : ๓๐๑ - ๓๐๒.)

จากตัวอย่างที่ยกมาแสดงให้เห็นถึงความไม่ซื่อสัตย์ของสาวิตรี แม้จะเป็นเพียงเรื่องที่หลายคนถือว่าไม่ร้ายแรง แต่ขึ้นชื่อว่าไม่ซื่อสัตย์แล้ว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ ก็เป็นสิ่งไม่ดีไม่สมควรกระทำ แต่ละเวงไม่เป็นเช่นนั้น การที่คนเราไม่ซื่อสัตย์ แม้ผู้อื่นจะไม่รู้แต่ตัวเราเองย่อมรู้ดีที่สุดใน การมีหรืออดตีปะนั้น ไม่ใช่เพราะว่าไม่ทำบาปเนื่องจากกลัวผู้อื่นจะรู้เห็นการกระทำของเรา แต่เป็นความละอายใจและเกรงกลัวต่อบาปที่ตนจะกระทำ ละเวงยึดความซื่อสัตย์เป็นคุณธรรมประจำใจ การที่สุวรรณณีกำหนดให้สาวิตรีไม่ซื่อสัตย์ แม้เป็นเพียงเรื่องเล็กน้อยแต่ก็เป็น การช่วยเสริม ให้ความซื่อสัตย์ของละเวงชัดเจนและโดดเด่นขึ้น

๑.๓.๓.๒. มีความอ่อนแอไม่สู้ชีวิต

สาวิตรีเป็นตัวละครที่ร้ายเวียบพร้อมทุกสิ่ง จึงไม่ต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อให้ตนเองอยู่ได้ในสังคม เมื่อมีمرضชีวิต สาวิตรีจึงไม่สามารถยืนหยัดต่อสู้กับปัญหาที่มากกระทบ จนถึงกับคิดสั้นฆ่าตัวตาย คิดว่าเป็นทางออกทางสุดท้าย ที่จะทำให้ปัญหาจบสิ้นลง ความคิดนี้เป็นความคิดของ

ผู้ที่อ่อนแอไม่สู้ชีวิต ไม่กล้าเผชิญกับปัญหา ซาตสตีงคิด

"เกิดอะไรขึ้นจะ...แผ่นดินไหวหรือภูเขาไฟระเบิด"

"พูดเป็นเล่นไปได้" ละเวงมีสหน้าจริงจัง "คุณป่าไทรมาเดี๋ยวนี้เอง สาวตรีกินยาตาย" ..... "ไม่น่าเชื่อว่าจะมีคนกินยาตายหนีโลก"

(แก้วอี๋ : ๓๖๔.)

๑.๓.๓.๓ คล้อยตามค่านิยมในสังคม

สาวตรีเป็นลูกผู้ดีมีตระกูล ชีวิตพรั่งพร้อมไปด้วยความสะดวกสบายทุกประการ จึงง่ายต่อการถูกครอบงำด้วยค่านิยม การนิยมวัตถุ ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง แตกต่างจากละเวง โดยสุวรรณีเทียบให้เห็นดังนี้

สาวตรีเคาะเขาด้วยพัด หล่อนแต่งตัวครบเครื่องแม้กระทั่งสิ่งประกอบเล็กๆ

น้อยๆ เช่นพัด กระเป๋าราดรี เครื่องเพชรพลอย

ถ้าละเวงมา หล่อนคงไม่มีสิ่งประกอบเหล่านี้เลย ละเวงจะไม่มีพัด ไม่มีเครื่องเพชร ละเวงคงเป็นตัวของตัวเองซึ่งไม่มีวันจะเหมือนใคร และไม่มีใครเหมือนละเวง

(แก้วอี๋ : ๕๑.)

จากลักษณะของสาวตรีทั้งประการ คือไม่ซื่อสัตย์ อ่อนแอไม่เข้มแข็ง และไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง คล้อยตามค่านิยมในสังคม ที่นิยมวัตถุความโก้หรูต่างๆ เป็นสิ่งที่สุวรรณีสร้างขึ้นมา เพื่อให้เป็นแนวเทียบคู่ขนานกับลักษณะของละเวง เป็นลักษณะที่ช่วยเสริมให้ความเป็นสิขาวของละเวงโดดเด่นขึ้น

๑.๓.๔. ลักษณะของบุรพา

บุรพาเป็นตัวละครที่มีลักษณะคล้ายกับละเวง คือมีอารมณ์ศิลปินไม่ค่อยตามสังคม แต่เป็นไปในลักษณะของการ ไม่พอใจสังคมมากกว่าที่จะเป็นมนุษย์ผู้เข้าใจชีวิต ละเวงไม่ค่อยตามสังคมเพราะรู้และเข้าใจในชีวิต ใช้ชีวิตอย่างมีจุดยืนอย่างพอเหมาะพอดี แต่บุรพาปราศจากคุณลักษณะนี้ บุรพาจึงไม่อาจพบความสุขที่แท้จริง ลักษณะของบุรพาที่ปรากฏ มีดังนี้

๑.๓.๓.๑ เป็นผู้ที่เกียจคร้าน

ลักษณะเกียจคร้านของบุรพา เป็นสิ่งที่สุวรรณณีตั้งใจสร้างให้ตรงข้ามกับลักษณะขยันจริงจังของละเวง ดังนี้

"ถ้าเรียนจริงๆ เราก็คงดีนรจนจะมาเรียนที่นี่" บุรพายังโหล่ประกอบคำพูด ด้วย ท่าทางคร้านไปเสียทุกสิ่งทุกอย่าง

(เก้าอี้ฯ : ๑๒.)

"ไป...จะไปส่งชิ้นรถเมลล์" บุรพารุกขึ้น บิดซีเกียจ "หรือจะไปแท็กซี่"

(เก้าอี้ฯ : ๑๓.)

บุรพาทั้งสี่ระงลงอย่าง เกียจคร้าน เป็นนานกว่าเขาจะถูกขึ้นอย่างเบื่อง

(เก้าอี้ฯ : ๔๘๐.)

ความเกียจคร้านของบุรพาปรากฏบ่อยครั้ง เป็นเพราะสุวรรณณีตั้งใจสร้างให้บุรพามีลักษณะที่ตรงข้ามกับละเวง ละเวงเป็นคนขยันขันแข็ง เป็นลักษณะของคนดี สมกับสีข้าวที่สุวรรณณีมอบให้เป็นตัวแทนของละเวง ส่วนบุรพาเกียจคร้านเป็นลักษณะที่ไม่ดี คนประเภทนี้ทำให้สังคมสับสนวุ่นวาย

๑.๓.๔.๒ ไม่เข้าใจในชีวิต

ความไม่เข้าใจชีวิตทำให้บุรพา มีความเบื่อหน่ายสิ่งแวดล้อมรอบตัว ดังนี้

"เปี้ยกจะทำอะไรต่อไป ทำงาน...หรือไปเรียนต่อ"

"คงไม่มีหวังหรอก...แต่พูดกันจริงๆ นะ เป็อเรียนเต็มทีแล้ว"

"งั้นก็...ทำงาน"

"งานก็ไม่อยากทำ"

"งั้นอยากทำอะไร"

"ตั้งวงดนตรีเล่นตามไนท์คลับ"

"เปี้ยกล่ะก้อ..."ละเวงหันมาพูดด้วยสีหน้าจริงจัง "ชอบพูดอะไรเป็นเล่น"

"พูดจริง เป็อจะตายอยู่แล้ว เรียนมาหลายปี เขียนแบบจนอย่าได้บอกเลย

เอียนเหลือหลาย

(แก้วอี๋ : ๑๒.)

เขาได้ยินเสียงปรบมือกราวดังสนั่นหู ซึ่งถือได้ว่าเป็นการทำตามมารยาทสังคมมากกว่าจะชื่นชมอย่างจริงจัง

เหล่านี้ทำให้บูรพาเอือมมากขึ้นอีก เขาหวังว่างานในปีนี้จะสนุกสนานมีชีวิตชีวา
มากกว่านี้

(แก้วอี๋ : ๔๖.)

เขาแลออกไปข้างนอกด้วยตัวทำทางเซื่องซึม...เป็อโลกและเหงาลิ้นดี

(แก้วอี๋ : ๒๔๘.)

"ก็...ไม่รู้จักไปไหน" บูรพาตอบคำเดิม...และด้วยทำทางเป็อโลก

"ไฮ้" ละเวงร้อง "แล้วที่นี้ยังงัยกัน...นั่งเป็อโลกอยู่ทุกวันอย่างนี้หรือ

(แก้วอี๋ : ๔๘๒)

บูรพามักจะเป็อหน่ายสภาพแวดล้อมของตน ไม่พอใจในชีวิตของตน ไม่รู้จักปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในทางที่ถูกต้อง ไม่ยอมเรียนรู้และเข้าใจชีวิตดังคำกล่าวของบูรพา

"ไม่ได้" บูรพาตอบเสียงแข็งขัน "มันเป็นวิธีเดียวที่เราจะประท้วง"

"ประท้วงอะไรไม่ทราบ"

"ให้รู้ว่า เราไม่พอใจกับชีวิตของเรา ชีวิตตามระเบียบแบบแผน กินข้าวต้องมีคน
ใช้มาเสิร์ฟที่ละแปดคน นั่งเก้าอี้ที่หลังตรงแข็ง มีอาหารยามคอยตะเบ๊ะอยู่หน้าบ้าน และ...ได้...เรา
ไม่ได้เกิดมาอยู่อย่างนี้นี่นะ...ละเวง"

ไม่ว่าจะเป็นชีวิตแบบไหนของตนบูรพาภิไม่ชอบ ไม่พอใจทั้งนั้น เปื่อหน่ายและไม่รู้จัก
ปรับตัว เป็นลักษณะที่แตกต่างจากละเวงอีกเช่นกัน เพราะละเวงเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตของตน ด้วย
ความเอาจริงเอาจัง ไม่เปื่อหน่ายในหน้าที่การงานหรือการดำรงชีวิตของตน

ลักษณะทั้งสองประการของบูรพา ปรากฏอย่างชัดเจน ด้วยความตั้งใจของสุวรรณีที่จะ
ชี้ให้เห็นว่า แม้ละเวงและบูรพาจะเป็นมนุษย์ที่ไม่คล้อยตามสังคมเหมือนกัน แต่ละเวงมีจุดยืนที่
แน่วชัดของตนว่า เมื่อเกิดมาแล้ว จะต้องดำเนินชีวิตของตนให้ดีที่สุด โดยไม่จำเป็นต้องคล้อยตาม
สังคมในส่วนที่ตนคิดว่าไม่ถูกไม่ควร การมีลักษณะแห่งคุณความดีของละเวง คือความขยัน อดทน
เข้มแข็งเด็ดเดี่ยว สู้ชีวิต ไม่หลงกับลาภยศสรรเสริญเหล่านี้ เป็นตัวชี้ชัดให้จินตภาพสีขาวที่สุวรรณี
ใช้เป็นตัวแทนความดีงามของละเวงปรากฏชัดเจนขึ้น บูรพาผู้ขาดจุดยืนในการดำเนินชีวิต
เกียจคร้านและเปื่อหน่ายในทุกเรื่อง จึงไม่อาจพบความสุขที่แท้จริง

๑.๓.๕ ลักษณะของตะวันฉาย

ตะวันฉายเป็นตัวละครอีกตัวหนึ่ง ที่มีส่วนช่วยเสริมให้ความเป็นสีขาวของละเวงชัดเจน
และงดงามยิ่งขึ้น ตะวันฉายเป็นตัวละครที่ รูปร่างหน้าตาดี ฐานะดี มีผู้หญิงทั้งเมืองมารุมรัก แต่
ละเวงไม่ใช่เช่นนั้น ละเวงไม่เหมือนคนทั่วไปในสังคม ที่หวังคบหากันที่หน้าตาหรือฐานะ ละเวงไม่
ตื่นเต้นไปกับรูปร่างหน้าตาและฐานะของตะวันฉาย แต่ในที่สุดละเวงก็รักตะวันฉาย เป็นความรัก
ที่บริสุทธิ์ไม่ได้มีเหตุผลอื่นๆ เจือปนอยู่ ตะวันฉายเองก็เช่นกัน เดิมทีเดียวก็ไม่คิดจะจริงจังกับ
ละเวง แต่เมื่อได้ประจักษ์ถึงความไม่เหมือนใครของละเวง เห็นคุณงามความดีหรือสีขาวในตัวตน
ของละเวง ก็รักละเวงด้วยความบริสุทธิ์ใจเช่นกัน ลักษณะของตะวันฉายมีดังนี้

๑.๓.๔.๑ เป็นชายหนุ่มรูปงาม

ตะวันฉายเป็นชายหนุ่มที่มีรูปร่างหน้าตางดงาม ดังนี้

ตะวันฉายมีวุ่นวาย ถึงกระนั้นหน้าตาที่สวยงามเหลือเกินของเขานั้นก็น่ามองและหาที่ติ
ไม่ได้เลย

(แก้วอี๋ : ๒๑๘.)

วิลาศพักตร์นึกคะเนในใจว่า หนุ่มหน้าสวยคนนี้มีมาหาใครกันแน่หนอ

(แก้วอี๋ : ๒๖๐.)

ภาพของตะวันฉายแวบเข้ามาอีกแล้ว เขายังไม่เคยเห็นผู้ชายคนไหนที่สวยงาม
อย่างนั้น

(แก้วอี๋ : ๕๑๙.)

หน้าตาที่หล่อเหลาราวกับปูนปั้น กิริยาท่าทางที่ดูดีเหลือเกิน ทำให้จิตดีเกิด
ความรู้สึกกับตะวันฉายในทำนองเดียวกัน

(แก้วอี๋ : ๕๐๖.)

ภาพหนุ่มน้อยทันสมัย หน้าตาสวยราวกับเทพบุตรนั้น สะดุดตาวิลาศพักตร์เป็น
อย่างยิ่ง

(แก้วอี๋ : ๒๕๖.)

ภาพของตะวันฉายแจ่มขึ้นมาเต็มชัดอยู่ในมโน จะเป็นไปได้อย่างไรหนอที่
ตะวันฉายจะตายและไปทั้งตัว! ตะวันฉาย-ดาโอน้องรัก ดาโอผู้รูปงามราวกับเทพบุตรและแสนดี

(แก้วอี๋ : ๔๒๑.)

ความรูปร่างหน้าตาดี หล่อเหลาราวเทพบุตรของตะวันฉาย มีส่วนสำคัญช่วยทำให้ความ
เป็นสีขาวของละเวงโดดเด่น เพราะละเวงมิได้ตื่นเตนกับหน้าตาที่แสนงดงามของตะวันฉายเลย
คนในสังคมส่วนใหญ่มักจะตื่นเตนและหลงใหลในรูปสมบัติ แต่ละเวงไม่ใช่เช่นนั้น ละเวงเป็นตัวของตัวเอง หากละเวงจะรักใคร่นั้น ต้องเป็นรักที่มาจากใจ ไม่ใช่จากหน้าตา หรือทรัพย์สิน ความรัก
ของละเวงจึงเป็นรักที่บริสุทธิ์ เพราะถึงแม้ตะวันฉายจะสิ้นชีวิตไปแล้ว ละเวงก็ยังคงรักตะวันฉาย

อยู่ไม่เปลี่ยนแปลง

๑.๔ จินตภาพจากฉากสำคัญ

ฉากเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการสร้างวรรณกรรม เพราะฉากหมายถึง สถานที่และเวลาที่ปรากฏในเรื่อง ภาพเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องและผู้เขียนต้องการนำเสนอ หรือสถานการณ์ที่แวดล้อมและส่งผลอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ตัวละคร

ฉาก (Setting) เป็นองค์ประกอบหนึ่งของบันเทิงคดี คือสถานที่ที่เหตุการณ์ของเรื่อง เกิดขึ้น หรือภูมิหลังต่างๆ ของตัวละครองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดฉากคือ

๑.สภาพภูมิประเทศ สถานที่ การสร้างฉากเป็นเวทีละครซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้รู้ว่าสถานที่ที่เกิดอาการของเรื่องนั้นเกิดที่ใด

๒. สภาพอาชีพการงานหรือชีวิตประจำวันของตัวละครที่เป็นอยู่

๓. เวลาหรือยุคสมัยที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่อง

๔. สภาพแวดล้อม เงื่อนไขสถานการณ์ของตัวละคร ไม่ว่าจะเป็นทางด้านสังคม ศาสนา ศีลธรรมจรรยา สภาพจิตหรือภาวะอารมณ์ของตัวละคร (กอบกุล อิงคุทานนท์, มปป. : ๘๕-๘๖)

เหล่านี้ถือเป็นฉากของเรื่อง และครอบคลุมไปถึงบรรยากาศของเรื่องด้วยว่าเป็นเช่นไร เช่นฉากชนบทที่สงบสบาย ก่อให้เกิดบรรยากาศที่สงบเงียบผัดกับฉากของเมืองที่ให้บริการของความสะดวก รวดเร็ว

ในส่วนของการสร้างความคิดเชื่อมโยง ระหว่างจินตภาพของฉากกับแนวคิดนั้น ผู้วิจัยจะ ขอกล่าวถึงเฉพาะฉากสำคัญ ที่สัมพันธ์กับการแสดงแนวคิดของเรื่อง ส่วนใหญ่จะเป็นฉากที่ ตัวละครมองเห็น หรือผ่านการคิดคำนึงของตัวคร เป็นทั้งฉากเชิงสัญลักษณ์ที่ต้องอาศัยการ ตีความ จากการอ่านเรื่องราวอย่างละเอียดทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ และฉากที่แวดล้อมตัวละคร เพื่อให้เห็นถึงลักษณะของตัวละคร อันเชื่อมโยงกับแนวคิด

เรื่องแก้อีชาวในท้องแดง ปรากฏฉากที่เป็นสัญลักษณ์คือ ฉากของแก้อีสาวที่อยู่ภายในท้องสีแดง และเป็นฉากที่สุวรรณนำมาเป็นชื่อเรื่อง ซึ่งเชื่อมโยงกับแนวคิดของเรื่อง ดังนี้

เลือกแจกันเล็กๆ ไต่ใบหนึ่ง บักตอกไม้ลงไป...หล่อนหาที่วางให้มันดูเข้าท่า สีสนที่ค่อนข้างจัดของกระดากปิดผนังสีแดงตรงหลังบาร์เล็กๆ นั้นทำให้หล่อนเห็นขอบกพร่องในการใช้สีได้มาก

แต่อินทรหรือจะรู้ เขาคิดว่า...อะไรก็ตามที่ละเวงทำ สิ่งนั้นย่อมจะดี และถูกต้องเสมอไป

แก้อีสาวที่จัดไว้เป็นกลุ่ม ตรงห้องกระจกนั้นก็เช่นเดียวกันมันดูจัดชิดอย่างไม่เข้าท่า ในทางกลับกัน ละเวงน่าจะใช้พื้นตรงหลังเคาน์เตอร์...หรือรอบๆ ห้องด้วยสีอ่อน และใช้แก้อีสีจัด...อย่างแดงหรือน้ำเงิน...เขียว

อินทรออกมาจากห้องนอน แต่งตัวเต็มที่ตามเคย เสื้อตัวนอกเป็นสีน้ำเงินเข้มตัวในเป็นสียืดมีปกสีแดงจัดเท่าๆ กัน วิธีแต่งตัวของอินทรนั้นเป็นตัวของตัวเองมากกว่าจัดติดตัวเข้าไป... ..อินทรดึงแก้อีในกลุมนั้นออกมาหนึ่ง สีเสื้อผ้าของเขาโดดเด่น ดัดกันกับแก้อี...ทำให้ละเวงคิดได้ใหม่ว่า หล่อนไม่ได้ใช้โครงสีของห้องนี้ผิดไปแน่ๆ ห้องนี้ดูดีขึ้นเมื่อมีอินทรกับเสื้อผ้าสีรุนแรงของเขา

(แก้อี : ๕๗๒-๕๗๓)

ฉากที่ปรากฏเป็นฉากที่เกิดขึ้นจริงในเรื่อง และตัวละครเอกของเรื่องเป็นผู้มองเห็นและคิดคำนึงต่อฉาก ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า แก้อีชาวเป็นสัญลักษณ์แทนความเป็นมนุษย์ที่ไม่คล้อยตามสังคมของละเวง มีความเป็นตัวของตัวเอง ทำในสิ่งที่ตนคิดว่าดี ถูกต้องเหมาะสม ไม่ว่าจะ เป็นความซื่อสัตย์ จริงใจปราศจากจริตมารยา ขยัน เข้มแข็งอดทน พึ่งตนเองได้ และที่สำคัญที่สุดคือเป็นผู้ที่รู้จักและเข้าใจชีวิต พอใจในสิ่งที่ตนมีตนเป็น ส่วนท้องแดงคือความเป็นไปของสังคมที่ สับสนวุ่นวาย การแก่งแย่งชิงดี คอยหวังแต่จะกอบโกยประโยชน์ใส่ตน หวังพึ่งพิงผู้อื่น ความเป็นมนุษย์ที่ไม่อดทน อ่อนแอเกียจคร้าน ดังปรากฏในลักษณะของตัวละครประกอบในเรื่อง

ภาพฉากแก้วสีขาวในห้องแดง ที่ละเวงคิดคำนึงถึงว่าตนเหมือนจะใช้ โครงสร้างของสี่ผืนนั้น
เกิดขึ้นเมื่อละเวงได้ตัดสินใจแต่งงานกับอินทรทังๆ ที่ไม่ได้รัก เป็นการตัดสินใจตามความคิด
ความเชื่อมั่นของตนนั้น เป็นความคิดที่ผิดไปหรือไม่ ผู้อ่านเห็นภาพว่าละเวงกำลังสั่นคลอนในสิ่ง
ที่ตนได้เป็นมาตั้งแต่ต้น คือความเป็นแก้วสีขาว แต่เมื่ออินทรปรากฏตัวสีสันของเขาเสื้อผ้าที่เขา
สวมใส่อยู่กลับทำให้บรรยากาศในห้องที่ละเวงนั่งลงว่าใช้โครงสร้างสี่ผืน ดุติขึ้นนั้นแฝงให้เห็นนัยว่า
การตัดสินใจของละเวงนั้นถูกต้องแล้ว ความเป็นแก้วสีขาวในห้องแดงของละเวงนั้นถูกต้องและ
เหมาะสม เพราะละเวงพอใจและเข้าใจในชีวิตจึงได้ตัดสินใจแต่งงานกับอินทร และละเวงก็ปฏิเสธ
ไม่ได้ว่าตนมีความสุข ดังข้อความที่สุวรรณณีกล่าวปิดเรื่อง

“ไปเที่ยวกันดีกว่า ไปไกลๆ ทาที่สวยๆ เผื่อจะโรแมนติคจนรักกันได้มั่ง” เขาก็
ลงแตรริมฝีปากที่หน้าผากละเวงเบาๆ “เผื่อว่าเราอาจจะรักกันจริงๆ...คงไม่นานหรอกละมั้ง...กว่า
วันนั้นจะมาถึง”

ละเวงลุกขึ้นเดินตามเขาไปช้าๆ

หล่อนคิดว่าตนเองตัดสินใจถูกแล้ว และถึงจะตัดสินใจผิดละเวงก็ไม่นึกเสียใจ
เพราะว่า...เวลานี้ละเวงคิดว่า ความสุขนั้นเป็นของที่มีจริง ดังที่กำลังได้รับอยู่ในขณะนี้

(แก้วขาว : ๕๗๗.)

จินตภาพอันเกิดจากฉากสำคัญของเรื่องนี้จึงมีส่วนสัมพันธ์กันกับแนวคิดของเรื่องดังที่ได้
กล่าวไว้ข้างต้นแล้วอย่างชัดเจน

๒. แนวคิดเรื่องดอกไม้ในป่าแดด

ความดีงามในจิตใจมนุษย์เป็นสิ่งที่อ่อนไหว บอบบาง บางครั้งจึงไม่อาจต้านทาน
ความชั่วร้ายที่เข้มแข็ง รุนแรงและยิ่งใหญ่ ที่แผ่ซ่านปกคลุมและคอยแต่จะเข้ารวมทำร้าย อยู่ตลอดเวลา

๒.๑ จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง

สุวรรณตั้งชื่อเรื่องนี้ว่า "ดอกไม้ในป่าแดด" เป็นการนำสัญลักษณ์มาตั้งเป็นชื่อเรื่อง นำดอกไม้มาเป็นสัญลักษณ์แทนความดีงามในจิตใจมนุษย์ ซึ่งเป็นสิ่งที่อ่อนไหว บอบบาง อันเป็นลักษณะร่วมกันระหว่างดอกไม้และความดีงาม และเพราะดอกไม้เป็นสัญลักษณ์แทนผู้หญิงด้วย สุวรรณจึงกำหนดให้ตัวละครเอกเป็นสตรีเพศ ที่มีความอ่อนโยนอ่อนไหว บอบบางและ สะทกสะเทือนง่าย แม้จะเข้มแข็งอดทน เห็นถึงความลึกซึ้งในการนำสัญลักษณ์ดอกไม้มาใช้ถึงสองชั้น คือนอกจากจะเป็นตัวแทนของหญิงสาวที่ต้องเผชิญต่อสังคมที่โหดร้ายแล้ว ความหมายอันลึกซึ้งอีกระดับหนึ่งของดอกไม้ คือการเป็นตัวแทนของความดีงามในจิตใจมนุษย์ ส่วน "ป่าแดด" เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้แทนสังคมที่เต็มไปด้วยความชั่วร้ายในรูปแบบต่างๆ แสดงภาพความเป็นจริงของสังคมที่โหดร้าย คอยแต่จะบั่นทอนและทำลาย ความดีงามในจิตใจของมนุษย์ให้หมดสิ้นไป ภาพของดอกไม้ในป่าแดด จึงเป็นภาพที่ตัดกันอย่างรุนแรงในอารมณ์ความรู้สึกของผู้อ่าน เพราะดอกไม้เป็นสิ่งที่อ่อนไหว บอบบางและชอกช้ำง่ายต่อลมและแดด เมื่อมาอยู่ในป่าแดด จึงไม่อาจต้านทานความร้อนแรงแผดเผาของแดดได้ ความดีงามก็เช่นกันเมื่อถูกความชั่วรุมเร้า บั่นทอนอยู่ตลอดเวลา ความดีงามที่บอบบางและมีอยู่เพียงน้อยนิด จึงไม่อาจต้านทานความชั่วที่เข้มแข็ง รุนแรงและยิ่งใหญ่ได้ ดอกไม้แม้จะเติบโตได้ในป่าแดดจึงเติบโตอย่างเหี่ยวเฉา และต้องตายลงในที่สุด ความดีงามในจิตใจมนุษย์นั้น เมื่อถูกความชั่วครอบคลุมรุมเร้า ความดีงามก็กลายเป็นความหวั่นไหว ท้อแท้ และสิ้นหวังในคุณค่าแห่งคุณงามความดี จนต้องเกลือกกลิ้งกับความชั่วในที่สุด ชื่อเรื่อง "ดอกไม้ในป่าแดด" จึงเป็นจินตภาพที่ประณีตงดงาม ชัดเจนและรุนแรงในความรู้สึก ของผู้อ่าน ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างดอกไม้และป่าแดด ในส่วนของการตีความจากสัญลักษณ์แล้ว ดังต่อไปนี้

ภาพของดอกไม้เป็นตัวแทนความดีงามในจิตใจมนุษย์

ภาพแม่ของตัวละครเอก มีชีวิตที่ดีงามก่อนที่จะพบกับบุคคลที่เห็นแก่ตัวมีจิตใจชั่วร้ายในสังคมที่โหดร้าย

ฉันพบรูปแม่ในอัลบั้มเก่าแก่ ถ่ายตั้งแต่แม่ยังเด็ก มีข้าวของทองของผูกเต็มตัว
อีกรูปหนึ่งเป็นสาวแม่หน้าตาอึมแย้ม มองโลกอย่างมีความสุข ในตอนนั้นแม่คงไม่รู้จักเลยว่า
ความทุกข์คืออะไร

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๔๗)

เมื่อพบกับความโหดร้ายรุนแรงของ ป่าแดดแล้วจึงมีสภาพดังนี้

แม่ร้องไห้ ฉันเห็นแม่ร้องไห้จนฉัน และฉันก็ร้องไห้ตามไปด้วย แต่ก็เป็นบางหน
เท่านั้น พ่อจะจบเรื่องเหมือนผู้ชายทุกๆ ไป คือแต่งตัวออกนอกบ้านไปหาผู้หญิงคนใหม่ๆ ที่จะ
ทำให้พ่อมีความตื่นเต้นในทรวงตรงองค์เอย ส่วนคนโต้งเว้าอย่างผู้หญิงในรูปศิลปิน

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๗.)

ภาพดอกไม้หรือความดีงามที่ถูกกระทบกระเทือน

ฉันยังจำภาพแม่ที่คลานไปรอบๆ ห้อง หลบเท้าของพ่อที่กระหน่ำลงไปอย่างไม่
ปราณีแม่ถูกกระทบกระเทือนเช่นนี้จนเจ็บป่วยฯ ตรงกลางหว่างคิ้ว เมื่อฉันเอาหัวไปชนแรงๆ จะ
ด้วยบังเอิญหรืออะไรก็ตาม แม่มักจะนินทาด้วยความเจ็บปวด

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๖)

และสุดท้ายดอกไม้ไม่อาจกีดทานความรุนแรงของป่าแดดได้ ต้องเฉาและตายลงในที่สุด

ฉันไม่ได้ร้องไห้เลย ได้แต่ดูเขาปลดผ้าออกจากคอแม่ หน้าของแม่เขียวคล้ำและ
มีสิ่งอื่นๆ ที่ไม่น่าดูเลย บอกว่าแม่ได้จากฉันไป อย่างที่ไม่มีวันจะกลับมาได้พบเห็นกันอีก

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๐๓)

นี่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของดอกไม้ที่ถูกความรุนแรงของป่าแดดแผดเผาทำร้ายจน
ต้องจากโลกนี้ไป

"ไม่อยากเป็นคนดีหรือ"

"ตุ้มละ"

หล่อนทรงตัวยืนในน้ำตรงส่วนที่ต้น มองไปที่ท่อนล่างเห็นรูปร่างตุ้มใหญ่กว่าเดิม

"ไม่อยาก" หล่อนตอบอย่างแน่ใจ "เป็นคนดีมันยาก ต้องทำอะไรที่ลำบากลำบาก
ร้อยแปด ทนไม่ไหวหรอก สู้เป็นคนและทะเลไม่ได้ สบายใจดี แต่เราก็...ไม่ได้ทำให้ใครร้อนใจไม่ใช่
หรือ"

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๑๑๐ - ๑๑๒)

"คบเพื่อนเลวมันก็เลวไปตาม" พ่อฮึดฮัด "เราทำดีกับมันทุกอย่าง"

"ชอบใจคะ" ฉันทบอก "ต่อไปนี่ไม่ต้องดีด้วยก็ได้"

"ฟังมัน...ฟังมัน นี่ป่าเขาเสียงกันมายังไหน"

"ถ้าพ่อเสียงดี ทำไมไม่เสียงเซียดเสียเอง..." ฉันทย้อนถาม "คอยดูนะต่อไปนี่เซียด
จะทำตัวเลว เลวให้ถึงที่สุด ในเมื่อทำดีไม่มีคนเห็น เซียดจะทำเลว สบายใจดี..."

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๔๒ - ๔๓)

จากตัวอย่างที่ยกมา แสดงให้เห็นถึงภาพความดีที่ถูกความชั่วทำร้าย ก็คือภาพของ
ดอกไม้ที่สุวรรณภิมบรจมอบให้เป็นตัวแทนของความดีงามในจิตใจมนุษย์ที่ถูกบั่นทอน ถูกทำลาย
ได้ทุกเมื่อ ต่อไปจะขอยกตัวอย่างของผู้คน หรือสังคมที่สุวรรณภิมกำหนดให้เป็นป่าแดด มีความสลับ
ซับซ้อนและความน่าสะพรึงกลัว คือสังคมที่มนุษย์เห็นแก่ตัว เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนจนทำได้ทุก-
อย่าง ความชั่วร้ายต่างๆ นี้กระทำโยงโยกันเป็นระบบในทุกรูปแบบ และทุกสถาบัน
ใครไม่โกงไม่กิน ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนคือคนโง่ สังคมจึงเต็มไปด้วยความชั่วร้าย เริ่มตั้งแต่
สถาบันที่เล็กที่สุด คือสถาบันครอบครัวความชั่วร้ายเห็นแก่ตัวของมนุษย์ ก็เข้ามาแผดเผาให้ขาด
ความสงบสุข ความชั่วที่ปรากฏในสังคม ไม่ว่าจะเป็นความไม่ยุติธรรม การเล่นพรรคเล่นพ้อง

ความฉ้อฉลโกงต่างๆ ความจอมปลอมมหัศจรรย์ การขาดน้ำจิตน้ำใจ ตลอดจนความไม่จริงใจของคนในสังคม การค้าขายเสพติดมุ่งหวังกอบโกยเงินทองความมั่งมี สรรหาทุกสิ่งมาตอบสนองกิเลสตัณหาของตน คนดีจึงต้องตกเป็นเหยื่อของคนชั่ว ยากที่จะหลีกเลี่ยงพ้น ต่อไปนี้จะขอยกตัวอย่างสภาพของ "ป่าแดด" ที่ผ่านการตีความแล้ว คือสภาพของมนุษย์ในสังคมที่โหดร้าย เลวร้าย ความชั่วแผ่ซ่านไปทั่วทุกอนุในสังคม ทุกสถาบัน ทุกวงการไม่เว้นแม้แต่ใน วงราชการ แม้แต่ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ เหล่านี้คือป่าแดดที่มีสภาพพร้อมแรง มีแดดร้อนแผดเผาดอกไม้ให้เหี่ยวเฉามอดไหม้และตายลงในที่สุด สุวรรณีได้กำหนดลักษณะเหล่านี้ได้อย่างผสมกลมกลืน โดยให้ตัวละครเอกของเรื่องเป็นดอกไม้ที่บอบบาง ถูกแผดเผาทำลาย โดยบุคคลในสังคมป่าแดด

แม่เป็นผู้หญิงประเภทที่ช่วยตัวเองไม่ได้ ต้องพึ่งพ่อทุกอย่างไป เพราะเหตุนี้พ่อจึงทำตามใจตัวเองทุกสิ่งทุกอย่างโดยไม่เกรงใจแม่ แม้กระทั่งเรื่องผู้หญิง พ่อบอกว่าผู้ชายจะต้องเป็นอย่างนี้ เมื่อมีโอกาสจะต้องรีบฉวยไว้ ไม่เช่นนั้นจะถูกท้าวว่าไ้

พ่อสรุปว่า "สังคมของเราเป็นเช่นนี้"

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๖ - ๗.)

เป็นครั้งแรกที่ฉันได้ยินคำว่านางทางโทรศัพท์ ถ้าป่าไม่ดอกออกดอกใจกับคำนั้น มากนัก ฉันคงไม่รู้ความหมาย

บ้านิ่งไม่ติดที่ได้เลยตั้งแต่รู้ข่าว บ้านเก่าแก่...บ้านประวัติศาสตร์ของป่าถูก ดัดแปลงให้เป็นบ้านผู้หญิงประเภทใช้สอยชั่วคราว อะไรจะเจ็บปวดไปกว่านี้อีกเล่า.....ผู้หญิงสองสามคนแต่งตัวสะสวยบาดนัยน์ตาเดินผ่านเราไป ฉันยังทันเห็นหน้าหล่อนที่เต็มไปด้วยสีสรรพ์แดงๆ ชาวๆ และดำ....หล่อนพวกนั้นเดินเข้าไปในบ้านซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็นบ้านของป่า ตาและยายตายลงที่บ้านนี้ ป้าและแม่กับลุงอีกหลายคนถือกำเนิดที่นี่

ป้ายืนตะลึงแลดูสาว ๆ พวกนั้น และอีกจิตใจเดียวความร่อนทำให้ป้าเป็นลมล้ม พับไป

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๖๔ - ๑๗๑)

ครูของเราตั้งใจว่าฉันจะได้เป็นผู้หนึ่ง ในการแข่งขันกีฬาแหลมทองที่จะจัดขึ้นใน

คราวหน้า หากแต่การที่จะฝ่าอุปสรรคเข้าไปจนถึงได้เป็นผู้เข้าแข่งขัน มีเล่ห์กลมากมายไซ้แต่จะมีความสามารถอย่างเดียวกัน ครูบอกฉันอย่างนั้นและครูลงท้ายให้ฉันกลับไปคิดว่า

"ไม่ใช่แข่งการกีฬา มันเป็นอยู่ทั่วไปในบ้านเมืองของเราเวลานี้

(ตอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๘๖)

นายของพ่อมาตุการซ้อมในวันหนึ่ง เขาปรากฏตัวเจียบๆ โดยไม่มีใครรู้ตัวแม่แต่ฉันเอง เราพบกันที่ขอบสระเมื่อฉันขึ้นจากน้ำตัวเปียกปอน เลื้อยคลมอยู่ที่ห้องพักฉะนั้นเนื้อตัวของฉันจึงดูโจ่งแจ้งพิกลสำหรับสายตาซึ่งฉันไม่ชอบ มันมีแววที่ฉันไม่เข้าใจและคิดไม่ได้ว่าตลอดเวลาเขาคิดอะไร แต่รู้ว่าตนเองไม่ชอบแววตาเช่นนั้นเลย...

"มีหวังไหมล่ะ ปีนี" เขาเข้ามาใกล้ฉันเกินกว่าจำเป็นและกระซิบบว่า "ไม่ต้องกลัวว่าจะไม่ได้เป็นตัวแทนของ..." เขาเอ่ยชื่อที่หนักกีฬาที่มีชื่อเสียง "ผมทำทางไว้เรียบร้อยแล้ว"

เย็นนั้นเองฉันได้ร่วมโต๊ะกับนายของพ่อ ในภัตตาคารแห่งหนึ่ง เขาถูกแวดล้อมด้วยผู้หญิงสาววัยไล่เลี่ยกัน ดูเขามีความสุขเมื่อได้นั่งเป็นราชาในหมู่ผู้หญิง หล่อนล้วนเป็นนักกีฬาประเภทใกล้เคียงกันกับฉัน

ทุกคนปรารถนาจะได้เป็นคนเด่นคนดังและมีชื่อเสียง ฉันเชื่อว่าในที่นี้เราทุกคนมีความสามารถและความสามารถนั้นมีไซ้ได้มาด้วยพรสวรรค์ หากได้มาด้วยความพากเพียรของเราเอง จากวันเป็นเดือนเป็นปีที่เราสะสมบารมีเพื่อตัวเอง เหตุใดจึงไม่ใช่บารมีเหล่านั้นหากทางให้ไปสู่ความสำเร็จ แทนที่จะนั่งแวดล้อมเขา ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้ผลักดันเราไปสู่ความปรารถนาอันยิ่งใหญ่

(ตอกไม้ฯ ล.๑ ๒๑๔ - ๒๑๖)

ปลายปีนั้นฉันสอบตกเป็นครั้งแรกในชีวิต ฉันต้องซ้ำชั้นในขณะที่เพื่อนคนอื่นๆ ได้ขึ้นชั้น แต่ก็เป็นที่น่าแปลกที่ผลการสอบได้ประกาศไปแล้ว ปรึกษากับชื่ออาจารย์ใหญ่แล้ว เหตุการณ์ได้กลับหน้ามือเป็นหลังมือภายในสามสัปดาห์

มันทำให้ฉันต้องละอายใจลงไปมากกว่าเดิมที่ฉันได้ขึ้นชั้นกับเขาด้วย จะเป็นเพราะอิทธิพลของใครก็ตาม อิทธิพลนั้นได้แผ่เข้ามาในโรงเรียนของเราด้วย ไม่มีความศักดิ์สิทธิ์

อีกต่อไป และฉันคิดว่าฉันไม่อาจวางใจสถาบันใดๆ ได้อีก

(ตอกไม้ฯ ล.๑ : ๒๑๙)

นายพูดถึงความแพงทรวงของตัวมันราวกับจะยกให้เลิศลอยยิ่งขึ้น เขาลงท้ายด้วย
คำว่า

"เมืองไทยมีอยู่ไม่กี่คน"

ฉันนึกถึงเงินเดือนของเขาและเลยคิดไปว่าแม้ผู้ที่มีตำแหน่งใหญ่ที่สุดในเมืองไทย
ก็ยากที่จะซื้อหามาเป็นสมบัติ แต่ก็นั่นแหละ สิ่งที่เกิดขึ้นไม่ได้มักจะเกิดขึ้นได้เสมอและบ่อยครั้ง
จนเป็นเรื่องสามัญที่ไม่มีใครแปลกใจอีกต่อไป

"ผมไม่ชอบนั่งรถเหมือนคนอื่น รู้สึกยังไม่รู้ที่เห็นใครๆ ขับรถเหมือนเราไปตาม
ถนน"

"ถ้าฉันทำไม่ทำมันไม่สั่งทำเป็นพิเศษล่ะคะ" . . .

. . . " เคยมี...ประทານโทษนะครับคุณโสพรรณ คนบางจำพวก อัจฉาริษยาคนที่
มั่งมี มีประทัดประทันและอัจฉาริษยาต่างๆ เห็นคนเขานั่งชดโกก็อัจฉาริษยาในทันทีที่ได้เฝ้าเย้ย
หรือมีช่องทาง ปมด้อยที่กดไว้ในใจลึกๆ ก็แสดงออกมาทันที"

นำโสพรรณหน้าแดงเข้ม

"ผมไม่ได้ว่าคุณโสพรรณนะครับ นี่ยกตัวอย่างให้ฟังเท่านั้นเหมือนพวกอยากเป็น
คอมมิวนิสต์ อยากเพราอะไร เพราะเหตุผลง่าย ๆ ด้้นๆอยากจะแบ่งสมบัติคนรวยมาให้คนจน อยาก
มี อยากได้ เมื่อไม่มีปัญญาอย่างอื่นก็ใช้ลัทธิมันเพื่อผลประโยชน์ของตน "เขาขยับร่างอันใหญ่โต
สมบูรณ์ไปมา ขอโทษนะครับคุณโสพรรณ ปากผมมันซึ่มักจะเลยเถิดอย่างนี้แหละ เวลาที่รัฐบาล
เรากำลังจะประสบปัญญามุ่งยากเพราะพวกฝักใฝ่ลัทธิมหาประลัย "

นำโสพรรณเอ่ยขึ้นมา

"คุณคิดอย่างพวกนายทุน" นำโสพรรณมองผ่านนายแวบหนึ่ง "ตายจริง ดิฉัน
ล้มไปว่ากำลังคุยกับนายตำรวจใหญ่ ดิฉันจะไม่พูดเรื่องการเมืองล่ะคะ ปลอดภัยไว้ก่อนดีกว่า....
ดิฉันใช้ภาษิตคนไทยใจคะ "ูรัรักษาตัวรอดเป็นยอดดี " ..... "เราต้องรักตัวเอง เราต้องไม่พูดอะไร
ที่เราอยากพูด"

"คุณอยากพูดอะไรบ้าง"

"ไม่ใช่ดิฉันหรอกค่ะ ดิฉันหมายถึงคนไทยที่มีความคิดอ่าน มีการศึกษา เขาอยากพูดกันทั้งนั้น แต่มันมีอันตราย"

ถึงทีที่นายจะต้องหน้าแดงบ้าง

"อันตรายมาจากไหน"

"ใครจะทราบล่ะคะ ดิฉันว่ามาได้จากทุกหนทุกแห่ง"

(ตอกไม้ฯ ล.๑ : ๒๔๗ - ๒๔๑)

"ดิฉันเคยได้ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แต่ไม่เชื่อว่ามันจะเป็นเรื่องจริงจัง ไม่เชื่อว่าเด็กวัยรุ่นจะเห็นของเหล่านี้เป็นเรื่องธรรมดา....เชียด โรงเรียนเชียดไม่มีเด็กผู้ชายไม่ใช่หรือ ของอย่างนี้ระบาดมาได้ยังไง"

"บางคนก็มีเพื่อนผู้ชายนี่คะ ผู้หญิงก็ซื้อกันได้ ตำรวจไม่สนใจจับนี่คะ เราซื้อกันได้ทั่วไป...."

"ทำไมเชียดไม่ฟ้องครู"

"ฟ้องทำไมกันล่ะคะ ก็เชียดบอกแล้ว ของอย่างนี้ขายกันทั่วไป ตำรวจไม่จับหรือถ้าจับก็คอยจับเด็กๆ ที่ซื้อ ไม่จับต้นตอ "

(ตอกไม้ฯ ล.๑ : ๒๔๕ - ๒๔๖)

ฉันแนะนำตุ้มกับน้ำโสพรรณ ถือว่าได้ทำหน้าที่ของตนเองแล้วตามที่ควร ส่วนน้ำโสพรรณจะพูดอย่างไรกับตุ้มนั้นฉันไม่อยากจะคอยอยู่ฟังให้แสบใจ มันทำให้รู้สึกเหมือนเรานี้มันเต็มไปด้วยระบบพรรคพวกและไม่มีคามยุติธรรมใดๆ พอมจะให้เชื่อถือได้อีก

หรือว่าโลกเป็นอย่างนี้เอง ฉันอดที่จะพูดกับพรรณณาไม่ได้

พรรณณาตอบอย่างตรงไปตรงมาว่า "เป็นอย่างนี้แหละ อย่าคิดมากเลยเชียด"

(ตอกไม้ฯ ล.๒ : ๑๖๐.)

ฉันรู้ว่าฉันไม่ชอบคอฟฟี่ช้อป แต่แรกฉันตื่นตื่นอยู่บ้างก็ได้เข้าไปในนั้น และวางมาดสั่งกาแฟราคาแพงกว่าธรรมดา ครั้นไปบ่อยเข้า ความรู้สึกบอกตัวเองว่านี่ไม่ใช่สถานที่สำหรับฉัน...หรือเด็กคนไหนๆ

ดูมันเป็นที่ลึกลับ ชุ่มชอบพิกล แม่เจ้าของกิจการเองก็ไม่บริสุทธิ์ใจในการค้าขาย
ของเขาเท่าไรนักหรอก ถ้าเจ้าของร้านมีลูกผู้หญิง เขาคงไม่พอใจที่จะให้ลูกของเขาเข้าไปนั่งใน
สถานที่เหล่านี้ แต่ลูกคนอื่น...ไม่เป็นไร ถ้าจะทำให้เงินในกระเป๋าเพิ่มขึ้นมา

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๒๔๘)

"แต่ตุ้มไม่ใช่เครื่องเล่น มีเลือดเนื้อ มีหัวใจ มีความสาว"

"ซีเกียจคิด" ตุ้มสั่นหน้า "ฉันไม่หวังจะแย่งตำแหน่งของเขาหรืออะไรยังงั้นสัก
 หน่อย"

"ตุ้ม....รักเขาหรือเปล่า"

หล่อนสั่นหน้า

"ต้องรักด้วยหรือ"

ฉันถอนใจใหญ่ ยังมีชีวิตต่อไปนานๆ เข้า โลกนี้มีแต่สิ่งน่าประหลาดไปเสียทั้งนั้น

(ดอกไม้ฯ ล.๒ หน้า ๑๐๑.)

"สมัยนี้ใครไม่มีสวนโซว์บ้านไม่ได้"

ฉันหัวเราะ

"เขียดไม่ยักรู้ว่าน้ำโสพรรณปลูกบ้านไว้โซว์"

หล่อนเอื้อมมือมาตีฉัน

"เขียดนี่แหละปากจืด"

"ไม่จริงหรือคะ"

"จะ...จริง คนเราปลูกบ้านไว้สำหรับอยู่ แต่เราก็ต้องการให้มันสวยไม่ใช่หรือ
 และ....คนเราก็มี...สันดานชอบอวด ชอบภูมิใจในทรัพย์สินสมบัติ น้ำก็ไม่ผิดกับคนอื่นฯ หรอก"

ฉันอดคิดถึงนายไม่ได้

เวลานี้น้ำโสพรรณคล้ายตามนายไปได้มาก...เมื่อฉันโตขึ้น ฉันก็คงเหมือนนาย
และน้ำโสพรรณ คือกลุ่มทองในทรัพย์สินสงเคราะห์

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๓๔๓ - ๓๔๔)

"เขาเข้าคู่กันได้" ป้ารีบบอกเหมือนได้ช่องพูด ป้านับถือยศถาบรรดาศักดิ์และ
ความมีหน้ามีตาของนายเหมือนกัน หรือถ้าไม่ใช่อย่างนั้นก็อาจจะด้วยวิเศษมรดุโรปคันใหญ่ที่จอด

เที่ยว ฉันทอยากมาดูว่าเขาทำงานอย่างไรบ้าง ฉันทเชื่อและนับถือ ศรัทธาในอุดมคติตามที่เขาเขียน
แต่เท่าที่ฉันทเห็น คือผู้หญิงเด็กๆ คนหนึ่ง วิ่งออกไปจากกระท่อมเขาแต่เช้าตรู่

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๓๒๒ - ๓๒๔)

"เปล่าเลย" ฉันทได้กลับไป "ฉันทหวังแต่ความถูกต้อง ความยุติธรรมหรือความตรง
ไปตรงมาเท่านั้นเอง ไม่ได้เชี่ยวชาญหรือ

"ไม่ได้หรอก....ก็ความยุติธรรมอะไรนั้นนะ มันมีเสียที่ไหน เธอจะคิดถึงมันทำไม
แม้แต่ผู้พิพากษายังพิจารณาคดีให้เที่ยงธรรมไม่ได้เลย"

ฉันทถอนใจใหญ่

"โลกนี้สกปรก"

"โลกมันเกิดมานานแล้วนี่"

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๑๖๑)

สุวรรณีแสดงให้เห็นถึงสภาพของมนุษย์ในสังคมที่โหดร้าย เลวร้าย ความชั่วแผ่ซ่านไปทั่ว
ทุกอนุในสังคม ทุกสถาบัน ทุกวงการไม่ว่าในวงราชการ และในผู้พิทักษ์สันติราษฎร์
เป็นป่าที่มีแดดร้อนแผดเผาดอกไม้ให้เหี่ยวเฉามอดไหม้และตายลงในที่สุด สุวรรณีได้กำหนด
ลักษณะต่างๆ เหล่านี้ได้อย่างผสมผสานกลมกลืน จินตภาพจากข้อเรื่องจึงแสดงให้เห็นแนวคิด
ของเรื่องอย่างชัดเจน

๒.๒ จินตภาพจากการการตั้งชื่อตัวละคร

๒.๒.๑. ทองไพเราะ

ทองไพเราะหรือเซียด เป็นชื่อที่สุวรรณี บรรจงมอบให้แก่ตัวละครเอกของเรื่อง ดังนี้

"จำวันนะ หนูชื่อทองไพเราะ" แม่บอก "ถ้าครูเรียกทองไพเราะ หนูต้องชานนะจะ"

ทองไพเราะ ฉันทชื่อทองไพเราะ

ไม่ใช่ชื่อเรียกเล่นๆ อย่างในบ้าน พ่อกับแม่เรียกฉันว่าเอียด...เอียดน้อย

รู้สึกว่าคุณชอบชื่อของฉันเป็นอย่างยิ่ง ทองไผ่ฟ้าฟังดูนุ่มนวล แม่บอกว่าป่าเป็น คนตั้งให้ พ่อจะให้ฉันชื่อไสมาวดีหรืออะไรก็ตามที่ฟังดูเหมือนชื่อแขก

แต่ถึงยังงั้นก็เถอะ ฉันไม่รู้ว่าจะไผ่ฟ้าแปลว่าอะไร เมื่อฉันโตขึ้นก็ยิ่งมีความแปลกใจ ในเรื่องแบบนี้มีได้หลายข้อที่ฉันต้องแปลภาษาไทยให้เป็นไทย มิฉะนั้นจะฟังไม่รู้เรื่อง

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๙ - ๑๐.)

ตัวละครเอกของเรื่องชื่อทองไผ่ฟ้า การที่สุวรรณณีกล่าวในฉบับให้ตัวละครคิดคำนึงถึงชื่อ ของตนเองว่าไม่รู้ว่าจะไผ่ฟ้าอะไรเป็นกลวิธีที่แยบยล เพราะกลับยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้อ่าน พยายามคิดค้นหาความหมายของชื่อ ซึ่งเป็นความต้องการของสุวรรณณี

"ทองไผ่ฟ้า" "ทอง" มีความหมายถึงสิ่งที่สูงค่า มีคุณค่าในตัวเอง เรามักใช้สีทองกับสิ่งที่ สูงค่า อาจใช้แทนจิตใจที่สูงส่ง เช่นเมื่อกล่าวถึง น้ำโสพรรณแม่เลี้ยงของเอียด ที่มีจิตใจเมตตา กรุณาและหวังดีต่อเอียดอย่างจริงใจ ถึงแม่เอียดจะเป็นแค่ลูกเลี้ยงก็ตาม สุวรรณณีจึงกล่าว เปรียบเทียบให้เห็นจิตใจที่งดงามของน้ำโสพรรณดังนี้

"เอียดยังมีรดที่คุณพ่อให้" น้ำโสพรรณเป็นแม่เลี้ยงที่ใจกว้างที่สุดในโลกเท่าที่ได้ พบ "ถ้าเอียดเดือดร้อนทำไม่ไม่ขาย"

เงินจำนวนที่ต้องมี....และต้องมีให้ได้นั้นมากมายเหลือเกิน คำแนะนำของ น้ำโสพรรณเปรียบเหมือนเอาไม้จิ้มฟันไปอุดเขื่อนที่กำลังพังทลายด้วยกระแสน้ำ

แต่ก็นั่นแหละ คำแนะนำของน้ำโสพรรณก็ยังแสดงให้เห็นถึงหัวใจอันเป็นทอง

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๒๓๔)

ทองจึงหมายถึงคุณงามความดีในตัวของเอียด หรือคือดอกไม้ที่สุวรรณณีนำมาใช้เป็น สัญลักษณ์แทนคุณความดี ส่วน "ไผ่ฟ้า" หมายถึงที่แหลกเป็นเม็ดเล็กๆ (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๓๗ : ๖๑๐) ดังนั้น ทองไผ่ฟ้าจึงหมายถึงทองที่แตก แหลกละเอียดเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย คือ

คุณงามความดีแห่งจิตใจที่แหลกสลายแตกละเอียดย่อยยับ ไม่เหลือคุณค่าแห่งความดี เชื่อมโยง
 สูดอกไม้ในป่าแดด ดอกไม้ที่บอบช้ำ เหี่ยวเฉา เพราะไม่อาจทนทานต่อความรุนแรงของแสงแดด
 ที่แผดกล้าเผาไหม้ ให้ออกไม้ชำตรมเกรียมกรอบได้ และอาจตายลงในที่สุด ลักษณะของตัวละคร
 เอกหรือทองไพเราะที่สุวรรณจึงใจสร้างขึ้นมานั้นเชื่อมโยงกันระหว่างชื่อตัวละคร ชื่อเรื่องและแนวคิด
 ของเรื่องย่อมแสดงให้เห็นถึงความสามารถของสุวรรณในการสร้างจินตภาพเพื่อสื่อแนวคิดได้เป็น
 อย่างดี นอกจากนี้ ตัวละครเอกตัวนี้ ยังมีชื่อเล่นว่า "เชียด" สุวรรณตั้งชื่อว่าเชียดให้กับตัวละคร
 ตัวนี้ เชียดเป็นสัตว์ สะเทินน้ำสะเทินบก สามารถอาศัยได้ทั้งบนบกและในน้ำ เชียดจึงเป็นสัตว์ที่มี
 ความสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้เป็นอย่างดี มีลักษณะร่วมที่คล้ายคลึงกับตัวละคร
 เอก คือในขณะที่ตัวละครเอกเป็นทองที่แหลกละเอียด ก็เป็นเชียดที่ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม
 ได้ เมื่อไม่อาจเป็นทองที่มีคุณค่าได้ ก็เป็นเชียดที่สามารถมีชีวิตอยู่ได้ทั้งบนบกและในน้ำ
 รับสถานการณ์ได้ทุกรูปแบบ

๒.๒.๒. ผู้หมวดอาหาร

หมวดอาหารเป็นพ่อของตัวละครเอกของเรื่อง อาหารถือเป็นตัวละครสำคัญตัวหนึ่ง ที่มี
 ลักษณะชั่วร้าย สุวรรณจึงใจมอบชื่อ "อาหาร" ให้กับตัวละครตัวนี้ เพื่อเสียดเสียดลักษณะของ
 ตัวละคร แม้ตัวละครตัวนี้ชื่ออาหารก็จริงอยู่ แต่ไม่เคยมีความอาหารมอบให้แก่ใครเลย แม้แต่เมีย
 และลูกของตน อาหารทำได้ทุกอย่างหากสิ่งนั้นจะยังผลประโยชน์ ลากยศ เงินทองให้แก่ตน จะขอ
 ยกตัวอย่างความไม่เอาการต่อผู้อื่นที่อาหารมี

แม่ร้องไห้ ฉันเห็นแม่ร้องไห้จนคุ่น และฉันก็ร้องไห้ตามไปด้วย แต่ก็เป็นบางหน
 เท่านั้น พ่อจะจบเรื่องเหมือนผู้ชายทั่วๆ ไป คือแต่งตัวออกนอกบ้านไปหาผู้หญิงคนใหม่ๆ ที่จะ
ทำให้พ่อมีความตื่นเต้นในทรวงทรงองค์เอย ส่วนคดีไคว่อย่างผู้หญิงในรูปศิลป์

(ดอกไม้ฯ ๑.๑ : ๗.)

พ่อได้คำสั่งให้ย้ายไปประจำสถานีตำรวจแห่งหนึ่งซึ่งไกลปืนเที่ยง พ่อได้ยศเพิ่ม
 เหมือนกับจะเป็นการปลอบขวัญที่ต้องย้ายไปที่ไกล

แม่จะไปด้วย ถึงอย่างไรแม่ก็รักและห่วงพ่อเหมือนผู้หญิงทั่วไปที่เห็นผิวเป็น
สมบัติที่ตนจะต้องห่วงแทน

เป็นชนวนที่ทำให้ทะเลาะกันหนักกว่าเรื่องที่เคยทะเลาะกันมาแล้วเป็นประจำ
พ่อให้แม่ดูแลฉัน... ในที่สุดพ่อก็ไปจนได้ ทั้งให้แม่พลุกพุล่านอยู่กับฉัน เราย้ายบ้านใหม่ เป็น
บ้านเช่าหลังเล็ก ๆ ซึ่งต้องเดินออกมานานโขจึงจะถึงรถเมล์...

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๗ - ๑๘)

ปีมาครั้งไรก็บ่นทุกครั้ง ปีบ่นแล้วแม่ก็ปรับทุกข์กับปี เรื่องเงินที่พ่อส่งบ้าง
ไม่ส่งบ้าง บางครั้งเราต้องติดค่าเช่าบ้าน มันไม่แพงนักสำหรับบางคน แต่สำหรับฉันและแม่มี
ความหมายอย่างยิ่ง

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๒๑)

"ฉันอยากรู้ อยากรู้ข่าวคุณเขา"

"ไปให้เขาดี" ปีว่า

แม่นิ่ง

"พี่ไม่ชอบเลย ผู้ชายทุบตีเมีย" ปีบอกเกลียดมาตุฉันแนวหนึ่ง ตัดใจเสียเถอะ
กับคนพรรณนั้น พี่ว่าแล้ว...ผัวตำรวจ ใจไม่ได้ "

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๔๗)

แม่รองฉันสอบปลายปีเสร็จ ระหว่างนั้นไม่เคยมีข่าวจากพ่อเลย เรากินอยู่กัน
อย่างกระเบียดกระเสียร เรียกได้ว่าเราโตปุ่มเฟื่อยเพียงวันเดียวคือวันที่ปีมาเยี่ยม

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๕๐)

วันนั้นพ่อกลับไปโดยไม่ได้พูดกับฉันเลยแม่แต่คำเดียว พ่อมองผ่านฉันแนวหนึ่ง
ด้วยสายตาที่เหมือนมองดูโต๊ะหรือเก้าอี้ ฉันอยากกักทายพ่อ อยากกอดพ่อสักครั้งหนึ่ง แต่มี
ช่องว่างระหว่างเรามากมาย

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๐๑)

"เซียด" พ่อเรียกฉันเป็นครั้งแรก

ฉันเงยหน้าขึ้นมองพ่อ

อะไรอย่างหนึ่งที่อัดอั้นอยู่ในใจทำให้โพล่งออกมาว่า

"พ่อทำให้แม่ตาย" ฉันทะโกน "พ่อใจร้าย เขียดเกลียดพ่อ เขียดเกลียด"

(ตอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๐๕.)

พ่อมองดูฉันท้อยู่ครู่หนึ่ง เราต่างก็จ้องดูกันเหมือนคนแปลกหน้า

"เขียดไซ้ไหม"

เราทักทายกันอย่างเคอะเขิน ฉันทเห็นพ่อครั้งไรอดคิดไม่ได้เลยว่าเพราะพ่อแม่จึงต้องตาย ภาพของแม่ในวาระสุดท้ายยังฝังอยู่ในความจำไม่มีวันที่จะลืมเลือน

"พ่อเห็นเขียดในหนังสือพิมพ์" พ่อพูดตื้อไปนัยน์ตามีแววชื่นชม"เขียดของพ่อเก่ง"

ฉันทยิ้มรับคำชม แต่มั่นคงจะเฟื่อนอยู่บ้างเหมือนกัน

(ตอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๘๕)

"เขียด...ผมคงไม่ต้องพูดมากหรอกนะ"

นายใช้หนทางลัด อันที่จริงมันสะดวกดีเหมือนกัน....เหมือนเราเดินไปซื้อของที่ตลาด เราพอใจเราก็ซื้อ ถ้ามันแพงเราก็ไม่เอา

"ผมต้องการเขียด"

เขาใช้คำนั้นจริงๆ ใช้โดยไม่กระตักปากเลยว่าเขาเป็นนายของพ่อ

ราวกับเขาจะหยิ่งรู้ความคิด เขาพูดขึ้นว่า

"รู้ไหมว่าพ่อของเขียดเคยยกเขียดให้ผม" สีหน้าเขายิ้มมากขึ้น "ฟังดูมันเป็นไปไม่ได้ไซ้ไหม แต่นั่นแหละอะไรๆ ที่มันเป็นไปไม่ได้มันก็เป็นไปแล้ว"

(ตอกไม้ฯ ล.๒ : ๒๔๐ - ๒๔๑)

แม้แต่วันที่แม่ตาย พ่อก็ยังไม่เคยมีความทุกข์เท่านี้ จะไม่ให้ฉันทน้อยใจอะไรได้

พ่อรักตัวเองมากเหลือเกิน ไม่แบ่งความรักให้ใครแม้แต่ลูก

(ตอกไม้ฯ ล.๒ : ๒๗๕)

จากลักษณะของหมวดอาหารที่กล่าวมา แสดงให้เห็นว่า หมวดอาหารไม่เคยอาหารต่อผู้ใดเลยนอกจากตนเอง แม้แต่เมียและลูกเขาก็ไม่เคยให้ความเอื้ออาทรเลย แสดงความชั่วร้ายหรือ

ป่าแดดของเขาอย่างชัดเจน ดังนั้น ชื่อ "อาหาร" ที่สุวรรณนิมอบให้จึงเป็นความจงใจในการเสียด
 เย้ย เสียดสี (satire) ให้ผู้อ่านได้เห็นภาพตัวละคร เกิดเป็นจินตภาพที่ลึกซึ้งชัดเจนขึ้น

๒.๓ จินตภาพจากการบรรยายลักษณะตัวละคร

๒.๓.๑ ทองโพรา

ทองโพราเป็นตัวละครที่สุวรรณนิสร้างขึ้นมาเพื่อเป็นตัวแทนของดอกไม้ ที่ต้องเผชิญ
 ชะตากรรมต่างๆ ท่ามกลางป่าแดดที่ร้อนแรงโหดร้าย ทองโพราจึงเป็นดอกไม้ที่ถูกกระทำโดย
 ความชั่วร้ายของป่าแดดอยู่ตลอดเวลา ตั้งแต่เด็ก ลักษณะของทองโพรา มีดังนี้

๒.๓.๑.๑ ว่าแห้วขาดความอบอุ่น

เนื่องจากทองโพราเติบโตมาท่ามกลางครอบครัวที่แตกแยก จึงขาดการดูแลเอาใจใส่
 ชีวิตมีแต่ความว่าแห้ว โหยหาความอบอุ่น ตัวอย่างการขาดการดูแลเอาใจใส่ ดังต่อไปนี้

ฉันเคยคิดจะหนีพ่อแม่ไปอยู่กับป้า ความคิดนี้เกิดขึ้นบ่อยครั้ง หลังจากที่ฉัน
ร้องไห้เพราะพ่อแม่ทะเลาะกัน... ฉันถูกส่งไปโรงเรียนหลังจากที่ได้หัดช่วยตัวเอง เช่นว่าเข้า
ห้องน้ำได้คนเดียว กินข้าวโดยไม่มีใครป้อน แต่งตัวเองได้ ฯลฯ เหล่านี้ไม่มีใครหัด และบางครั้ง
ถึงแม่จะสนใจบ้าง แต่เวลาร้องไห้แม่จะทอดทิ้ง...ลืมทุกสิ่งทุกอย่างในโลก เหลือแต่ตัวเองและ
อารมณ์พลุ่พล่าน

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๙.)

เมื่อพ่อแม่พบกัน ทั้งสองเหมือนพยัคฆ์ร้ายที่ต่างเข้าลับเขี้ยวเล็บต่อสู้กัน อย่าง
 ไม่เห็นแก่ชีวิต เพื่อชัยชนะอย่างเด็ดขาดเท่านั้น ฉันร้องไห้อยู่หมอนิ่งแต่ไม่มีผู้ใดสนใจฉันเลย

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๐๐.)

โรงเรียนมีคนแปลกหน้ามากมาย หันไปทางไหนไม่รู้จักใครเลยสักคนเดียว
พอแม่กลับ ฉันก็รู้สึกว้าวุ่นอย่างบอกไม่ถูก เด็กบางคนร้องไห้ดังสนั่น ทำเอาคนอื่น ๆ ร้องไห้ตาม
ไปด้วย

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๑)

คิดถึงอ้อมแขนอันอบอุ่นที่ฉันได้คุ้นเคย คิดไม่ออกเลยว่าฉันจะมีชีวิตอยู่ต่อไปได้
อย่างไรเมื่อไม่มีแม่... แต่ฉันกลับรู้สึกว่าโลกนี้มีแต่ความว้าวุ่นเหมือนกับฉันอยู่คนเดียวในโลก
ฉันรู้สึกทำนองนี้บ่อยๆ ท่ามกลางผู้คนที่กำลังว่าเรียงรื่นรมย์ ฉันกลับเหงาและ
เศร้าสร้อยได้อย่างไม่น่าเชื่อ

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๑๙)

วันนั้นเรากลับมาโดยมีนายหนังระหว่างกลาง พอเราออกจากตอนเมือง เครื่องบิน
ของพรวณาก็แผดเสียงสนั่นทวนโหวกวอนขึ้นสู่ท้องฟ้าสีน้ำเงิน

โลกส่วนตัวของฉันว้าวุ่นยิ่งขึ้น นับแต่ต่อจากนี้เป็นต้นไป

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๒๗๐.)

ภาพของจันซ็อนฯ ขึ้นมาอีก จันกับสีพาดูกบ้านนอกคนนั้น...ภาพของตนเองนั่ง
รถไฟกลับกรุงเทพฯตามลำพัง ทหดๆ อ่างว่าง เดียวดายเหมือนตัวคนเดียวในโลก

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๓๓๙)

๒.๓.๑.๒ มีความอดทน

ทองโพร่วามีลักษณะอดทน พยายามที่จะทนทานต่อความทุกข์ ความโหดร้ายที่เธอประสบ

และบ่อยครั้งที่ฉันไปโรงเรียนโดยไม่มีอาหารเช้า และเลยไปจนถึงกลางวัน เหล่านี้
ทำให้ฉันเป็นเด็กที่อดทนและแข็งแกร่งขึ้น

ไม่เหมือนใบต้นอ่อนที่ฉันรักนักหนา มันตายไปในวันหนึ่งเพราะต้องการแดด

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๗)

ฉันไม่ได้ร้องไห้เลย ได้แต่ดูเขาปลดผ้าจากคอแม่ หน้าของแม่เขียวคล้ำ และมี

สิ่งอื่นๆ ที่ไม่น่าดูเลยบอกว่าแม่ได้จากฉันไป อย่างที่ไม่มีวันจะกลับมาได้พบเห็นกันอีก

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๐๓.)

ฉันคิดว่าเรา...เด็กๆ อย่างเราต้องมีความเข้มแข็งอย่างมากจึงจะต่อต้านกับ
สิ่งแวดล้อมในยุคนี้ได้ สมัยแม่หรือป้าคงไม่มีใครเขาบุหรี่สอดไส้กัญชามายืนให้เราลอง ไม่มีการ
เล่นรำแบบไชยกหน้าไชยกหลัง ไม่มีค็อฟฟีช็อพมิดๆ

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๒๙๔)

๒.๓.๑.๓ ลักษณะอันอ่อนไหวสะทกสะเทือนง่าย

สุวรรณีกำหนดลักษณะอ่อนไหวสะทกสะเทือนง่ายให้แก่ทองโพรา เป็นลักษณะร่วมกัน
ระหว่างดอกไม้กับความดิงาม ดังนี้

"แม่ปล่อยให้เขียตอยู่คนเดียว แม่ไปไหน"...

หัวใจของฉันหนักอึ้งเกินที่จะทนทานได้ เสียงร้องไห้ของแม่บีบคั้นหัวใจเหลือ
ประมาณ ฉันปล่อยให้แม่ร้องไห้โดยไม่ได้ร้องตามไปด้วยเหมือนเคย ใจคงชินชากับความทุกข์โศก
เสียแล้ว

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๗๘)

"เขียตอดทน แต่บางทีมันหมดไปเลยๆ เพราะเขียตเป็นคนไม่ดีหรือเปล่าจ๊ะ"

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๒๑๘)

"ถึงยั้งนั้นเขียตก็ยังอยากไปอยู่ดี เขียต...เบือคน

"ตายจริง" นำโสพรรณร้องอย่างตกออกตกใจ "เด็กตัวเท่านี้เบือคน...เบือคนก็
เท่ากับเบือโลก ทำไมเขียตถึงคิดยั้งงั้นละ ยังเด็กอยู่แก๊ว"

"ไม่ทราบซีคะ เขียตรู้สึกอย่างนั้นจริงๆ แต่เป็นบางทีเท่านั้น"

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๒๒๙ - ๒๓๐.)

"เซียดกินยาหรือเปล่าจ๊ะ" น้าโสพรรณพยายามเปลี่ยนบรรยากาศ ทั้งที่สถานการณ์เลวร้ายเต็มทน

"ถ้าไม่กินวันนี้ เซียดก็จะกินมันฝรั่งนี่"

"ทำไม...ทำไม" น้าโสพรรณถาม "ทำไมต้องเป็นยั้งจั้น"

"เพราะไม่มีใครเห็นว่าเซียดเป็นคนดี".....

คอยดูนะ ต่อไปนี่เซียดจะทำตัวเลว เลวให้ถึงที่สุด ในเมื่อทำดีไม่มีใครเห็น เซียดจะทำเลว สบายใจดี..."

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๕๑ - ๕๓)

"ฉันอยากเป็นคนดีค่ะ....แต่..."

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๕๘)

น่าแปลกที่ฉันกระเทือนใจ จนถึงกับน้ำตาคลอ ใจของฉันมันสะทกสะเทือนง่ายอย่างนี้เสมอ บางทีก็เหมือนแกล้ง

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๑๘๔)

ฉันไม่มีทางเลือก รู้ดีว่าจะต้องพบกับนายจนได้ในวันหนึ่ง นายเป็นคนเดียวที่มีเงินมากพอจะให้พึ่งพาอาศัย นอกจากนั้นเขายังเป็นเจ้าของ

ความคิดเหล่านี้ฉันไม่เคยปรึกษาบอกจันเลย แม้ว่าเราจะใกล้ชิดกัน มีหัวใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

บางทีความรักก็ไม่มีประโยชน์อะไรนัก ฉันคิดอย่างท้อแท้

มันช่วยไม่ได้เลยจริงๆ ถ้าปราศจากเงินทอง เวลานั้นสำหรับฉันเงินสำคัญกว่าสิ่งใด

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๒๓๔ - ๒๓๖)

สุวรรณีสร้างลักษณะทองไพเราะตัวละครเอกของเรื่อง ให้เป็นหญิงสาวที่มีความอดทนเข้มแข็ง แต่ถูกปัญหาต่างๆ รุมเร้า บีบรัด คือกิเลสความชั่วของมนุษย์ที่แวดล้อมเธออยู่ เธอจึงทวนไหว สะทกสะเทือน ท้อแท้ สิ้นหวัง เบื่อหน่ายและไม่อาจตัดทอนความชั่วเหล่านั้นได้อีกต่อไป จำต้องเกลือกกลั้วกับความชั่วอย่างยอมจำนนในที่สุด ไม่ต่างอะไรจากดอกไม้ที่เติบโตในป่าแคตต้องโตขึ้นมาอย่างเหี่ยวเฉา เกรียมกรอบและตายลงในที่สุด

๒.๓.๒ นาย

สุวรรณมีได้ระบุชื่อให้แก่ตัวละคร เพราะคำว่า "นาย" นั้นเพียงพอแล้วที่สื่อแสดงให้เห็นถึงความมีอิทธิพล อำนาจที่จะบงการชีวิตของคน ที่ตกอยู่ภายใต้อาณัติของเขา นายเป็นชายวัยกลางคนเป็นนายตำรวจระดับใหญ่ มีอำนาจ มีอิทธิพลและเงิน เป็นตัวละครสำคัญที่สุวรรณกำหนดลักษณะให้แสดงความเป็นป่าเถื่อนของสังคมอย่างชัดเจน ลักษณะของนายมีดังนี้

๒.๓.๒.๑ ยึดติดในวัตถุ

นายยึดติดในวัตถุ นิยมความมั่งมีโก้หรู ล้วนเป็นค่านิยมปลอม ดังต่อไปนี้

เทียบกับรถของนาย รถนำโสพรรณเป็นกระป๋อง แต่ใจฉันก็ยังชอบมากกว่า ความโอ้อ่าทรูทุกกระเบียดนิ้วมันไม่เป็นกันเองกับใครทั้งนั้น...

นายคุยถึงความแพงทรูของตัวมันราวกับจะยกให้เลิศลอยยิ่งขึ้น เขาลงท้ายด้วยคำว่า "เมืองไทยมีอยู่ไม่กี่คัน"... "ไม่ชอบนั่งรถเหมือนคนอื่น รู้สึกยังไงไม่รู้ที่เห็นใครๆ ขับรถเหมือนเราไปตามถนน "

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๒๔๖ - ๒๔๗)

ดูนายชอบทะเลเสียเหลือเกิน ฉันทยังจำเรือลำนั้นได้ดี มันทรูทราและมีเครื่องสะดวกสบายพร้อมมูล

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๑๑๔)

หล่อนเดินตามนายลงไป และครูเดียวตุ้มก็ลงไปเคียงคู่กับนายในรถคันโก้

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๗๘)

แต่ดค่อยๆ ลบลงตามตะวันที่ลับลงไป จากที่นี้ฉันแลเห็นนายซึ่งกำลังลงจากรถคันทรู ในมือถือแฟ้มซึ่งรู้ไม่ได้เลยว่ามันจะบงการชีวิตของใครอื่นอีกหรือไม่

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๓๔๔)

นายหยิบบุหรี่ขึ้นมาจากกระเป๋าเสื้อนอก ชีตไฟด้วยไม้ขีดไฟเป็นทองแวววาว จับตา ทุกสิ่งทุกอย่างที่แวดล้อมนายล้วนมีค่าแพง ไม่ว่าจะเป็นสิ่งเล็กๆ น้อยๆ เช่นไม้ขีดไฟหรือ

เสื้อผ้าอาภรณ์ไปจนกระทั่งรถยนต์อื่นๆ เหล่านี้หรือคือทรัพย์สินสมบัติที่หามาได้ด้วยเงินเดือน มันมีราคาจนไม่น่าเชื่อ

(ตอกไม้ฯ ล.๑ : ๓๑๙)

จากตัวอย่างที่ปรากฏแสดงถึงความสนใจของสุวรรณิ ที่กำหนดลักษณะของตัวละครให้เห็นจินตภาพมนุษย์ที่ยึดติดอยู่กับวัตถุ ความทราทรูฟุ่มเฟือย อันเป็นกิเลสที่ทำให้ตัวละครมุ่งกอบโกยผลประโยชน์ต่างๆ เพื่อความโก้หรู เป็นลักษณะของสังคมป่าเถื่อน และมนุษย์ส่วนใหญ่ในสังคมก็คิดว่าสิ่งเหล่านี้คือความสุข ใครโอ้อ่าทรูหาได้มากเท่าไร ถือว่าประสบความสำเร็จมากเท่านั้น

๒.๓.๒.๒ ภายใต้อาณัติที่ศรีนครินทร์มี ความชั่วแฉ่งเร้นอยู่
นายพยายามทำสีหน้าทำทางให้เหมือนว่าดี คนใจดี มีอารมณ์ดี แต่ภายใต้อาณัติที่
ยิ้มแย้มนั้นมีความชั่วแฉ่งเร้นอยู่

นายของพ่อเป็นชายวัยกลางคน สีหน้าครึกครื้นรื่นเริงอยู่เป็นนิจ มีหนวดกระจุกหนึ่งอยู่บนริมฝีปากซึ่งฉันไม่ชอบมองเลย มันทำให้ผิวที่คล้ำจัดของเขาดูสกปรกยิ่งขึ้น นายรูปร่างสูงใหญ่ หัวเราะเสียงดังอย่างเจ้าใหญ่ นายโตท้าวๆ ไป คนเงินเล็กตำแหน่งเล็กไม่มีใครหัวเราะดังได้เท่า

(ตอกไม้ฯ ล.๑ : ๒๐๓.)

นายมีแก้วเหล้าอยู่ในมือ ไม่ว่าในเวลาไหน เขาจะยิ้มใจด้วยวิสัยก็บางอย่าง เหมือนต้องการปรับอารมณ์ให้รื่นรมย์อยู่ตลอดเวลา สักครู่หนึ่งเขาละแก้วเหล้ามาสอนวิธีใช้หน้ากาทดำน้ำ และบ่อยครั้งที่มือของเขาจะต้องส่วนนั้นส่วนนี้อย่างจงใจ

(ตอกไม้ฯ ล. ๑ : ๒๖๔)

นายมักจะทำสีหน้าให้รื่นเริงอยู่เป็นนิจ เพื่อปกปิดความชั่วร้ายของตน ภายใต้อาณัติอันยิ้มแย้มรื่นเริง กลับแฉ่งเร้นไว้ด้วยความชั่วร้าย

๒.๓.๒.๓ มีความมักมากในกามคุณ

นายเป็นมนุษย์ที่มักมากในกามตัณหา แสดงให้เห็นจิตใจที่ชั่วร้าย ดังนี้

จริงอยู่ที่นายอาจแค้นว่าพ่อบังเกิดเกล้าของตัม แต่นายก็พอใจที่จะได้เมียเก็บสาวเด็ก ๆ กำลังรุ่นเจริญวัย

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๑๐๓.)

นายของพ่อมาตุการซื้อในวันหนึ่ง เขาปรากฏตัวเจิบๆ โดยไม่มีใครรู้ตัวแม่แต่ฉันเอง เราพบกันตรงขอบสระเมื่อฉันขึ้นจากน้ำตัวเปียกปอน เสื้อคลุมอยู่ที่ห้องพัก ฉะนั้นเนื้อตัวของฉันจึงดูโจ่งแจ้งพิกลสำหรับสายตาซึ่งฉันไม่ชอบ มันมีแววที่ฉันไม่เข้าใจ และคิดไม่ได้ตลอดว่าเขานึกอะไร แต่รู้ว่าตนเองไม่ชอบแววตาเช่นนั้นเลย

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๒๑๔)

นายของพ่อหัวเราะและทำตาแวววาวเมื่อมองดูฉัน

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๔๔)

"เขาอาจจะหวังดีจริงๆ ก็ได้" ฉันพูดออกไปแล้ว คิดว่าช่างเป็นประโยชน์ที่ไร้ความคิดเสียจริงๆ ไม่ต้องถึงกับเงินโลก เห็นนัยน์ตาของนายก็ยิ่งพอจะรู้ว่าเขามีความประสงค์เช่นไร มันแสดงออกชัดเจนเมื่อเขามองตัม

ฉันใจหายวาบ นึกออกว่าเขาเคยมองฉันในทำนองนี้เหมือนกัน

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๑๐๑.)

๒.๓.๒.๔ การนำคำเรียกสัตว์ชั้นต่ำ ที่มีนัยแฝงถึงความชั่วร้ายมาแทน
ภาพนาย

สุวรรณินำสัตว์ชั้นต่ำที่มีลักษณะทางกายภาพหน้าขะเขยง มาเป็นสัญลักษณ์แทนภาพ
ตัวละคร ดังนี้

ฉันไม่ชอบมองหน้านาย ดูกัดตาที่เป็นกระเปาะนั้นทำให้นึกถึงคางคก ที่โผล่ขึ้น
มาจากรูท่อทั้งที่คางคกอาจจะตูดดีกว่านาย

(ตอกไม้ฯ ล.๒ : ๒๒๔ - ๒๒๖)

ฉันพยายามไม่มองกระเปาะใต้หนังตาที่ห้อยย้อยน่าเกลียดนั้น มันทำให้ฉันมี
เค้าหน้าคล้ายตัวอะไรสักอย่างหนึ่ง ประเภท กบ...เขียดหรือคางคก

(ตอกไม้ฯ ล.๒ : ๒๓๗)

ฉันปิดมือเขาก็ไหลออก มีความขยะแซงเปรียบได้กับงูหรือสัตว์เลื้อยคลานอื่นๆ
มาถูกต้องตัวฉัน

(ตอกไม้ฯ ล.๒ : ๒๓๘)

การนำภาพของสัตว์เดรัจฉานขึ้นมา คือคางคก กบ เขียดและงูหรือสัตว์เลื้อยคลานมา
เทียบกับนายนั้น เห็นรูปลักษณะภายนอกอันอัปลักษณ์ของนาย มีนัยแฝงถึงความชั่วร้ายที่ซ่อนเร้น
อยู่ สัตว์เดรัจฉานประเภทคางคก กบ เขียด งูตลอดจนสัตว์เลื้อยคลานต่างๆ ให้ภาพของการ
แสวงเหยื่อเพื่อชีวิตของตนเอง การตะล่อมเหยื่อและการตัวดิ้นเพื่อฉกเหยื่อเป็นอาหาร แม้จะ
เป็นธรรมชาติของมัน แต่ก็แสดงให้เห็นถึงความทารุณโหดร้ายได้อย่างชัดเจน นายจึงไม่แตกต่าง
อะไรกับสัตว์เดรัจฉานเหล่านี้ ที่คอยทำร้ายผู้ที่อ่อนแอกว่า

การบรรยายลักษณะของนาย สุวรรณมิ่งสร้างให้เห็นจินตภาพความชั่วร้ายต่างๆ ไม่ว่าจะ
เป็นความหลงใหลวัตถุนิยมแม้จะไม่ได้แสดงถึงความชั่วร้ายโดยตรง แต่โดยนัยนั้น การได้มาซึ่งวัตถุ
ที่ทรูหรา แพงหวูต่างๆ เผยให้เห็นถึงการคดโกง กินนอกกินในจากตำแหน่งหน้าที่การงาน เพื่อ
ความสุขสบายของตน ความมักมากในกามคุณ แม้แต่เด็กสาวคราวลูกก็ไม่ละเว้น การแสดงตนให้
เป็นบุคคลที่น่าคบหา มีหน้าตาอันยิ้มแย้มแจ่มใสรื่นเริงอยู่เป็นนิจ เพื่อให้เหยื่อหรือบุคคลรอบข้าง
วางใจ การที่สุวรรณนำสัตว์เดรัจฉานที่ลักษณะน่าเกลียดน่าขยะแซงมาแทนภาพของนาย ย่อม
ช่วยสรุปถึงจินตภาพความชั่วร้ายของตัวละครที่เชื่อมโยงกับแนวคิดของเรื่องอย่างชัดเจน

๒.๓.๓. ผู้หมวดอาหาร

ผู้หมวดอาหารเป็นตัวละครอีกตัวหนึ่ง ที่สุวรรณีกำหนดให้มีลักษณะที่ชั่วร้าย อันเป็นตัวแทนของมนุษย์ที่เปรียบประดุจป่าแดด นอกจากลักษณะที่ไม่เอื้ออาหารต่อผู้อื่น ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในเรื่องการตั้งชื่อตัวละคร สุวรรณิได้บรรยายลักษณะอันชั่วร้ายของตัวละครดังต่อไปนี้

๒.๓.๓.๑ ยึดติดในวัตถุ

อาหารหลงยึดติดในวัตถุ และนิยมความโก้หรู ดังนี้

บ้างก็เก็บไปนิทานลับหลังว่า พ่ออยากโก้ อยากทำเหมือนบ้านคนมั่งมี ที่ตั้งขวดเหล้าฝรั่งใส่ตู้โชว์ไว้ดูเล่น

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๓.)

พ่อและน้ำใสพรรณย้ายเข้าไปอยู่บ้านใหม่ทันทีที่เรียบร้อย เป็นบ้านที่สวยงามและดูใหญ่โตโอ้อ่าเกินกว่าที่คิดไว้ และคำถามที่มักเกิดขึ้นเรื่อยๆ คือ พ่อว่ารวยมาจากไหน

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๓๔๕)

ฉันเชื่อร้อยเปอร์เซ็นต์ว่าพ่อทำผิดจริง การที่คนเราร่ำรวยขึ้นมาอย่างรวดเร็วนั้น ไม่ใช่เหตุปกติแน่นอน ฉะนั้นถึงบ้านของพ่อที่ ทูลุทราจนเกินฐานะ พ่อเป็นนายตำรวจธรรมดา มีเงินเดือนไม่เท่าไร คิดง่ายๆ เพียงเท่านี้ก็รู้ได้ว่าพ่อรับสินบน หรือไม่ก็เกี่ยวพันกับเรื่องยาเสพติด

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๑๓๓)

สุวรรณิจงใจกำหนดลักษณะวัตถุนิยมนี้ ให้แก่ตัวละครที่เป็นตัวแทนของมนุษย์ในสังคมที่ ทำตัวกลมกลืนกับป่าแดด การชื่นชมหลงใหลกับวัตถุ ความโก้หรูต่างๆ แม้จะไม่ได้ชี้ชัดให้เห็นถึงความชั่วของตัวละคร แต่เป็นเหตุแห่งการทำความชั่วของตัวละคร

๒.๓.๓.๒ มีความจอมปลอม หลอกหลวง ฉาบฉวย

หมวดอาหาร มีความจอมปลอม หลอกหลวง ฉาบฉวย ดังนี้

พ่อตู่เอาอกเอาใจนำโสพรรณเป็นพิเศษ พ่อจะปฏิบัติตนอย่างนี้เสมอเมื่อเข้าใกล้ผู้หญิงคนใหม่ ๆ จนกระทั่งพวกหล่อนเข้าใจว่าพ่อเป็นคนสุภาพโดยใจจริง พ่อใส่หน้ากาก และจะถอดหน้ากากนั้นออกอย่างรวดเร็ว เมื่อผู้หญิงคนนั้นกลายเป็นของพ่อ

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๒๕๗)

พ่อยิ้มย่อง หน้าขาวสวายนั่นดูเจริญตาจับนัยน์ตานัก แม่คงจะมองข้ามนิสัยส่วนอื่น ๆ ของพ่อเสียสิ้น และเห็นแต่เพียงเปลือกนอก

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๙๙)

พ่อชื่นชมและได้หน้าได้ตาทมากมายเมื่อใคร ๆ ก็พากันทิ้งฉัน จะแกล้งทำหรือรู้สึกจริง ๆ พ่อก็ไม่เคยหยุด นึกดูเหมือนว่าพ่อจะไม่เคยนึกอะไร ที่ลึกซึ่งลงไปกว่าเพียงผิว ๆ พอเก็บความสุขเพียงผิว ๆ นั้น อย่างสบายอกสบายใจ

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๒๐๓.)

คำทั้งสามคำนี้ ไม่ใช่คำที่มีความหมายเหมือนกันเสียทีเดียว แต่เป็นคำที่มีลักษณะร่วมกัน บางประการ คือเป็นส่วนที่อยู่ด้านหน้า

หน้ากาก หมายถึง เครื่องบังใบหน้า (ราชบัณฑิตยสถาน , ๒๕๓๘ : ๘๖๖.)

เปลือกนอก หมายถึง ส่วนที่หุ้มของสิ่งต่างๆ เช่น ต้นไม้ ผลไม้ (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๓๘ : ๕๕๕)

ผิว หมายถึง สิ่งที่มีลักษณะบางๆ เป็นพื้นหุ้มอยู่ภายนอกสุดของหนังและเปลือกต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๓๘ : ๕๖๐.)

การใส่หน้ากากเข้าหากัน เผยให้เห็นถึงความจอมปลอม หลอกหลวงของตัวละคร ซึ่งสัมพันธ์กับคำว่าเปลือกนอก เพราะการเสแสร้งแกล้งดีต่างๆ ของตัวละคร ตลอดจนความเป็นชายหนุ่มรูปงามเป็นเปลือกนอกที่ห่อหุ้มความชั่วร้ายของตัวละครไว้ ความสุขเพียงผิว ๆ สัมพันธ์กับลักษณะของตัวละคร เพราะตัวละครพึงเล็งแต่ความสุขจากการหลอกหลวง โดยไม่ได้สนใจ

แก่นแท้ของความเป็นมนุษย์ที่มอบความสุขต่อกันด้วยความจริงใจ ความบริสุทธิ์ใจ ซึ่งทั้งหมดนี้ จะเชื่อมโยงกับลักษณะวัตถุนิยม เพื่อสื่อแสดงแนวคิดของเรื่อง

๒.๓.๓. มีความเห็นแก่ตัว

หมวดอาหาร เป็นตัวแทนของมนุษย์ที่มีความเห็นแก่ตัว โลกมากทำทุกอย่างเพื่อ ผลประโยชน์ของตน

"ผู้ใหญ่เขาหวังดี "

"ดีหรือคะ" ฉันทหลุดปากออกไป ในใจนั้นคิดถึงพ่อ เหมือนว่าพ่อพยายามจะทำ ผลประโยชน์ใส่ตัวให้มากที่สุด จนลืมนึกถึงเรื่องอื่นๆ ฉันทเป็นเครื่องมือของพ่อ พ่อเป็นเครื่องมือ ของนาย

(ตอกไม้ฯ ล.๑ : ๒๓๑)

ตัวละครที่สุวรรณีสร้างขึ้นแต่ละตัว ล้วนมีลักษณะที่สอดประสาน เชื่อมโยงกับแนวคิดของ เรื่องอย่างชัดเจน

๒.๔ จินตภาพจากฉากสำคัญ

ในเรื่องตอกไม้ในป่าแดด ปรัชญาของฉากสำคัญ คือตอกไม้ที่อยู่ท่ามกลางแสงแดด สุวรรณีใช้ป่าแทนสังคมที่แวดล้อมมนุษย์หรือตัวละครในเรื่อง ส่วนตอกไม้แทนคุณงามความดี ของมนุษย์ ดังกล่าวไว้อย่างละเอียดแล้วในเรื่องสัญลักษณ์ ดังนั้นในส่วนของฉากผู้วิจัยจะ ขอล่าวถึงเฉพาะฉากสำคัญอันก่อให้เกิดจินตภาพ ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับแนวคิดของเรื่อง ดังนี้

เมื่อฉันทยังเด็ก ฉันทพูดคุยกับตอกไม้เหล่านั้นถึงจะตอบฉันทไม่ได้ แต่มันก็มองดูฉันท ด้วยกสิบทุกกสิบและเกสรทุกเกสร ในตึกแถวห้องพักของพ่อไม่มีใครปลูกต้นไม้และไม่เคยมีใคร คิดถึงต้นไม้

เมื่อฉันพยายามปลูก พ่อท้าวเราะเยาะ

"ไม่มีแดด จะขึ้นได้อย่างไร"

แต่ฉันก็ยังคอยเฝ้าดูและรอน้ำ หวังว่าสักวันหนึ่งต้นไม้จะผลิบานเขียวเล็กๆ...โตขึ้น
และมีดอกเหมือนที่โรงเรียน จะมีดอกสีอะไรฉันก็พอใจทั้งนั้น

(ดอกไม้ฯ ล.๑ หน้า๑๕)

ฉันรอน้ำในกระถางทุกวัน ทุกครั้งที่รดฉันมีความหวัง

คงจะมีเมล็ดที่แข็งแรงมากสักเมล็ดหนึ่ง

ในที่สุดมันก็ขึ้นมาจนได้ เป็นต้นเดียวในกระถางที่ฉันใจจดใจจ่อ และหวังว่าคง
จะโตขึ้นมีดอกงามเหมือนที่โรงเรียน....

และบ่อยครั้งที่ฉันไปโรงเรียนโดยไม่มีอาหารเช้า และเลยไปจนถึงกลางวัน เหล่า
นี้ทำให้ฉันเป็นเด็กที่อดทนและแข็งแกร่งขึ้น

ไม่เหมือนต้นอ่อนที่ฉันรักหนักหนา มันตายไปในวันหนึ่งเพราะต้องการแดด

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๕ - ๑๗)

ดอกไม้เป็นตัวแทนของคุณงามความดี ที่โรงเรียนมีดอกไม้ทั้งดงงามนั้นเพราะตามอุดมคติ
แล้วโรงเรียนเป็นที่ร่มเพาะ ปลูกฝังความดีงามให้แก่มนุษย์ และภาพต้นไม้ (ดอกไม้) ที่ตกยลง
เพราะต้องการแดดนั้นก็สะท้อนให้เห็นถึงความหมายของป่าแดดอย่างชัดเจน แม้ว่าสุวรรณีจะ
ไม่ได้เสนอภาพฉากป่าแดดออกมาตรงๆ แต่ภายในตัวบทของเรื่องก็ปรากฏภาพแดดที่ร้อนแรง
แผดเผาสิ่งต่างๆ หรือความร้อนจากแดด ผู้วิจัยจะขอก้าวถึงฉากที่เป็นสัญลักษณ์ ควบคู่ไปกับ
ฉากที่สุวรรณีกำหนดให้เป็นฉากช่วยขยายความฉากสัญลักษณ์ ดังนี้

ฉันจำไม่ได้แล้วว่าในเวลานั้นสักกี่โมงก็ยาม แต่ที่จำได้แน่ชัดก็คือเป็นเวลา
กลางวันหรือบ่าย เพราะจำได้ว่าแดดร้อนเปรี้ยง

(ดอกไม้ฯ ล.๑ หน้า๕๕)

ในที่สุดฉันก็มาถึงถนน มีสามล้อคอยคนโดยสารอยู่สองสามคัน บางคนหลับอยู่

บนเบาะ ไม่นาทรเลยกับแดดที่เร็งแรงเมื่อยามสาย

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๗๙)

แดดร้อนมากขึ้นทุกที เหมือนจะเผาทุกสิ่งทุกอย่างให้มอดไหม้ไป ลมที่พัด
มาร้อนจนรู้สึกระคายผิวหนังแปลบปลาบ

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๘๐)

เป็นฉากที่สุวรรณีให้ตัวละครเอกมองเห็นและสัมผัสกับความร้อนของแดด เหตุการณ์ใน
ช่วงนี้คือ ตัวละครเอกและแม่มาตามพ่อที่ทั้งครอบครัว พ่อที่เห็นแก่ตัวมีความชั่วร้ายในจิตใจ
แดดร้อนเปรี้ยงอยู่เหนือศีรษะ ไม่มีร่มเงาเอื้อให้เรา ลมที่พัดมาทำให้รู้สึกร้อน
ยิ่งขึ้น ผงฝุ่นและซีเมนต์ปลิวว่อน สรรพสำเนียงรอบข้างไม่ชวนให้เราอยู่ที่นั่นอีกต่อไป

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๗๐)

เครื่องผสมปูนซีเมนต์ทำงานดังสนั่น คนงานทำงานแข่งกับเวลาไม่ได้หยุดมือ
ท่ามกลางแดดที่แผดจ้า สิ่งที่พอจะดูแล้วสบายตามืออยู่ที่เดียวคือชมพู่อันใหญ่ใบเขียวสดในบริเวณ
บ้านที่เคยเป็นของเรา

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๗๕)

ผู้หญิงสองสามคนแต่งตัวสะสวยบาดนัยน์ตาเดินผ่านเราไป ฉันทักเห็นหน้า
ของหล่อนที่เต็มไปด้วยสีสรรพต่างๆ ชาวและดำ...หล่อนพวกนั้นเดินเข้าไปในบ้าน ซึ่งครั้งหนึ่ง
เคยเป็นบ้านของป่า ตาและยายตายลงที่บ้านนี้ ป้าและแม่กับลุงอีกหลายคนถึงกำเนิดที่นี่

ป้ายืนตะลึงแลดูสาว ๆ พวกนั้น และอีกฮึดใจเดียวความร้อนทำให้ป้าเป็นลมล้ม
พับไป

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๗๐ - ๑๗๑)

เสียงเหล่านั้นผ่านเข้ามาในโสตประสาท จับความได้บ้างไม่ได้บ้าง แดดข้างนอก
แผดแรงขึ้นเห็นเป็นตัวเด่นยิบๆ คนงานทำงานของตนต่อไปท่ามกลางแดดและฝุ่นที่ปลิวคุ้งด้วย
แรงลม

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๑๗๙)

"คุณน่าจะเสียใจ" เจ้าของร้านกาแฟพูดขึ้น เขาเป็นคนจีนที่พูดไทยได้ชัด "หรือ

คุณเขี่ยต๋วยังไง เขาทำบ้านนั้นเป็นบ้านผู้หญิงไม่ดี เสียชื่อกันทั้งหมู่บ้าน"

"ตึกสร้างใหม่นี้ก็ของเขา"

เรามองฝ่าแดดเปลวระยิบออกไป

"เขาว่าสร้างเป็นบาร์ มีผู้หญิง"

(ดอกไม้ฯ , ล.๑ : ๑๗๕)

ภาพแดดที่เรียงแรงนี้ เกิดขึ้นเมื่อตัวละครเอกกับป้าไปดูบ้านของตนที่ขายไปแล้ว และผู้ซื้อนำไปเปิดเป็นบาร์ มีหญิงบริการหรือนางทางโทรศัพท์ เห็นถึงสภาพสังคมที่ชั่วร้าย

ครูต่อมาฉันทลงมาชายหาด แดดร้อนเรียงแรง ทะเลสีจัดจ้าโหระยิบอยู่ในแดด และบางครั้งมันเปลี่ยนสีไปอย่างน่าดู จากเขียวอ่อนเป็นมรกต จากนั้นกลายเป็นสีน้ำเงินงดงาม แล้วแต่แดดและเมฆ ริมหาดมีต้นเตยขึ้นกอใหญ่ รูปลักษณะของมันแลดูทันทานแดดลม

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๒๓๒)

"บางทีเขี่ยหมดกำลังใจ" ฉันทพิมพ์ นัยน์ตาแลดูกึ่งก้านดอกไม้ที่โยกไสวอยู่กับลมดูมันว่าเรียวราวกับเต็มระบ่าอยู่กลางแดด

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๒๑๘)

เรือของเราหรือนัยหนึ่งของนายท่องเที่ยวไปในทะเลสีน้ำเงิน แดดเรียงแรง ควรที่เรจะมีสุขกันได้คนละมากๆ ในวันนั้น ฉันทนั่งอยู่ข้างบนแลดูผอยคลื่นที่เกิดขึ้นจากน้ำปะทะกับเรืออย่างเพลิดเพลิด แลไกลออกไปทะเลดูเรียวว่างไม่มีที่สิ้นสุด เกาะที่นายตั้งใจจะไปแลดูเห็นเลือนๆ เหมือนภาพลวงต บางครั้งก็เห็นเด่นชัดขึ้น อย่างไรก็ตามดูเหมือนว่ามันจะไกลจนไม่มีวันไปถึง

(ดอกไม้ฯ ล.๑ : ๒๕๘ - ๒๕๙)

ขณะที่ตัวละครพบกับพ่อและนายผู้เป็นตัวแทนของความชั่ว จะปรากฏฉากของแดดที่เรียงแรงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งฉากของดอกไม้ท่ามกลางป่าแดด โดยสุวรรณีกำหนดให้ตัวละครเอกเป็นผู้มองเห็นฉากเหล่านี้ เพื่อสื่อนัยให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในสารของเรื่อง เชื่อมโยงกัน

ระหว่างจินตภาพและแนวคิด

ป่าพยายามทำเป็นไม่ประหลาดใจเมื่อเห็นจัน เขาขับรถมาจอดไว้ที่สระน้ำ จากนั้นจันเดินเข้ามาระหว่างทางเดินที่มีแดดระยิบระยับ แลดูตัวเขาเล็กนิดเดียวเมื่อเทียบกับที่ว่าง และตัวตึกน่าเกลียดนั้น

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๑๘๘)

จันยิ้มมาแต่ไกล สีหน้าของเขากระจ่างเหมือนแดดที่ล้อมรอบตัวเขาอยู่นั้น

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๑๘๙)

"ผมมาสายไป"

"แดดแรงจัง วันนี้"

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๑๙๐)

พื้นที่บริเวณที่ทำงานของจันออกมายืนท่ามกลางความร้อนคลั่งบนทางเดินเท้า รดแล่นผ่านเราไปคันแล้วคันเล่าขณะที่ยังตัดสินใจไม่ได้ว่าเราจะไปไหนดี ทางเท้ากว้างใหญ่บนถนนขนานเมืองนำเดินก็จริง ทว่าดูกระไรอยู่ถ้าเราจะเดินไปอย่างหาจุดหมายไม่ได้ โดยเฉพาะในวันที่อากาศร้อนจัดถึงเช่นนี้

(ดอกไม้ฯ ล.๒ หน้า๒๔๖)

ฉากเมื่อตัวละครเอกพบกับจัน ซึ่งเป็นตัวละครตัวหนึ่งที่เหมือนจะเต็มเปี่ยมไปด้วยความดีงาม มีอุดมการณ์อันแรงกล้า น่าจะเป็นที่พึงพิง ปลอดภัยแก่ตัวละครเอกได้ แต่ความเป็นจริงแล้วจันก็ไม่ต่างอะไรกับพ่อหรือนายเลยเถย เพราะจันก็ไม่อาจหนีความเป็นปุถุชนที่มากด้วยกิเลส พร้อมทั้งจะเกลือกกลั้วกับความชั่วได้ทุกเมื่อ ดังนั้นเมื่อจันปรากฏตัว ในบางครั้งจึงปรากฏฉากของแดดที่ร้อนเช่นกัน

ห้องทำงานของนายติดเครื่องปรับอากาศเย็นเยือก ผิดกับข้างนอกที่อากาศร้อนราวกับอยู่ในทะเลทราย แต่นั่นก็ยังไม่เท่าที่ร้อนใจ

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๒๓๖)

ฉันเดินออกจากที่นั่นอย่างไม่คิดว่าจะต้องกลับไปอีก แดดข้างนอกร้อนแฉะราว
กับว่าจะแผดเผาทุกสิ่งทุกอย่างให้มอดไหม้

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๒๔๓)

แดดที่สรวายน้ำส่องเป็นประกายเจิดจ้า ทุกหนทุกแห่งที่นี้ได้รับการบำรุงรักษา
อย่างดีเลิศ ตัวฉันเองอยู่ที่ริมสระได้ร่มคันใหญ่ที่สุด เวลานั้นที่มีเจียบเหงาไม่มีใครราวกับว่า
ฉันเป็นมนุษย์คนเดียวที่ยังเหลืออยู่ในโลก

(ดอกไม้ฯ ล.๒ หน้า๓๓๒)

แดดเริ่มแข็งมากขึ้นเป็นลำดับ น้ำในสระสะท้อนประกายแปลบปลาบ เหมือน
ทะเลรับแดดในยามเช้า ลมพัดแรงจนออกจะหนาวทั้งที่มีแดด

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๓๓๓)

ฉันปล่อยให้เขานั่งอยู่ที่นั่นตามลำพัง ระหว่างที่เดินข้ามทุ่งหญ้าคาและพงอ้อ
แดดจัดขึ้นกว่าเดิม ทว่าฉันไม่รู้สึกร้อนหนาวอะไร

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๓๔)

ต้นไม้ของป่าเติบโตขึ้นบ้าง ดอกของมันเป็นสีแดงเจิดจ้า ฉันแลดูมันอยู่ครู่หนึ่ง
ก่อนที่จะรวบรวมจดหมายของฉันที่ยังเหลือ รูปถ่าย และอื่นๆ เก็บไว้ในที่ซึ่งนายจะแลเห็นได้ทุกวัน
ฉันไม่เคยได้ร่ำเรียนสงครามจิตวิทยา แต่ว่าชีวิตนั่นเองที่สอนให้เรารู้จักอะไรต่ออะไรมากขึ้น

ตั้งแต่เรายังอ่อนต่อโลก จนกระทั่งรู้ขึ้นเชิงและรู้จักโลกมากขึ้น

แดดค่อยๆ ลบลงตามตะวันที่ลับลงไป จากที่นี้ฉันแลเห็นนายซึ่งกำลังลงจาก
รถคันหฐ ในมือถือแฟ้มซึ่งรู้ไม่ได้เลยว่ามันจะบังการชีวิตของใครอื่นอีกหรือไม่

(ดอกไม้ฯ ล.๒ : ๓๔๔)

ฉากแดดที่ร้อนแรง ปรากฏเมื่อตัวละครเอกต้องเกี่ยวข้องกับนายผู้เป็นตัวแทน
ความชั่วร้ายที่แม่ชานปกคลุมอยู่ทั่วไปในสังคม สุดท้ายเมื่อตัวละครเอกของเรื่องจำต้องตกอยู่
ภายใต้อำนาจหรืออิทธิพลของความชั่ว เพราะความจำเป็นบีบบังคับ ประกอบกับความตรอมใจ
และผิดหวังในคนรักของตน สุวรรณจึงจบเรื่องด้วยฉากของดอกไม้สีแดงจัดจ้านกับแดดซึ่งสีอ่อน
ถึงตัวละครเอกกับนาย ถึงแม้สุวรรณจะปิดเรื่องด้วยแดดที่อ่อนแสงลงเพราะตะวันกำลังลับไป

แต่พุงนี้ตะวันก็จะกลับมาแผดแสงที่ร้อนแรงของตน อันเป็นธรรมดากลับต่อไป ชี้ให้เห็นว่า ความชั่วร้ายในสังคมเป็นสิ่งที่ธรรมดาก เป็นวัฏจักรและจะเวียนว่ายวนเวียนอยู่เช่นนี้

สรุปฉากแดดที่ปรากฏในเรื่องเมื่อตัวละครเผชิญกับความชั่วร้ายต่างๆ ของมนุษย์ในสังคม ภาพของแดดที่ร้อนแรงปรากฏดังนี้

ในขณะที่แม่ของตัวละครเอก (ทองโพว่า) ไปตามพ่อที่ทอดทิ้งเธอและแม่ นั้น ก็ปรากฏภาพของแดด "แดดร้อนเปรี้ยว" "แดดที่เร็งแรง" "แดดร้อนมากขึ้นทุกที...ร้อนจนระคายผิวหนังแปลบปลาบ"

เมื่อตัวละครเอกติดตามป่าไปดูบ้านเดิมที่ป่าชายและผู้ซื้อนำไปทำสถานเริงรมย์ ก็ปรากฏภาพของแดด "แดดร้อนเปรี้ยว...รู้สึกร้อน" "ท่ามกลางแดดที่แผดจ้า" "ความร้อนทำให้ป่าเป็นลม" "แดดข้างนอกแผดแรงขึ้นเป็นตัวเต็มยิบๆ" "แดดเปลวระยิบ"

เมื่อตัวละครเอกไปชายทะเลกับพ่อและนายที่มุ่งหวังในตัวเธอ ปรากฏภาพแดด "แดดร้อนเร็งแรง" "ดอกไม้เต็มระบำอยู่กลางแดด" "แดดเร็งแรง"

เมื่อ "จัน" ตัวละครที่เหมือนจะเป็นคนดีมีอุดมการณ์แต่แล้วท้ายสุดตัวเขาเองก็ไม่ต่างอะไรจากป่าแดด เมื่อจันปรากฏตัว สุวรรณีจึงกำหนดให้มีฉากแดดขึ้น "จันเดินเข้า มาระหว่างทางเดินที่มีแดดระยิบระยับ" "สีหน้าของกระจ่างเหมือนแดดที่ล้อมรอบตัวเขาอยู่นั้น" "แดดแรงจัง"

เมื่อตัวละครเอกไปขอความช่วยเหลือเรื่องเงินจากนาย กลับพบว่าสิ่งที่นายต้องการนั้นคือตัวเธอ ปรากฏภาพของแดดที่รุนแรง "แดดร้อนราวกับอยู่ในทะเลทราย" และ "แดดข้างนอกร้อนเร้าร่าวกกับว่าจะแผดเผาทุกสิ่งทุกอย่างให้มอดไหม้"

เมื่อตัวละครหวังจะฟังฟังและขอความเข้าใจคนที่เธอรักคือจัน แต่จันกลับไม่คิดจะช่วยเหลือหรือแม้แต่จะพยายามเข้าใจถึงปัญหาที่เธอเผชิญอยู่ ปรากฏภาพความร้อน "ท่ามกลางความร้อนคลั่ง...อากาศร้อนจัด"

และเมื่อตัวละครเอก ดอกไม้ที่บอบบางไม่อาจทัดทานต่อความชั่วร้ายของผู้คนที่แวดล้อมได้อีกต่อไป ภาพของแดดที่ปรากฏ "แดดที่สรว่ายน้ำสองเป็นประกายเจิดจ้า" "แดดเริ่มแข็งมากขึ้นเป็นลำดับ" "แดดจัดขึ้นกว่าเดิม แต่ทว่าฉันไม่รู้สึกร้อนหนาวอะไร"

และภาพสุดท้ายของแดดที่ปรากฏ "แดดค่อยๆ ลบลงตามตะวันทีละไป"

ภาพของแดดที่แผดเผา ก็คือภาพป่าแดดซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนสังคมที่เต็มไปด้วยความชั่วร้าย เส่ห้เหลี่ยมและกลโกงต่างๆของมนุษย์ด้วยกัน ที่คอยแต่จะจ้องทำลาย ความดีงามที่แสนบอบบาง คุณงามความดีที่มีอยู่เพียงน้อยนิด ย่อมไม่อาจกักตุนความชั่วที่เข้มแข็งและยิ่งใหญ่ได้

ฉากที่สุวรรณนำเสนอในเรื่อง จึงเป็นจินตภาพที่สอดคล้องสัมพันธ์กับแนวคิดของเรื่อง ช่วยทำให้ผู้อ่านเข้าถึงแนวคิดของเรื่องอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

๓. แนวคิดเรื่องคนเริงเมือง

หากมนุษย์หลงระเริงในกิเลสตัณหา ท้ายสุดย่อมไม่เหลืออะไรไว้ให้เป็นความสุข เพราะกิเลสตัณหา ไม่เคยให้ความสุขที่แท้จริงแก่ผู้ใด

๓.๑ จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง

สุวรรณตั้งชื่อเรื่องนี้ว่า "คนเริงเมือง" "คน" คือมนุษย์ในสังคมโดย สุวรรณกำหนดให้ตัวละครเอกของเรื่องเป็นตัวแทนของคนที่สุวรรณกล่าวถึง "เริง" เป็นคำกริยา แสดงอาการคึกคักในลักษณะสนุกหรือบันเทิงใจ (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๓๘ : ๗๐๘.) ส่วน "เมือง" นั้นเป็นสัญลักษณ์แทนความเจริญทางวัตถุ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ความเจริญตาเจริญใจในทุกๆ ด้าน ยั่วยุให้มนุษย์นึกถึงความสนุกสบายเกิดความทะยานอยาก สุ่มหลงมัวเมาในกิเลสตัณหา อวิชชา ปรากฏอย่างชัดเจนในลักษณะของตัวละครเอกของเรื่อง การที่สุวรรณตั้งชื่อเรื่องนี้ว่า "คนเริงเมือง" ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพของมนุษย์ในสังคมที่สุ่มหลงมัวเมาในกิเลสตัณหา ความเจริญทางวัตถุ ความสุขสบายต่างๆ จากอำนาจของเงิน ทำให้มนุษย์เห็นแก่ได้ เห็นแก่ความสุขและผลประโยชน์ส่วนตน จนละเลยเรื่องของจิตใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนมนุษย์ด้วยกัน "พริ้ง" ตัวละครเอกของเรื่อง เป็นตัวแทนของมนุษย์ที่หลงระเริงในความเป็นเมือง มีความมักได้ โลกหลง

รูปโฉม ทวีปยศมบัติ กามราคะ คือการเรียงเมือง ทลงระเรียงในกิเลสตัณหา
ความทะยานอยาก ซึ่งสุดท้ายไม่เหลืออะไรให้แก่มนุษย์เลย แม้แต่ความเป็นมนุษย์

๓.๒ จินตภาพจากการตั้งชื่อตัวละคร

๓.๒๑. พริ้ง

การที่สุวรรณตั้งชื่อตัวละครตัวนี้ว่า "พริ้ง" คำว่า พริ้ง แปลว่า งามอน สะสวยมาก
(ราชบัณฑิตยสถาน , ๒๕๓๘ : ๕๘๓) ถือว่าเหมาะสมกับลักษณะของตัวละครตัวนี้เป็นอย่างยิ่ง
เพราะพริ้งเป็นตัวละครมีความงามเป็นเลิศ อีกทั้งมากด้วยจริตมารยา ชื่อ "พริ้ง" จึงให้ภาพของ
หญิงสาวที่สวยงามมีจริตจะก้านที่พริ้งพรายแพวพราวสมชื่อ ดังต่อไปนี้

แม่ช้อยนั้นคือพี่สาวของพริ้ง มีเค้าความสวยเหมือนพริ้ง แม่ช้อยสวยในแบบ
เรียบ ไม่แพวพราวเลื่อมพรายเหมือนพริ้ง ความสวยของพริ้งนั้นแลดูปราดเดียวก็ประจักษ์โดย
ไม่ต้องพิศ

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๔๖)

พริ้งหลุกหลิกมากขึ้นทุกวัน จริตจะก้านก็แพวพราวทำให้ญาติพี่น้องหันหน้าไป
ตามๆ กัน

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๕๖)

กระโปรงนิวลุดถึงจะไม่ไซของใหม่นัก แต่พริ้งก็ติดมันด้วยสีชนิดที่แสนนัยน์ตา
ยามเมื่อพริ้งไหวตัวกระโปรงจะยวบยาบเป็นวงกลมใหญ่พริ้งพรายไปทั้งเนื้อทั้งตัว ยิ่งพริ้งเต็ม
เสน่ห์กระตุ้งกระตั้งเข้าไปอีกหล่อนจึงเป็นคนที่เด่นที่สุดในถนนยามเข้าวันนั้น

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๕๗๐ - ๕๗๑)

พริ้งโพกผ้าพันผมสีแดงสด พริ้งพราวเลื่อมไหวไปทั้งเนื้อทั้งตัว ด้วย
เครื่องแต่งกายแบบลิ้มวัย

(คนเรียงเมือง ล.๒ , : ๔๑๘)

แต่ถึงยังงั้นก็ยังไม่คุ้ม จริตกิริยาพรึงพราวที่เดียว เหมือนน้ำฝนต้นค้างบน

ใบบัว

(คนเรียงเมือง ล.๑ หน้า ๒๖๖)

คุณช้อยได้แต่หนีกริดก เพราะพรึงยังสาวนักอายุเพิ่งจะได้ยี่สิบ ทั้งยังสวยเกินหน้า สาว ๆ บวกกับจริตที่พรึงพรายแล้วก็ใครเทียบ วันหนึ่งพรึงก็คงจะมีผัวใหม่ คุณช้อยจะอย่างไรดี"

(คนเรียงเมือง ล.๑ หน้า ๓๔๙)

พรึงจริตพราวเสมอ หล่อนติดเป็นนิสัย คุณช้อยแลดูกิริยาอาการของน้องสาว อย่างนึกขัน แต่ก็ไม่ได้เอ่ยปากว่าอะไร

(คนเรียงเมือง ล.๑ หน้า ๔๒๘)

ผู้อ่านเห็นภาพความพรึงพรายเลื่อมไหวในจริตกิริยาของพรึง ที่พรึงสมชื่อจริงๆ เกิดจินตภาพจากชื่อตัวละคร นำไปเชื่อมโยงกับแนวคิดของเรื่อง เพราะพรึงหลงรูปโฉมของตนที่งามเลิศ จึงปรุงแต่งจริตกิริยาต่างๆ สนองความทะยานอยากของตน ดังจะกล่าวต่อไปในเรื่องการบรรยายลักษณะตัวละคร

๓.๒๒. ช้อย

ช้อยเป็นพี่สาวของพรึงแม้จะเป็นตัวละครที่มีบทบาทไม่มากนัก แต่ก็ถือว่าสำคัญ เพราะสุวรรณจึงใจสร้างช้อยขึ้นมาเพื่อเป็นแนวเทียบคู่ชานานกับพรึง ถ้าพรึงเป็นสีดำ ช้อยก็คือสีขาว ถ้าพรึงคือความชั่ว ช้อยก็คือความดี พรึงหลงมัวเมาในกิเลส ช้อยก็ปล่อยวาง มีความพอดีตั้งตนอยู่ในครรลองครองธรรมที่ถูกที่ควร คำว่า "ช้อย" หมายถึง งามจน อ่อนช้อย งามกิริยาท่าทาง (ราชบัณฑิตยสถาน , ๒๔๓๘ : ๒๔๙) ซึ่งก็เหมาะสมกับลักษณะของช้อย คืออ่อนช้อยอ่อนหวาน อารมณ์เย็น และเป็นผู้ให้โดยไม่หวังผล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

พรึงปิดความไม่สบายใจให้พ้นไปไม่ใช่เรื่องพรึงที่จะเก็บเอาความทุกข์ของผู้อื่น เอามาเป็นทุกข์ของตัวเอง พรึงไม่ชอบมีความทุกข์ ไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่อย่างไรก็ตาม หลีกเลี้ยงได้

พริ้งจะไม่รือเลย พริ้งชอบแต่ความสนุกสนานอย่างเดียวเท่านั้น

ผิดกับคุณช้อยลิบลับ คุณช้อยคอยแต่จะรับเอาทุกข์ของผู้อื่นมาเป็นของตน ช่วย
ได้คุณช้อยก็ช่วยเต็มความสามารถ และถ้าผู้นั้นพ้นทุกข์ คุณช้อยก็จะพลอยสบายอกสบายใจไป
ด้วย ซึ่งพริ้งเห็นว่าความประพฤติของพี่สาวตนนั้นโง่เขลาอย่างยิ่ง

(คนเรียงเมืองล.๒ : ๒๓๔)

พริ้งซื้อผลไม้มาฝากคุณช้อยอย่างเสียไม่ได้ แต่จะไม่มีของติดไม้ติดมือมาเลยก็
หาควรไม่ พริ้งกระตาคใจเป็นเหมือนกัน เพราะคุณช้อยมีแต่ให้ และให้ทุกสิ่งทุกอย่างเท่าที่คุณ
ช้อยจะให้ได้

(คนเรียงเมือง ล.๒ : ๒๔๔)

"ก็คุณพระนะซี" พี่ช้อยบอกอย่างอารมณ์เย็น พริ้งไม่เคยเห็นพี่ช้อยโกรธเคือง
ใครๆ เลย ตั้งแต่เกิดเป็นตัวพี่ช้อยมาคนอะไรถึงได้จัดซีตยงังก็ไม่รู้

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๑๔๖)

จากตัวอย่างผู้อ่านเกิดจินตภาพของตัวละครจากชื่อตัวละคร และเห็นถึงความสัมพันธ์กัน
ระหว่างชื่อตัวละครกับลักษณะของตัวละคร ว่าสุวรรณณีมิได้ตั้งชื่อขึ้นเพื่อให้ตัวละครมีชื่อเท่านั้น
ผู้อ่านยังได้รับจินตภาพของตัวละครจากชื่อ อันเชื่อมโยงสู่แนวคิดอีกทีหนึ่ง

๓.๓ จินตภาพจากการบรรยายลักษณะตัวละคร

๓.๓.๑. พริ้ง

สุวรรณณีกำหนดให้พริ้ง ตัวละครเอกของเรื่อง เป็นตัวแทนของมนุษย์ผู้หลงมัวเมาในกิเลส-
ตัณหา มีส่วนมาจากการที่พริ้งเป็นหญิงที่มีความงามเป็นเลิศ จึงหลงรูปโฉมของตนและเลยไปถึง
การหลงในวัตถุ กามตัณหา ลักษณะของพริ้งปรากฏดังต่อไปนี้

๓.๓.๑.๑ เป็นสตรีที่มีความงามเป็นเลิศ

หญิงเป็นสตรีที่มีรูปร่างหน้าตาสวยงาม ความงามของหญิงทำให้หญิงหลงใหลในรูปโฉมของตน ปรุงแต่งจริตกิริยาต่างๆ ซึ่งล้วนแต่แสดงให้เห็นถึงความหลงใหลในเกสตันทาของหญิง ความงามของหญิงปรากฏดังต่อไปนี้

คุณประเทียบติดใจที่หญิงหน้าตางาม ผิวพรรณกึ่งดงามแลเห็นได้ชัดว่าเมื่อใดเป็น

สาวนั้นหญิงจะงามหนักหนา ตัวเองไม่มีลูก เมื่อได้หญิงมานั้นก็ได้ทำใจไว้แล้วว่า จะเลี้ยงหญิงต่างลูก

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๗.)

คุณประเทียบพูดอย่างนั้นเพราะหญิงยิ่งโตก็ยิ่งสวยเป็นความสวยชนิดที่ไม่ต้องการเครื่องตกแต่งใดๆ เพราะหญิงสวยโดยธรรมชาติ แหม่มง้วนงามเสื่อชั้นในคอกระเช้าตัวเดียว ความสวยก็ยิ่งปรากฏ

(คนเรียงเมือง ล.๑ หน้า๓๓)

มีการตั้งวงขึ้นครั้งไรหญิงจะรู้สึกว่าย่อมมีชีวิตชีวิตคักคักขึ้นบ้างเพราะพวกเสมียนหนุ่มๆ ที่ได้ยินกิตติศัพท์ความงามของหญิง มักจะทำโอกาสติดสอยห้อยตาม ถ้าไม่ทางคุณพี่ผู้ชาย ก็ทางคุณพี่เขยของหญิง

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๕๔)

ได้เจ้าสาวสวยหยาดฟ้าใจ ถ้าไปคว้าเอาคนไม่งามก็คงจะมีคนหัวเราะเยาะ แต่เมื่อมาได้หญิงผู้คนก็สรรเสริญกันทั่วหน้า

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๕๖)

"อีกไม่กี่วันก็ไป" เขาแลดูหญิงทั้งเนื้อทั้งตัว ผู้หญิงคนนี้เหตุใดจึงแลดูสวยไปทั่ว สรรพางค์ หมอประสานก็เคยพบพานผู้หญิงมานักต่อนัก ที่สวยกว่าหญิงก็มีมากหลาย

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๒๑๙)

ทั้งหมอประสานและเขาย่อมจะรังเกียจ หญิงนิกเจ็บใจเป็นกำลัง ก็อีสาวๆ พวกนั้นนะสูหญิงได้เมื่อไรสักคน ไม่ว่าจะสาวชาวบ้าน หรือพวกท่านหลานเธอที่อพยพมานั้นก็เถอะ

พริ้งสวยโดดเด่น ขึ้นหน้าไปหลายช่วงตัวนัก

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๒๒๑)

แกล้งความเห็นด้วยสมองเล็กๆ ว่าผู้หญิงคนนี้สวยนักแต่ใจดำเหลือเกิน

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๔๙)

นอกจากความสวยชนิดหยาดฟ้าแล้ว รูปร่างของพริ้งก็สวยงามเย้ายวน ช่วยเสริม
รูปร่างหน้าตาของตนดังนี้

คุณพินิจหลับตา พยายามไม่นึกถึงสรวิร่างอันยวนเสน่ห์ของภรรยา

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๑๒๔)

พริ้งค่อนข้างท้วม สะแหวคอตสะโพกและหน้าอกขยายออกไปอย่างยั่วยวนหัวใจ
เสื่อคอค้วนต่ำของพริ้งอย่าว่าแต่แก่ชราอย่างคุณหลวงเลย หนุ่มๆ ก็อดที่จะวาบหวนใจ ไม่ได้

(คนเรียงเมือง ล.๒ : ๑๖)

ความสวยงามของพริ้งดูเหมือนจะเป็นใบเบิกทางให้พริ้งเกลือกกลิ้ง หลงระเริงกับกิเลส
ตัณหา เนื่องจากพริ้งมีรูปเป็นทวิพย์ หลงรูปโฉมของตน จึงพยายามบำรุงตน แต่งตนให้สะสวย
เจิดฉาย ตลอดจนการปรุงแต่งจริตจะก้านของตน ดังนี้

การแต่งตัวสะสวยเจิดฉาย

คุณซ้อยก็ดูเหมือนจะรู้ว่า พริ้งชอบสะสวยเสมอในสายตาของคนอื่นที่ไม่ใช่
ผัวหรือญาติพี่น้อง

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๓๔๒)

พริ้งเป็นคนหนึ่งที่ชอบแต่งตัวเล็ดลายนั่งรถไปแถวๆ นั้น トラบทำที่เวลาอำนวยให้ ถ้าพูดกันจริงๆ トラบโตที่คุณหลวงเมลอ หรือไม่กี่หลับไปเพราะฤทธิ์ยานอนหลับ

(คนเรียงเมือง ล.๒ หน้า๒๕๒)

จรีตมารยามาก

"เอ็งก็มีเล่ห์กลมารยาร้อยแปด" คุณช่วยพูดอย่างจริงจังที่สุด "เสน่ห์หรือกิแรงทำไมถึงไม่หลอกล่อเขาไปจดทะเบียนเสีย มันเกี่ยวกับผลประโยชน์ของเราไม่ใช่หรือพริ้ง ลองคิดดูดีๆ ทรัพย์สินสมบัติเขาก็มาก"

(คนเรียงเมือง ล.๒ หน้า๔๘๖)

อีผู้หญิงมารยาร้อยเล่ห์กล" อารีพันธ์ประณาม "พี่ฉวีอยู่กับมันได้ยังไงคะ"

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๕๓๖)

"ถ้ายังงั้นฉันกลับอยุธยาก็ได้" พริ้งบอก แม้จะหายข้องใจลงเป็นอันมาก แต่ก็ยังไม่ถึงจรีตงอน "แล้วเราจะไปยังไงกันล่ะคะ"

(คนเรียงเมือง ล.๑ หน้า๒๗)

"ชอบใจคะ เอ้อ..." พริ้งก้มหน้าลงดูดิน จรีตจะกำนัพรพรารวขึ้นมาทันที "วันนั้นดิฉันไม่โหมากไปหน่อย"

(คนเรียงเมือง ล.๒ หน้า๑๒๕)

พริ้งผลักใสอย่างมีจรีต หล่อนมิได้ทำที่ช่วยอายุอย่างสาวหากแต่มีที่ทำรูขึ้นเชิงเป็นอันดี

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๔๖๔)

พริ้งตะบิตตะบอยอยู่คู่หนึ่ง หล่อนเคยใส่จรีตอย่างไรก็ยังเป็นไปอย่างนั้น ไม่สำนึกบ้างเลยว่วัยของตนร่วงโรยไปแล้วทุกที ฉะนั้นท่าทางของพริ้งจึงไม่น่าดูอะไรเลย เหมือนไก่แก่แม่ปลาช่อน เปรมฤทัยเองก็คงจะรู้สึกเช่นนั้น เพราะเมินเสียทุกครั้งก็พริ้งทำจรีตเข้าใส่

(คนเรียงเมือง ล.๒ : ๓๑ -๓๑๑)

แล้วพริ้งก็ทิ้งทางตาให้เปรมฤทัยด้วยจริตจะก้านอย่างที่เคยตัวมานานแสนนาน
พริ้งเห็นท่าจะมีชีวิตอยู่อย่างไม่มีความสุข ถ้าหากจะไม่ได้ชายหูชายตาให้ใคร

(คนเรียงเมือง ล. ๒ หน้า ๒๘๑)

พริ้งค้อนขวับราวกับจะให้ถึงเจ้าของนก...อีตาแก่คนนั้น อายุตั้งสามสิบห้า สาม
สิบหก...จวนจะเข้าโลงอยู่แล้วละ

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๖๓)

"ใช่..." พริ้งสะบัดหน้า ทำท่าจะเดินจากไป ได้เห็นพ่อบุญช่วยยังไม่ตายก็ตั้งใจ
อย่างเหมือนกัน พริ้งจะได้ไม่บาป ถ้าบาปบุญมันมีอยู่จริง

(คนเรียงเมือง ล.๒ : ๓๑๕)

หล่อนยังมีความสุขกับการที่ได้เล่นทุเรียนตา วิตวายกระตุ้กับหนุ่มในตรอก

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๑๘)

พริ้งร้องให้อยู่ได้ไม่นานก็หยุดร้องโดยอัตโนมัติ พริ้งนึกขึ้นได้ว่าคืนนี้พริ้งมีนัดไม่
ใช่กับใครที่ไหน เป็นไอ้หนุ่มข้างบ้านที่เพียรเล่นทุเรียนตาด้วย

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๒๘)

พริ้งจะยื่นเกาะประตูรั้ว ตมเวลาเท่าที่มี ถ้าไม่ยื่นหน้าไปเจรจาหักทากับ
คนแถวบ้าน ก็คอยชายหูชายตาให้ไอ้หนุ่มรุ่นกระตมแถวๆ นั้น

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๑๗)

ความเป็นคนเจ้าเสน่ห์ หลงเชื่อมั่นภาคภูมิใจในเสน่ห์ของตน

พริ้งไม่รอให้ไฟโรจน์เป็นผู้ยื่นความจำนงก่อน เสียศักดิ์ศรีคนเจ้าเสน่ห์อย่างพริ้ง

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๓๔๑)

แต่เสน่ห์ของหล่อนนั้นวัดครึ่งใจนั้ก เวลาจะผ่านมานานสักเท่าไรหมอประสานก็ยัง
ระลึกถึง ปวารณาจะให้มิวันคืนอย่างนั้นผ่านไปอีก

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๓๗๗)

พริ้งไม่รี้งรอที่จะเบียดเสียดเนื้อตัวเข้ากับเขา ลีโอนอนบางๆ ที่หล่อนสวมอยู่นั้น
ไม่ปิดบังเนื้อตัวมากนัก หล่อนใช้เล่ห์กลมารยาทุกอย่างเท่าที่เคยมีประสบการณ์

(คนเร่เมือง ล.๑ : ๕๒๔)

ตลอดเวลาเขานั่งหนาวๆ ร้อนๆ มาตลอดทาง เกรงว่าอารีพันธ์จะทำดังที่พูด เขา
สงสารอารีพันธ์สงสารและรัก แต่พริ้งก็มีเสน่ห์ดึงดูดใจนัก และหล่อนรักเขามากพอที่จะให้เขาได้
ทุกอย่าง

(คนเร่เมือง ล.๑ : ๕๗๖)

พริ้งไม่ได้ชอบเขาเพียงแต่จะทดลองเสน่ห์ที่เคยรุนแรงว่าจะใช้การได้อีกหรือไม่

(คนเร่เมือง ล. ๒ : ๑๒๕)

"เรียกผมว่าเปรมเฉยๆ ก็พอ" เปรมอุท้ยว่า "คงแปลกใจละซี คุณพ่อให้ผมมา
ตามคุณ" เขาตลึงเสียงลง "คุณไปทว่านเสน่ห์ยังงใจเข้าละ คุณพ่อกินไม่ได้นอนไม่หลับมาหลายวัน
แล้วผมเลยพลอยขาดโรงเรียนไปด้วย"

(คนเร่เมือง ล.๒: ๑๖๕)

จินตภาพจากการบรรยายลักษณะความหลงใหลรูปโฉมของพริ้ง เป็นส่วนหนึ่งของความ
หลงระเร่ในกิเลสตัณหาและอวิชชาของพริ้ง นำพาให้พริ้งพบกับความทุกข์ในที่สุด

๓.๓.๑.๒ ลุ่มหลงมัวเมาในทรัพย์ศฤงคาร

ความลุ่มหลงในทรัพย์ศฤงคารของพริ้ง ทำให้จิตใจของพริ้งมีตบอดใจดำเพราะอำนาจ
ของน้ำเงิน ดังปรากฏชัดคำที่เกี่ยวกับ ทรัพย์สมบัติ เงินทอง ความร่ำรวย และเศรษฐกิจ ดังต่อไปนี้

พริ้งเอาทรัพย์สมบัติของหมอประสานทุกอย่างไว้ในครอบครอง หล่อนนึกชอบใจ
ตัวเองที่ได้จัดทะเบียนสมรส

(คนเร่เมืองล.๑ : ๑๔๕)

"พริ้ง...แม่อีกยังพอจะมีสมบัติอยู่บ้างหรอก ญาติของแม่เขาก็ไม่ใส่ใจอะไร

พริ้งเองเสียอีกเป็นสะใภ้ยังมีแค้นใจ แม่อยากจะให้ช่วยทำศพให้แม่รับปากได้ไหม" "คะ" พริ้งรีบรับคำ คำว่ายังมีสมบัติอยู่บ้างทำให้พริ้งนึกรักคุณหญิงขึ้นบ้าง

(คนเรียงเมืองล.๑ หน้า๓๔๖)

"แม่จะยกให้พริ้ง" นี่เองเป็นเหตุให้พริ้งต้องค้างอยู่ ที่วัดอีกหลายวันต่อมาเพื่อพยาบาลคุณหญิง หล่อนเฝ้ารอและภาวนาให้คุณหญิงตายไปเสียเร็วๆ ถ้าหากพริ้งจะกลับกรุงเทพฯ ก็ยังไม่แน่ใจว่าคุณหญิงจะตายลงไปเมื่อไร...หล่อนกลัวจะชวดสมบัติ

(คนเรียงเมืองล.๑ หน้า๓๔๖)

"ฉันรู้ว่า คุณจะต้องฟ้องย่าเพื่อจะแบ่งสมบัติ คุณไม่อายมั่งเลยหรือ
"เกิดมาไม่เคยเห็น เป็นผู้ชายจะกินแรงผู้หญิง สมบัติของฉันทั้งนั้น...ของฉัน!"

(คนเรียงเมืองล.๑ : ๔๒๒)

สมบัติพริ้งหวงแค้นที่สุดในเวลานี้ คือ ข้าวของเล็กๆ น้อยๆบนแท่นบูชา ใครจะไปแตะต้องไม่ได้เลย พริ้งต้องปิดฝุ่นเอง และทุกวันนี้มีการเซ่น มีสำรับเล็กๆ น้อยๆ ที่พริ้งแบ่งออกไปจากสำรับใหญ่ที่คุณช้อยส่งมา

สมบัติมหาศาลที่พริ้งมี หล่อนไม่เคยจำได้ว่ามีอะไรกันบ้าง บ้าน ที่ดิน เครื่องลายคราม และเพชรพลอย ที่พริ้งตะเกียกตะกายหามาตลอดชีวิต มิได้มีความหมายต่อพริ้งเลย แม้กระทั่งเงินมากมายในธนาคาร พริ้งก็ไม่เคยที่จะสนใจ นอกจากนั้น หล่อนยังหาเงินได้มาจากการทรงเจ้าเข้าผี เก็บรวบรวมได้มากมาย เข้าก็แจกจ่ายหลานบ้างลูกบ้างไปตามเรื่อง

(คนเรียงเมือง ล.๒ : ๕๗๑)

ความเจริญในความหมายของพริ้งวัดจากเงิน เงินมากเจริญมาก ถ้าหากเงินไม่ได้เลยก็เป็นไปตรงข้าม...ดังนี้

(คนเรียงเมือง ล. ๑ : ๔๘)

คิดถึงความยุ่งยาก ถึงจะมีบ้างพริ้งจะกลัวไปใยเมื่อพริ้งมีเงินมากมาย เงินเท่านั้นที่จะปิดเป้าให้ความร้อนกลายเป็นความเย็น ความทุกข์กลายเป็นความสุข พริ้งเชื่อเช่นนั้น

(คนเรียงเมือง ล.๒: ๓๗)

"คุณพริ้งต้องทำมาหากิน ผมรู้" "แต่ว่า" เขาหยุดไปครู่หนึ่ง "บางทีมันก็ดู

เหมือนจะขาดมนุษยธรรมไปบ้าง" พริ้งสวนคำไปว่า "ฉันไม่รู้จักทรอก ไอ้คำที่คุณพูดนะ" ก็จริงแล้ว พริ้งเรียนจบแค่ประถมสี่ จะรู้จักคำทรวง กระจไต่ "ฉันรู้จักแต่เงิน หล่อนแตกตัน การดำเนินชีวิตเป็นของพริ้งไม่ใช่เรื่องที่ใครจะต้องมาตักเตือน "เงินเท่านั้นที่จะทำให้ฉัน...เอ้อ... ร่ำรวย..มีความสุขหรือไม่จริง"

(คนเรึงเมือง ล.๒ : ๑๖๙)

๓.๓.๑.๓ มักปรากฏชุดคำที่เกี่ยวข้องกับความหลงระเรึงในกิลเสส-
ตันหา
การบรรยายลักษณะของพริ้ง มักปรากฏชุดคำที่เกี่ยวข้องกับความหลงระเรึงในกิลเสส-
ตันหา ดังนี้

คำว่า โลก หลง

พริ้งนั้นกระเจ้ากระงออดอยากจะให้คุณพินิจทำงานในวันอาทิตย์เสียอีก
วันหนึ่งเพื่อจะโกยเงินเข้ากระเป๋าให้ได้มากขึ้นตามประสาคนโลก แต่คุณพินิจไม่ยอมตามใจเมียใน
ข้อนี้

(คนเรึงเมือง ล.๑ : ๑๒๑)

เขาจะไม่ชอบพริ้งก็ด้วยเหตุเดียวเท่านั้น หล่อนติดการพนันงอมแงม ทำอย่างไร
จึงจะให้พริ้งเลิกได้ พริ้งนั้นต้องติดอะไรสักอย่างหนึ่ง หล่อนจะต้องมีอาการอย่างที่เรียกว่าหลง
พันจากหลงผู้ชายหล่อนก็หลงการพนัน

(คนเรึงเมือง ล.๑ : ๔๖)

คำว่าเรึง รื่นเรึง อิมเอมและสิงไลต

พริ้งรื่นเรึงใจกับการเก็บเงิน หล่อนจะเฝ้านับจำนวนที่ทวีขึ้นทุกที ถ้าหากว่า

สงครามทำให้พริ่งร่ำรวยก็ไม่น่าจะรังเกียจสงครามนัก

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๑๖๓)

ยังไม่ทันจะถึงตัวพริ่ง ครุช้อยก็ได้ยินเสียงแหลมๆ พริ่งหัวเราะปนไปกับเสียงพูด
บอกให้รู้ว่าพริ่งกำลังรื่นเริงเต็มที่

(คนเรียงเมือง ล.๒ : ๒๑)

ทล่อนชนสมบัติกลับบ้านด้วยความรื่นรมย์ใจ นับว่าคุ้มค่าที่ห่างผัวไปนาน

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๓๔๘)

คำว่าเพลิตเพลิต

" ก็มันนะซีถึงได้ชมว่าคุณพริ่งเป็นคนน่ารัก "

หมอประสานยังพูดอะไรๆ ทำนองนั้นอยู่อีกนาน พริ่งก็เพลิตเพลิตไปได้

เหมือนกัน คำเยินยอทำให้พริ่งสบายใจได้เสมอ

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๓๔๕)

คำว่าลำพอง

"เขารวยมาก มีสมบัติพัสถานเยอะแยะ เวลานี้บ้านนั้นหลุดเป็นของฉันทันแล้ว ยังจะ
ได้ที่อื่นๆ อีกมาก" พริ่งเล่าอย่างลำพองใจ

(คนเรียงเมือง ล.๒ : ๑๙๖)

ทล่อนไม่เคยนึกมาก่อนเลยว่า ทุกสิ่งจะลงเอยอย่างง่ายดายถึงเพียงนี้ เพียงแต่
แค่กดดูรูปคลำ คุณทลวงมีความสุขดังหนึ่งได้ขึ้นสวรรค์

ทำให้พริ่งลำพองใจว่าตนนั้นเสน่ห์ยังไม่เสื่อมคลายลงไปแม้แต่น้อย

(คนเรียงเมือง ล.๒ : ๑๖๓)

คำว่าปลื้ม ปลาบปลื้ม

คุณเปรียบเทียบของหนังปรักก็ยงเจ็บแบบอยู่อย่างนั้น ทำเอาพริ้งไม่พอใจขึ้นทุกทีคำ
ที่เปลืองยาไปเป็นนักหนาแต่พริ้งก็ได้รับคำสรรเสริญให้ไดยืนอยู่เสมอ ทำเอาพริ้งปลื้มไปได้บ้าง

"ถ้าไม่ได้หนังพริ้งฉันก็ตายไปนานแล้ว"

"หนังพริ้งเขาต่อชีวิตไว้"

คำพูดทำนองนี้ย่อนมาเข้าหูพริ้งเสมอ จะไม่ให้ปลื้มอะไรได้

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๑๖๓)

คำว่าภูมิใจ ภาคภูมิใจ

พริ้งหยุดพูดตั้งกระจกส่องหลังมาแลดูใบหน้าตนเองเห็นสวยไม่มีที่ติ ท่อนก็ยิ้ม
ด้วยความภูมิใจ

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๑๒๔)

"นั่นนะซีคะ" แม่สาวใช้หัวเราะหน้าแป้น "คุณสองคนออกจ่ารวย"

พริ้งยิ้มภาคภูมิใจ การได้พูดถึงฐานะของตนเป็นความสุขออย่างหนึ่งของพริ้ง

(คนเรียงเมือง ล.๒ : ๓๓๘)

คำว่าเชื่อมั่น

พริ้งยิ้ม ท่อนเชื่อมั่นในเสน่ห์ของตนยิ่งนัก

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๕๔๑)

จากตัวอย่าง แสดงให้เห็นถึงความจงใจของสุวรรณิที่จะสร้างภาพของพริ้ง ให้เป็นตัวแทน
ของผู้ที่หลงระเริงในกิเลสตัณหา จึงปรากฏเป็นชุดคำที่เกี่ยวข้องกับความ เรียงเมืองนี้

ทลง ให้ภาพของความ หมกมุ่น , มัวเมา , คลั่งไคล้ , เคลิบเคลิ้ม
 โลก ให้ภาพของ ความอยากได้ไม่รู้จักพอ
 เริง ให้ภาพของความคึกคักในลักษณะสนุกสนานหรือบันเทิงใจ
 รื่นเริง เริงรื่น รื่นรมย์ ให้ภาพของความสนุกสนานเบิกบานใจ
 เพลิดเพลิน ให้ภาพของความสนุกสนานอย่างเหลือล้น
 ลำพอง ให้ภาพของความฮึกฮ่าว กระเทียมอ้อมย่อง
 ปลื้ม ให้ภาพของความเบิกบานยินดี
 ภูมิใจ ภาคภูมิใจ ให้ภาพของความกระเทียมใจ
 เชื่อมั่น ให้ภาพของความมั่นใจ ทลงลำพองใจ
 สุดคำเหล่านี้ สุวรรณใจนำมาใช้กับพริ้ง เพื่อให้พริ้งเป็นที่สุดของความเริงเมือง
 เริงระรื่นในกิเลสตัณหา ไม่ว่าจะเป็ความทลงในรูปโฉม ทวีพย์สินเงินทอง การพนัน
 ความละโลกอยากได้ออยากมีอยากเป็ ในสิ่งที่พริ้งคิดว่าเป็นความสุข ดังจะกล่าวถึง ภาพ
 ความสุขในความคิดของพริ้ง ดังต่อไปนี้

๓.๓.๑.๕ ภาพความสุขในความคิดของพริ้ง

พริ้งเป็นตัวละครที่สุวรรณใจสร้างขึ้นมา เป็นตัวแทนของมนุษย์ที่ทลงระเริงในกิเลส
 ตัณหา ปรารถนาแต่ความสุขสนุกสนาน ภาพความสุขอันเกิดจากการระเริงกิเลสตัณหา ดังนี้

เมษลอมมาบังดวงจันทร์ชั่วครู่ทำให้สลัวลางลงไปอีก การร่ำวงยังออกรสนุก
 สนาน

-- วันนี้ฉันมีความสุข สนุกรื่นเริงหัวใจ ที่นี่คือสวรรค์เฮอกับฉันมาเล่นร่ำวง

-- รูปหล่อขอเชิญมาเล่น เนื้อเย็นขอเชิญมาร่ำ มามองนัยน์ตาหวานฉ่ำขอเชิญ

มาร่ำกับพี่นี่เออ.....

เมษฝนตั้งเด้ามาเหมือนฝนจะตก ลมพัดแรงและเร็วขึ้นกว่าตอนหัวค่ำ เสียงโทน

กระชั้นถี่

พริ้งสนุกจนลืมบ้าน ลืมลูก เวลาว่างเข้าไปจนติดที่จนจนง่วงรำลึกกรา

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๒๑๗)

พริ้งเริ่มนึกถึงความสบายที่ตนได้รับเมื่ออยู่กับพี่ช้อย หล่อนไม่ต้องลำบาก
เรื่องข้าวปลาอาหาร ทุกอย่างพี่ช้อยจะจัดพร้อมเสร็จ พริ้งจะลยหน้าไปข้างไหนก็ได้

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๓๓๐.)

พริ้งปิดความไม่สบายใจให้พ้นไป ไม่ใช่เรื่องของพริ้งที่จะเก็บเอาความทุกข์มา
เป็นของตัวเอง พริ้งไม่ชอบมีความทุกข์ ไม่ว่าเล็กหรือใหญ่จะอย่างไรก็ตาม หลีกเสี่ยงได้พริ้งจะไม่
รีรอเลย พริ้งชอบแต่ความสุขสนุกสนานอย่างเดียวก่อนนั้น

(คนเรียงเมือง ล.๒ : ๒๓๕)

พริ้งเห่บ้านได้ไม่นานก็เริ่มระอา หล่อนเองงานบ้าน เบื่อการไปตลาด จะยังไม่
เบื่ออยู่อย่างเดียวก็คือผิว เขายังทำให้พริ้งมีความสุขสดชื่นได้ตลอดเวลา

(คนเรียงเมือง ล.๑ หน้า๒๒๙)

ยี่งนานวัน พริ้งก็ชอบหอมสมประสงค์มากขึ้นเป็นทวีคูณ ความสุขของพริ้งคือ
ได้นั่งมองหอมสมประสงค์ จะทำอะไรก็น่าดูน่ารัก ดูเหมาะเจาะไปเสียทั้งนั้น

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๔๔๔)

พริ้งกอดเขาไว้ไม่ห่าง อะไร ที่พริ้งต้องการนั้น พริ้งได้จากหอมสมประสงค์
ทั้งหมด มันเต็มอ้อมจนพริ้งสลักความสุข

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๔๒๔)

ต่อจากนั้นพริ้งก็มีความสุขอยู่กับการลักลอบโหมยจูบและกอดกันตามสถานที่
ต่างๆ ภายในบริเวณบ้าน

หล่อนมีความสุขหนักหนากับความรักที่ยังไม่ดำเนินไปจนถึงขั้นสุดท้าย

(คนเรียงเมือง ล.๒ : ๒๔๓)

อุ้งไฟแต่ละใบ ได้มีความสุขจากการที่หัวใจเต้นอย่างเร้าร้อน เมื่อต้องซื้อไฟ
ใบสุดท้ายในราคาที่เหมาะสม

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๓๖๖)

"คนร่ำรวยไม่มีความสุขหรอก....พริ้ง"คุณช้อยพยายามเตือนให้พริ้งแลเห็น

ความจริง

พริ้งหัวเราะ หล่อนจะฟังคำพี่สาวก็หาไม่

"ฉันจะมีความสุข ถ้าฉันรวย" พริ้งบอก

"ถ้าฉันพริ้งก็น่าจะมีสุขได้แล้ว เพราะพริ้งรวยมาก"

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๕๕๙)

จากตัวอย่างภาพความสุขของพริ้ง คือพริ้งมีความสุขกับการระเรงในตัณหาราคะ ความระทึกใจในการพนัน และความมีเงินมีทรัพย์สินสมบัติ เหล่านี้คือความสุขของพริ้ง มันไม่ใช่ความสุขที่จริงยั่งยืนเลย เป็นความสุขเพียงผิวๆ ที่พริ้งได้เสพแล้วเกิดความสุขสนุกสนานเพียงชั่วคราวช่วยยาม พริ้งหลงระเรงในวัตถุจนมองข้ามคุณงามความดีแห่งจิตใจ จิตใจของพริ้งมิได้ตั้งตามอย่างใบน้า แต่พริ้งมีแต่ความมั่งคั่ง ก็เลสหมา ใจร้ายใจดำ และเมื่อความสุขที่พริ้งเคยมี โยยบินไปจากพริ้ง พริ้งไม่มีอะไรเหลือไว้ให้เป็นความสุขอีกเลย

ท้ายสุดชีวิตของพริ้งถึงแก่วิปลาสพันเพื่อนั้น เพราะความหลงระเรงในกิเลสตัณหาและ อวิชชาของพริ้ง เป็นจุดสรุปแนวคิดสำคัญของเรื่องให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ความหลงระเรง ลุ่มหลง มัวเมาในกิเลสตัณหา นั้นไม่เคยให้ความสุขที่แท้จริงแก่ผู้ใด

๓.๓.๒. คุณช้อย

คุณช้อยเป็นตัวละครที่สุวรรณศรีสร้างขึ้นมาให้มีลักษณะตรงกันข้ามกับพริ้ง แม้สุวรรณศรีจะไม่กล่าวถึงลักษณะต่างๆ ของคุณช้อยมากมายเพื่อเน้นย้ำเหมือนพริ้ง แต่ภาพของคุณช้อยที่ปรากฏ เป็นการใช้กลวิธีแนวเทียบคู่ขนาน ให้เห็นถึงความสุขที่แท้จริงของชีวิต ที่เกิดจากการตั้งมั่นในการ ทำดี ประพฤติดี ไม่มีติดตลลงมัวเมาในกิเลสตัณหา เรียกได้ว่าพริ้งเป็นอย่างไรคุณช้อยก็จะเป็น ในสิ่งที่ตรงกันข้ามกับพริ้งอย่างสิ้นเชิง ลักษณะของคุณช้อยมีดังต่อไปนี้

๓.๓.๒.๑ ชยันทำงาน ไม่เกียจคร้าน

ถ้าพรึงทาคนใช้ดี ๆ หล่อนก็คงไม่คิดชวนคุณช้อยเหมือนกัน ชวนพี่ช้อยมาอยู่ หล่อนได้ทั้งคนครัว คนใช้คนเฝ้าบ้านสารพัด

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๓๓๐.)

คุณช้อยจากไปความสะตวงสบายทั้งหมดก็บินตามคุณช้อยไปด้วย พรึงจะสบาย อย่างเก่าเป็นไปไม่ได้ หล่อนต้องทำหน้าที่แม่บ้าน ซึ่งดูมันเป็นภาระที่หนักแสนหนักสำหรับพรึง

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๓๔๖)

คนที่มาส่งข่าวกลับไปแล้ว พรึงจึงได้แล่นไปหาคุณช้อยในครัว คุณช้อยกำลัง สาระวนทำกับข้าวสารพัดเหมือนอย่างทุกวันที่ผ่านมา

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๓๕๐.)

"ก็คงเร็ว ๆ นี้แหละ" คุณช้อยพูดไปมือก็ไม่ไต่ว่างเลย เป็นความเคยชินของคุณ ช้อยอย่างหนึ่งที่หล่อนไม่เคยได้มือว่าง ผิดกับพรึงซึ่งถ้าซี้เกียจได้เท่าไรก็มีความสุขเท่านั้น

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๓๕๐.)

๓.๓.๒.๒ ไม่หลงยึดติดในกิเลสตัณหา

"พูดถึงเรื่องเก่า ๆ เครื่องเพชรของฉันที่พี่ช้อยรับซื้อไว้ยังอยู่หรือเปล่า"

"อยู่" คุณช้อยตอบเรื่อย ๆ "ทำไมหรือ"

"ไม่เห็นเอาออกมาแต่งเลย"

"จะให้แต่งไปไหน" คุณช้อยถาม "ใส่เครื่องเพชรตำน้ำพริกหรือ"...

"ไม่เห็นพี่ช้อยใส่"

"เอาไว้ให้ลูกให้หลานมัน"

"โอ๊ย ! พอพี่ช้อยตายปุ๊บมันก็ขายปั๊บ เด็กสมัยนี้ไม่รู้ค่าหรอก"

คุณช้อยยิ้ม เพราะพรึงก็ไม่รู้คุณค่ามาแล้วเหมือนกัน

"ช่างมันเถอะ ให้ของมันไว้ขายกินก็ยังดีกว่าไม่มีอะไรจะให้เลย

"ไม่เสียดายหรือ"

"ก็เสียดายเหมือนกัน แต่ก็นั่นแหละพริ้ง คนเราจะยึดถือไปก็ป่วยการ" คุณช่วย
ตอบกระตั้นข้างๆ ตัว " บ้านนี้ ที่นี้เชื่อว่าตายแล้วจะเอาไปได้ที่ไหน ท่วงท่ามไว้ก็เปล่าประโยชน์

(คนเรียงเมือง ล.๒ : ๓๐๐ - ๓๐๑.)

"ก็คุณพระนะซี" พี่ช่วยบอกอย่างอารมณ์เย็น พริ้งไม่เคยเห็นพี่ช่วยโกรธเคือง
ใครๆ เลย ตั้งแต่เกิดเป็นตัวพี่ช่วยมา คนอะไรถึงได้จัดซัดยั้งงี้ก็ไม่รู้

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๑๔๖)

พริ้งปัดความไม่สบายใจให้พ้นไป ไม่ใช่เรื่องของพริ้งที่จะเก็บเอาความทุกข์มาเป็นของตัว พริ้งไม่ชอบมีความทุกข์ ไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่จะอย่างไรก็ตาม หลีกเสี่ยงได้พริ้งจะไม่
รือเลย พริ้งชอบแต่ความสุขสนุกสนานอย่างเดียวกัน

ผิดกับคุณช่วยลิบลับ คุณช่วยคอยแต่จะรับทุกข์ของผู้อื่นมาเป็นของตน ช่วยได้
คุณช่วยก็ช่วยเต็มความสามารถ และถ้าผู้พ้นทุกข์ คุณช่วยก็จะพลอยสบายอกสบายใจไป
ด้วย ซึ่งพริ้งเห็นว่าความประพฤติของพี่สาวตนนั้นโง่เขลาอย่างยิ่ง

(คนเรียงเมือง ล.๒ : ๒๓๔)

พริ้งซื่อผลไม่มาฝากคุณช่วยอย่างเสียไม่ได้ แต่จะไม่มีของติดไม้ติดมือมาเลยก็
หาควรไม่ พริ้งกระตาคใจเป็นเหมือนกัน เพราะคุณช่วยมีแต่ให้ และให้ทุกสิ่งทุกอย่างเท่าที่คุณ
ช่วยจะให้

(คนเรียงเมือง ล.๒ หน้า๔๕)

ขณะที่คุณช่วยไม่เคยได้รู้จักกับของราคาแพงเหล่านี้เลย เสื้อสวยของคุณช่วยก็
เสมอผ้าป่านตอก จะเอื้อมให้ถึงไหมถึงลูกไม้อย่างพริ้งคุณช่วยไม่เคยคิด

และคุณช่วยก็ไม่เคยนึกถึงจรรยาบรรณของน้องสาว พริ้งจะไปเปลี่ยนแหวน
เพชรให้โตสักเท่าไรก็ตาม คุณช่วยก็ไม่เคยที่จะท้วงท้วง พอใจเพียงสิ่งของที่ตนมีอยู่โดยไม่
เดือดร้อนใจ

(คนเรียงเมือง ล.๒ : ๓๑๒)

พริ้งมองหน้าคุณช้อยอย่างแปลกใจ เหตุใดคุณช้อยถึงไต่กำแพงเฉยเฉยอย่างนี้
มีด้วยหรือผู้หญิงไม่หึงผัว

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๓๒๒)

"ก็คุณพระนะซี" พ็ช้อยบอกอย่างอารมณ์เย็น พริ้งไม่เคยเห็นพ็ช้อยโกรธเคือง
ใครๆ เลย ตั้งแต่เกิดเป็นตัวพ็ช้อยมา คนอะไรถึงได้จิตชิตยงี้ก็ไม่รู้

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๑๔๖)

คุณช้อยลุกขึ้น กิริยาเกือบจะเป็นสะดุ้ง ถ้าเป็นพริ้งทำทางคงดูไม่ได้ ดีว่าเป็น
คุณช้อยซึ่งมีความละมุนละไมเป็นสมบัติ

(คนเรียงเมือง ล.๒ : ๑๓๓)

๓.๓.๒.๓ ฐัจักปลง

หลังจากเกิดเหตุเรื่องผมนั้นแล้ว พริ้งก็หมั่นย่อมอยู่ตลอดเวลา แต่ผมที่ดำ
ขลับเป็นมันนั้นกลับทำให้เห็นสีหน้าอันเริ่มลดความเต่งตึงได้ชัดเจนขึ้น เมื่อส่องดูกระจกใกล้จะ
เห็นว่าผิวเริ่มอ่อนตัวลงและจับเป็นรูปเป็นรอยย่นเล็กๆ โดยพร้อมเพรียงกัน

ถ้าหากว่าพริ้งไม่อ้วน จะแลเห็นรอยย่นชัดเจนมากกว่านี้อีกมากนัก

ตรงข้ามกับคุณช้อยซึ่งดูไม่เปลี่ยนแปลงเท่าไรเลย คุณช้อยดูสะอาดสะอ้านด้วย
ทำงานทำการคล่องแคล่วอยู่ตลอดเวลา ผมคุณช้อยก็ไม่สนใจจะย่อมน หน้าไม่เคยสนใจจะตบแต่ง
ให้ดูสาวขึ้นแต่อย่างไร

คุณช้อยปล่อยแก่ และยอมแก่ แต่ความแก่นั้นไม่ทำลายคุณช้อยมากเท่าไรนัก
หรือจะพูดอีกทีก็ได้ว่า คุณช้อยปลงสังขารของตัวเองได้ เห็นความเปลี่ยนแปลง
ของร่างกายเป็นเรื่องอนิจจัง ฉะนั้นจิตใจของคุณช้อยจึงไม่พะวักพะวงผิดกับพริ้ง

ตามิต ทลานชายคนแรกของพริ้งเห็นพริ้งแต่งตัวลึกลับสังขารนักก็ล้อเลียนว่า

"โอโฮ...หน้าพริ้งยังกับสาวสิบเจ็ด"

(คนเรียงเมือง ล.๒ : ๔๗๔ - ๔๗๖)

๓.๓.๒.๓ ภาพความสุขของคุณช้อย

จากลักษณะทั้งที่ตีสามประการ คือ ชยันขันแข็งไม่เกียจคร้าน ไม่หลงยึดติดในกิเลส
ตัณหาและรู้จักปลง ภาพความสุขของคุณช้อยจึงมีลักษณะดังนี้

ผิดกับคุณช้อยลิบลับ คุณช้อยคอยแต่จะรับทุกข์ของผู้อื่นมาเป็นของตน ช่วยได้
คุณช้อยก็ช่วยเต็มความสามารถ และถ้าผู้้นั้นพ้นทุกข์ คุณช้อยก็จะพลอยสบายอกสบายใจไป
ด้วย ซึ่งพริ้งเห็นว่าความประพฤติของพี่สาวตนนั้นโง่เขลาอย่างยิ่ง

(คนเรียมเมือง ล.๒ : ๒๓๕)

"ฉันไม่ได้เกิดมาทำงานอย่างพี่ช้อย" พริ้งบอก "ไม่ไหวหรอกทำงานงๆ ทั้งวัน"
พริ้งพูดเสียอย่างนี้แล้ว คุณช้อยก็ไม่รู้จะตอบได้อย่างไร เพราะคุณช้อยไม่ได้คิด
ว่างานคืองาน หล่อนเพลิดเพลินในงานทุกอย่าง และมีความสุขในการที่ได้ทำงานนั้นๆ ผิดกับ
พริ้งที่เห็นว่างานคือความทรมานชนิดหนึ่ง

(คนเรียมเมือง ล.๑ : ๓๕๗)

คุณช้อยโง่ พริ้งนึกเช่นนั้น แต่คุณช้อยก็มีความสุขในชีวิต ไม่ลุ่มๆ ดอนๆ
เหมือนพริ้ง

แต่จะให้พริ้งสงบสุขอย่างคุณช้อย พริ้งก็คงจะไม่พอใจเป็นธรรมชาติของพริ้งเช่น
นั่นเอง

(คนเรียมเมือง ล.๑ : ๕๐๔)

พริ้งไปถึงบ้านคุณช้อยเอาจนบ้ายจัด พบว่าพี่สาวกำลัง่วนวายอยู่กับการทำขนม
ออกขาย ซึ่งเป็นรายได้นอกเหนือจากค่าเช่าที่ดินรอบๆ นอกดักันติดถนน หน้าคุณช้อยเป็นมัน
ระยับด้วยเหงื่อผิดกับพริ้งซึ่งขาวนวลโยด้วยแป้ง

แต่สีหน้าคุณช้อยอึมอึมผิดกับพริ้ง ซึ่งหัวนระวางไม่มีความสุข

(คนเรียมเมือง ล.๒ : ๓๘๓ .)

จากตัวอย่างเห็นถึงความจงใจสร้างให้คุณช้อยเป็นตัวแทนของมนุษย์ที่ไม่หลงมัวเมาในกิเลส ตั้งมั่นอยู่ในคุณความดี มีความสุขในชีวิตที่แท้จริง ภาพความสุขของคุณช้อยจึงต่างกับพริ่งในลักษณะตรงกันข้าม ความสุขที่พริ่งได้รับนั้น เกิดจากความหลงระเหิงในกิเลสตัณหาอวิชชา เป็นความสุขชั่วครู่ เป็นความสุขบนความทุกข์ของผู้อื่น

การบรรยายลักษณะตัวละครสำคัญ ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพที่ลึกซึ้งชัดเจนอันมีส่วนช่วยเน้นย้ำให้แนวคิดของเรื่องเด่นชัดขึ้น เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดกับจินตภาพ

๓.๔. จินตภาพจากฉากสำคัญของเรื่อง

ฉากสำคัญของเรื่องคนเริงเมืองคือฉากขณะที่พริ่งตัวละครเอกของเรื่อง หลงระเหิงในกิเลสตัณหา ดังนี้

ฉากความมืด ดังที่ได้กล่าวไว้ในเรื่องของสัญลักษณ์บ้างแล้ว ภายในเรื่องส่วนใหญ่เมื่อพริ่งเกิดความหลงมัวเมาในกามตัณหา จะเป็นฉากขณะที่ตัวละครอยู่ในเวลากลางคืน หรือในที่ที่มืดสลัว เป็นสัญลักษณ์แทนความหลงมัวเมา ปลดปล่อยให้กิเลสตัณหา อวิชชาครอบงำจิตใจให้หลงไหลในอำนาจแห่งตฤณณา ดังต่อไปนี้

คุณพินิจในความมืดมิได้ดูแก่อะไรหนักหนา อย่างที่พริ่งนึกรังเกียจ กลับดูดีเสียอีกด้วยซ้ำไป รูปร่างคุณพินิจสูงกว่าพริ่งเสียอีก หน้าตาก็หล่อราวกับวาเลนตินโน ซ้ำยังมีฐานะตระกูลดีเยี่ยม

เวลานี้เขาอยู่ใกล้พริ่งนิดเดียว

แต่เขาแก่กว่าพริ่งถึงยี่สิบปี พริ่งพยายามบอกตัวเองให้คิดถึงความแตกต่างข้อนี้

หล่อนแหงนหน้าขึ้นมอง แลเห็นเขายิ้มอยู่ในความมืดสลัว

(คนเริงเมือง ๓.๑ : ๖๖)

ที่ตรงนั้นมืดสลัว ด้วยว่าเป็นยุคพรางไฟ พริ้งแน่ใจว่าไม่มีใครสอดตาเห็น เมื่อ
หมอบประสานข้อมือพริ้งขึ้นจูบอย่างทนุถนอม

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๑๗๙)

"คุณพริ้ง" เขาทัก "นึกแล้วว่าต้องพบ" เขาเดินหลีกคนเข้ามาหาพริ้ง แม้ว่า
จะมืดสลัวสักเท่าไรเขาก็ยังแลเห็นพริ้ง "ผมจะไปที่บ้านก็ไม่กล้า"

(คนเรียงเมือง ล.๑ ๒๑๖)

หนุ่มสาวพากันออกไปร่าวung เสียงโชนดังเร้าใจ ท่ามกลางใต้ไฟสลัวๆ วัับววม
คอยแต่จะดับเพราะแรงลม

(คนเรียงเมือง ล.๑ : ๒๑๖)

คืนนี้พริ้งดูอ่อนหวานผิตเคย

เข้าแนวไม้ไกรลึมน้ำ เขาเห็นหน้าพริ้งผ่องอยู่ในความสลัว แสงจันทร์ลอดใบไม้
กระทบพื้นดินเห็นเป็นลาย แม่น้ำทอดตัวชาวโพลนเหมือนงูขนาดมหึมา

(คนเรียงเมือง ล.๑ หน้า๒๒๒)

หมอบประสานจับคางนั้นให้เงยขึ้น ไม่อาจจะแลเห็นอะไรได้ถนัดในความมืดสลัว

(คนเรียงเมือง ล.๑ ๒๔๗)

"คุณพริ้ง" เปรมฤทัยกระซิบ "นั่นคุณร้องไห้หรือ"

พริ้งพยักหน้าอยู่ในความมืด.....

"คุณเปรม" พริ้งร้องขึ้นด้วยเสียงโศกสะอื้น "คุณอย่าเหาะเหยียดฉันนักเลย คุณเอง
รู้ว่าฉันแต่งงานกับคุณหลวงเพราะอะไร และฉันอยู่ที่นี้ทุกวันนี้เพราะอะไร"

"ข้อนี้ตอบได้ง่าย" เปรมฤทัยแตะสวิตช์ไฟ แสงสว่างจ้าขึ้นมาจนพริ้งต้องใช้มือ
ป้อนัยน์ตาไว้ "เพราะคุณรอสสมบัติที่คุณพ่อจะให้"

"คุณเปรม" พริ้งน้ำตาไหลพราก "คุณช่างพูดออกมาได้อย่างไร "

"ผมพูดไม่จริงหรือ"

ปิดไฟ พริ้งกระซิบ หล่อนมียากให้เปรมฤทัยเห็นใบหน้าอันยังมีได้ตบแต่ง

ของหล่อน มันคงจะบอกว้อย่างเห็นได้ชัดเจน

เปรมฤทัยไม่ปิดพริ้งจึงเป็นฝ่ายปิดเสียเอง ความมืดที่เข้ามาจู่โจมทำให้มันมืด

มืดไปครู่หนึ่ง

"คุณรู้ดี" พริ้งปาดน้ำตากิ่ง "คุณรู้ว่าฉันอยู่ที่นี้....เพราะฉันรักคุณ คุณเปรมคุณก็รักฉัน...ฉันรู้ คุณไม่เคยรักนังเด็กมาลินีนั่นเลย"

(คนเรียงเมือง ล. ๒ หน้า ๒๖๕ - ๒๖๖)

สุวรรณนิมาฉาก ความมืดสลัวที่ปกคลุมไปทั่วบริเวณมาใช้ เป็นสัญลักษณ์แทนกิเลส ตัณหาที่เข้าครอบงำจิตใจของตัวละคร ขณะที่พริ้งตัวละครเอกของเรื่อง พบกับชายหนุ่มแต่ละคนที่ต่อมาได้กลายเป็นสามีของพริ้งทุกคน สุวรรณนิมากำหนดให้พริ้งพบชายหนุ่มภายใต้ความมืดสลัว หากมองตามหลักพุทธศาสนาแล้ว ความสว่างคือความจริง ที่ใตสว่างที่นั้นความจริงจะปรากฏ ความจริงในที่นี้ก็คือความเห็นจริง การยอมรับความจริง เสด็จหน้ากับความจริงอย่างผู้รู้เท่ากันชีวิต ผู้ที่มีความสว่าง คือผู้ที่มีดวงตาเห็นธรรม คือสัจจะหรือความเป็นจริงที่ปรากฏในโลก ผู้ที่รู้เท่ากันชีวิตก็จะดำเนินชีวิตของตนอยู่บนทางสว่าง จึงไม่พลั้งพลาดหลุดเข้าไปอยู่ในวังแห่งความทุกข์

ส่วนความมืดนั้นตรงข้ามกับความสว่าง คือความทุกข์ระทมจากกิเลสและอริชชาทั้งหลาย "ตัวกิเลสแท้ๆ แปลว่าเศร้าหมอง แต่มีความหมายแบ่งออกเป็น ๒ อย่างด้วยกันคือ หมายถึง เครื่องที่ทำให้เกิดความเศร้าหมองและความเศร้าหมอง " (พุทธทาสภิกขุ , ๒๕๑๙ : ๕๐.) ซึ่งกิเลสนั้นก็มาจาก "อริชชา" คือความไม่รู้ ปราศจากความรู้ จึงดำเนินชีวิตไปตามความไม่รู้ (พุทธทาสภิกขุ , ๒๕๑๙ : ๕๗) คือความไม่รู้เท่ากันชีวิตนั่นเอง เปรียบเหมือนผู้ที่ตกอยู่ในความมืดมิด มองชีวิตของตนอย่างคลุมเครือ หลงมัวเมาเวียนว่ายอยู่ในวังวนของกิเลสตัณหา อริชชาที่มืดดำ ชีวิตก็จะมีแต่ความเศร้าหมอง ยากที่จะพบความสุขที่แท้จริง ดังพริ้งตัวละครเอกของเรื่อง

๔.แนวคิดเรื่องตัวปอกของรัก

ความรักเป็นสิ่งงดงามบริสุทธิ์และสูงค่าแก่จิตวิญญาณของความเป็นมนุษย์ ปอกของรัก
จักโอบอุ้ม ให้มนุษย์ก้าวพ้นอุปสรรคต่างๆ พบรักแท้ และความสุขที่แท้จริง

๔.๑ จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง

สุวรรณิตั้งชื่อเรื่องนี้ว่า "ตัวปอกของรัก" จากการอ่านตัวบทอย่างละเอียด ทำให้เข้าใจว่า
ปอกเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงความสูงค่าของความรัก เพราะปอกใช้สำหรับโอบบิณสูที่สูง
ปอกแห่งรักจึงแสดงให้เห็นถึงความสูงค่าของความรักที่ตัวละครเอกของเรื่องมีต่อกัน และรักที่
บริสุทธิ์โดยไม่หวังผลใดๆ ต่อความรักนั่นเองคือค่าแห่งความรัก

ตัวอย่างที่กล่าวถึงความรักที่สูงค่า

"หมายถึงเรื่อง...เพศ ยังงั้นหรือ"

"ใช่" คำหยาดรับ "เขาทำให้ฉันคิดได้อย่างนั้นจริงๆในบางครั้ง"

"ฉันคิดว่า ความรักไม่ใช่เรื่องอย่างนั้น มันต้องบริสุทธิ์กว่า"

คำหยาดทำสีหน้ายิ้มเยาะ

"แล้วทอรุ่งก็จะรู้ รู้ว่ามันไม่ผิดกันเลย รักหรือไม่รักบริสุทธิ์หรือไม่ ลงท้ายก็ต้อง

ลงเอยที่เตียงนอน"

(ตัวปอกฯ ล.๑ : ๒๘๑)

รองยืนอยู่ที่นั่น แวบหนึ่งทอรุ่งทวนกลับไปคิดถึงเมื่อครั้งหล่อนยังเด็ก รองมายืน
เรียกที่หน้าบ้าน เพื่อจะเข้าไปท่องเที่ยวชุกสนในสวน และเมื่อคืนนี้เอง ทอรุ่งอยู่ในอ้อมแขนของ
เขา วงแขนนั้นช่างอบอุ่น

(ตัวปอกฯ ล.๑ : ๒๔๔)

ตัวอย่างที่กล่าวถึงความรักที่ไร้ค่า จนไม่อาจเรียกว่าความรักได้

สิ่งที่จะใช้วัดค่าของความรักว่าสูงหรือต่ำเพียงใดนั้นต้องดูว่าผู้ที่มีความรักนั้นหวังผลประโยชน์จากความรักที่ตนมีหรือไม่ ถ้าหากมุ่งหวังแล้วสิ่งนั้นไม่ถือว่าเป็นความรัก ไม่มีค่าพอที่จะใช้คำว่ารัก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

"บางที คนเราก็อยากยืนอยู่บนขาของตัวเอง" ทอรุ่งว่า "บางทีอาจจะฟังคลื่นใต้น้ำ อยู่บ้าง แต่มันก็เป็นความจริง"

"แต่เรายังยืนไม่ได้" คำหยาดท้วง "เพราะคำหยาดไม่กล้า...กลัวลำบากต่างหาก"

"คงจะจริง" คำหยาดแหม่ปาก เพราะเราลำบากมามากแล้ว จึงไม่อยากลำบากอีกต่อไป มีใครมั่งที่เขาคิดอย่างทอรุ่ง สบายอยู่แล้วไม่ชอบ ถ้าเป็นฉัน...ฉันจะพยายามจับคุณรอง"

(ด้วยปีกฯ ล.๒ : ๒๖๕)

"พูดอยู่กับเขาเป็นปลาเป็นปู จะจับเขาง่ายๆ" หล่อนนึกถึงพิมลาขึ้นมาแวบหนึ่ง พิมลากับคำหยาดมีความคิดคล้ายๆกัน คือหวังจะจับผู้ชายสักคนหนึ่งที่ว่ารวยเพราะเชื่อว่าความร่ำรวยจะทำให้มีคนนับหน้าถือตา มีชีวิตฟุ้งเพื่อสุขสบาย "คำหยาดทำไมไม่จับเสียเอง"

(ด้วยปีกฯ ล.๒ : ๒๖๖)

คำหยาดนั่งก้มหน้าก้มตา กำนบัตร์ปีกใหญ่ไว้ในมือฟุ้งพ้อถูกโต้ตอบกัน หล่อนรู้สึกอับอายใจเมื่อคิดว่าตนเองมีที่พึ่ง

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๒๕๓)

เหลียวซ้ายแลขวาเห็นปลอดตภัย นายชลัทชะโงกหน้าไปจับหน้าฉากจับหนึ่ง ทำท่าเหมือนเอ็นดู และคำหยาดก็ไม่เียงพอที่จะไม่รู้ว่าเขามีความมุ่งหมายอย่างไร...คำหยาดบอกตัวเองได้เลยว่าไม่ได้รับนายชลัทอย่างแน่นอน แต่ปรารถนาที่จะได้เงินทอง ข้าวของจากเขาให้มากที่สุด

เมื่อนำขึ้นแล้วโยจะไม่รับดัก นี่เป็นภยันตรายของคำหยาด และคนมักได้ทุกคน

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๔๓๓)

รองถูกเรียกร้องไห้รัก ให้เสียสละกับบิดามารดาเสมอมา ทุกคนต่างเอาความรักขึ้นมาอ้าง เพื่อประโยชน์ของตนเองทั้งนั้น

(ด้วยปีกฯ ล.๒ : ๔๔)

๔.๒ จินตภาพจากการตั้งชื่อตัวละคร

๔.๒.๑ ทอรุ่ง

ทอรุ่งเป็นตัวละครเอกของเรื่อง ที่สุวรรณณีตั้งชื่อได้เหมาะสมกับลักษณะตัวละคร เป็นอย่างยิ่ง เพราะทอรุ่งเป็นคนเข้มแข็งอดทน มุมนานะบากบันพยายามพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ด้วยลำแข้งของตนอย่างเต็มภาคภูมิ ภาพของ "รุ่ง" ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพสายรุ้งกึ่งดงาม เป็นภาพลวงตา ภาพฝันที่ไม่อาจจับต้องได้ ส่วนคำว่า "ทอ" นั้น ให้ภาพของการทักทอ คือการทักทอความฝัน ความมุ่งหวังที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนให้ดีขึ้น ให้เป็นความจริงขึ้นมา และทอรุ่งก็ทำสำเร็จอย่างสวยงาม นอกจากนี้ "ทอ" ยังมีนัยแสดงถึงความมานะพยายาม ความขยัน อดทนอันเป็นคุณสมบัติพิเศษของทอรุ่ง ที่ช่วยให้ทอรุ่งได้ทอความฝันของตนจนเป็นความจริง ลักษณะการทอฝันของทอรุ่งมีดังต่อไปนี้

"ทอรุ่ง นี่คงไม่เคยฝันเลยนะ อะไร ก็ต้องจริงจังไปเสียทั้งหมด" หล่อนถอนใจ "แหม...คิดถึงแม่จัง" ทอรุ่งก้มลงไขกุกุญแจ "ฉันไม่ชอบฝัน สมัยนี้มันยากนะ คำหยาต คนเราต้องตื่น ตื่นถึงปากก็ตจจริง ๆ ถึงจะดำรงชีวิตอยู่ได้ คำหยาตนะ ชอบหวังให้ราชรถมาเคย..." หล่อนยกไหล่ "เคยจนไต้นะแหละ แต่ไม่ใช่ราชรถอย่างใหม่เอี่ยมมันแก่ชราเกินไป เลยหักเอาง่ายๆ "บ้า!" คำหยาตหน้าแดง บอกไม่ถูกว่ารู้สึกอย่างไรกับคำพูดเชิงล้อเลียน

(ด้วยปีกฯ ล. ๒ : ๕๖๔)

และในขณะเดียวกัน คำหยาตก็นึกสงสารทอรุ่ง เป็นสาวเป็นแม่ หน้าตาสะสวย น่าที่จะหาความสะดวกสบายใส่ตัวแต่ทอรุ่งกลับไม่เคยแม้แต่จะพยายาม กลับไปพยายามในสิ่งที่ไม่เข้าเรื่อง เช่นการทำงานอย่างเอาจริงเอาจัง...ใช้ว่าจะพ้นจากความจนก็ทำไม่ ทอรุ่งจะต้อง เวียนว่ายไปอย่างนี้อีกนานแสนนาน

(ด้วยปีกฯ ล. ๒ : ๑๔๗)

เมื่อทอรั้งจำเป็นจะต้องใช้พิมพ์ดีดเพื่อย่นเวลาทำงาน หล่อนก็ใช้เวลาเท่าที่มีฝึก-
เรียนพิมพ์อย่างคล่องแคล่ว เพราะทอรั้งไม่อยากทำงานชนิดตามบุญตามกรรมทุกอย่างจะต้องมี
ประสิทธิภาพ

(ด้วยปีกฯ ล.๒ : ๑๖)

ทอรั้งอาจจะต้องหาเงินเอง บางที...ไม่บางทีละ แน่นอนที่หล่อนจะต้องออกจาก
โรงเรียนเพื่อหางานทำ ไม่อย่างนั้นใครจะเป็นผู้หา คำขาดหรือจะยอม ความไม่ผิ้นเดียวของ
คำขาดก็คือ เรียนให้จบ ไม่ว่าจะเกิดวิกฤตการณ์ใดๆ ขึ้นก็ตาม

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๕๑)

"ดูอะไรจะไปอยากฟังเขา เราไม่มีมือมีตีนหรือ...คำขาด" คำขาดไม่ตอบ
ทอรั้งพูดต่อไปว่า "คำขาดอย่าไปอยากฟังคนนั้นคนนี้เลยเราฟังตัวของเราเอง
ดีที่สุด"

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๕)

หล่อนอ่านตำราเสริมสวยต่อไป ทอรั้งทำอะไรก็ต้องทำให้ได้ดีที่สุดเท่าที่จะ
ทำได้ ทอรั้งจะต้องแต่งหน้า หล่อนก็จะแต่งให้ถูกหลักการ

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๓๒๕)

"ฉันไม่รู้หรอก" คำขาดตอบชื่อฯ "ฉันว่าการที่เราสามารถหาเลี้ยงตนเองได้
มีเงินมีทอง นั้นแหละคือประสบผลสำเร็จ ไม่ใช่ชีวิตกันแค่นี้ได้เรียนมหาวิทยาลัยหรือเปล่า มีปริญญา
ไหม..คำขาดลองอ่านชีวประวัติของพวกเขาเศรษฐกิจ"

"มีใครบ้างที่ได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัย"

"ทอรั้งอยากเป็นเศรษฐี" คำขาดถามด้วยคำถามที่ง่ายที่สุด

"อยากซี..ใครมันจะไม่อยาก" "ผู้หญิงอย่างเราคงเป็นไม่ได้หรอก" คราวนี้ทอรั้งยิ้ม

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๒๑)

"ฉันอีกฉลาดคนมีเงินจึงเลย ทอรั้งเขาทำบุญมาด้วยอะไรนะ"

"เขาทำงาน" ทอรั้งตอบสั้นๆ "อย่ามัวคิดถึงกรรมเวรเลยคำขาด"

(ด้วยปีกฯ ล. ๒ : ๕๗๔)

...น่าเสียดายที่มันไม่ใช่บ้านของเราจริงๆ แต่เอาเถอะสักวันหนึ่งจะมีบ้านของเราเอง ด้วยน้ำพักน้ำแรงของเรา ถึงตรงนี้คำหยาตเบ้าหน้าอย่างไม่เห็นด้วย ทอรุ่งชอบคิดโง่งอย่างนี้เสมอ ไม่เคยยอมเดินทางลัด จะตรงอยู่เรื่อยไป

(ด้วยปีกฯ ล. ๒ : ๓๒๖)

"คำหยาตดูพวกลูกคนจีนซี่ เขาไม่เห็นต้องเรียนมากมายเลย อย่างดีก็จบม.ศ.สาม บางคนแค่ประถมต้น...คำหยาตว่าคนเราจะทำอะไรเป็นความสำเร็จในชีวิต การจบมหาวิทยาลัย หรือการที่เราตั้งตัวได้...หรือการที่เราเป็นเศรษฐีมีเงินทอง"

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๒๑)

เขารับหล่อเอาไว้เพียงแต่เห็นความงามของหล่อ นึกไม่ถึงว่าทอรุ่งจะมีความฉลาดเฉลียวขยันและอดทน นอกไปจากความงามซึ่งเป็นลักษณะพิเศษโดยธรรมชาติ

(ด้วยปีกฯ ล. ๒ : ๑๖๑)

นอกจากจินตภาพจากชื่อของทอรุ่งจะ มีนัยแฝงถึงการทอผ้าให้เป็นจริงของทอรุ่งแล้ว ชื่อของทอรุ่งยังช่วยสื่อแสดงให้เห็นถึงความงามที่ปรากฏอยู่ในตัวของทอรุ่ง เพราะคำว่าทอก็อาจหมายถึง การทอประกายหรือการฉายแสงของรุ่ง เป็นภาพทึ่งงดงาม

๔.๒.๒. คำหยาต

คำหยาตเป็นตัวละครที่สุวรรณีสร้างขึ้นให้มีลักษณะตรงข้ามกับทอรุ่ง เป็นตัวละครที่หลงใหลความหรูหราชอบฉันทวาน อยากมีชีวิตที่สุขสบาย แต่ไม่ชอบทำ ได้แต่นั่งฝัน คอยแต่จะหวังความสบายที่ผู้อื่นหยิบยื่นให้ คำหยาตเป็นสาวงาม เหมือนความงามของทองที่หยาตมา แต่การที่สุวรรณีตั้งชื่อให้คำหยาตเช่นนี้ นอกจากจะสัมพันธ์กับความสวยของคำหยาตแล้ว สุวรรณียังต้องการเสียดเย้ยความด้อยค่าในการครองตนของคำหยาต เพราะคำแปลว่าทอง เป็นสิ่งที่สูงค่ามีคุณค่าในตัวเอง แต่คำหยาตไม่เป็นเช่นนั้น หล่อนไร้ศักดิ์ศรีด้อยค่าไม่ต่างอะไรจากกรวดทราย

๔.๓ จินตภาพจากการบรรยายลักษณะตัวละคร

๔.๓.๑. ทอรุ่ง

ดั่งที่ได้กล่าวแล้วว่าทอรุ่งเป็นตัวละครเอกที่มีลักษณะที่ดีงาม พยายามช่วยเหลือตนเอง สร้างฝันของตนให้เป็นจริง ลักษณะของทอรุ่งมีดังนี้

๔.๓.๑.๑ เป็นสตรีที่มีความงดงาม

รองมองผ่านหน้าทอรุ่งแวบหนึ่ง จะหอมเหม้อย่างไร เขาก็ยังเห็นว่าทอรุ่ง หน้าตาดี ซ้ายยังสวยอย่างประหลาดเสียอีกด้วย เป็นความสวยที่ปราศจากการตกแต่ง

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๒๔๗-๒๔๘)

รองกระแอมไอ รูปร่างของหล่อนช่างเฉิดฉาย ถ้าหากว่าหล่อนเป็นคนอื่นไม่ใช่ทอรุ่ง บางทีเขาจะสนใจมากกว่า

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๖๖)

ไม่น่าเชื่อเลยที่ขาของหล่อนจะสวยถึงเพียงนั้น เมื่อเด็ก ๆ เขาจำได้ว่าหล่อนซา อ้วนเท่าที่ยังคงเป็นทอรุ่งเหมือนครั้งกระโน้นก็คือทำทางไม่เคยลงให้ใคร แม้แต่เขา

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๑๘๖)

แม้ทอรุ่งเป็นสตรีที่มีความงดงาม ก็ไม่ได้ใช้ความงามเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกสบายให้แก่ของตนเหมือนคำหยาด กลับใช้คุณค่าของความสามารถที่ตนมี ยอดเหนือเหนือโดยไม่ย่อท้อ จนประสบความสำเร็จในชีวิต

๔.๓.๑.๒ มีความเข้มแข็งอดทน

สุวรรณกำหนดลักษณะของทอรุ่งให้เป็นตัวแทนของมนุษย์ที่เข้มแข็ง ไม่อ่อนแอยอมแพ้แก่อุปสรรค ดังนี้

"อ้าว" ร้องร้อง "ผมบอกว่าผมกำลังจะหมดตัว ทอรุ่งไม่เสียใจเลยหรือ"

"คะ เสียใจ" หล่อนพูดเหมือนอัตโนมัติ "จะแปลกอะไรคะจนแล้วก็รวย รวยแล้วก็จนได้"

"ทอรุ่ง...คิดอย่างที่จะพูดจริงหรือเปล่า" "จริง" หล่อนตอบมา "มันเป็นธรรมชาติ เอ้อ...เข้ากฎที่ว่าทุกสิ่งย่อมเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ ถ้าคุณไม่ตกใจจนเกินไป แล้ว...

(ด้วยปีกฯ ล. ๒ : ๓๕๑-๓๕๒)

"น่าสงสารออก" ทอรุ่งไกลออกนอกเรื่องทันที "ทำไมถึงฆ่าตัวตายนะยังกับชีวิตเหมือนกับ...เหมือนคนเราเกิดง่าย ๆ อย่างลูกน้ำ อย่างยุง เป็นฉันทะ ไม่มีวันยอมแพ้ง่าย ๆ ทรอก เป็นต้องสู้กันยิบตาเขียว" . . .

"ฉันทะไม่ได้สนใจ รู้แต่ว่าเขาตาย...ฆ่าตัวตาย ฮือ! ใจแข็งชะมัดเลย ใจแข็ง...แต่ว่าอ่อนแอไม่สู้ ... คนเราเกิดมาต้องต่อสู้กันทั้งนั้น"

"ทอรุ่งสู้ไปคนเดียวเกิด ฉันทะไม่เอาละ" คำหยาตพูดอ่อยๆ "แต่ฉันทะก็ไม่ฆ่าตัวตาย ทรอก ไม่แน่ๆ กลัวเจ็บ ก่อนจะตายคงทรมานพิลึกละ"

(ด้วยปีกฯ ล. ๒ : ๔๗๓)

สารรูปของหล่อนแลดูน่าชื่น น่าสมเพช แต่ท่าทางของหล่อนก็ยิ่งผยองเช่นเดิม ไม่ว่าทอรุ่งจะอยู่ในฐานะตกอับอย่างไรก็ตาม กำลังใจของหล่อนเข้มแข็งเสมอ

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๒๔๖)

หล่อนนั่งลงรวมกลุ่มกับผู้เคราะห์ร้าย เรื่องคำหยาตหรืออื่นๆ พักไว้ก่อน ให้ทอรุ่งได้มีอาหาร จะได้มีกำลังใจ คิดต่อไปว่าจะจัดการกับชีวิตของตนอย่างไรต่อไปดี

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๒๔๓)

คำหยาตอ่อนแอขณะที่ทอรุ่งเข้มแข็ง กาลเวลาทำให้เขา "เห็น" ทั้งสองพี่น้องได้ถ่องแท้ และเชื่อแน่ว่าความคิดของเขาไม่ผิด

(ด้วยปีกฯ ล.๒ : ๔๗๑)

ทอรุ่งเริ่มรำคาญ แต่สีหน้ายังยิ้มอยู่ ต่อไปนี้หล่อนจะได้พบเห็นผู้คนอีกมากมาย ซึ่งต่างมีนิสัยใจคอแตกต่างกันออกไป ทอรุ่งจะต้องเริ่มหัดอดทนตั้งแต่บัดนี้

คนเรานั้นถ้าขาดความมอดทนก็จะมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ไม่ได้ หรือจะได้อะไรอย่างไม่มี

ความสุข

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๓๒๔)

หล่อนเดินพลา้น...เดี่ยวขึ้นชั้นบน..เดี่ยวกลับลงมาชั้นล่าง นั่งได้ครูเดียวก็กลับขึ้นไปข้างบนเหมือนคนสติไม่ดี มองไปทางบ้านตึกเห็นไฟเปิดสว่างราวกับมีงานเฉลิม ช่วงขณะหนึ่ง ทอรุ่งนึกข้องใจตัวเอง เหตุไรความเป็นอยู่ของคนเราจึงได้แตกต่างกันถึงเพียงนี้ ทอรุ่งปล่อยให้ตัวเองน้อยอกน้อยใจอยู่ครูเดียวเพราะหล่อนคิดว่าคนที่สงสารตัวเองนั้น เท่ากับยอมแพ้โชคชะตา

(ด้วยปีกฯ ล. : ๑๒๖-๑๒๗)

แต่ตัวคนพูดน้ำตาคลอตา หล่อนพยายามกลั่นมันไว้ด้วยความพยายามอย่างยิ่ง ทอรุ่งจะอ่อนแอไม่ได้เป็นอันขาด ถ้าทอรุ่งเป็นไปอีกคน คำหยาดก็จะร้องไห้ไม่รู้จักสิ้น

(ด้วยปีกฯ ล. : ๖๔)

๔.๓.๒. คำหยาด

คำหยาดเป็นพี่สาวของทอรุ่งที่มีความงามไม่แพ้กัน แต่มีลักษณะนิสัยต่างกัน เป็นความจงใจของสุวรรณที่สร้างคำหยาดให้มีลักษณขึ้นมาตรงข้ามกับทอรุ่ง เพื่อเสริมให้ลักษณะที่ดีงามของทอรุ่งเด่น มุ่งสู่แนวคิดของเรื่อง ลักษณะของคำหยาดมีดังนี้

๔.๓.๒.๑ เป็นสตรีที่มีความงามและใช้ความงามของตนแลกความสุขสบาย

คำหยาดดูจะมีหัวในเชิงนี้มากกว่าทอรุ่ง หล่อนตบแต่งหน้าตางามอยู่เสมอ ทุกครั้งเมื่อออกจากบ้าน

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๓๗๔)

คำหยาดไม่ชอบอะไรที่สวยด้วยธรรมชาติ ชอบแต่งให้เกินเข้าไว้

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๔๖๑)

คำหยาตเหลือवलั้บมา หน้าสวยขำนั้นมอมแมมด้วยคราบน้ำตแลเซม่า

(ด้วยปีกฯ ล. : ๒๒๗)

คำหยาตกั้มลงดูมือตัวเอง เห็นชนตaylorทอดช้อยเป็นเงาอยู่ตรงแก้ม คำหยาตสวยอย่างเห็นโตชัดแจ้จ้ง แม้อยู่ด้วยกันมานานก็ยังไม่เบือตา เพราะกะนั้นหรือคำหยาตจ้จ้งพยายามขายความสวยของตนให้มีราคา โดยไม่ต้องเหน็ดเหนื่อย

(ด้วยปีกฯ ล.๒ : ๓๑๐)

๔.๓.๒.๒ ชอบฝันแต่ไม่คิดจะทำความฝันให้เป็นจริง

ดั่งที่ได้กล่าวแล้วว่าสุวรรณีจ้จ้งใจสร้างคำหยาตขึ้นเพื่อเป็นแนวเทียบคู่ชานานกับทอรู้ง ดั่งนั้นเมื่อทอรู้ง ได้ชื่อว่าเป็นผู้ทอความฝันให้เป็นความจริง ลักษณะของคำหยาตจ้จ้งเป็นไปในทางตรงกันข้ามคือ ชอบมีชีวิตอยู่แต่เพียงในความฝัน ไม่เคยคิดจะทำฝันที่ตนอยากเป็นให้เป็นความจริง ดังต่อไปนี้

"ฉันรู้ แต่ไม่อยากจะคิดถึง" หล่อนเดินตามเข้ามานั่งตรงโต๊ะกินข้าว "ฉันไม่ชอบความจริงมันทุกขั้ทรมาณเกินไป สู้หวังและฝันอะไรๆ ที่มันดีๆ ไม่ได้ สบายใจดี"

(ด้วยปีกฯ ล. ๒ : ๕๗)

พระจันทร์ลอยขึ้นพ้นหลังคาตึก แต่มีช่องว่างให้เห็นเพียงชั่วครู่เท่านั้น เพียงไม่กี่นาทีพระจันทร์ก็จะลับไป คำหยาตอยากมีอาณาเขตบ้านกว้างที่จะแลเห็นพระจันทร์ได้นานๆ แต่ ความฝันและความหวังก็ยังเป็นเพียงความฝัน แม้ทำงานได้เงินเดือนทยิบมือเดียว อาจจะน้อยกว่าอาหารกลางวันของเศรษฐีบางคนด้วยซ้ำ

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๗)

นายชลั้ทพาคำหยาตเข้าร้านอาหารแถบนั้น ซึ่งเป็นที่จะต้องตบแต่งไว้ให้โก้หรู ทำให้ลิ้มชีวิตอันสั้บสนุนชุลมุนวุ่นวายไปได้พักหนึ่งเหมือนกัน คนเราก็ยอมอยากจะหนีความจริงด้วยกันทั้งนั้น คำหยาตก็เช่นเดียวกัน หล่อนรู้สึกสบายใจ ลิ้มนึกถึงทอรู้งและมารดาไปชั่วครู่

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๑๕๓)

๔.๓.๒.๓ อ่อนแอ ไม่เข้มแข็งอดทน

จะปรากฏภาพของการร้องไห้เสียน้ำตาอยู่ตลอดเวลา ดังต่อไปนี้

อย่างนั้น คำหยาตน้ำตาร่วงพรู น่าแปลกใจที่น้ำตาช่างมีมากมาย ราวกับมีบ่อน้ำอยู่ในตัว

(ด้วยปีกฯ ล๑. : ๓๔)

คำหยาตแลตามทั้งสองอย่างทวนๆ ทอรู้ทั้งตัวลงนั่งลงข้างพี่สาว แล้วปลอบว่า
"อย่ากลัวเขาอีกเลยน้า คำหยาต...แม่เราแทบตายก็ไม่เพราะเขารึ"
ต่างคนก็ต่างนั่งกันอีกพักหนึ่ง คำหยาตร้องไห้เจี๊ยบๆ

(ด้วยปีกฯ ล๑. : ๔๘)

อีกแล้ว คำหยาตหยิบผ้าเช็ดหน้าขึ้นซับน้ำตา หล่อนร้องไห้จนแทบจะไม่มีแรงร้องต่อไป

(ด้วยปีกฯ ล๑. : ๕๙)

"จะไม่ให้ท่วงไต้ยังง...เรามีแม่คนเดียว..." คำหยาตสะอื้นอีก เมื่อพูดต่อไปว่า
"พ่อก็ไม่มีกะเขา" ทอรู้โอบไหล่พี่สาวไว้ เหมือนหล่อนเป็นพี่มากกว่าน้อง คำหยาตช่างอ่อนแอ
เสียจริง

(ด้วยปีกฯ ล๑. : ๕๕)

"ฉันต้องออกจากโรงเรียน แม่แล้ว" คำหยาตร่ำพัน "เจี๊ยบทีเถอะ" "ไม่ได้เรียนไม่
ตายหรอกไม่มีจะกินนี่ชิตายแน่" "เราจะทำยังไงกัน ไปหาแม่เถอะทอรู้"

"ไม่...ไปไม่ได้" ทอรู้ยื่นคำขาด "เราหาบ้านได้เมื่อไรค่อยบอกแม่ แม่จะกรุ้มใจรู้-
ไหมคำหยาต" น้ำตาเต็มนัยน์ตาคำหยาตอีกแล้ว

(ด้วยปีกฯ ล๑. : ๒๓๙)

คำหยาตชะโงกหน้ามามอง เมื่อทอรู้ผ่านไป ยังเห็นใบหน้าเต็มไปด้วยน้ำตา
ทอรู้เปื้อเสียจริง คำหยาตบ่อน้ำตาตัน ไม่มีความอดทน

(ด้วยปีกฯ ล๑. : ๖)

๔.๓.๒.๔ เป็นคนหัวอ่อนว้าง่าย

ความหัวอ่อนว้าง่ายของคำหยาด แสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอ ซึ่งฉลาดไม่กล้าต่อสู้กับ
ความเป็นจริงดังนี้

"ลุงชอบเด็กว้าง่ายอย่างหนู" นายชลัทธ์เอี่ยมมอหามุมมือคำหยาดไว้ "น่ารัก"

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๑๔๒)

หล่อนยื่นมือไปแตะกริ่งอย่างฉลาดๆ ชั่ววินาทีเดียวจริงๆ แทบว่าคำหยาดยังไม่
ทันวางมือจากกริ่ง ทอรุ่งก็วิ่งมาถึงตัว

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๑๔๗)

ถ้าหล่อนทำตัวให้น่าสงสารก็จะดีทรอก เหมือนอย่างคนพีที่นุ่มน้อมน่ารักแต่ดูเชื่อง
ไปสักหน่อย บางทีเขาก็คิดว่าหล่อนโง่เอาตัวเข้าไป

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๘๒)

การศึกษาไม่ได้ช่วยเหลือเลยหรือไร มันน่าจะช่วยรังความคิดโง่ๆ ของหล่อนไว้ได้
บ้าง ผู้หญิงในฐานะเมียเก็บก็เท่ากับโสเภณีเขาประจำเท่านั้นเอง เขาอยากจะทำหล่อนนัก

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๒๑๑)

แต่หล่อนก็คงนึก รอฟังคำพูดของเขาตามประสาผู้หญิงหัวทึบ...พูดน้อย...ไม่ทัน
คน เขาประมาทคำหยาดไว้ตั้งนั้น ถ้าเป็นทอรุ่งก็อีกเรื่องหนึ่ง แต่หล่อนไม่ยอมมญาติดีกับเขาเลย

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๒๔๘)

คำหยาดไม่สู้อะไรทรอก ทำทางหัวอ่อน เขาบอกอะไรก็เชื่อไปหมด แต่ทอรุ่ง
แลดูเหมือนมีหนามแหลมรอบตัวหล่อนยังงัยงั้น

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๓๗)

๔.๓.๒.๕ ไม่ฟังตนเอง

คำหยาตคอยแต่หวังพึ่งผู้อื่น ไม่คิดที่จะยืนหยัดด้วยตนเอง ดังนี้

"เราคงจะต้องออกจากโรงเรียน" หล่อนรำพัน "ใช้ไหมทอรุ่ง...แม่คงหาเงินไม่ได้
อีกแล้ว" ทอรุ่งนั่ง ไม่เข้าใจพี่สาวร่วมสายโลหิตเลยในเวลานี้ คำหยาตน่าจะห่วงแม่มากกว่าอื่นใด
แต่คำหยาตกลับห่วงตัวเองมากกว่า กลัวว่าตนเองจะต้องออกจากโรงเรียน...เพราะแม่ทำงานไม่ได้
อีกต่อไป

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๔๘-๔๙)

"กับคุณลุงชลัท ทอรุ่งก็ไม่ควรไปว่าเขา" คำหยาตพูดต่อไป "ถึงอย่างไรเราก็ยัง
เข้าบ้านเขาอยู่" ทอรุ่งนั่ง "เพื่อเราจะพึ่งเขาได้บ้าง"

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๑๔๑)

"คิด...ทำไมจะไม่คิด" คำหยาตตอบ "ก็คุณลุงชลัทเขาบอกแล้วไม่ใช่เหรอ..."

"บอก...บอกว่ายังไง" "ก็เขาช่วยเหลือเรา"

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๕๖)

"กฎหมายไม่มีหรอก" คำหยาตพูดซ้ำๆ อีกตามเคย "อย่างนี้เป็นเรื่องของจิตใจ
ทอรุ่งจะหาเข้าบ้านขนาดนี้ในราคานี้อีกไม่ได้ เขาไม่ไล่เราเอาแป๊ะเจี๊ยะจากคนใหม่นะดีเท่าไรแล้ว"
หล่อนแลไปรอบๆ ถึงอย่างไรหล่อนก็เติบโตที่บ้านนี้ เหมือนเป็นบ้านเกิดของตนเองก็ว่าได้
"เพราะฉะนั้นเราควรจะรอดูเขาไปก่อน ดูซิว่าจะช่วยเหลือเรา ยังไง"

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๖๑)

"แต่ฉันไม่อยากจะออกจากโรงเรียน" "ก็ไม่ต้องออก" ทอรุ่งว่า "ฉันจะออกเอง...
สบายใจเถอะ คำหยาต" คำมั่นสัญญาของทอรุ่ง ทำให้คำหยาตสบายใจขึ้นได้จริงๆ

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๖๒)

หล่อนเคยแอบเจียดเงินไปซื้อล็อตเตอรี่บ่อยๆ หวังลมๆ แล้งๆ ว่าจะถูกรางวัล
บ้าง แต่มันก็ไม่เคยเจียดแม้แต่เลขท้าย

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๑๒๓)

การที่ได้เงินมาง่ายๆ นั้นไม่ว่าผู้ใดก็ต้องชอบด้วยกันทุกคน "วันนี้เตรียมมาไว้ให้...นึกว่าช่วยที่...เอ้อ...แม่เขาต้อง...ทำงานไม่ได้" คำขยาด ไม่เคยเอาเงินเหล่านั้นไปให้ครอบครัว เลยหล่อนแม่ไว้ใช้คนเดียว หล่อนนึกว่า ถ้าเอาไปให้ทอรุ่งก็คงปฏิเสธ หรือไม่ก็พูดจาบ่นว่าอะไรต่างๆ

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๓๗๐)

"บ้าหรือ" ทอรุ่งร้อง "ตำแหน่งนี้ใครๆ เขาก็อยากได้กันทั้งบริษัท เขาเห็นว่าฉันทำงานได้ เขาไว้ใจ ถึงได้ให้ฉันไป" คำขยาด ไม่เคยใช้ความลำบาก...หรือแม้กระทั่งความพยายามที่จะทำงานในหน้าที่ของคนให้ดีขึ้น หล่อนจึงแปลกใจที่ทอรุ่งโกรธ.

"ฉันจะไปเป็นผู้จัดการทางโน้น เป็นผู้หญิงคนเดียวที่บริษัทเคยตั้ง"

(ด้วยปีกฯ ล. ๒ : ๓๐๒)

ความทุกขใจของทอรุ่งไม่ดีขึ้นเท่าไรเลย เพราะพิมลาภก็มีความคิดคล้ายคลึงกับคำขยาด คือไม่เคยเชื่อเลยว่าผู้หญิงจะสามารถยืนอยู่ได้ด้วยความสามารถของตนเอง จำเป็นต้องมีหลักพึ่งพาอยู่เรื่อยไป

(ด้วยปีกฯ ล. ๒ : ๓๐๗-๓๐๘)

คำขยาดก้มลงดูมือตัวเอง เห็นขนตยาวทอดช้อยเป็นเงาอยู่ตรงแก้ม คำขยาดสวยอย่างเห็นได้ชัดแจ้ง แม้อยู่ด้วยกันมานานก็ยังมองได้ไม่เบื่อตา เพราะกะนั้นหรือคำขยาดจึงพยายามขายความสวยของตนให้มีราคา โดยไม่ต้องเหน็ดเหนื่อย

(ด้วยปีกฯ ล.๒ : ๓๑๐)

๔.๓.๒.๖ หลงไหลความทรมานสะตวงสบาย

คำขยาดฟังเพื่อหลงไหลความทรมาน เห็นค่าของวัตถุมากกว่าคุณค่าของจิตใจ

คำขยาดจะยอมออกจากบ้านนั้นหรือไม่ เป็นคำถามที่ทอรุ่งนึกอยู่ตลอดเวลา ดูเหมือนคำขยาดจะ หลงไหลความสะตวงสบาย ต่างๆ ในบ้านนั้น คำขยาดชอบห้องนอนที่ติดแอร์ เย็นระรื่น ชอบพรม ชอบอ่างอาบน้ำที่มีเครื่องทำน้ำร้อนเสร็จสรรพ เครื่องครัวที่สะตวงสบาย

สารพัน ตูโยินขนาดใหญ่

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๓๒๖)

คำหยาตลวยกระเป่าชิ้นคล่องไหล มีสายยาวรุงรังหล่อนตัดสินใจซื้อจากร้านขายเครื่องหนัง ที่สั่งมาจากเมืองนอกมีราคาแพงพอที่จะทำให้หล่อนใจหายด้วยความเสียตยเงิน คำหยาตทนไม่ได้ถ้าต้องใช้ของที่ทำขึ้นในประเทศไทยด้อยทั้งฝีมือและคุณภาพ

(ด้วยปีกฯ ล.๒ : ๔๕๒)

"หนูว่ามันคุ้ม หรือน้อยกว่าคุ้มเสียอีก ที่เขาเอาบ้านหลังหนึ่งมาแลกกับชาของแม่จริงๆ นะจะ หนูคิดอย่างนี้" หล่อนว่าด้วยเสียงอ่อนโยน

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๔๐๗)

พอรองนำมาถึงบ้าน ทอรุงก็แทบจะเปลี่ยนความตั้งใจบ้านนั้นโอโงงเกินฐานะ สนามเขียวเรียบถูกดูแลอย่างดีด้านหน้ามีเสียงแตรไว้อย่างโก้ แม้แต่ฝนทอรุงก็ยังไม่เคยฝันได้ทรูถึงเท่านี้ ชั้นล่างเป็นห้องกระจกโปร่งมีเครื่องแต่งบ้านพร้อม คำหยาตไม่นึกอย่างทอรุง หล่อน อยากจะยึดที่นี้เป็นเรือนตายถ้าหากเป็นไปได้ แม้จะเอาตัวเข้าแลกก็ยอม

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๒๕๔)

"ครัวอยู่ด้านหลัง" รองบอก "มีเครื่องครัวพร้อม" หล่อนคิดว่าโชคดีแล้วที่บ้าน สปริงเคทหลังนั้นไหมไฟไปเสียได้ ไม้จั้นหล่อนก็คงจะต้องหมกตัวอยู่ที่นั่นอีกสักก็เดือนก็ปีกก็ไม้รู้

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๒๕๕)

คราวนี้แหละ คำหยาตจะชวนเพื่อนฝูงมาบ้าน หล่อนอยากจะอวดว่าบัดนี้ คำหยาตอยู่บ้านโก้ ไม้ใช้อยู่ในสลัมดังแต่ก่อน บางทีวันเกิดคำหยาตปีนี้หล่อนอาจจะจัดเลี้ยงขึ้น ที่นี่

น้ำตของคำหยาตเหือดแห้งโดยสิ้นเชิง

คำหยาตจะปรารถนาอะไรมากกว่านี้ในชีวิต ได้อยู่บ้านสวยมีเงินทองใช้

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๒๕๖)

ความที่เกิดมาขาดแคลนตั้งแต่ยังเล็ก คำหยาตจึงเหมือนคนมักได้ หล่อนพอใจ กับทรัพย์สินสมบัติที่นายชลก้เอามาหล่อ ไม่ว่าจะเป็นเสื้อผ้าหรือข้าวของเงินทองที่ต้องใจ

คำหยาตเกลียดความจน และปรารถนาจะหนีให้พ้นความจนนั้น หล่อนเกลียด
ความขาดแคลนจับใจ ทำใจไม่ได้เหมือนทอรุ่ง ชาติน่าก็ไม่มัววันได้ดี คำหยาตจะประมาทหน้าไว้
 ตั้งแต่บัดนี้ทีเดียว

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๔๓๓)

คำหยาตเห็นรดเลี้ยวเข้าไปในซอยหลายคั่น ทำเอาคำหยาตนึกอิจฉา
 หล่อนคิดถึงทอรุ่งน้องสาว ไม่ว่าทอรุ่งทำใจอย่างไรจึงสามารถทนความย้ายวน
ความสะตวงสบายรอบข้างได้โดยไม่นึกน้อยเนื้อต่ำใจเหมือนคำหยาตเลย

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๔๕๖)

ถ้าหากว่าทอรุ่งรู้ว่าคำหยาตได้เผลอใจให้คุณลุงชลัททวนสาม ทอรุ่งจะตกใจสัก
 เท่าไรหนอ แล้วก็แล้วไป คำหยาตไม่อยากจะเก็บมาคิดให้ไม่สบายใจ กะอีจูนิตๆ หน้อยๆ เท่า
 นั้น มันคุ้มอยู่หรือกับค่าเสื้อผ้า เงินที่ได้และ ...ยังบ้านที่จะได้อยู่อยู่อีกเล่า

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๒๖๑)

ถ้าจะถามว่ารักคุณลุงชลัทไหม คำหยาตก็จะตอบได้ทันที หล่อนชอบความ
สำรวยพุ่มเพื่อที่เขาบันดาลให้หล่อนได้ต่างหาก คำหยาตไม่อดทนอย่างทอรุ่ง ไม่ว่าจะทนไปเพื่อ
อะไรกัน เพื่อสิ่งที้อาจจะไม่มีวันมาถึงได้เลย จนกระทั่งหล่อนแก่เฒ่าแล้วก็ตายจากโลกนี้ไปเหมือน
กับคนจนๆ อีกหลายหมื่นหลานแสนคน ตัวอย่างให้เห็นมีอยู่ใกล้ๆ ก็คือแม่ของคำหยาตเอง ชั่ว
 ชีวิตรู้จักแต่การอดตอมอดนอมใช้ เจียมตัวเจียมตนและคำหยาตก็คงจะลงเอยแบบเดียวกันนี้ ถ้า
 หากว่าหล่อนไม่รีบคว้าคุณลุงชลัทไว้ก่อน ที่จะรอให้ชายหนุ่มร่ำรวยเศรษฐีมาขอแต่งงานนั้น เป็น
 เรื่องลมๆ แล้งๆ คำหยาตรู้ว่าไม่มีวันผ่านเข้ามาในชีวิตจริงเลย

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๔๙๓)

คำหยาต ตื่นคนเพียงเห็นเขาแต่งตัวดี หน้าตาดีเท่านั้นเองทอรุ่งนึกในใจ

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๓๙๔)

จะว่าไปชีวิตของหล่อนในระยะนี้สุขสบายพอสมควรแต่คำหยาตมักจะต้องการ
สิ่งที่ตนเอื้อมไม่ถึงเสมอ ในวัยเด็กหล่อนเคยฝันที่จะทำงานมีเงินใช้ของตนเองมีเงินพอซื้อเสื้อผ้า
 สวยๆ แต่ครั้นได้สิ่งเหล่านั้นแล้ว ความฝันของหล่อนก็ใหญ่โตขึ้น เลยยังเป็นฝันที่เอื้อมไม่ถึง

ตลอดกาล

เพราะฉะนั้นคำหยาดจึงไม่มีใครจะมีความสุขนัก

(ด้วยปีกฯ ล. ๒ : ๔๕๔)

ทั้งสองแต่งดำทั้งชุด หากแต่คำหยาดดูถูกว่า เพราะหล่อนมิได้ปล่อยให้หน้าตา และเผ่าผมเป็นไปตามธรรมชาติเหมือนทอรุ่ง คิ้วของหล่อนได้ตกแต่งจนโก่งเรียวเป็นเคียว พระจันทร์ เสื้อผ้าชุดดำนั้นก็ดูดีกว่าของทอรุ่ง ถ้าคำหยาดนี้ก็จะอยากไปนอกบ้านหล่อนคงจะไม่ ต้องแต่งตัวใหม่อีกครั้งหนึ่งด้วยพรียงอยู่แล้วตลอดเวลา

(ด้วยปีกฯ ล. ๒ : ๔๖๔)

ทอรุ่งหวังว่าเมื่อตนเองพอมีเงินแล้ว หล่อนก็จะออกจากบ้านนี้เสียที ซึ่งขัดกับ ความประสงค์ของคำหยาดเป็นอย่างยิ่งหล่อนชอบความทรูสะตวงสบายซึ่งได้มาเปล่าๆ นี้ เมื่อ พุดถึงเรื่องนี้ครั้งไปสองพี่น้องก็ขัดใจกัน

(ด้วยปีกฯ ล. ๑ : ๓๖๕)

๔.๓.๓. ร่อง

ตัวละครเอกของเรื่องอีกผู้หนึ่งที่เสียสละเพื่อครอบครัว สมาชิกในครอบครัวทุกคนเรียกร ้องความรักที่เต็มไปด้วยผลประโยชน์แก่เขา เหมือนทอรุ่งที่เป็นที่พึ่งให้แก่ครอบครัว ร่องและ ทอรุ่งจึงเข้าใจกัน และเห็นอกเห็นใจกันในที่สุด

แต่ร่องยังลังเลใจ ไม่ใช่เพราะเขาไม่อยากจะโกงหรืออะไรทำนองนั้นหรอก เพราะร่องยังเป็นมนุษย์ปุถุชนธรรมดา ได้เงินมาง่าย ๆ ใครจะไม่อยากได้ แต่ร่องก็ยังมัวเฝ้าอยู่ใน ใจนิตหนึ่งเพียงริบหรี่เจียนจะดับ คือความละอาย

(ด้วยปีกฯ ล. ๑ : ๘๗)

แต่เขาก็อยากจะให้มั่นคงสภาพอยู่อย่างเดิมมากกว่าคนเราน่าจะเฉลี่ยความสุข ความสบายไปทั่วๆ กัน ถ้าทำได้ไม่ใช่มีความสุขอยู่บนน้ำตาของใครอื่นอีกหลายต่อหลาย ถึงแม้ว่า จะเป็นสิทธิ์ก็ไม่ควร

(ด้วยปีกฯ ล. ๒ : ๑๘๐)

"นั่นนะซี" เขาลดเสียงลง "แม่แกว่าถ้าไล่ไม่ไปก็จะเผา" "ทำไมทำยังงั้นล่ะครับ"
 "สมัยนี้เขาทำอย่างนี้กันทั้งนั้น" นายชลัทถอนใจใหญ่ "มันไม่วอดวายหมดหรือ
 ครับ...ไม่ใช่แค่หมู่บ้านของเรา" "แม่เขาว่าอะไรไม่ใช่" รองแคนยิ้ม
"ผมภาวนาให้มันไหม้บ้านเราเข้าด้วย" "ทำไมพูดยังงั้นละ" นายชลัททำเสียงไม่
 พอใจ

(ด้วยปีกฯ ล.๒ : ๑๔๔-๑๔๕)

ความดีงามในตัวของเราเองที่ทำให้ ทอรุ่งเห็นใจและรับรักในที่สุด

๔.๓.๔ ตัวละครประกอบที่มีกิเลสฝังแน่นในจิตใจ

เป็นตัวละครที่ช่วยให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพแยกแยะระหว่างรักแท้ที่สูงค่ากับความรัก

จอมปลอม

ผู้คนในบ้านเขาตื่นออกมาดูเหตุการณ์ทั้งหมด คุณแม่ดูจะช่มสดีได้ดีกว่าเพื่อนแต่
 ยังไม่เก่งเท่าสุวิชา หล่อนว่า "โหมให้หมดเถอะเจ้าประคุณ น้องหนูจะได้อะไรที่น้องหนูอยากได้"

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๒๒๒)

นั่นเขาดูอะไรกัน" นายชลัทพูดขึ้น "อ้อ...ละคร บัดโธ่เอ๊ย! ดูกันอยู่ได้ ตัดจรวด
 เขียนหน้าเขียนตามากำบัง ให้ชาวบ้านดู" นายชลัทว่ากระแทบถึงตาราละครฝ่ายหญิง เขาปากจัด
 อย่างนี้เสมอ แต่ถ้าหากว่า นายชลัทที่อยู่ต่อหน้าสตรีที่เขียนหน้าทาปาก เขาก็จะเฝ้าเฝ้ายอว่า
 หล่อนสวย

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๒๐๗)

ภาวนาชมวดคิว หล่อนชอบทำท่าอย่างนี้เสมอ บางครั้งกลายเป็นคนเคร่งขรึม
 และมองโลกในแง่ร้ายตลอดเวลา

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๒๔๗)

"อ้าย!" นายชลัทร้องเสียงพิกลเรียกเหล่าอีกแก้วหนึ่ง หน้าซักตึงๆ ดีแล้ว
"บ้านเมืองของแกคนเดียว หรือของพ่อคนเดียวรี...ไอมันก็เปล่า" สบายตัวเอาไว้ก่อนดีที่สุดในที่สุด

พลาดท่าก็เผ่นไปตั้งตัวเมืองนอก...อย่าคิดมากเลยระรองเชื่อพ่อเถอะ สมัยนี้เราต้องโกยเข้า
กระเป๋ไว้ก่อน"

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๑๐๖)

น้องหนูอยากได้สระว่ายน้ำ เพื่อให้เทียมหน้าเทียมตาเพื่อนฝูง แต่ในบริเวณบ้าน
ไม่มีที่เพียงพอ หรือไม่กี่ไม่เหมาะสมด้วยประการต่างๆ นอกจากจะรื้อสลัมใกล้บ้าน ขยายรั้วออก
ไปให้กว้าง

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๙)

"คุณพ่อ" ภavnาร้องดังจะเตือนสติ หล่อนมองน้องชายอย่างจะขอให้ช่วยเหลือ
"หมายความว่าคุณแม่...คุณแม่ เผาบ้านจริงๆ หรือคะ
"ใครจะรู้ล่ะ" นายชลัทผสมเหล้าแก้วใหม่ทำทางไม่ยีนดิยีนร้ายในข่าวที่ได้รับ
ในใจคิดว่าติดตะรางเสียก็ดี จะได้ไม่มีใครกิดหน้าขวางตา

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๒๙๒-๒๙๓)

"ทำเป็นสุภาพบุรุษ" ท่านบ่นขึ้นมาอีก "ชนแล้วหนีก็สิ้นเรื่อง...ดู...แล้วก็แค่นี้
กะอีแค่จะถึงบ้านอยู่แล้ว ใครจะรู้ว่าเราชนหรือเปล่า" "คุณพ่อทำถูกแล้วละคะ" ภavnาอดแย้งไม่
ได้

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๓๐-๓๑)

"อยากได้ที่ตรงนั้นทำสระว่ายน้ำ...ไซ้ใหม่" "ก็ไซ้มะซีคะ" "รองเขาเสนอให้เลือก...
เลือกเอาที่ดินตรงนั้นกับที่ตรงไหนก็ได้" "ฉันไม่ต้องการ อยู่ที่นี้มาตั้งแต่เล็กแต่น้อย จะให้ย้ายได้
ง่ายๆ ยังไงคะ" "เพราะเหตุนั้นหรือจึงสั่งเผาบ้าน" คุณพิศวงโกรธตัวสั่น พยายามระงับความ
โกรธอยู่ครู่หนึ่ง จึงพูดออกมาได้ว่า "พูดให้ตินะคะ คุณอยากให้ฉันติดตะรางหรือไง" นายชลัทนั่ง
"ใครๆ เขาก็หาว่าเธอเป็นคนสั่งเผา" คุณพิศวงกระตักน้ำ "เชื่อไอ้พวกกระจองอกง่อยพวกนั้น
มันไม่มีบ้านอยู่ ก็โทษฉัน"

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๒๓๑-๒๓๒)

รองพบคุณแม่ ที่ห้องนั่งเล่นหลังตึก ท่านกำลังขัดเครื่องเพชรพลอยอย่าง
เพลิตเพลิน สิ่งเหล่านี้ให้ความสุขกับคุณแม่รองจากชุมนุมไมวงไฟ

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๓๔๑)

"ผมคิดว่าคุณพ่อไปทำงานแล้ว" รองเปลี่ยนเรื่อง "ไม่ต้องไปทุกวันก็ได้ พ่อไม่
 ใช้ข้าราชการตัวเล็กๆ นี้นา" นายชลัทหัวเราะ "มีเรื่องด่วน ลูกน้องมันเอามาให้เซ็นถึงบ้านเอง
 นะแหละ"

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๑๔๗)

ลักษณะตัวละครที่ปรากฏ ล้วนมีส่วนช่วยเสริมให้เห็นถึงแนวคิดของเรื่อง ทอรุ่งและรอง
 เป็นตัวแทนของมนุษย์ที่กล้าต่อสู้กับความจริงของชีวิต สานความฝันของตนให้เป็นจริง ได้แสดง
 ถึงความสูงค่าของความรัก แตกต่างจากคำหยาดและตัวละครอื่นที่มากด้วยกิเลสไม่รู้และเข้าใจ
 ในคุณค่าของความรัก จึงไม่พบความสุขที่แท้จริงแห่งชีวิต

๔.๔ จินตภาพจากฉากสำคัญ

ฉากเปรียบเทียบระหว่างบ้านเล็กกับบ้านใหญ่ มักปรากฏอยู่บ่อยครั้ง แสดงให้เห็น
 ว่าวัตถุไม่ได้อยู่เหนือจิตใจที่สูงค่าด้วยความรัก บ้านจะเล็กหรือใหญ่ไม่ใช่อุปสรรค และในขณะ
 เดียวกันก็สื่อแสดงให้เห็นถึงความด้อยค่าของคำหยาด ไม่สามารถมองเห็นความแตกต่างระหว่าง
 วัตถุกับจิตใจ จึงไม่อาจรู้คุณค่าของความรักที่สูงค่า

คำหยาดลุกขึ้นเดินไปมาในห้องอันคับแคบนั้น หล่อนและน้องอยู่รวมกันในห้อง
 นี้ ด้านตรงข้ามเป็นห้องแม่ ซึ่งมีความกว้างยาวเท่ากัน ตรงกลางระหว่างห้องต่อห้องมีที่ว่างนิด
 หน่อย เหนือบันไดซึ่งทอดลงไปสู่ชั้นล่างที่ว่างเล็กน้อยที่อรุ่งลงทุนไปซื้อกระจกยาวตลอดตัว
 ตกแต่งด้วยฝีมือของทอรุ่ง และที่นั่นเองได้เป็นที่ใช้แต่งตัว บ้านสวยขึ้นก็เพราะทอรุ่ง แต่สะอาด
 สะอ้านเพราะคำหยาด

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๑๓)

ทอรุ่งชำเลื่องมองไปทางบ้านใหญ่ ประตูหน้าต่างปิดเงียบ ป่านนี้ก็คงรู้กันทั่วแล้ว
ว่าแม่ของทอรุ่งเคราะห์ร้าย ผู้ก่อเหตุไม่ใช่ใครที่ไหน หากเป็นนายชลัก

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๕๔)

เขาแปลกใจว่าหล่อนทนชีวิตอยู่ในบ้านรู่หนูได้อย่างไร ในเมื่อหล่อนเติบโตเป็น
สาวสวยทั้งคู่

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๑๐)

บ้านของแม่อยู่ในชอกชอยเล็กๆ มีทางเดินต่างหากคนละทางกับบ้านใหญ่ แต่ก็
ออกไปสู่ถนนได้เหมือนกัน...

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๗)

เสียงเพลงแว่วลอยมาจากบ้านโน้น บ้านดึกใหญ่ที่สร้างบดบังแสงตะวันนั้น บางที
เขาอาจจะมึนงานรื่นเริง

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๗)

คำหยาตหนึ่ง หล่อนมองตรงออกไปข้างหน้า...ที่นั่นเป็นหน้าต่าง แต่หาเห็นภูมิภาพ
งดงามอันใดไม่ ด้วยว่าตรงนั้นเป็นดึกขนาดใหญ่สร้างขึ้นมาสูง ดังจะชมบ้านเล็กบ้านน้อยให้มีดมัว
ไว้แสงอาทิตย์

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๕)

บ้านดึกดับไฟที่ละดวงสองดวง ยังเหลือแต่ด้านหลังซึ่งเป็นบริเวณติดต่อกับ
เรือนครัว คำหยาตเคยสังเกตว่าไฟดวงนี้เปิดตลอดคืนเหมือนกับตรงรั้วหน้าบ้านซึ่งสร้างคล้าย
กับป้อมยาม แนวกำแพงยาวตลอด สร้างแข็งแรงด้วยคอนกรีตตันบนฝั่งกระจำแหลม กันคน
ปีนเข้าบ้าน ทอรุ่งเคยว่ามันเหมือนกำแพงคุกไม่มีผิด เพราะว่ารั้วบ้านของทอรุ่งเป็นเพียงไม้
ระแนงเล็กๆที่กันพอให้รู้ว่าอาณาเขตที่บ้าน และรั้วนั้นก็เริ่มผุพังไปที่ละซี่สองซี่ ก็ได้ทอรุ่งนั่นเอง
เป็นผู้ซ่อมแซม

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๑๔)

มองไปจากที่มีแลเห็นเขาถนัด มันใหญ่โตอิศรฐาน จนน่าละอายใจอยู่บ้างเหมือน
กัน ในขณะที่ใครอื่นเขามีที่พออยู่ได้เท่านั้น แต่ครอบครัวเขาทรูเกินหน้า กระนั้น

คุณแม่ของเขายังไม่พอใจ อยากจะมีให้มากกว่า ขึ้นไปอีก

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๑๗๒)

บ้านตึกของรองเป็นบ้านที่ไกลสลัมที่สุด ถัดจากนั้นไปเป็นบ้านที่มีฐานะระดับไล่ๆ กันทั้งนั้น มีอยู่ครึ่งหนึ่ง ที่แม่ของทอรุ่งเกิดโชคดีซึ่งนานๆ ครั้งหรือที่ครอบครัวจะมีโชค ทอรุ่งขอเงินจำนวนหนึ่งซื้อทรายมาถมที่...ที่ซึ่งมีบริเวณเท่าแมวดิ้นตาย

(ด้วยปีกฯ ล.๑ : ๑๐๘)

จินตภาพจากฉากของเรื่อง สุวรรณีมีมักกล่าวเปรียบเทียบกับให้อ่านเกิดจินตภาพของบ้านเล็กและบ้านใหญ่ เพื่อแสดงแนวคิดที่ว่า จิตใจสำคัญกว่าวัตถุ รักที่สูงค่าอยู่เหนือความมั่งหวังผลประโยชน์ทางวัตถุ ผู้อ่านเข้าใจแนวคิดของเรื่องได้ชัดเจนขึ้น

๔.แนวคิดเรื่องทองประกายแสด

มนุษย์มีทั้งอำนาจฝ่ายดีและฝ่ายชั่วอยู่ในตัว และหากมนุษย์ปล่อยให้กิเลสตัณหา ความทะยานอยากเข้าครอบงำจิตใจ อำนาจฝ่ายชั่วมักจะปรากฏออกมา นำพาให้เราพบกับ ความทุกข์ ความสับสนวุ่นวาย ไม่อาจพบความสุขที่แท้จริง

๔.๑ จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง

สุวรรณีตั้งชื่อเรื่องนี้ว่า "ทองประกายแสด" เป็นการนำชื่อตัวละครเอกของเรื่องมาเป็นชื่อเรื่อง มีลักษณะเป็นสัญลักษณ์ ต้องอาศัยการตีความจากการอ่านตัวบทอย่างละเอียด ผู้วิจัยตีความว่า คำว่าทองประกายแสดนอกจากจะเป็นสัญลักษณ์แทนความมากผู้หลายชายของตัวละครเอกแล้ว ยังมีความหมายในระดับลึกคือ ทองเป็นตัวแทนของสิ่งสูงค่า ในที่นี้หมายถึง คุณงามความดีในจิตใจของมนุษย์หรือตัวละคร ตรงกับชื่อเดิมของตัวละครเอกคือ "ทองดี" คำว่า "ทอง" และคำว่า "ดี" ช่วยขยายความหมายของกันและกันอยู่แล้ว และแทนที่ทองซึ่งเป็นตัวแทนแห่งความดีงามในจิตใจมนุษย์ จะส่องประกายสีทองตามธรรมชาติของทองโดยทั่วไป ทองกลับ

สองประกายสีแสด เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความสับสนวุ่นวายในชีวิตของตัวละคร สื่อ
แสดงให้เห็นความเป็นมนุษย์ที่มีทั้งความดีและความชั่วอยู่ในตัว ทองดีปล่อยให้กิเลสหรือความ
ทะยาน-อยากเข้าครอบงำจิตใจของตน ชีวิตของทองดีจึงไม่อาจพบความสุข

๔.๒ จินตภาพจากการตั้งชื่อตัวละคร

สุวรรณีตั้งชื่อตัวละครเอกของเรื่องดังนี้

เดิมตัวละครเอกของเรื่องชื่อ "กิมฮวย" แปลว่าดอกไม้ทอง แล้วเปลี่ยนเป็น "ทองดี"
แม้จะนิสัยไม่ค่อยดีเท่าไร แต่ก็ยังได้ชื่อว่าเป็นคนดี ที่ช่วยผู้ที่เลี้ยงดูตนมาทำมาหากิน
แต่เมื่อเริ่มคบผู้ชาย และมีความทะยานอยากมากขึ้นจึงเปลี่ยนชื่อเป็น "ทองประกาย"
จนกลายเป็น "ทองประกายแสด" ในที่สุด

แม่เล่าว่าพอคลอดออกมาแม่ของหล่อนก็ให้ชื่อว่า กิมฮวย

เออะ! ทองดีก็ยิ่งดีกว่ากิมฮวยเป็นไหนๆ

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๑๓)

"ผมจะไปที่ร้านแต่เช้า" เขาระชิบสิ่งเสียแ้ววอน "นะทองดี ทองประกายของผม"

ชื่อนั้นก็ไม่เลวนักหรอก คำพร่ำเพ้อของเขานั้นนะ ถ้าหล่อนจะเปลี่ยนชื่อใหม่

หล่อนจะใช้ชื่อว่าทองประกาย ตามที่เขาเรียก ไม่ว่าทองนั้นจะประกายเป็นสีอะไรก็ตามเกิด หล่อน
ว่าเป็นชื่อที่เก๋ที่สุด เข้าท่ากว่าชื่อเดิมของหล่อนเป็นไหนๆ

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๓๑)

ถ้ามีชื่อทองดี...แม่ทองประกายแสด ตามที่นักข่าวบนเท็งตั้งไว้สะก้อ ทองดีจะตัด
ข่าวเก็บไว้ในอัลบั้ม เป็นที่ภาคภูมิใจนักหนา

นิคเนมของทองดีชื่อว่าแม่ทองประกายแสด เช่นเดียวกับแม่นักร้องร่วมคลับ
ดาวเด่นได้ชื่อว่า แม่นกกระเด้าลม

(ทองประกายฯ ล.๒ : ๒๔๘)

"...คุณหญิงทองประกาย" หล่อนลองเรียกตำแหน่งของตัวเอง

"คุณหญิงทองประกายแสด" หล่อนยิ้มกับตัวเอง...ใครจะนึกฝันมาก่อน

(ทองประกายฯ ล.๒ : ๓๗๒)

"อย่ามาทวาน...เห็นทรอกว่ามองแต่แม่ทองประกาย ระวังตัวให้ดีนะ!"

โรมยิ้ม

คุณหญิงทองประกาย

แม่ทองประกายแสด

(ทองประกายฯ ล.๒ : ๔๑๘)

สุวรรณีสามารถนำชื่อของทองดีตัวละครเอกของเรื่อง มาเล่นได้อย่างเข้าถึงลักษณะตัวละคร ดีความได้สองลักษณะที่ผสมกันเป็นหนึ่งเดียวคือ ทองดี ทองประกายแสด ดีความตามที่ได้อ่านไว้ในกาตั้งชื่อเรื่องว่า เป็นการชี้ให้เห็นถึงความดีและความชั่วที่ปรากฏในมนุษย์คนหนึ่ง เพราะอำนาจความทะยานอยากในกิเลส ตัณหา ทรัพย์สมบัติ ความมีหน้ามีตา บันดาลให้หล่อนต้องมีวิถีชีวิตที่ดิ้นรนไขว่คว้า ให้ได้ความสุข ความพอใจ จนสำเร็จตามความมุ่งหวัง คือมีเงิน มีชื่อเสียง แต่สิ่งที่ขาดหายไปคือความสุขทางใจที่ไม่สามารถซื้อหาได้ด้วยเงิน

ชีวิตที่ดิ้นรนไขว่คว้า คือประกายสีแสดที่สะท้อนออกมาจากตัวทองดี เพราะการดำเนินชีวิตตามความทะยานอยากของทองดี ทองดีต้องกลายเป็นสตรีที่มากู้หลายชาย ตามชื่อของหล่อนคือ กิมช่วย แปลว่าดอกไม้ทอง พ้องกับคำที่ใช้เรียก หญิงที่มีลักษณะมากู้หลายชายว่า "ดอกทอง" หมายถึงหญิงใจง่ายทางประเวณี (ราชบัณฑิตยสถาน , ๒๕๓๘ : ๒๔๖)

ทองประกายแสด ประกายสีแสดที่ปรากฏให้ภาพความร้อนแรงแห่งชีวิต (น. ณ ปากน้ำ, ๒๕๓๑ : ๔๔) ซึ่งอารมณ์ของสีแสดถึงความยั่วยวน เป็นสัญลักษณ์แทนความมากู้หลายชาย และทองดีมีลักษณะเช่นนี้ ความทะยานอยากของทองดี ส่งผลให้ทองดียอมแม่แต่เอาตัวเข้าแลก ดังนั้นประกายแสดที่ปรากฏ จึงมีสีที่ไม่ต่างอะไรกับสีของดอกทอง

จะขายครึ่งละห้าร้อย ครึ่งละพัน หรือหกสลึงก็ได้ชื่อว่ากะหร่ทั้งนั้น
ชื่อมันช่างน่าขะแฉง ทางบ้านทองดีที่บ่อพลอยเขาเรียกพวกนี้ว่า อีดอกทอง
ทองดีฟังแล้วเสียวไล้

(ทองประกายฯ ล๑ : ๔๗๑)

ทองดียังประพุดิตัวเป็นคนใจแข็งที่ไม่มีใครหัวได้อีกต่อไป คราวนี้ไม่ใช่เพื่อใคร
อีกต่อไป ทล่อนยังเกรงคำว่าผู้หญิงดอกทองนั่นเอง

(ทองประกายฯ ล๒ หน้า๔๒)

ได้อินชื่อตัวเองที่ไร ทองดีนึกถึงดอกทองที่บ้านในทุ่งนาฤดูร้อนทุกที่ไป
ทองประกายแสด !

(ทองประกายฯ ล.๒ : ๒๙๙)

คุณนี่มองศไม่ได้อีกริยานี่มตั้งชื่ออีกต่อไป ทล่อนสวมวิญญูณแม่คำกั้นที่
ก้าวสะเอวเข้าใส่ทองดีซึ่งอยู่ในอาการเดียวกัน

"ออกไปให้พ้นเดี๋ยวนี้...อีตัวเสนียด...อีดอกทอง...อีชอก..."

(ทองประกายฯ ล.๒ : ๒๙๖)

"กูไม่เคยมีลูก ถึงมีก็ไม่ดอกทองเหมือนมึง"

(ทองประกายฯ ล.๒ : ๔๖๙)

"มึงอย่าเาน้องไปเลย...มันจะดอกทองเหมือนมึง"

"คนหากินอย่างมึงไม่มีวันเจริญ"

(ทองประกายฯ ล.๒ : ๔๗๐)

ชื่อของทองดีจึงมีความหมายสองนัยที่สอดคล้องกันอย่างประสานกลมกลืน คือมีทั้ง
ดีและชั่วอยู่ในตัว ในส่วนของความชั่วทองดีก็เลือกกล่าวกับคำว่าดอกทอง ชื่อของทองดีทุกชื่อที่
สุวรรณภรรยาจมอบให้นั้นจึงเหมาะสมกับลักษณะตัวละคร และสอดคล้องกับแนวคิดของเรื่อง
ก่อให้เกิดผู้อ่านเกิดจินตภาพอย่างลึกซึ้งชัดเจนในความรู้สึก

๕.๓ จินตภาพจากการบรรยายลักษณะตัวละคร

ในที่นี่จะขอกล่าวถึงตัวละครเอกของเรื่องเพียงตัวเดียว คือทองดีหรือทองประกายแสด

๕.๓.๑ ทองดี

ทองดีเป็นตัวแทนของมนุษย์ปุถุชนทั่วไปที่ย่อมมีทั้งดีและชั่ว ความงามและความทะยานอยากของทองดีเป็นบันไดให้ทองดีเผลอกลไ้กับความชั่วได้ง่ายดายขึ้น ลักษณะของทองดีมีดังนี้

๕.๓.๑.๑ มีทั้งจิตใจฝ่ายดีและฝ่ายชั่วในตัว

ลักษณะทั้งดีและชั่ว ที่สุวรรณดีประกอบขึ้นเป็นตัวละครตัวนี้ มีดังนี้

คุณลักษณะและโทษลักษณะแก่งแย่งชิงดีกันอยู่ในตัวทองดี แล้วแต่อารมณ์ส่วน-
ใดจะเข้ายึดครองจิตใจ

ทล่อนน้ำตากลอบเข้าเมื่อรู้สึกถึงโทษผิดของตน "เราไปกันเถอะพิสุทธี ไปเถอะ
พาดันไปเร็วว"

(ทองประกายฯ ส.๑ : ๑๒๑)

ทล่อนทลอบตาด้วยความเสียวสยอง ถ้าไม่มีพิสุทธีทล่อนก็คงไม่พันช้อทาฆ่าคน
ฆ่าคนที่เลี้ยงมาตั้งแต่เล็กแต่น้อยเสียวด้วย ทล่อนไม่เคยรู้ว่าสักๆ ในหัวใจของทล่อนนั้นมีความ
เหี้ยมโหดสิงอยู่ด้วย

(ทองประกายฯ ส.๑ : ๑๒๑)

ฆัวตายเป็นทั้งสามคน ทองดีไม่เคยมีน้ำตากจะให้ แต่สำหรับศรีวิไล ทองดีร้องให้
อย่างเอจจริงเอจจิง ศรีวิไลตายลงไป ก็เปรียบเหมือนชีวิตส่วนหนึ่งในร่างกายของทองดีได้ตายไป
ด้วย ศรีวิไลเป็นเพื่อนคนเดียวในโลกของทองดี ได้เคยมีทุกข์สุขร่วมกันมานาน ไม่ได้เป็นพี่น้องก็
เหมือนเป็น ต่อไปนี่ทองดีจะมีชีวิตต่อไปได้อย่างไรก็ไม่รู้

(ทองประกายฯ. ลง๒. : ๓๑๕)

ศักดิ์ศรี ทองดียังหยิ่งทะนงกับมันเสมอมา เมื่อเป็นสาวข้าวป้อนทล่อนก็ทะนงกับ
ศักดิ์ศรีของสาวข้าวป้อน มีให้ผู้ใดมาเหยียบย่ำเกียรติยศได้ เมื่อเลื่อนตำแหน่งมาเป็นพาร์ทเนอร์

ก็เช่นเดียวกัน

จนบัดนี้ทองดีก็ยังรักษาศักดิ์ศรีของตนไว้ได้

เช่นเข้าไปตบคุณดำเกิงขณะที่กำลังนัวเนียกับแม่ดาวสะอ้านคนนั้นเป็นต้น
หรือฉกเอาเงินของเขามา ก็เพื่อมิให้เสียศักดิ์ศรีอีกเช่นเดียวกัน !

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๒๕๒)

ทองดียังมีศักดิ์ศรี ไม่ใช่กะหรี่นั้นะ จะเสียตัวกับใครก็อยากจะให้มันมีราคา

สักหน่อย ไม่ใช่เพื่อเพียงจะขอเข้าทำงานเท่านั้น

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๕๖๒)

คิดๆ ดูก็เป็นเรื่องประหลาดแทบไม่น่าเชื่อว่าทองดีจะได้เป็นถึงเมียนักการเมือง

ใหญ่ผู้มีอิทธิพล

ทองดีถอนใจใหญ่ กิ่งสุขกึ่งเศร้าอย่างไรพิกลอยู่

ทล่อนพยายามจะนอนให้หลับ

แต่ก็เหมือนเช่นเกือบทุกคืนที่ผ่านมา กว่าจะหลับลงได้นั้นยากเย็นแสนเข็ญเสีย

นี่กระไร โดยเฉพาะในคืนนี้พอจะผลอยไป ภาพของแม่ก็ปรากฏขึ้นตรงหน้า

"แกสติไม่ค่อยดีคุณ...ตั้งแต่ลูกสาวหายก็เป็นเรื่อยมา...แกสติไม่ดี..." เพราะ

ทองดีคนเดียว

แม่คงรักทองดีนักหนา เหมือนที่ทองดีรักไอ้ทลง...โดยที่ไอ้ทลงก็ไม่ใช่ลูกใช่แต่

ทองดีรักไอ้ทลง ทองดีจึงได้เริ่มรู้ถึงความรักของแม่ที่มีต่อตน

แม่ดูดำก็คงเพราะต้องการจะให้ทองดีเป็นคนดี ทองดีน้ำตาซึม

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๔๐๖)

ทล่อนร้องไห้จนตาบวม น้ำตาไม่รู้ว่ามีมาจากไหน โดยธรรมชาติทองดีเป็น

ผู้หญิงแท้ๆ แต่ความหยาบกระด้างขรุขระของชีวิตที่ทองดีผ่านมา ทำให้ทองดีเป็นคนใจแข็งผิดสตรี

อื่น เมื่อได้ปล่อยให้ตนเองร้องไห้ ทล่อนก็ร้องจนพอใจ รู้สึกค่อยสบายใจขึ้นบ้าง เพราะทล่อนดู

เหมือนว่าจะไม่เคยร้องไห้มาๆ อย่างนี้มาก่อนเลย สิ่งอดีตในหัวอกค่อยบรรเทาลง

(ทองประกายฯ ล.๒ : ๕๒๑)

เสียจะหน้าตาเป็นยังงี้ก็ไม่รู้ ทองดีนึก จะเหมือนคุณมิตรของทองดีหรือเล่าหนอ
ทองดีนึกภาวนา ขออย่าให้เสียคนนั้นนีกอยากได้ทองดีเลย ถ้าไม่จำเป็นทองดีก็
ไม่อยากจะนอนกับใครพร่ำเพรื่อสัก

ใครซมก็ไม่ชื่นใจเท่าคุณมิตรซม หล่อนจับตอบเขาอย่างรักใคร่ ทองดีไม่เคยรัก
กับใครแล้วตัวเนื้อลอยเหมือนอย่างไฉนสรวรค์อย่างรักกับคุณมิตรเลย...นี่แหละนะ ที่เขาเรียกว่า
ความรัก

แล้วที่ทองดีผ่านมานั้นเล่า หล่อนถามตัวเอง กับพิสุทธิ์ หล่อนตื่นตื่นเพราะผู้ชาย
เป็นของใหม่สำหรับหล่อน ส่วนคุณวีระชัยนั้น ทองดีตกบันไดพลอยโจนจะว่ารักเขาก็ไม่ถนัดนัก
เป็นอันว่าทองดีไม่เคยรักใคร่มาก่อนเลย นอกจากคุณมิตรก็แล้วกัน

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๑๗)

ชายอื่นร้อยแปดมารังเกียจ นำชยะแฉงไปเสียหมดในสายตาของทองดี ไม่ว่าจะ
ว่ารวยเงินทองสักเท่าใด

ทองดีไม่คิดเลยว่า ตัวเองจะป็นคนดีได้ถึงเพียงนี้...เพราะหลงรักเขาเท่านั้นหรือ
แรกๆ ทองดีก็ติดใจในความร่ำรวยของเขา หล่อนจะสุขสบายถ้าเขายอมรับหล่อน
เป็นเมีย แต่มาภายหลังทองดีคิดว่าถึงคุณมิตรจะมีแต่ตัว ทองดีก็รักคุณมิตรได้ ขอให้เขารักทองดี
บ้างก็แล้วกัน

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๕๗๑)

เมื่อทองดีกอดไอ้หลงไฉนนั้น หล่อนเกิดความรู้สึกอบอุ่นอย่างแปลกประหลาด
ราวกับว่าไอ้หนูคือลูกของหล่อน แต่ไปอาศัยท้องคนอื่นเขาเกิด หล่อนก้มลงจูบชิดเซย

(ทองประกายฯ ล.๒ : ๓๓๒)

ทองดีก็คิดถึงบ้านที่เคยอยู่มาแต่เล็กแต่น้อย ป่านนี้แม่จะเป็นอย่างไรบ้าง
ถ้าทองดีหาเงินได้มากๆ จะเอาเงินไปคืนแม่ แล้วเอาแม่มาเลี้ยงไหมให้อาหารทีเดียว

(ทองประกายฯ ล.๒ : ๓๘๕)

ทองดีไม่เคยเอาผู้ชายมาที่นี้ ถ้าหล่อนจะไปหล่อนก็ไปที่อื่น หล่อนจะเลวใน
สายตาใครก็ตาม แต่ในสายตาของศรีวิไล ทองดีจะต้องเป็นคนดีเสมอ

ทำไมต้องเป็นอย่างนั้น ทองดีก็ไม่รู้ตัวเองเหมือนกัน

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๒๔๓)

แท้จริงทองดีมีความโหดร้าย ฉับเดียวกับอาชญากรที่มีสิ่งนั้นซ่อนอยู่ในตัวโดยไม่รู้สึก และมันจะแสดงออกเมื่อมีคนมากระตุ้นสัญชาตญาณอันนั้น

บัดนี้ สัญชาตญาณนั้นกำลังถูกเร้าอย่างรุนแรง

หล่อนถลันลงไปในครัว มีดลับหมูใหญ่ที่เรียกว่าบังตอกระซบอยู่ในมือ

เสียงโหยทวนยังกระตุ้นความรู้สึกเหี้ยมโหดให้พุ่งขึ้น... หล่อนคงจะสาแก่ใจทีเดียว ถ้าเอาบังตอ
สับลงไปที่หน้าอ้วนๆ ปากอ้า นัยน์ตาหรีเล็กจะมีเลือดกระฉูดออกมา

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๑๑๒)

ค่อยๆ เลื่อนคมขวานเข้าได้กำปั้น ทองดีช่วยจัดครู่เดียวก็หลุดออกมาอย่าง
ง่ายดาย ทองดีคิดว่ามากอดไว้ หล่อนหัวเราะราวกับคนบ้า

"เราไปกันได้แล้วละพิสุทธิ์" หล่อนว่า "เงินของฉันทู่นี้แล้ว...เงินของฉันทู...
ทั้งหมดนี้แหละ ฉันทูทำงานมาตั้งแต่เล็กแต่น้อย เกิดมาไม่เคยมีเงินเลย เงินของฉันทู...เงินของฉันทู"

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๑๑๗)

"นี่แหละ ร้องดีนัก"

ในขณะที่ทองดีไม่ได้คิดเลยว่า นางอ้วนคนนี้เป็นแม่ของหล่อน ความชื่นชมที่ถูก
ไขกักสับถูกทารุณมานานนับปีแสดงตัวของมันออกเต็มที่ในวาระนี้

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๑๑)

"มึงเอาไปไว้ไหน" ทองดีตบที่กกหูอย่างทารุณ ในใจของทองดีรู้สึกสนใจอย่างไร
พิกล โดยแท้แล้วทองดียังมีความป่าเถื่อน โหดร้ายอยู่ในส่วนลึก หากว่าไม่มีผู้ใดเร้าความรู้สึก
ส่วนนี้มันก็จะซ่อนอยู่อย่างมิดชิดเป็นอันดี ภายในเรือนร่างและหน้าตาที่สวยงาม

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๔๓๒-๔๓๓)

จากตัวอย่างที่ยกมา สุวรรณิ์แสดงให้เห็นธรรมชาติความเป็นมนุษย์ที่มีทั้งดีและชั่วอยู่ใน
ตัว ทองดีตัวละครเอกของเรื่อง เป็นตัวแทนของมนุษย์ที่ปล่อยให้กิเลสตัณหาความทะยานอยาก

เป็นเครื่องกำหนดชีวิตของตน ความชั่วร้ายป่าเถื่อนอันเป็นสันตทานดิบของมนุษย์ที่ยังไม่ได้
ปรุงแต่งจิต จะแสดงออกมาเมื่อถูกกระตุ้นไว้ ทองจึงมีประกายสีแสด

๔.๓.๑.๒ เป็นสตรีที่มีรูปร่างหน้าตาสวยงาม

ทองดีเป็นสตรีที่มีรูปร่างหน้าตาสวยงาม และใช้ความงามเป็นใบเบิกทางให้ได้ในสิ่งที่
ตนปรารถนา ดังนี้

แม้ว่าหล่อนจะสวย หล่อนเคยพินิจดูตัวเองบ่อยครั้งในกระจกฝ้ามัวและแตกที่
เคยเป็นของแม่ แล้วแม่ไล่มาให้หล่อน นัยน์ตาของหล่อนไม่ใช่กลมโตอย่างธรรมดา หากแต่
ว่านัยน์ตาเป็นรูปรียาวมากกว่า...อย่างที่ว่าผู้หญิงในเมืองพยายามเขียนให้สวยนั้นแหละคือ
นัยน์ตาของทองดี...แต่ถึงทองดีจะสวยอย่างไร ความสวยของทองดีก็อยู่ในแวดวงจำกัด ไม่เผยแพร่
ออกไปอย่าง...อย่างรูปตามหน้าหนังสือพิมพ์...ซึ่งความจริงนั้น ทองดีไม่ได้คิดเข้าข้างตัวเอง
เลยว่าหล่อนสวยกว่าผู้หญิงเหล่านั้นเสียอีก

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๘-๙)

หอมสายหน้าอย่างเบือหน้าย แม่สาวคนนี้ทำทางยากจน แม่จะสวยมากก็ตาม
สำหรับคนในวัยเขา ความสวยงามไม่มีประโยชน์เท่ากับเงินที่จะมาเพิ่มจำนวนในกระเป๋า

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๙๕)

เขายังตอบทสนทนาให้ยืดยาวออกไป นัยน์ตายังจับอยู่ที่ใบหน้าทองดีไม่ละ เขา
ลงความเห็นในใจว่าแม่สาวคนนี้สวยอย่างประหลาด นอกจากรูปร่างที่แลดูชวนใจผู้ชายเหลือเกิน
แล้ว หน้าตาของหล่อนยังงดงามแบบที่ดูไม่เบืออีกด้วย อีรูปนี้ได้เป็นแฟน...

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๑๘๑)

เมื่อหล่อนไม่สาวสดสวยอย่างนี้ จะยังมีใครต้องการหล่อนอยู่อีกหรือ

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๒๓๔)

ยิ่งพิศดูก็ยิ่งเห็นว่าท่อนสวยอย่างน่าประหลาดใจภายในเสื้อผ้ากระมอม-
กระแหม่มนั้น ความสวยก็ยังปรากฏถึงเพียงนี้ ถ้าท่อนได้แต่งตัวมีงามเฉียดนางสาวไทยหรือนี้

(ทอประกายฯ ล.๑ : ๓๓๔)

เหตุไรเขาจึงอยากได้นักหนา อาจเป็นท่าที่ท่อนเสแสร้งหยิ่งยโส หรือไม่ก็
หน้าตาที่สวยจัด คมและหวาน ประกอบกับผิวขาวผ่องและรูปร่างทำท่ายารมณีย์ผู้ชาย

(ทอประกายฯ ล.๑ : ๔๘๑)

ทองดีเป็นหญิงสาวที่มีความสวยงาม และได้ใช้ความสวยงามของตนได้แต่สิ่งหนึ่งที่ท่อน
คิดว่าเป็นความสุขสูงสุดในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นความร่ำรวยในทรัพย์สินสมบัติ ชื่อเสียงเกียรติยศ ในที่สุด
ทองดีก็สมปราถนา

๕.๓.๑.๒ ความมีเสน่ห์เย้ายวนใจ

ทองดีมีเสน่ห์ที่เย้ายวนใจชวนให้หลงใหล ดังนี้

รูปร่างของทองดีช่างเย้ายวนหัวใจหนุ่มเหลือกำลัง เขาคิดว่าทองดีให้โอกาสเขา
แน่นอน หากว่าจะมีโอกาสและสถานที่

(ทอประกายฯ ล.๑ : ๒๗๕)

น่าแปลกที่ว่าคุณประพัฒน์ก็รู้ว่าท่อนเป็นผู้หญิงที่มีผิวแล้ว เหตุใดคุณประพัฒน์
จึงกล้าชวน ถ้าไม่ใช่เพราะว่าคุณประพัฒน์หลงใหลเสน่ห์ของท่อนเข้าให้แล้ว ทองดีมั่นใจในความ
สวยและเสน่ห์ของตนอย่างที่สุด

(ทอประกายฯ ล.๑ : ๒๕๔)

๕.๓.๑.๓ มีจริตจะก้าน

ความมีจริตจะก้านที่มากเกินไป เป็นลักษณะอย่างหนึ่งของหญิงที่มากผู้หลายชาย

ทองดีค่อนข้างมีจริตจะก้านขึ้นมาทีเดียว ก็ไอ้หนุ่มชัชรถนั้นหน้าตาดีหยอกใคร
และอีกประการหนึ่ง ทองดียังไม่มีเงินติดตัวเลยอีกด้วย

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๓๑๙)

หล่อนไม่ได้ตอบว่าอะไร สะบัดท้ายอย่างกระดุกกระดิงให้หนุ่มจีนนึกภาพพจน์
อยู่ในใจ

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๑๗๒)

ทองดีวัตต์ค้อน ทำทางของหล่อนกระดุกกระดิงเหลือหลาย เล่นเอาคุณวีระชัย
ใจเต้นเพราะคิดว่าคงมีหวัง

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๒๒๔)

หล่อนแสร้งทำเป็นเอียงอายได้ทันท่วงที กิริยาขม้ายตานั้นทองดีทำได้น่ารักไม่มี
ใครเหมือน แม้คุณดำเกิงจะไม่ได้รักใคร่ทองดีแต่กระนั้นใจของคุณดำเกิงก็อวบววยไปตามจริต

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๒๒)

ทองดีพอใจนักเมื่อได้ชายหูชายตาให้แก่หนุ่มหรือไม่หนุ่มก็ตาม ทองดีพอใจที่
ผู้ชายเห็นความมั่งคั่งของหล่อน

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๒๑๓)

ค่อยๆบอกชื่ะ"หล่อนทั้งทางตาหับ"ทองดีจะจำได้ยังใจคุณเล่นบอกพร้อมกัน"

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๕๑)

และทองดีก็จะอารมณ์ดีไปพักหนึ่ง ถ้าคุณวีระชัยพาหล่อนไปเที่ยวเขาดินทองดีก็
ชอบ ผู้คนมากมาย ทองดีรู้ว่าตนมุ่งกระโปรงสั้น แต่ทองดีก็ชอบท่าของหล่อน เป็นเหตุให้ต้องก้ม
ลงเก็บอยู่เรื่อยๆ และเพียงเท่านั้นทองดีก็เป็นเป้าสายตาของใครต่อใคร

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๒๖๗)

๕.๓.๑.๕มีความทะยานอยากในกิเลสตัณหา

ความทะยานอยากในกิเลสตัณหาของทองดี ปรากฏดังนี้

อยากร่ำรวยทรูทรา

ทองดีอยากทรูทรา ร่ำรวย เพราะคิดว่าความสุขคือการมีเงิน มีชีวิตที่ทรูทรา

"ฉันอยากรวย" หล่อนพูดขึ้นอีก "ถ้าได้เป็นตราบากก็คงจะรวย ฉันจะเอาเงินมาให้
เดียวกับแม่ปลูกร้านใหญ่ๆ ใหญ่ที่สุดในอำเภอนี้เลย แล้วจะจ้างลูกจ้างมาล้างชาม ล้างแก้ว"

ทองดีถอนใจยาว หล่อนมีความทะเยอทะยานแรงกล้า อยากจะพ้นไปจากสภาพ
ที่ซ้ำซากจำเจอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน บางทีพิสุทธีอาจจะช่วยหล่อนได้กระมัง

(ทองประกาย ร.๑ : ๒๘-๒๙)

โดยแท้จริงแล้วความใฝ่ฝันที่ลึกซึ่งอยู่ในใจนั้น ทองดีมิได้ต้องการเพียงแค่นั้น
ทรูทรา หล่อนอยากเติบโตออกไปในโลกกว้าง อยากทรูทรา ร่ำรวย งานหนักทำให้หล่อนคิดว่า
ให้หล่อนทำอะไรก็ได้ ได้ทุกอย่าง แต่อย่าให้หล่อนจมอยู่กับงานล้างจานล้างแก้ว คอยส่งข้าวผัด
อยู่อย่างนี้เลย หล่อนปรารถนาจะไปเสียให้พ้น ความทะเยอทะยานของทองดีนั้นรุนแรง หากแต่
ว่ามันยังไม่มีทางออก มันคุกรุ่นอยู่ในหัวใจ

(ทองประกาย ร.๑ : ๗๖-๗๗)

เมื่อหล่อนแก่อายุขนาดนี้ หล่อนจะต้องตั้งตัวได้ มีบ้าน มีรถยนต์ มีเงินร่ำรวย
หล่อนจะนั่งรถคันใหญ่ๆ อย่างหญิงสูงอายุบุญหนักศักดิ์ใหญ่ที่หล่อนเห็นบ่อยๆ ตามถนน
ความฝันของทองดีนั้น ล้วนแต่บรรเจิดเพริศแพร้วตามแต่หล่อนจะคิดไป

(ทองประกาย ร.๑ : ๑๗๗)

ทำงานคราวนี้ ทองดีเก็บเงินได้มากโข เก็บจนเพลินและหลงระเหิงไปกับจำนวน
ที่เพิ่มมากขึ้นทุกที จิตใจของทองดีก็ทะยานกระด้างขึ้น ตามจำนวนผู้ชายที่ทองดีหลับนอนด้วย
ความอายก็ไม่มีเหลืออยู่อีกต่อไป

(ทองประกาย ร.๑ : ๑๓๙)

หล่อนนึกถึงทรัพย์สินสมบัติที่บ้านใหญ่ เครื่องเพชรของคุณหญิงซึ่งอยู่ในธนาคาร
ตามที่สามีของหล่อนเล่าให้ฟัง นอกจากนั้นยังมีเครื่องถนิมพิมพากรณ์อื่นๆ อีกมากมาย เงินสด
ของกำนัล ทุกสิ่งทุกอย่างจะตกเป็นของทองดีทั้งหมด

ต่อไปนี่ทองดีจะเป็นคนว่ารวยอย่างจริงแท้แน่นอน คิดได้เท่านั้นทองดีก็ปลื้มจน
แทบจะยิ้มออกมาต่อหน้าพวกหนังสือพิมพ์ อาศัยที่ทองดีมีจริตมาก สามารถตีสนิทอย่างไรก็ได้
 ตั้งใจคิด

ฉะนั้นหล่อนจึงตีหน้าเศร้าสร้อย ทั้งที่ใจรีนเริงหล่อนจะเป็นแม่หม้ายสาวที่สุด
 สวยและร่ำรวยที่สุด

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๔๕)

อยากสวยอยากเด่นอยากดัง

หล่อนอยากมีเงินแล้วจะได้แต่งตัวให้สวยๆ อย่างนางบนหน้าปกหนังสือพิมพ์ นั่น
 แหละคืออุดมคติของทองดี ถ้าหากว่าหล่อนรู้จักคำว่า อุดมคติ

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๑๖๗)

ความอยากสวยอยากเด่นของหล่อนแรงกล้ารุนแรงเสียยิ่งกว่าสิ่งใด รูปหน้าปก
 หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์รายวัน ทองดีจะเก็บอย่างดีและเอาออกติดตามฝาบ้านจนเต็มลานตากไป-
 หมด รูปอย่างนุ่งน้อยห่มน้อยทองดียิ่งชอบ หล่อนฝันเฟื่องว่าถ้าหล่อนได้แต่งชุดอย่างนั้นบ้าง
หล่อนคงจะสวยยิ่งกว่าแม่พวกนั้นเสียอีก

(ทองประกายฯ, ล.๑ : ๗-๘)

"ฉันไม่อยากขายของเลย" หล่อนบ่น

"ฉันอยากเป็นดารา" หล่อนพูดแล้วก็แทบกั้ตลิ่งตัวเองด้วยความอับอาย

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๒๗)

พิศุทธิหัวเราะ ความทะเยอทะยานของหล่อนช่างมากเหลือเกิน ตัวเขาไม่ได้คิด
 อะไรมากกว่ารีบเรียนให้จบ มาขอหล่อนจากเตี้ยไปแต่งงานออกหน้าออกตาเท่านั้นเอง

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๒๘)

"ฉันเป็นเจ้าของร้านอาหาร" เขาแนะนำตัว "อย่างที่เขาเรียกว่าร้อนข้าวป้อน
 ยังไงละ เคยได้ยินไหม ฉันอยากได้คนสวยๆ อย่างหนูนี่แหละ ไปทำงานด้วย สวยอย่างนี้รับรองว่า

ไม่เท่าไรก็ได้เป็นตรา"

เป็นตรา...เป็นตรา คำนี้เองที่ทำให้ทองดีเลื่อนแผ่นซู่ซ่าไปหมดทั้งตัว การเป็นตรานี้ง่ายตายถึงเพียงนี้เชียวหรือ

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๒๙๒)

ทองดียังสาว ยังสวย

ยังมีเวลาอีกมากบนเตียงนอน ซึ่งจะทำให้ชีวิตของทองดีประสบความสำเร็จ คือ ความมีชื่อเสียง มีเงินและมีทุกสิ่งทุกอย่างที่ทองดีต้องการ

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๔๖๓)

ปรารถนาคำชมและการเกี้ยวพา

ทองดีปรารถนาคำชมและการเกี้ยวพา แสดงให้เห็นถึงความหลงรูปของทองดีอย่างชัดเจน

ทองดียิ้มแป้น ทองดีชอบนึกว่าหากใครจะชมว่าทองดีนั้นสวย หล่อนไม่ชอบที่จะให้กระจกบอกความงามอย่างเจียบๆ แต่ชอบให้มีคนกล่าวขวัญถึง และชมเชยในความงามของเจ้าหล่อน ยิ่งชมมากเท่าไร ทองดีก็ยิ่งชอบ

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๓๒๒)

"นั่นนะเธอ...ความสุข"

"ใช่ซี" หล่อนกระแทกเสียง ทองดีทนไม่ได้หรวอกหากว่าทองดีจะอยู่โดยปราศจาก คำเกี้ยวพาราสี พิสุทธีหล่อนก็ต้องการ หากแต่ว่าเป็นความต้องการคนละชนิด ทองดีสวยอย่างนี้ เรื่องอะไรที่พิสุทธีจะเก็บไว้เชยชมเพียงคนเดียว ผู้ชายอื่นจะประโลมทองดีด้วยสายตาก ด้วยคำพูด ไม่ได้ก็ดูจะเกินไป "นั่นแหละความสุขของฉันละ...ฉันชอบให้ใครๆ ชมว่าฉันสวย"

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๗๘)

๕.๓.๑.๖.ชีวิตลับสน

ทองดีเกิดและเติบโตขึ้นมาอย่างลับสน ซึ่งมีสวนช่วยหล่อหลอม ความหยาบกระด้าง ความชั่วร้ายในจิตใจของทองดี ดังนี้

หล่อนเรียกป้าว่าแม่ เรียกแม่จริงๆ ว่าน้า เรียกสามีของป้าว่าเตี้ย ชีวิตของหล่อน เริ่มต้นลับสนตั้งแต่แบเบาะมาเลยทีเดียว

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๔)

ทองดีก็เกิดมาด้วยความบังเอิญเช่นเดียวกัน และทองดีก็เป็นส่วนเกินของครอบครัว เพราะพ่อแม่เด็กๆ มากเกินไป เมื่อทองดีเป็นลูกคนโต พ่อจะขายแรงงานของตนเองได้ ทองดีก็ต้องจากพ่อแม่แท้ๆ ของตนมาอยู่กับแม่และเตี้ยซึ่งพ่อจะมีข้าวสุกเลี้ยงทองดีมาได้จนโต แต่ข้าวที่เลี้ยงทองดีมาทุกมื้อได้มาก็เพราะทองดีเอาแรงงานเข้าแลกมา ไม่ใช่ได้เพราะความรัก ความเมตตา

ดังนั้นในบางครั้งบางคราว ทองดีจึงเป็นผู้หญิงที่แข็งกระด้างอย่างน่าประหลาด ทองดีไม่รู้จักว่าความเมตตาคืออะไรด้วยซ้ำ ในบางครั้งหล่อนต้องการที่จะ "ได้" มากที่สุด โดยมีนิกรว่าใครอื่นจะเดือดร้อนเพราะหล่อน ขอให้ได้สิ่งที่ปรารถนาทองดีก็พอใจ

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๔๑๖-๔๑๗)

บางทีหล่อนอาจจะหันไปหาเงินอย่างเก๋าก็ได้ชีวิตเป็นของหล่อน ไม่ได้ซื้อหาใครมา ไม่ได้เป็นหนี้บุญคุณใครในการที่ได้เกิดมา ทองดีเกิดมาก็เพราะความบังเอิญที่ผู้หญิงผู้ชายคู่อื่นผสมพันธุ์กันเพื่อความบันเทิง... ทองดีเป็นผลที่เกิดจากการกระทำนั้น จะให้ทองดีเป็นหนี้บุญคุณอะไรอีกเล่า

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๒๓๓)

ไอ้คนที่ชื่อตำเก็ง มันจะตามล้างผลาญไปถึงไหนหนอ...ทองดีคิด...พบหน้ามัน ครั้งไรต้องมีเรื่องชวยที่นั่น ไม่ย้ายบ้าน...ก็ต้องย้ายงาน ครั้งที่แล้วตัวเองต้องถึงกับเข้าโรงพยาบาล ก็มิใช่เพราะได้เจ้าตัวชวยคนนั้นหรือ

ทองดีโทษผู้คนที่แวดล้อมหล่อน และทองดีไม่เคยคิดว่าตนเองทำผิดเลย

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๒๔๓)

๕.๓.๑.๗.ตื่นรนไขว่คว้า

ทองดีตื่นรนไขว่คว้า เพื่อชีวิตที่สุขสบาย ดังนี้

ขณะนั้นสายมากแล้ว แดดแผดจ้าอยู่ทั่วไป เป็นเวลาที่ข้าราชการเริ่มลงมือทำงานกันไปบ้าง ทองดีก็ทำงานกับเขาบ้างเหมือนกัน มนุษย์ทุกคนเกิดมาก็ตะเกียกตะกายกันไป ด้วยวิธีต่างๆ เพื่อจำดำรงชีวิตไปให้นานเท่ามาน

ทองดีก็มีวิธีของทองดี จริงอยู่ การกระทำของทองดีเพื่อดำรงชีวิตให้อยู่รอดนั้น อาจแสดงศีลธรรมคุณทugendนักสังคมสงเคราะห์ที่ไปบ้าง แต่จะให้ทองดีทำอะไรที่สูงส่งไปกว่านี้ได้ อย่างไรเล่า

สิ่งช่วยวนมืออยู่รอบข้าง ใครๆ ก็อยากได้อะไรก็มีเทียมหน้ากับทุกคน ทองดีก็เป็น คนหนึ่งที่อยู่ในกระแสนั้น

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๒๐๐)

... น่าแปลกใจที่แม้รู้ว่าทองดีขอมตัวเข้าแลกเงิน และแม้ไม่ได้ตื่นเต้นกับเงินทอง ของทองดีเลย มันเป็นเงินสกปรก ไม่มีวันเจริญ

หล่อนถึงบ้านเกือบเที่ยง ไม่รู้สึกหิวโหยเลยแม้แต่น้อย ทั้งที่ผ่านเวลาอาหารมาแล้วถึงสองมือ จะต้องเข้มแข็ง...หล่อนคิด ชีวิตของหล่อนจะต้องประสบอะไรต่ออะไรอีกมากมาย มันจะไม่ยุติลงเพียงเท่านั้น

...อย่าเสียใจ..อดทน และเข้มแข็งเอาไว้ หล่อนปลอบตัวเอง

(ทองประกายฯ ล.๒ : ๕๐๑)

หล่อนซุกตัวลงกับเบาะรถ รู้สึกอ้างว้างสุดจะทน ทองดีมีทุกสิ่งทุกอย่างตั้ง ประสงค์ก็จริงแล้ว แต่ทองดีก็ไม่รู้จะใช้ความร่ำรวยที่มีอยู่นั้นไปเพื่อใคร

แต่แรกทองดีก็ตื่นรนเพื่อตนเอง และต่อมาก็เพื่อไ้หลง

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๕๐๒)

อะไรคือความสำเร็จในชีวิต

ความร่ำรวยมีเงินทอง มีชื่อเสียงหอมฟุ้งในสังคมหรือความสุขกันแน่

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๓๑๖)

สุวรรณนิกำหนดลักษณะของทองดีตัวละครเอกของเรื่องเช่นนี้ เพื่อแสดงให้เห็นว่าชีวิตของมนุษย์ล้วนล้วนวนเวียนดิ้นรนไขว่คว้า และเมื่อความทะยานอยากมีมาก ทำให้คุณค่าความดีของมนุษย์ด้อยลง มนุษย์จึงต้องเกลือกกลั้วกับความชั่วช้า ความสับสนวนวาย ความมั่งมีในปัจจุบัน มีอาจปกปิดอดีตที่ชั่วร้ายได้ แม้ร่ำรวยแต่ไร้คุณค่าทางใจปราศจากคนที่รักตน และคนที่ตนรัก ไม่อาจพบสุขที่แท้จริง

๕.๔ จินตภาพจากฉากสำคัญ

ฉากที่ช่วยสรุปเรื่องราวทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบเรื่องคือ

เมื่อทองดีกลับไปหาแม่ที่บ้าน แม่ไม่สนใจใยดีในความมั่งมีของตน

ทองดีกะว่าไม่เกินเช้ามีตะถึงบ้าน แม่จะจำทองดีได้ไหมหนอ

ทองดีจะกลับไปบอกแม่ เดียวนี้หล่อนร่ำรวย มีอำนาจวาสนา

ถ้าทองดีให้แม่มาอยู่ด้วยแม่ก็คงไม่ขัด ไร่ร้างสัปรังเคนั้นถ้าไม่ขายก็ให้ใครไปเสีย

เลย .....

หล่อนคิดว่าหล่อนจะได้ดังที่คิดไว้ทุกประการ ในเมื่อทองดีมีเงินใครหรือจะกล้าขัด

เมื่อทองดีจอดรถลงที่หน้าร้านแม่ นั้น พยายามไม่สาธยายสลับกลางปากลุ่มไปทั่ว

หล่อนเปิดหน้าต่างรดออก ลมพัดชื่นช่วยทำให้ชื่นใจ นกการ่อนร้องอยู่เหนือหัวออกท่ามาหากินแต่

เข้าตรู บรรยากาศเหล่านี้เป็นสิ่งที่ทองดีคุ้นชิน ทองดีละลឹมนั้นไปเสียนานทีเดียว

(ทองประกายฯ ล.๑ : ๕๐๑)

ฉากฟ้าก่อนรุ่งสาง ความมืดมัวสลัวลางปกคลุมทั่วไปนั้น เป็นฉากที่สรุปชีวิตในตำนานมืดมัวของทองดีตั้งแต่หนีแม่ไปกรุงเทพฯ เมื่อเธอได้รู้ดีรู้ชั่วกลับมาบ้าน ทองดีน่าจะได้พบกับแสงสว่าง แต่รูปการณ์กลับไม่ได้เป็นเช่นนั้น เพราะแม่ไม่ได้ตื่นเด่นในลาภยศสรรวญเสริญของทองดีเลย คนที่ทองดีรัก ไม่ให้อภัยทองดี ทองดีจึงไม่พบแสงสว่าง และนกที่ออกหากินแต่เช้าตรู่เป็นบรรยากาศที่ทองดีคุ้นชินนั้น ลือสะท้อนให้เห็นว่า เมื่อครั้งทองดีอยู่กับแม่ที่บ้าน ทองดีไม่ต่างอะไรจากนกที่ตื่นแต่เช้าทำมาหากินอย่างสุจริตชน แต่เมื่อทองดีเข้ากรุงเทพฯ ทองดีใช้เรือนร่างของตนเข้าแลกทุกสิ่งทุกอย่างที่ตนปรารถนา ทองดีจึง "ละลิมบรรยากาศเหล่านี้ไปเสียนาน" คือบรรยากาศการทำมาหากินอย่างสุจริตชน

กว่าทองดีจะหลุดพ้นจากความยากจน ทองดีต้องตะเกียกตะกาย เรียกว่าเอาชีวิตเข้าทุ้มเท ทองดีทำทุกอย่างเพื่อจะให้ได้เงิน นีกระไรมีคนไม่โยติกับความร่ำรวยทูลหว่า

...ถ้าไม่เรียกว่าบ้าแล้วจะให้ว่าอะไร

มีงอย่าเอาน้องไปเลี้ยงเลย มันจะตอกทองเหมือนมีง....

เหล่านี้ก็อยู่ในหูดตลอดเวลาที่ทองดีนั่งรถกลับ... นำแปลกใจที่แม่รู้ว่าทองดียอม

ลตัวเข้าแลกเงิน และแม่ก็ไม่ได้ตื่นเด่นกับเงินทองของทองดีเลย มันเป็นเงินสกปรก ไม่มีวันเจริญ
 หล่อนถึงบ้านเกือบเที่ยง ไม่รู้สึกหิวโหยเลยแม้แต่น้อย ทั้งที่ผ่านเวลาอาหารมาแล้วถึงสองมือ จะต้องเข้มแข็ง... หล่อนคิด ชีวิตของหล่อนจะต้องประสบอะไรต่ออะไรอีกมากมาย มันจะไม่ยุติลงเพียงเท่านั้น

...อย่าเสียใจ..อดทน และเข้มแข็งเอาไว้ หล่อนปลอบตัวเอง

(ทองประกายฯ ล.๒ : ๕๐๑)

หล่อนชุกตัวลงกับเบาะรถ รู้สึกอ้างว้างสุดจะทน ทองดีมีทุกสิ่งทุกอย่างดังประสงค์ก็จริงแล้ว แต่ทองดีก็ไม่รู้จะใช้ความร่ำรวยที่มีอยู่นั้นไปเพื่อใคร

แต่แรกทองดีก็ตื่นรนเพื่อตนเอง และต่อมาก็เพื่อไอ้หลง

(ทองประกายฯ ล๓ : ๕๐๓)

เป็นฉากที่สรุปให้เห็นแนวคิดของเรื่องว่า ความวุ่นวายร้อนรนแห่งชีวิตนั้นมีปัจจัยมาจากความ ทะยานอยาก (กิเลส) อันเป็นเหตุให้มนุษย์แสดงจิตใจด้านชั่วร้าย เพื่อความสุขจากวัตถุ แม้สุดท้ายมนุษย์พึงพร้อม ด้วยสายาศสรรเสริญ แต่ความสุขทางใจอันเป็นความสุขที่แท้จริงของจิตกลับว่างเปล่า

๖.แนวคิดเรื่องเขาชื่อกานต์

อุดมคติกับความเป็นจริงนั้นแตกต่างกัน อุดมคติเป็นได้เพียงแค่ความฝัน ความใฝ่ฝันเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องหน้าที่การงานตามอุดมการณ์ หรือเรื่องความรัก

๖.๑ จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง

สุวรรณิกำหนดชื่อเรื่องนี้ว่า "เขาชื่อกานต์" เป็นการนำชื่อตัวละครเอกของเรื่องมาตั้งเป็นชื่อเรื่อง เป็นการยั่วล้อและเน้นย้ำให้เห็นถึง ความตรงข้ามกันระหว่างอุดมคติกับความเป็นจริง "เขาชื่อกานต์" แปลความหมายออกมาได้ว่า "เขาได้ชื่อว่าเป็นที่รัก" เพราะคำว่า "กานต์" หมายถึง เป็นที่รักเรื่องเขาชื่อกานต์นี้ เป็นเรื่องราวของนายแพทย์หนุ่มผู้หนึ่งที่มีอุดมการณ์ในวิชาชีพของตนแรงกล้า ยอมละทิ้งประโยชน์สุขส่วนตนเพื่อทำหน้าที่ตามที่ตนได้เล่าเรียนมาอย่างดีที่สุด ด้วยเหตุนี้หมอกานต์จึงดูเหมือนจะเป็นที่รักใคร่ของชาวบ้านที่เขาได้ช่วยเหลือ แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นที่รังเกียจของบุคคลที่เห็นแก่ตัว ผู้มุ่งกอบโกยผลประโยชน์ใส่ตน แม้แต่ภรรยาอันเป็นที่รักของเขา ก็ยังตั้งข้อรังเกียจเพราะความลำบากที่ได้รับจากชีวิตจริง มันไม่สามารถไปกันได้กับอุดมคติ

การที่สุวรรณิตั้งชื่อเรื่องว่า "เขาชื่อกานต์" นี้ ผู้อ่านเกิดจินตภาพของหมอมือเป็นที่รักของประชาชน เชื่อมโยงกับแนวคิดของเรื่อง ว่าจริงแล้วกานต์เป็นที่รักจริงหรือ หรือว่าเป็นที่รักได้แค่เพียงในความฝัน หรืออุดมคติเท่านั้น แม้ชาวบ้านจะรักนับถือกานต์เพราะกานต์เป็นหมอในอุดมคติ แต่ในชีวิตจริงการทำตามอุดมคติของหมอกานต์กลับให้โทษแก่ตัวกานต์เอง นอกจาก

ต้องเสียสละกระทั่งความสุขสบายส่วนตนแล้ว ยังถูกปองร้ายถึงชีวิต เพราะชีวิตจริงโหดร้าย คนในสังคมแม้แต่ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นข้าแห่งแผ่นดิน ที่ต้องเป็นที่พึ่งของประชาชนกลับไม่เคยทำหน้าที่ ตามอุดมการณ์ในวิชาชีพของตน คอยแต่มุ่งกอบโกยผลประโยชน์ใส่ตนให้มากที่สุด ก็ชีวิตจริง ความเป็นจริงในสังคมเป็นเช่นนี้ คนคิดโกงกลับอยู่ได้อย่างมีหน้ามีตา ส่วนคนสุจริตคนดีกลับ ต้องมีอันเป็นไป

นอกจากนี้ชื่อเรื่องยังไปยั่วล้อ อุดมคติในเชิงความรักอีกด้วย เพราะตามอุดมคติแล้ว หากเรารักใครสักคนหนึ่งอย่างมาก เขาคนนั้นต้องรักเราอย่างที่เรารักเขา แต่ในความเป็นจริง แล้ว ไม่ได้เป็นเช่นนั้นเลย กานต์รักภรรยาของเขามาก แต่ภรรยาของเขาไม่รักเขา แรกๆ ทฤทัยอาจจะชื่นชมในอุดมการณ์ของกานต์ และคิดว่ากานต์จะเป็นที่พึ่งของตนได้ แต่เมื่อได้ใช้ชีวิต คู่กับกานต์ ทฤทัยถึงได้ประจักษ์ว่า อุดมคติกับชีวิตจริงนั้นแตกต่างกัน อุดมคติเป็นได้เพียง ความฝันเท่านั้น ดังนั้น "เขาชื่อกานต์" หรือ "เขาได้ชื่อว่าเป็นที่รัก" จึงเป็นได้แคในอุดมคติ เพราะความจริงกานต์ไม่ได้เป็นที่รัก ของคนที่กานต์รักที่มากที่สุดเลยแม้แต่คนเดียว

๖.๒ จินตภาพจากการตั้งชื่อตัวละคร

๖.๒.๑. กานต์

ตั้งที่ได้กล่าวไว้แล้วว่า กานต์ แปลว่า อันเป็นที่รัก (ราชบัณฑิตยสถาน , ๒๕๓๘ : ๘๖) กานต์เป็นหมอกี่ทำหน้าที่ตามอุดมการณ์ของตน จึงเป็นที่ชื่นชมและรักใคร่ของชาวบ้าน ดังนี้

"ได้ข่าวว่าแพนั้นถูกงูกัดตายใช่ไหม"

"ใครบอก"

"เขาลือกันว่าหมอช่วยไม่ทัน"

"ไม่ใช่ลือว่าผมไม่ช่วยหรอกหรือ" ผ่านกระแสน้ำที่เชี่ยวกรากไปทางริมฝั่ง

กานต์ค่อยหายใจสะดวกขึ้น

"ไต่" เขาร้อง "ไม่มีใครเขาคิดอย่างนั้นหรอก หมอนะดีจะตาย ใครๆ ก็รักกันทั้งเมือง"

(กานต์ฯ : ๒๘๕)

"หมอกานต์ใจละ" นายท้ายเรือตอบคนอยากูฐที่แล่นมาจนถึงที่เกิดเหตุ "เขาชื่อหมอกานต์ พวกเรารักเขามาก แต่เขาก็ต้องตาย"

คนเรือบอกเสียงสั่นแกมสะอื้น น้ำตาไหลลงมาอย่างไม่หยุดยั้ง
ฝนเริ่มพร่างพรูกระทบลำน้ำ ที่ไหลเรียบเรื่อยราวกับฟ้าร้องให้ อังสาร่างที่ปราศจากชีวิตของหมอกานต์

(กานต์ฯ : ๔๒๙)

จากตัวอย่างที่ยกมาแสดงให้เห็นความเป็นที่รักของกานต์ เพราะกานต์เป็นหมอที่ดีทำงานเพื่อรับใช้มวลชนอย่างจริงจังและจริงใจ ดังจะกล่าวโดยละเอียดต่อไปในการบรรยายลักษณะตัวละคร

๖.๒.๒. ทฤทภัย

ทฤทภัยเป็นภรรยาของกานต์ ทฤทภัยแต่งงานกับกานต์เพราะความไว้วางใจมากกว่าความรัก และเพราะความเป็นหมอของกานต์ ซึ่งเป็นอาชีพในอุดมคติที่มีหน้ามีตา และสามารถนำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ตนและครอบครัวได้ แต่กานต์ก็ไม่ได้เป็นเช่นนั้น แรกๆ ทฤทภัยอาจจะชื่นชมในอุดมการณ์อันแรงกล้าของกานต์ และเห็นอุดมคติเป็นความฝันที่สวยงาม แต่เมื่อได้มาเผชิญกับความเป็นจริงแล้ว จึงได้ตระหนักว่า อุดมคติก็เป็นได้เพียงแค่ความฝันหรือความใฝ่ฝันเท่านั้น ไม่อาจทำให้เป็นความจริงได้ การที่สุวรรณดีตั้งชื่อตัวละครตัวนี้ว่าทฤทภัยมิได้ตั้งขึ้นมาเพื่อให้ตัวละครมีชื่อเท่านั้น แต่ย่อมมีความหมายต่อแนวคิดของเรื่อง

ทฤทภัยเป็นชื่อที่มีสำเนียงไพเราะอ่อนหวาน สัมกับความเป็นสตรีที่มีความงดงามอ่อนหวาน ดังนี้

เขารักทฤทัย ได้พบกันไม่นานนัก เขาได้ลู่ขอเป็นทางการกับมารดา เหมือน
หนุ่มสาวสมัยโบราณ เขามีงานยุ่งในโรงพยาบาลมากกว่าจะได้พาทฤทัยเที่ยวเตร่ เขาเชื่อมั่นศดา
ว่าทฤทัยเป็นผู้หญิงที่เหมาะสมกับเขาที่สุด หล่อนว่าเรีง สวย มีการศึกษาในชั้นมหาวิทยาลัย แม้ว่า
ฐานะจะไม่มั่นคงนัก แต่เขาก็สังเกตได้ว่า หล่อนสามารถปรับภาวะสิ่งแวดล้อมรอบข้างให้เป็น
ความสุขแก่ดังหล่อนได้ คุณสมบัติข้อนี้เขาหาไม่ได้จากหญิงใด

มาในคืนนี้กานต์ไม่ค่อยเชื่อการตัดสินใจของตนเองเสียเลย ทฤทัยสวยเด่น
เบื้องหลังความสวยงามนั้น เขาเชื่อว่าหล่อนฉลาดเฉลียวนั้นแน่นอน แต่...เขาต้องมีแต่...เพราะ
ชีวิตสอนไม่ให้เขามั่นใจสิ่งหนึ่งสิ่งใด ความไม่แน่นอนนั้นเกิดขึ้นได้เสมอ

(กานต์ : ๗)

ตามประสาคนที่ตามใจบุตร แม้จะอยากขัดแย้งสักเท่าใดก็สู้เสียไว้ ทฤทัย
สวยน่ารัก บางทีอาจจะเป็นเจ้าของสาวที่สวยงามที่สุดในรอบปีก็ได้ ไม่ว่าจะมื่อเสื้อผ้าอาภรณ์ที่เชิดชูหรือไม่

(กานต์ : ๗)

คู่เด่นรำอื้นผ่านทฤทัยแล้วมองมาเหมือนจะยิ้มยั่ว ท่ามกลางคู่เด่นรำที่หมุนเวียน
ไปรอบๆ อย่างนี้ หล่อนแลดูเหมือนเกสรดอกไม้ท่ามกลางกลีบดอก ทฤทัยเด่นเสมอไม่ว่าอยู่ ณ
ที่ใด ไม่ว่าจะป็นเจ้าสาวหรือไม่

(กานต์ : ๗)

นอกจากทฤทัยจะเป็นสตรีที่มีความงดงามอ่อนหวานแล้ว ความหมายของคำว่า ทฤทัยยัง
หมายถึงหัวใจหรือดวงใจ ซึ่งมีความหมายว่าอันเป็นที่รัก เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นความจริงกับ
ความรักในเชิงอุดมคติ ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า กานต์แปลว่า อันเป็นที่รัก แต่กานต์กลับไม่ได้เป็นที่
รักของภรรยาตน ในขณะที่ทฤทัยก็แปลว่า ดวงใจ หมายความว่าถึงการเป็นที่รัก กานต์ผู้ยึดมั่นทั้ง
อุดมคติในหน้าที่การงาน และในความรัก เขารักทฤทัยเหมือนทฤทัยเป็นดวงใจของเขา ดังนี้

เขามักถึงทฤทัย แผลงที่ภาพของหล่อนมักจะผุดขึ้นมาในมโนเสมอ เขาเห็น
ภาพหล่อนเดินไปเดินมาภายในบ้าน หล่อนเปรียบเสมือนทฤทัยของเขาจริงๆ คิดไม่ออกเลยว่าถ้า

ทฤทย์จากเขาไปสู่อุโมงค์ของคนอื่น เขามีชีวิตอยู่ต่อไปได้อย่างไร

(กานต์ : ๕๒๔)

ทฤทย์เปรียบเป็นดวงใจของกานต์ หล่อนเป็นที่รักของกานต์ และทั้งที่กานต์รักหล่อนมาก เขากลับไม่ได้เป็นที่รักของหล่อนเลย ใจของทฤทย์วิลาหิตแต่โตมร และคิดเปรียบเทียบระหว่างกานต์กับโตมรเสมอ

๖.๒.๓.โตมร

โตมรเป็นตัวละครตัวหนึ่งที่มีบทบาททำให้ ความแตกต่างกันระหว่างอุดมคติกับความจริงชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องความรักเพราะ โตมรเป็นผู้ได้ความรักของทฤทย์ไปช่วยเน้นย้ำให้เห็นว่าความรักในอุดมคติ กับความรักในชีวิตจริงเป็นนั่นแตกต่างกัน บทบาทของโตมรคล้ายกับชื่อของเขา โตมรแปลว่าทอก โตมรมีพฤติกรรมที่ตรงกับสำนวนที่ว่าทอกข้างแครง คือผู้ใกล้ชิดที่อาจจะทำร้ายเราเมื่อไหร่ก็ได้ บทบาทของโตมร คือมุ่งทำลายชีวิตครอบครัวของกานต์ แม้ว่าโตมรจะรักทฤทย์จริงแต่ ทฤทย์ก็มีสามีแล้ว โตมรก็ยังมุ่งหวังที่จะได้ทฤทย์กลับคืนมาเป็นของตน ถึงกลับลงทุนหาทางโยกย้ายให้กานต์ได้ทุนไปศึกษาต่อต่างประเทศ เพื่อเขาจะได้มีโอกาสแย่งทฤทย์จากกานต์ แสดงให้เห็นถึงคำว่าเพื่อนในอุดมคติกับในชีวิตจริงนั้นตรงข้ามกัน จะเห็นได้ว่าชื่อของตัวละครมีความหมายต่อเรื่อง และแนวคิดของเรื่องสนับสนุนให้เห็นความตรงข้ามกันระหว่างอุดมคติกับความจริง

๖.๓ จินตภาพจากการบรรยายลักษณะตัวละคร

ในเรื่องเขาชื่อกานต์นี้ มีตัวละครเอกของเรื่องคือ ทอมกานต์ ผู้เป็นตัวแทนของหมอในอุดมคติ พยายามที่จะทำอุดมคติให้เป็นความจริง แต่ก็ไม่อาจจะเป็นเช่นนั้นได้ เพราะอุดมคติเป็นเพียงแต่ความฝันไม่สามารถนำมาใช้ในชีวิตจริงได้ แม้จะไม่ใช่จากตัวหมอเองโดยตรง แต่จากสภาพแวดล้อมตลอดจนบุคคลต่างๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับหมอ ไม่เชื่ออำนาจให้กานต์

ทำหน้าที่ของตนตามอุดมคติได้ ลักษณะของหมอกานต์มีดังต่อไปนี้

๖.๓.๑ กานต์

กานต์เป็นมนุษย์ที่มีความดีเต็มเปี่ยมในหัวใจ เมื่อเป็นหมอกก็เป็นหมอกที่มีอุดมการณ์ในการทำงาน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง ลักษณะอันดีงามของกานต์มีดังนี้

๖.๓.๑.๑ ไม่ถือเนื้อถือตัว

หมอกานต์เป็นข้าราชการที่ไม่ถือเนื้อถือตัว ผิดกับข้าราชการคนอื่น ๆ ที่คอยจะวางปุ่มข่มเหงชาวบ้านที่ไม่มีความรู้

นายมีหรือไอ้มีของนายอำเภอมีท่าทางเหมือนอยากจะย่อตัวให้เหลือนิดเดียวเสียให้ได้ เขานึกในใจว่า หมอกคนนี้ช่างไม่ถือเนื้อถือตัวเสียเลย ผิดกับข้าราชการที่นี้ลิบลับ ที่นี้แม้แต่เสมียนก็วางปุ่มข่มคนอย่างเขาจนไม่อาจจะเงยหัวขึ้นได้ เขาชอบหมอกคนใหม่ตั้งแต่วันนั้นก็ชอบไปถึงคุณนายคุณหมอกอีกด้วย

(กานต์ฯ : ๘๗)

กลับไปถึงบ้านหรือที่จริงเรือนแพหน้าที่ว่าการอำเภอ นายมีจึงคุยฟังกับเมียว่า "คุณหมอกใหม่ใจดีจริง แกไม่ถือเนื้อถือตัว มีอย่างหรือเป็นถึงคุณหมอก มาพูดกะข้าว่าผม" เขายกมือไหว้ท่วมหัว "เจ้าประคุณ ขอให้ท่านเจริญๆ เถอะ อย่างงี้ไอ้มีรักชาติตายเลย"

(กานต์ฯ : ๘๗)

๖.๓.๑.๒) จิตใจอ่อนโยน โอบอ้อมอารีเพื่อนมนุษย์

ลักษณะอันอ่อนโยนของกานต์นั้น แสดงออกทั้งทางสีหน้าและแววตาและความคิดคำนึงของกานต์ ดังนี้

"ถ้าอย่างนั้นก็ต้องปล่อยให้มันดับเองเสียแล้ว" เขารวบมือท่อนมากุมไว้ "ทฤทัยคง

เหนื่อยมากสินะ"

นัยน์ตาเขาอ่อนโยน หน้าตาเขามีความเมตตากรุณาแล้วสบายใจ นี่คือลักษณะพิเศษของกานต์ที่หล่อน่ารัก

(กานต์ฯ : ๑๐๕)

หล่อหน้าอาจจะไม่รู้ก็ได้ เพราะเคยอยู่แต่ในเมืองหลวงซึ่งไม่เคยหนาว บางปีกลับจะร้อนเสียอีก เขาจำได้ว่าหน้าหนาวที่ภาคอีสานบ้านเดิมนั้นหนาวทากรุนหนัก เขาเคยนอนหลับข้างกองไฟ มีผ้าห่มเก่าเปื่อยคลุมร่าง นึกย้อนไปถึงสมัยที่เขายังเด็กนั้น แทบไม่น่าเชื่อเลยว่าเขาเอาตัวรอดมาจนถึงได้เป็นหมอได้อย่างไร และเพราะเหตุที่ตนได้ผจญกับชีวิตยากแค้นเหล่านั้นมาแล้วนั่นเอง เขาถึงตั้งความปรารถนาไว้ว่าเขาจะช่วยเหลือบรรเทาทุกข์เพื่อนมนุษย์เท่าที่จะทำได้

(กานต์ฯ : ๙๒)

"บ้านเราไกลหนักหนา นี่ก็พายเรือกันมาไม่ได้หยุดเลย " อีกคนว่าขึ้น "นี่ก็เพิ่งรู้ว่ามิหมอ เราก็งวังฟัง"

"ฟังผมได้เสมอ" กานต์พูด "ผมยินดีถ้าผมได้ช่วยเหลือ แต่มีจิตใจจริงๆ ช่วยไม่ทัน" .....

"หมอจะเอาเงินเท่าไร"

"ค่ายาค่าอะไร ก็ของหลวงทั้งนั้น เราไม่เอาเงิน"

"ไมทนาสาธุ" พ่อเผ่าว่า "ให้จำเรื้อง เกิดพ่อ" แกหันไปทางหมู่ญาติ
"ไม่เหมือนหมอที่อำเภอโน้นนะ นั้นรักษาเขาตาย เงินก็ยังไม่เอา"

(กานต์ฯ : ๑๖๕ - ๑๖๖)

๖.๓.๑.๔ เป็นผู้มีศรัทธาออกถัน

กานต์เป็นผู้ที่มีความศรัทธาออกถันสูง ซึ่งน้อยคนนักที่จะเป็นได้เช่นนี้ เป็นลักษณะของมนุษย์ในอุดมคติ เหมือนพระรามหรือพระเวสสันดรที่มีความศรัทธาออกถันได้โดยตลอด แต่กานต์ก็พยายามออกถันเป็นอย่างยิ่ง พร้อมจะเสียสละเพื่อมวลชนดังต่อไปนี้

" แต่เราก็ต้องออกถัน"

"เพื่ออะไรคะ"

กานต์นั่ง

"เพื่อมนุษยธรรมหรือคะ"

เขาโอบไหล่หล่นไถ่โดยไม้เกรงสายตชวบ้าน

". . . . . อย่าคะ เขาจะว่าทำเป็นฝรั่ง"

กานต์ลตมือลง "ทฤทศรับ" เขาเรียก "ยังมีบางสิ่งบางอย่างที่ผม่อาจอธิบายได้" เขาชี้ที่ตัวเองตรงหน้าอก "แต่มีบางอย่างมันอยู่ในหัวใจนี้ ไม่รู้จะอธิบายให้ทฤทศเข้าใจได้อย่างไร"

(กานต์ฯ : ๑๓๐ - ๑๓๑)

"เชื่อว่าทอมมียาสมัยใหม่" ชายคนหนึ่งเข้ามาพูดกับกานต์ "ว่ามียาฉีดแก้พิษงูเ่ง"

"เรามีเซรุ่ม มีจริง แต่จะมาช้าเกินไป"

"ช้ายังเ่ง" อีกคนตะคอกราวกับเป็นความผิดของกานต์ที่ปล่อยให้ญาติของเขาตาย "พอถูกกัดเราก็กินทันที"

"พิษงูซึมไปทั่วแล้ว" กานต์อธิบายอย่างใจเย็นและอดทน "เมื่อมาถึงที่นี่"

(กานต์ฯ : ๑๖๓ - ๑๖๔)

"รู้จัปล่อยให้มันตายที่บ้านดีกว่า ยังเ่ง ก็ยังได้เห็นใจ ชั่วว่แล้วเขียวไอ้ทอมหัวสมัยใหม่มันจะเก่งไปกว่าแผนโบราณได้ยังเ่ง"

กานต์ค่อยๆ อธิบายด้วยความอดทน

"ลูกลุงไซ้ไหมครับ"

"ไซ้แล้วพ่อ"

"งูกัดตั้งแต่เมื่อไร"

"เมื่อเข้ามิตมันออกไปกู่เบ็ด"

กานต์ถอนใจ กว่าคนไซ้จะถึงมือทอมก็เสียเวลาไปร่วมสี่ห้าชั่วโมง ทอมทวดทที่โหนดจะช่วยให้คนไซ้รอดได้

(กานต์ฯ : ๑๖๔ - ๑๖๕)

"ผมให้ลูกมาขอสาส์นหอม" นายอำเภอว่าขึ้น

"ผมให้ไปแล้ว"

ผมต้องการมากๆ" นายอำเภอว่า "ปีนี้เงินงบประมาณของสถานีอนามัยตั้งมากมายไม่ใช่หรือ กะอีขอสาส์นแค่นี้จะหวงไว้ทำไม"

"ผมไม่ได้หวง เท่านั้นยังไม่พออีกหรือครับ" กานต์พยายามข่มใจ

"ผมอยากได้มากๆ" เขาว่าขึ้น ทั้งสองยืนประจันหน้ากันอยู่ตรงทางขึ้นบันไดหน้าบ้าน "ไอ้น้องชายผมมันมาจากหัวเมืองไกลๆ มันมีรถอยู่คันหนึ่ง

กานต์นั่งฟัง

"เบาะรถมันยุบไปมากเหมือนกัน"

กานต์พอจะเข้าใจ

เลยอยากจะขอสาส์นหอม นั้นแหละนะ ไอ้ที่จริงมันก็ไม่ใช่ของใคร จริงไหม เรายังงบประมาณซื้อ เราก็มีสิทธิ์จะใช้ หรือหอมว่าไง"

กานต์ยืนนิ่ง ใช้ขันตืออย่างแรงกล้า ใครเล่าจะนึกว่าเขาจะประสบปัญหาอย่างนี้ มีน้ำเล่า จึงไม่มีหอมคนใดอยากออกมาทำงานตามหัวเมืองที่ห่างไกลความเจริญ

(กานต์ฯ : ๒๓๓)

ปัญหาต่างๆ ที่กานต์ประสบไม่ว่าจะเป็น การขาดความรู้ความเข้าใจในสาขารณะสุขชั้น พื้นฐานของชาวบ้าน การถูกต่อว่าจากญาติคนไข้ ตลอดจนข้าราชการผู้ที่เห็นแก่ได้ ใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนเบียดบังผลประโยชน์ของประชาชนมาเป็นของตนเหล่านี้ ล้วนเป็นอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ตามอุดมการณ์ของกานต์ อุดมคติที่หวังไว้ยังเป็นได้เพียงแค่ความฝันเท่านั้น

๖.๓.๑.๔ ชื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น

ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลในชีวิตราชการบ้านนอก เป็นสิ่งที่จำเป็นมากในการทำราชการ ปรารถนาข้าราชการก็ต้องชอบพอกันเป็นการส่วนตัว เข้าออกนอกไม่ได้ การทำราชการจึงจะเจริญ เงินเดือนก็เลื่อนเร็ว แต่ถ้าทำตรงกันข้าม ไม่หมั่นประจบเจ้านาย หรือเรียกภาษาที่เป็นอันรู้กันว่า ไม่ "เลีย" แล้วไซร์ ไม่ต้องบอกก็ได้ว่าจะอับเฉาเพียงไร ถึงแม้ว่ากานต์จะเป็นคนตรงไม่เคย

ประพุดิต อย่างนั้น แต่สิ่งแวดล้อม ในอำเภอนี้ทำให้เขาคิดเข้าข้างตนเองไปได้เหมือนกัน ว่า คงจะไม่กระไรนักหรอก เพราะเหตุที่เกี่ยวกับคุณนายอำเภอชอบพอกัน

(กานต์ฯ : ๓๐๒)

" ทมอ...น่า อย่าทำเป็นไรเดียงสาไปเลย" เขาหัวเราะดังๆ " เจ็กอย่างไ้อัยังมันรู้ หลบเป็นปีก รู้ว่าควรจะทำอย่างไรมันถึงจะอยู่ได้อย่างมีความสุข ทมอเป็นคนฉลาดแกง คนแข็งนะอยู่ไม่ได้หรอกทมอ เชื่อผมเถอะอย่าซื้อตรงต่อหน้าที่นัก คนใหญ่คนโตกว่าเราก็ต้อง อ่อนข้อให้เขามั่ง ผมเตือนทมอเพราะผมรักทมอจริงๆ นะ คนทำความผิดนะ ทนเห็นคนซื้อตรง ไม่ไหวหรอก ถ้าโกงๆ เขามั่ง ตบเขามั่งอย่างผมถึงจะอยู่ด้วยกันได้ ที่เขารู้ว่าไปเห็นดินงูยังงใจละทมอ

(กานต์ฯ : ๓๑๒)

๖.๓.๑.๔ มีอุดมคติสูงส่ง

กานต์มีอุดมคติอันสูงส่ง ผันถึงสิ่งที่ดีงาม แต่เป็นได้แค่เพียงความฝันเท่านั้น ไม่อาจพบ ในโลกแห่งความเป็นจริงได้ ทั้งในเรื่องหน้าที่การงานและเรื่องความรัก

อุดมคติในหน้าที่การงาน

"ถ้ามีคนอย่างที่คุณว่าหมดคือเล่าเรียนดี ได้ศึกษาดีอย่างที่คุณอยากให้เป็น เลย ไม่มีคนอย่างปลาร่อยอย่างนี้ให้เรากิน"

"ก็ใช้การศึกษาที่ได้รู้มาทำงานอย่างนี้ให้ดีขึ้น"

"ฝันมากจริง ทมอคะ คนมีความรู้ก็ออกไปทำราชการมีเงินเดือน เรื่องที่จะมา ทำงานเดิมให้ดีขึ้นนั้นหายาก"

กานต์นั่งอยู่ครู่หนึ่ง ก่อนจะพูดว่า "อาจจะจริงอย่างที่ทฤษฎีว่า"

(กานต์ฯ : ๑๐๗)

น่าอึดอัดใจเหมือนกันเพราะเหตุที่เคยมีเงินใช้เอง การงานของทล่อนกำลังอยู่ตัว ขณะที่ทล่อนต้องลาออกมาแต่งงาน ถ้ากานต์อยู่ในกรุงเทพฯก็จะดีหรอก ทล่อนจะได้ไม่ต้องนั่ง

เจ้าจุกอยู่ที่บ้านขณะที่กานต์ไปทำงาน และรายได้ของหล่อนจะได้ช่วยค้ำจุนครอบครัว เพื่อให้กานต์สามารถเป็นหมอในอุดมคติได้อย่างสบายใจ

(กานต์ : ๑๔๘)

เมื่อกานต์ได้ทุนไปเมืองนอก

"ใครจะมาทำงานแทนผม" กานต์ตั้งปัญหา...

"แล้วผมจะขอคนให้"

ยากนะครับ ถ้าจะหาคนไปอยู่ที่นั่น" กานต์เตือน "ที่นั่นขาดหมอมาหลายปี
เพิ่งจะมีผม "

"หมอบอบใหม่ๆ ก็มีถม" นายแพทย์ภักดีพูดอย่างปิดสวะไปให้พันตัว

"แต่ก็ไม่มีใครอยากไป"

แล้วทำไมคุณถึงจะไปล่ะ" นายแพทย์ภักดีเริ่มเกิดโทสะ "ไม่ใช่เพราะว่าไปอยู่
บ้านนอกแล้วรวยเร็ววี ไอ้พวกหัวเมืองนะหลอกง่ายจะตายไป"

กานต์สีหน้าเข้มขึ้น

อย่าให้ผมอธิบายเลยครับ" เขาตอบ "คงไม่ใช่เหตุผลที่ว่ามานั้นอย่างแน่นอน"

"อ้อ คุณจะบอกผมว่าคุณมีอุดมคติ อย่างนั้นหรือ" นายแพทย์ภักดีหัวเราะ

"มันก็น่าฟังดีอยู่หรอกไอ้คำที่คุณจะพูดนั้นนะ แต่ผมว่ามันมีอยู่ในหนังสือที่คนเขียนขึ้นมาเท่านั้น
หรอก" เขาชะงักหน้าเข้ามาใกล้กานต์และพูดต่อว่า "ไปเถอะ ผมจะขอเดือนคุณเป็นครั้งสุดท้าย
ท้ายว่า โอกาสสงามๆ อย่างนี้จะไม่มีวันผ่านมามากแล้ว" เขาหัวเราะ "อย่าไปท้อน้อยเลยนะ"
นายแพทย์ภักดีทลิวตาพลงตบไหล่อย่างสนิทสนม "มีหวังทางนี้รี"...

(กานต์ : ๔๘๘ - ๔๘๙)

แม้ว่ากานต์จะมีอุดมคติที่สูงส่งดั่งงามเพื่อประโยชน์สุขของผู้อื่น แต่อุดมคติที่กานต์มีนั้น
ไม่สามารถเกิดขึ้นได้เลยในโลกแห่งความเป็นจริง เพราะสภาพแวดล้อมรอบข้าง ความเห็นแก่ตน
ของคนรอบข้างในสังคม ไม่เอื้อต่อการสานฝันทำให้กานต์ไม่อาจ ทำตามอุดมคติที่หวังไว้ได้

"ไอ้พวกเห็นแก่เงิน" เขาประณาม "เห็นแก่ความสบายส่วนตัว รู้แล้วว่าทำไมไม่ยอมรักษาคณไช้ของผมนะเพราะทำไมจะเข้าในเมือง...." เขาหัวเราะใส่หน้ากานต์ "...ใช่ไหมละนี่ขนาดผมมีเงินให้ค่ารักษาผมยังต้องเอาคนเจ็บมาถึงนี่ มันจะรอดหรือไม่ก็ไม่รู้ละ แต่ถ้ามันตายผมจะต้องรับผิดชอบ

นายคนนั้นว่าได้เท่านั้นก็ผละออกจากร้านไป ทั้งให้กานต์นั่งงออยู่คนเดียว เขาไม่รู้สิกละยาวารสชาติของกาแฟเป็นอย่างไร เขาอึ้งไปด้วยคำกล่าวหาของนายคนนั้น เขาคิดผิดไปแล้วกรรมัง ที่สูญเสียความสะดวกสบายที่ได้รับในเมืองหลวง ออกมาร่วมทุกข์สุขกับชาวบ้านในถิ่นกันดาร บางทีทุกข์จะคิดถูกกว่าเขา

(กานต์ : ๓๑๑ - ๓๑๒)

"จริง อย่าให้ของบ้านนายอำเภอหรือผู้ยิ่งใหญ่หายก็แล้วกัน ครกตำน้ำพริกใบหนึ่งก็ต้องตามกันสุดฤทธิ์" เขาพูดหัวเราะๆ คนเรานั้นก็ต้องเอาตัวรอดไว้ก่อน จะให้ผมทำยังง" เขาอดขำเสียดไปมองเข็ไม่ได้ "อาผมนะแกเป็นใหญ่อยู่ในจังหวัดที่ผมอยู่ ลูกเต๋ากะไม่ได้ทำราชการหรอก แกว่าถ้าโกงเป็นก็ทำไปเถอะราชการนะรวยเร็วดี แต่ถ้าโกงไม่เป็นอย่าไปทำเข้าจนทั้งตาปีศาจชาติ สมัยผมยังเป็นนักเรียนนายร้อย ผมก็มีอุดมคติที่จะทำราชการเพื่อช่วยชาติบ้านเมืองเต็มที่ ผมยังแย้งแกว่า ทำไมว่ายังงั้นละบ้านเมืองก็ล่มจมหมดละซี ถ้าตั้งหน้าตั้งตาเข้าไปโกง แกตอบว่าไงรู้ไหมคุณ" เขาตบเข้ากานต์และพูดต่อไปว่า "บ้านเมืองไม่ใช่ของเราที่หัวมันจะล่มจมอยู่แล้วเราก็โยยให้เต็มที่....เป็นไง... ฟังแล้วสะตังสะเทือนอุดมคติของคุณมั่งไหม"

(กานต์ : ๓๑๗)

สภาพสิ่งก่อสร้างที่สถานีอนามัย ก็เช่นเดียวกัน เขารู้มาว่าสถานีอนามัยนั้นส่วนหนึ่งเป็นเงินของมูลนิธิบุญบริจาค หรือจะเป็นทั้งหมดเขาก็ไม่แน่ใจ รู้แต่ว่าเขาหนักใจอย่างยิ่งในการที่จะดำเนินงานไปให้ได้ตลอดรอดฝั่ง การขาดเครื่องมือเครื่องใช้ นั้นเป็นของแน่นอน ค่าเวชภัณฑ์ และสิ่งอื่นๆ ที่จะดำรงให้การเป็นสถานีอนามัยเป็นสถานีอนามัยที่สมบูรณ์ก็ไม่เพียงพอ ผู้ช่วยก็ขาดความรู้ เขาคนเดียวจะทนสภาพนี้ไปได้อีกสักเท่าไร เขาคามตัวเองอยู่ตลอดเวลาและเวลานี้

เขาเริ่มคิดมากขึ้นทุกทีว่า เขาจะเอาชีวิตทั้งหมดของเขามาทิ้งไว้กับชนบทที่ไม่เคยปรากฏในแผนที่ประเทศไทยนี้ตลอดทั้งชีวิตล่ะหรือ เขาไม่มีสิทธิ์จะคิดถึงความสุขสบายส่วนตัวเลยหรือไร

(กานต์ฯ : ๒๔๖)

"ผมอยากอยู่สบายๆ ทำงานของผมไปเรื่อยๆ " กานต์ตอบ "ไม่อย่างมีเรื่องกับใคร ลูกน้องผมก็เหมือนกับพวกทำราชการทั่วๆ ไปนั่นแหละ มีโอกาสก็แวบกลับบ้าน เขื่อนแซ่ไม่ทำงานในหน้าที่ แต่ทำหน้าที่อย่างนี้มันเห็นได้ชัดกว่าหน้าที่อย่างอื่น วางั้นเถอะคนออกลูกมันรอไม่ได้ คนจะตายก็รอไม่ได้เหมือนกัน ไม่เหมือนงานบนอำเภอ ไม่ได้วันนี่พรุ่งนี้ก็ไม่ได้

(กานต์ฯ : ๓๔๖ - ๓๔๗)

จากตัวอย่างที่ยกมา สุวรรณิ์แสดงให้เห็นว่า แม้กานต์จะเป็นหมอนที่มีอุดมคติ รับผิดชอบ ต่อสังคม ต่อส่วนรวม แต่สภาพแวดล้อมและผู้คนที่เกี่ยวข้องไม่ได้เอื้ออำนวยให้กานต์ทำในสิ่งที่ตนมุ่งหวัง อุดมคติของกานต์จึงเป็นได้แค่เพียงความฝัน มุ่งสู่นวคิดที่ว่า อุดมคติกับความเป็นจริงนั้นแตกต่างกัน

อุดมคติในเรื่องความรัก

อุดมคติเรื่องความรัก ในเรื่องเขาชื่อกานต์นี่ คือหากเรารักใครสักคนอย่างสุดซึ้ง ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นเขาคนนั้นก็ต้องรักตอบเราอย่างที่เรารักเขา แต่ในความเป็นจริงแล้วมิได้เป็นเช่นนั้นเลย ดังกรณีกานต์และทฤทัย กานต์รักทฤทัยมาก ซึ่งทฤทัยก็คิดว่าตนรักหมอกานต์ แต่เมื่อปัจจัยหลายอย่างไม่เอื้ออำนวย ไม่ว่าจะจะเป็นความลำบากความจน ขาดความสะดวกสบาย สิ่งที่ทฤทัยคิดว่าเป็นความรักที่มีจึงไม่มีอีกต่อไป สิ่งที่ทฤทัยมีต่อกานต์จึงไม่ใช่ความรัก เป็นเพียงความหลงศรัทธาในความเป็นคนดีมีอุดมคติของหมอกานต์ ทฤทัยเข้าใจถึงมันเพียงแค่ผิวเผินเท่านั้น ดังที่ได้อธิบายไว้แล้วว่าชื่อของกานต์ เป็นการตั้งขึ้นเพื่อยั่วล้ออุดมคติในเรื่องความรักของกานต์ ได้อย่างเห็นภาพว่า เขาผู้ได้ชื่อว่าเป็นที่รัก แต่ภรรยาที่รักเขากลับไม่ได้รักเขาเลย

เขาอดคิดไม่ได้ว่า ทฤทษ์จะมีนิสัยอย่างมารดาหรือไม่หนอ

เขาผิดไปหรือเปล่าที่ขอหมั้นหล่อนตั้งแต่ยังไม่เรียนรู้นิสัยของกันและกันให้

ถ้อยแก๊

มารดาทฤทษ์ก็ช่างกระไร พอรู้ว่าเขาเป็นหมอกก็ยินดีรับเขาไว้ในตำแหน่งลูกเขย

ราวกับกลัวลูกสาวจะชายไม่ออก

ไม่รู้ด้วยซ้ำว่าเขายังไม่มียบ้าน หากแต่ยังอยู่ในโรงพยาบาล เมื่อแต่งงานกับทฤทษ์
แล้วนั้นทรอก เขาจึงจะไปอยู่ต่างจังหวัด ซึ่งที่นั่นมีบ้านพักนายแพทย์ให้อยู่ เขาจะทำงานโดยมี
ทฤทษ์เคียงข้าง

(กานต์ฯ : ๙)

ทฤทษ์ช่วยเขาไว้ หล่อนยกนิ้วนางที่สวมไว้แตะริมฝีปาก ทำทางของหล่อนน่ารัก
และอ่อนหวานจนเขาคลายความขุ่นใจ หล่อนว่า

"แต่ลูกชอบ ถ้าลูกชอบล่ะก็ ไม่จำเป็นทรอกคะว่าจะสักก็กระไร"

ต่อหน้ามารดา ทฤทษ์พูดอย่างนั้น แต่ลับหลังหล่อนว่า

"ถึงคุณจะมีหมั้นฉันด้วยแหวนเกลี้ยงๆ ฉันก็พอใจแล้วค่ะ"

หล่อนเป็นผู้หญิงที่มีความคิดสมัยใหม่ ไม่ยึดถือวัตถุมากนัก จริงอยู่ ทฤทษ์เป็น
ผู้หญิงย่อมชอบของสวยงาม แต่ถ้าของสวยงามนั้นจะเอามาวัดค่าของความรักด้วยการนับเป็น
กระไร อวดว่าแหวนหมั้นของใครจะแพงที่สุด หล่อนเห็นว่าเป็นความโง่มากกว่า

กานต์ได้ยินคำพูดของคู่หมั้นเพียงเท่านั้น เขาก็ตัดสินใจและสรุปว่า เขาเลือกคน

ไม่ผิด

(กานต์ฯ : ๑๓)

"เขารวยหรือ"

"เปล่าเลยจนด้วยซ้ำไป"

"ทฤทษ์ทนได้ริ ความรักอย่างเดียวไม่พอทรอก"

"เพิ่งพูดจาเข้าหลักเกณฑ์วันนี้"

"จริงๆ ทฤทษ์ ผมถึงได้ไม่กล้าแต่งงานกับทฤทษ์ยังงี้ล่ะ" เขาพูดต่อไป "ผมไม่

กล้า เห็นหลายต่อหลายคู่แต่งงานกันด้วยความรักแท้ๆ ไม่ใช่พ่อแม่บังคับหรือด้วยความจำเป็น
 อย่างอื่น ไม่เห็นใครก็ต้องแยกกัน

(กานต์ฯ : ๓๑)

ความรักไม่สำคัญอะไรนักสำหรับชีวิตการแต่งงาน ความเข้าใจในหน้าที่ของกัน
 และกันต่างหากที่สำคัญ แต่ในวันนี้เขาถามตัวเองอยู่ตลอดเวลา ทดท้ายรักเขาหรือเปล่า

(กานต์ฯ : ๓๗๒)

"ที่กรุงเทพฯ เขาเรียกเสียนั้นแหละผิดๆ ทดท้าย" เขาหัวเราะเสียงดัง "ผมยังงงเลย
 ว่าทำไมนะ ทดท้ายถึงมาแต่งงานกับหมองั้น คนหนึ่งที่ไม่มีโอกาสจะรวยขึ้นมาได้เลยในชีวิต แล้ว
 ผมก็รู้คำตอบ รู้ว่า ทดท้ายไม่ได้รักผมเลย แต่บูชาความเป็นฮีโร่บ้าง ของผม ผมเป็นหมอที่ทำเป็นมี
 อุดมคติ คุณจบมหาลัยใหม่ๆ ยังบูชาอุดมคติแรงกล้า แต่แล้วคุณก็ผิดหวังเพราะมันไม่สวยงาม
 อย่างที่คุณคิด มันลำบากอยากแค้น ทดท้ายเคยสบายก็ต้องมาลำบาก และคงต้องลำบากต่อไป
 อย่างไม่มีวันสิ้นสุดตลอดชาติก็ว่าได้"

(กานต์ฯ : ๔๗๘ - ๔๗๙)

จากตัวอย่างที่ยกมาผู้อ่านเกิดจินตภาพความรักเชิงอุดมคติของกานต์ และกานต์เองก็ได้
 พบว่า ความรักที่เขาหวังไว้เป็นได้เพียงอุดมคติเท่านั้น ไม่มีวันจะเป็นจริงได้เลย ช่วยเน้นย้ำ
 ให้เห็นแนวคิดของเรื่องว่า อุดมคติกับความจริงนั้นแตกต่างกัน

๖.๓.๒. ทดท้าย

เป็นสตรีที่รูปร่างงามเพราะ มีความฉลาดและเป็นหญิงสมัยใหม่ และมีอุดมคติ แต่เป็น
 อุดมคติเพียงผิวเผิน เกษมมือความลำบากทากรุมเร้า อุดมคติ ความดีงามที่คิดว่าเธอเข้าพล้นหายไป
 ทหมดสิ้น ลักษณะของ ทดท้ายมีดังนี้

๖.๓.๒.๑ เป็นสตรีที่มีความงามเป็นเลิศ

ทดท้ายเป็นสตรีที่มีความงามเป็นเลิศ ดังนี้

ทฤทัยเป็นคนสวยจัด แม้แต่ในเวลาเช้าที่ยังไม่ทันแต่งเนื้อแต่งตัวด้วยซ้ำ เขาเห็นว่าในตอนนั้น ดูทฤทัยสวยเสียยิ่งกว่าอยู่ในชุดทูลหรรษาในคืนแต่งงานเสียอีก

๖.๓.๒.๒ เข้าใจความเป็นอุดมคติแต่เพียงผิวเผิน

ถึงแม้ทฤทัยจะเป็นสตรีที่มีการศึกษาดี มีนิสัยใจคออยู่ในเกณฑ์ดี และดูเหมือนจะมีอุดมคติในการดำเนินชีวิต คือไม่ยึดติดกับวัตถุ ดังนี้

แม่แหวนเพชรที่ทฤทัยว่าแบบสวยนั้น มารดาของทฤทัยก็คิดว่า

"นี่สักก็กะรัตกัน ไม่ถึงกะรัตละกะมัง"

เขาหน้าชา เพราะถือว่าแหวนหมั้นเป็นแค่เพียงพิธี ใครเล่าจะสามารถตีราคาความรักของเขาให้เป็นเงินหรือเป็นน้ำเพชรก็กะรัต

ทฤทัยช่วยเขาไว้ หล่อนยกนิ้วนางที่สวมไว้แตะริมฝีปาก ทำทางของหล่อนน่ารัก และอ่อนหวานจนเขาคลายความขุ่นใจ หล่อนว่า

"แต่ลูกชอบ ถ้าลูกชอบล่ะก็ ไม่จำเป็นหรอกคะว่าจะสักก็กะรัต"

ต่อหน้ามารดา ทฤทัยพูดอย่างนั้น แต่ลับหลังหล่อนว่า

"ถึงคุณจะมีหมั้นฉันด้วยแหวนเกลี้ยงๆ ฉันก็พอใจแล้วล่ะ"

หล่อนเป็นผู้หญิงที่มีความคิดสมัยใหม่ ไม่ยึดถือวัตถุมากนัก จริงอยู่ ทฤทัยเป็นผู้หญิงยอมชอบของสวยงาม แต่ถ้าของสวยงามนั้นจะเอามาวัดค่าของความรักด้วยการนับเป็นกะรัต อวดว่าแหวนหมั้นของเธอจะแพงที่สุด หล่อนเห็นว่าเป็นความโลภมากกว่า

กานต์ได้ยินคำพูดของคู่หมั้นเพียงเท่านั้น เขาก็ตัดสินใจและสรุปว่า เขาเลือกคน ไม่ผิด

(กานต์ฯ : ๑๓)

ทฤทัยอีกอีกนิดหน่อยเมื่อถามถึงค่าตรวจ นายแพทย์ก็เช่นเดียวกัน และบางทีเขาอาจจะคิดว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยเกินกว่าจะคิดเงิน เขาจึงบอกว่า "ไม่เป็นไรครับนิดๆ หน่อยๆ"

ทฤทัยทำความเคารพเขาดังหนึ่ง ปกติหล่อนไม่เคยเจ็บป่วย เคยแต่ได้ยิน

กิตติศัพท์มาเข้าหูว่าพวกหมอนี่เป็นพวกที่คอยขูดรีดเงินจากคนไข้และส่วนมากร่ำรวย ยากนักที่
จะพบหมอนี่ที่มีอุดมคติและมีเมตตา

(กานต์ : ๔๑)

แต่เมื่อทฤทัยพบกานต์ หมอนี่ในอุดมคติและได้กานต์เป็นคู่ชีวิต แรกๆ ทฤทัยคิดว่าตน
สามารถอยู่เคียงข้างกานต์โดยที่กานต์ทำหน้าที่ของตนตามอุดมคติได้

หลังจากงานเลี้ยงมโหฬาร กานต์ก็แยกกลับไปโรงพยาบาล ทฤทัยกลับบ้าน
เพราะว่าเรือนหอของหล่อนคือสถานมโหฬาร ณ ชนบทแห่งหนึ่ง ซึ่งไกลจากเมืองหลวง

"ลูกเราก็ชอบพูดเล่น แต่งานแล้วใครๆ ก็อยากสบาย ลูกชอบความลำบากหรือ
หล่อนคิดถึงโตมรขึ้นมาทันที ถ้าหล่อนแต่งงานกับเขา หล่อนคงมีชีวิตทรมาน
มั่งคั่งอยู่ในเมืองหลวง

"ถ้าลูกลำบากก็อย่าปิดแม่" มารดาของหล่อนสั่งเสียแล้วเล่าอย่างอาลัยอาวรณ์
มีทางอะไรที่ให้หมอเขาย้ายได้บ้างนะลูก"

ทฤทัยยิ่งถ้ากานต์อยากมีชีวิตอยู่ในเมืองหลวง เขาย่อมจะเลือกเอาการเป็น
แพทย์ประจำบ้านเพื่อคอยตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งในโรงพยาบาล มากกว่าเลือกอยู่กรมอนามัย
หล่อนไม่ยอมอศิบาย จึงตอบแบ่งรับแบ่งสู้เอาตัวรอดไปครั้งหนึ่งก่อน

"ถ้าเขาย้ายได้ก็ให้เขาย้ายเลย" มารดาของหล่อนบงการ "ลูกคงไม่ยอมหมกตัว
อยู่บ้านนอกนานนัก"

"แต่ที่นั่นคงสบายคะแม่" หล่อนแก้ "อย่างน้อยเราก็ไม่ต้องนั่งรถติดกันเป็นแถว
ยาวไปตามถนน อย่างในกรุงเทพฯ หมอเล่าให้ฟังว่า เราใช้เรือพายไปตามแม่น้ำ หน้าน้ำที่นั่น
น้ำท่วมคะ หมอเล่าว่าตกปลากันสนุกทีเดียว

"ฝันมาก" มารดาของหล่อนดู "ไปลองดูเถอะจะได้รู้ว่าชีวิตบ้านนอกมันเป็นยังไง"

(กานต์ : ๖๘ - ๖๙)

และเมื่อเหตุร้ายได้มาใช้ชีวิตกับกานต์ที่บ้านนอก หล่อนได้รับความลำบากไม่สะดวกสบาย เหมือนอยู่กรุงเทพฯ จนทำให้หล่อนไม่เห็นดีเห็นงามไปกับการทำความดีในอุทมคติของสามีอีก ต่อไปอาจเรียกได้ว่าเหตุร้ายเกิดวิกฤติศรัทธาต่อการทำความดีตามอุทมคติ หล่อนได้เล็งเห็นว่า อุทมคติกับความเป็นจริงไม่สามารถจะไปด้วยกันได้ มันเป็นเรื่องที่ตรงข้ามกันสิ้นเชิง

"มีอะไรบ้างที่เหตุร้ายไม่ทำเอง"

หล่อนหัวเราะ "ฉันจนนี่คะ แล้วก็อยากแต่งตัวสวย ถ้าไม่หัดทำเองเสียบ้างจะเอาเงินที่ไหน "

"ดีแล้วละ" เขารวบชายมุ้งผูกเข้าด้วยกันอย่างทะมัดทะแมง "เพราะเหตุร้าย แต่งงานกับคนจน"

"แต่ฉันไม่ค่อยชอบนักห rokok ความจนน่าเบื่อ" หล่อนลงใจเขา แล้วรีบพูดต่อ
ไปว่า "ดูสวยดีนะคะ ผูกไว้แบบนี้"

แต่กานต์ยังติดใจคำพูดของภรรยาตอนแรก

"ผมคงไม่มีวันรวยรอกชาตินี้ เหตุร้ายก็น่าจะรู้ เบื่อคนจนแล้วจะอยู่ได้อย่างไร"
เหตุร้ายกอดเขาไว้ เอียงแก้มแนบไหล่กับเขา "อย่างจนนานนักชึคะ"

(กานต์ : ๑๑๖ - ๑๑๗)

"หมอต่านใจดีนะครับ ไม่ถือเนื้อถือตัวเลยเจ้าประคุณ เป็นที่พึ่งแก่คนยากจริงๆ คำสรรเสริญอย่างนี้เองหรือที่หมอกานต์ต้องการ เหตุร้ายคิดอย่างเจ็บใจ เป็นที่พึ่งแก่คนยากจน ตัวหมอเองเงินแทบจะไม่พอใช้ให้ชมเดือน แม้จะกระหมัดกระหม่อมากที่สุด เหตุร้ายไม่เคยตัดเสื้อผ้าใหม่เลยแม้แต่ชุดเดียวตั้งแต่มาอยู่ที่นี้ ถึงหล่อนจะเข้าใจซื้อผ้าราคาไม่แพง มาทำเสื้อผาก็ตาม ค่าเช่าบ้านไม่ต้องเสีย ค่าน้ำไม่ต้องนึกถึงเพราะไม่มีน้ำประปา ค่าไฟก็ไม่ต้องคิดเพราะปั่นไฟใช้เอง เบิกค่าน้ำมันหลวง แต่กระนั้นหล่อนก็ยังต้องกระเบียดกระเสียร ค่าใช้จ่ายในครอบครัวจุกจิกเกินกว่าที่หล่อนคิด

ถ้ากานต์ย้ายเข้ากรุงเทพฯ คงลำบากกว่านี้อีกมากถ้าไม่กลับไปอยู่บ้านคุณแม่ หล่อนก็คงต้องเช่าบ้าน เงินเดือนของหมอกานต์จะเช่าบ้านดี ๆ ยังไม่พอเลย อย่าว่าแต่จะใช้สอย

ต่างๆ เลย หล่อนเก็บเงินไม่ได้เลย จึงทำให้เป็นห่วงอนาคตว่าจะทำอย่างไรถ้าหล่อนมีลูก หล่อน
 อยากจะมีรายได้เพื่อช่วยครอบครัว แต่หล่อนก็ไม่รู้จะทำอะไรในเมืองเล็ก อำเภอบ้านนอกอย่างนี้
 คนใช้บางคน กานต์รักษาจนหายเรียบร้อย จะกลับบ้านบางคนยังต้องขอเงินหมอบไปเป็นค่ารถ
 อย่างนี้ก็มี และกานต์ก็ต้องให้ ค่าใช้จ่ายที่นอกรายการอย่างนี้ มีไม่น้อยในเดือนหนึ่งๆ ไม่ใช่
 หตุทัยจะเป็นคนใจดำ แต่เมื่อบ่อยครั้งเข้า หล่อนก็ต้องคิด

(กานต์ฯ : ๑๗๖ - ๑๗๗)

"ฉันก็เกลียดผู้ชายที่ชอบเมาเหล้า"

"หมอกานต์กินหรือเปล่า"

"ไม่ค่ะ"

"มีน้ำเหล้า ถึงได้รักเขา"

รักหรือ หตุทัยนึก ได้ยินเวลานี้แล้วหล่อนนึกขึ้นจนอยากจะหัวเราะออกมาทันที.

"ไม่กินเลย หรือว่ากินบ้าง"

"ไม่เคยเห็นนะคะ ที่บ้านเราที่บ้านนอกไม่เคยมีเหล้าแม้แต่ขวดเดียว"

"แต่เมื่อวันแต่งงานผมเห็นเขากิน"

"ข้าราชกาที่เมืองนั้นกินกันแทบทั้งนั้น ชีวิตน่าอิจฉา เย็นลงก็เข้าวงเหล้า เล่น

ไพรีมี บางทีก็เล่นไปจนดึก ดื่นเช้าก็มาง่วงที่ทำงาน พอบ่าย ก็หาโอกาสกลับไปจับที่บ้าน แล้ว
ก็ไม่กลับมาทำงานอีกเลย"

"หมอบเป็นกับเขาด้วยหรือเปล่า"

"หมอหรือคะ ถ้าเขางานไม่มากก็คงจะเหมือนกัน นั่นคนใช้มากมีหมอบคนเดียว

ฉันไม่ค่อยทราบเรื่องงานของเขามากนักหรอกคะ ถึงเขาพูดให้ฟัง ฉันก็ไม่ค่อยรู้เรื่อง"

"หตุทัยเบื่อไหมอยู่ที่นั่น"

"ก็เบื่อบ้างถึงได้มา"

(กานต์ฯ : ๒๗๐ - ๒๗๑)

แท้จริงแล้วทฤทย์ไม่ได้รับกานต์เพราะความรักอย่างเดียวไม่พอต่อการประคองชีวิตคู่ให้ตลอดรอดฝั่ง คนที่ทฤทย์รัก ตรีลทา และมักนำมาเปรียบเทียบกับกานต์คือโตมร ดังต่อไปนี้

" ถ้าหมอกานต์เขาทักคุณ รีบโทรเลขถึงผมเลยทันทีนะ ถ้าโตมรไม่ทีเล่นทีจริงอย่างที่เคยทำ ป่านนี้ทฤทย์คงไม่รู้จักกับหมอกานต์ หมอกานต์ซึ่งไม่เคยทำให้ทลอนรู้สึกรักเขาอย่างหรือหว่า หากแต่มีความไว้วางใจและคิดว่าเขาจะคุ้มครองทลอนได้เท่านั้นเอง

เท่านี้พอหรือ เหตุผลที่ทฤทย์แต่งงาน ทฤทย์ว่าพอ แต่ทลอนมักจะคิดถึงโตมรอยู่ร่ำไป

(กานต์ฯ : ๗๔)

"ผมชอบปลาทะเล" โตมรคงยินกราน "อย่างหนึ่งมันไม่เหม็น ไม่กินซื้ออย่างปลาแม่น้ำ" ทฤทย์หัวเราะ น้อยครั้งหรือที่หมอกานต์จะทำให้ทลอนรื่นเริงเหมือนโตมร แทบจะไม่มีเลยก็ว่าได้กระมัง

(กานต์ฯ : ๒๖๔)

ทั้งสองคุยกันเพลิดเพลีน ขณะที่รถแล่นตะบิงไปข้างหน้า เวลานี้ทฤทย์ไม่ได้นึกถึงหมอกานต์เลย ในหัวใจของทลอนมีแต่โตมรเท่านั้น

(กานต์ฯ : ๒๖๕)

ทฤทย์หัวเราะ ทำไมโตมรถึงได้เข้าใจไปหมดถึงความคิดความอ่านของทลอน ถ้ากานต์ได้แค่ครึ่งของโตมร ทลอนก็คงจะมีความสุข

(กานต์ฯ : ๒๖๕)

อุดมคติที่ทฤทย์มีเป็นแต่เพียงผิวเผิน ไม่ว่าจะเรื่องของการบูชาความมีอุดมคติของกานต์จนทฤทย์ชื่นชมการที่ทฤทย์ชื่นชมอุดมคติของหมอกานต์จนกระทั่งตัดสินใจแต่งงานกับหมอ เป็นเพราะอุดมคติที่ทฤทย์คิดนั้นดูสวยสดงดงาม ต่อเมื่อได้พบกับความจริงที่เป็นอยู่ จึงรู้ว่ามันไม่ได้เป็นอย่างที่เธอฝันไว้

ลักษณะของกานต์และทฤทย์ เป็นสิ่งที่สุวรรณินำมายืนยันให้ผู้อ่านเข้าใจถึงภาพฝันกับความเป็นจริงนั้นแตกต่างกัน อุดมคติมีได้ แต่ไม่สามารถนำมาใช้ในชีวิตจริงได้

๖.๔ จินตภาพจากฉากสำคัญ

ฉากสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง สุวรรณีกำหนดให้ผ่านความคิดคำนึงของตัวละคร เป็นฉากที่ ยั่วล้อให้เห็นถึงความเป็นจริงกับความฝันหรืออุดมคติ ปรากฏดังต่อไปนี้

งานเปลใบใหญ่ใส่อาหารวางเรียงรายและจัดอย่างมีศิลปะ มีรสนิยม ไม่สักแต่ว่า
เอาวางๆ ไว้เพียงอย่างเดียว อาหารทุกชนิดประณีต มากมายและทูลูทูลูจนเขาคิดว่า เทตเพื่อ
จะกินแต่ให้อิ่มท้องเท่านั้น ไยจึงต้องประณีตโอ้อ่างถึงเท่านั้น เมื่อกินเข้าไปแล้วก็อิ่มเท่ากัน ร่างกาย
ใช้เป็นเป็นเลือดเนื้อ เป็นอาหารมันสมองเท่ากัน เขานึกถึงคนในหมู่บ้านเขา ถ้ามีโอกาสได้เห็น
ชาวกรุงส่วนหนึ่งเขาโอ้อ่างกันขนาดนี้ พวกนั้นจะคิดอย่างไร จะคิดถึงความแตกต่างระหว่าง
พวกเขา กับชาวกรุงหรือไม่ หรือจะคิดเพียงว่าวาสนาไม่เทียมเท่านั้นเอง (กานต์ฯ : ๑๙)
อาหารเข้ามือแรกของคุณสมรสใหม่อยู่บนรถไฟ กานต์เลือกเดินทางโดยรถไฟขบวนเช้าธรรมดา
แทนที่จะเป็นเครื่องบินซึ่งสะดวกและรวดเร็ว เขาไม่ต้องการทำตัวให้สะดวกสบายกว่าคนอื่นโดย
ไม่จำเป็น ตู้เสบียงของขบวนรถธรรมดา มีโต๊ะอยู่สี่โต๊ะ มองปราดเดียวก็เห็นว่าคร่ำคร่าสกปรก
ลึงโซตและเครื่องตีตมต่างๆ วางอยู่บนทางเดินและใต้โต๊ะระเกะระกะ ผ้าปูโต๊ะเป็นพลาสติกเก่าจน
แข็ง มีรอยอาหารที่ยังเข็ดไม่หมดตามชอกหน้าต่างและที่ม้านั่งเป็นรอยกระดำกระด่าง

(กานต์ฯ : ๖๖)

ทกัทยอดนึกถึงเจ้าบ่าวเจ้าสาวในภาพยนตร์ที่เคยดูไม่ได้ เจ้าบ่าวจะอุ้มเจ้าสาว
ข้ามประตูธรณี ในชุดวิวาทสีขาว แต่สามีของทกัทยเดินนำมาก่อน และตัวทกัทยเองก็มอมแมม
เลอะเทอะด้วยฝุ่นสีแดง ชีวิตจริงผิดกับความฝันอย่างที่ไม่อาจเทียบเคียงกันได้เลย หากว่า
เป็นโตมร เขาอาจจะทำอะไรหรือทวอย่างนั้นก็ได้ หากคงเป็นความบ้าที่น่าอบอุ่นใจ

(กานต์ฯ : ๔๔ - ๔๖)

หล่อนลองเปิดตู้กับข้าว มีอาหารแห้งประเภทปลากรอบปลาเค็มเป็นจำนวนมาก
เหมือนกัน ข้าวสารบรรจุอยู่ในที่ใส่ข้าวสารซึ่งทำด้วยสังกะสี รูปร่างเหมือนปีปใส่น้ำมันก๊าดมี
ฝาปิด ด้วยซามีบ้างพอใช้ได้ แต่มีสวดตายและรูปทรงอย่างทกัทยมองปราดเดียวก็รู้ว่า เป็น

ของราคาถูก

หล่อนเห็นแล้วอดนึกถึงถ้วยชามกระเบื้องของสแคนดิเนเวียนที่หล่อนชอบไม่ได้
เคยคิดว่าถ้าหล่อนแต่งงานหล่อนจะใช้เครื่องถ้วยชามเหล่านั้น หรืออย่างน้อยก็เครื่องกระเบื้อง
ญี่ปุ่น

(กานต์ฯ : ๙๘)

โต๊ะกินข้าวตั้งแอบอยู่มุมหนึ่งของครัว มีม้านั่งพนักสูงอยู่สามตัว ไม่มีเบาะรอง
เก้าอี้หรือสิ่งอื่นใดที่ให้ความสะดวกสบาย หล่อนนึกขึ้นความไฝ่ฝันของหล่อน ห้องแพนทรีและ
ครัวที่สวยงามอย่างในแมกกาซีน หายวับไปกับตา เมื่อด่านลูกแดงอยู่ในเตา ผมหงอกของหล่อน
เต็มไปด้วยกลิ่นควันไฟ ไกลออกเป็นเสียงเครื่องปั่นไฟดังเป็นจังหวะสม่ำเสมอ

(กานต์ฯ : ๑๐๔)

การที่สุรวรณังใจสร้างฉากระหว่างความจริงภาพความฝัน เป็นการยั่วล้อให้ผู้อ่านเกิด
จินตภาพเชื่อมโยงสัมพันธ์กันกับแนวคิดของเรื่องอย่างชัดเจน

อีกฉากหนึ่งที่สำคัญของเรื่อง คือฉากที่หมอกานต์ถูกยิงตาย เป็นฉากที่ช่วยยืนยันว่า
ความไฝ่ฝันในเชิงอุดมคตินั้นไม่สามารถจะเป็นความจริงได้

กานต์เป็นหมอกที่มีอุดมคติ ที่จะใช้วิชาชีพที่ตนเล่าเรียนมาเพื่อมวลชน แต่สิ่งที่กานต์ได้รับ
คือ คนที่มีอุดมคติที่ดั่งาม พร้อมทั้งจะทำประโยชน์ให้แก่สังคม ต้องจากโลกนี้ไปอย่างรวดเร็วและ
ง่ายตาย ดังที่โตมรตัวละครในเรื่องกล่าวไว้

"คนด้อย่างหมอกานต์อยู่ไม่นานนักหรอก ไม่รู้ว่าคนนี้จะตายเร็ว ไม่เพราะ
เหนื่อยมากก็เพราะอะไรสักอย่าง"

(กานต์ฯ : ๒๑๐)

ฉากความตายของหมอกานต์จึงวันทอและสะเทือนใจผู้อ่าน แต่ในขณะเดียวกันก็เหมือน
เป็นตะปุดอกย้ำให้แนวคิดของเรื่องชัดเจนยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

ไฟในเรือดวงน้อยส่องให้เห็นสภาพของกานต์ไม่ชัดเจน ที่หน้าอกมีรอยปรุพรุน เลือดไหลลงเป็นหย่อมๆตามกระดูกเรื่อ นัยน์ตาเขาสีมดำจางราวกับจะเป็นทวงผู้ยู่หลัง

นายมิ่งซึ่งเป็นชายฉกรรจ์ถึงกับร้องไห้ เขาจัดท่านอนให้กานต์นอนสบายที่สุดเท่าที่จะทำได้ แม่น้ำยังไหลเอื่อยเจิบๆ ราวกับไม่รู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผ่นพรวนมาครู่เดียวเหมือนน้ำตาแล้วก็หยุดไป กิ่งร่องรอยไว้บนใบไม้มองดูเหมือนน้ำค้าง

เสียงโจษจันดังแว่วๆ มาจนถึงข้างล่าง พึมพำราวกับเสียงสวดส่งวิญญาณให้แก่ผู้เคราะห์ร้าย

ท้องฟ้าดำรามาครึ้มโครมไกลออกไป ทุกสิ่งทุกอย่างสงบเสงี่ยมวังเวงใจ ร้างของกานต์ที่ทำชีวิตไม่นอนเหยียดยาว ตีระฆังมโหฬารแก่คร่ำครว้าของนายท้ายเรือรองอยู่ นายมิ่งเอามือกดหนังตาก็ลึมดำงให้หลับลง เมื่อทำเช่นนั้นแล้วสีหน้าของกานต์ก็แลดูสงบเหมือนกับสบายใจที่ได้พ้นไปจากโลกนี้

"หอมกานต์โง่งล่ะ" นายท้ายเรือตอบคนอยากรู้ที่เล่นลงมาจากที่เกิดเหตุ
"เขาชื่อหอมกานต์ พวกเรารักเขามาก แต่เขาก็ต้องตาย "

คนเรือบอกเสียงสั้นแกมสะอื้น น้ำตาไหลลงมาอย่างไม่หยุดยั้ง

ผ่นเริ่มพว้างพวกระทบสำน้ำ ที่ไหลเรียบเรื่อยราวกับฟ้าร้องไห้ อ่ำลาร่วงที่ปราศจากชีวิตของหอมกานต์

(กานต์ฯ : ๔๒๗ - ๔๒๙)

ฉากที่ปรากฏในเรื่อง ส่วนหนึ่งเป็นบรรยายกาศที่แสดงให้เห็นถึงความเศร้าโศกใจที่คนดีอย่างหอมกานต์ต้องมีอันเป็นไป แม้นแต่ฟ้าก็ยังอดร้องไห้ไม่ได้ ภาพความตายของหอมกานต์ช่วยตอกย้ำคำพูดของโตมร และช่วยยืนยันว่าความจริงกับความฝันนั้นแตกต่างกัน อันเป็นแนวคิดของเรื่องอย่างชัดเจน

๗ แนวคิดเรื่องคินนีไม่มีพระจันทร์

อำนาจแห่งตำภูณามีเสน่ห์ยั่วชวนใจ ชวนหลงไหลเคลิบเคลิ้ม หากมนุษย์ผู้ใดลุ่มหลง
มัวเมา อาจทำลายชีวิตให้ดับวูบลงได้อย่างง่ายดาย

๗.๑ จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง

สุวรรณิตั้งชื่อเรื่องนี้ว่า คินนีไม่มีพระจันทร์ อาจดูเหมือนว่าไม่น่าจะเกี่ยวข้องกันกับ
แนวคิดนี้ได้ แต่หากเราตีความพระจันทร์สัญลักษณ์ที่สุวรรณิใช้ ก็จะได้เห็นถึงความเกี่ยวข้อง
กัน เพราะพระจันทร์แทนความมีเสน่ห์ชวนหลงไหลของชายหนุ่มรูปงาม ตัวละครเอกของเรื่อง
และในมุขกลับกันพระจันทร์ก็ใช้แทน ความมัวเมาหลงไหลในรสเสน่ห์แห่งอำนาจตำภูณาของ
ตัวละครเอก เพราะจินตภาพแห่งแสงจันทร์ที่वलุ่มละมุนละไม เมื่อฉายแสงอาบทอสิ่งใดสิ่งนั้น
เหมือนตกอยู่ในวงค์แห่งความฝัน เป็นประหนึ่งมายาภาพที่ชวนหลงไหลใฝ่ฝัน มีเสน่ห์ยั่วชวน
ใจให้เคลิบเคลิ้ม ในอำนาจแห่งแสงจันทร์ เมื่อตัวละครเอกต้องจบชีวิตลง ความมีเสน่ห์
ชวนหลงไหลก็สิ้นสุด ความหลงไหลมัวเมาในอำนาจแห่งตำภูณาก็ปิดฉากลง "คินนีไม่มี
พระจันทร์" ปรากฏให้เห็น

๗.๑ จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง

สุวรรณิตั้งชื่อแนวคิดนี้ว่า คินนีไม่มีพระจันทร์ อาจดูเหมือนว่าไม่น่าจะเกี่ยวข้องกันกับ
แนวคิดนี้ได้ แต่หากเราตีความพระจันทร์สัญลักษณ์ที่สุวรรณิใช้ ก็จะได้เห็นถึงความเกี่ยวข้อง
กัน เพราะพระจันทร์แทนความมีเสน่ห์ชวนหลงไหลของชายหนุ่มรูปงาม ตัวละครเอกของเรื่อง
และในมุขกลับกันพระจันทร์ก็ใช้แทน ความมัวเมาหลงไหลในรสเสน่ห์แห่งอำนาจตำภูณาของ
ตัวละครเอก เพราะจินตภาพแห่งแสงจันทร์ที่वलุ่มละมุนละไม เมื่อฉายแสงอาบทอสิ่งใดสิ่งนั้น
เหมือนตกอยู่ในวงค์แห่งความฝัน เป็นประหนึ่งมายาภาพที่ชวนหลงไหลใฝ่ฝัน มีเสน่ห์ยั่วชวน
ใจให้เคลิบเคลิ้ม ในอำนาจแห่งแสงจันทร์ เมื่อตัวละครเอกต้องจบชีวิตลง ความมีเสน่ห์ชวนหลง

โหลใฝ่ฝันก็สิ้นสุด ความหลงโหลมัวเมาในอำนาจแห่งตำภูษาก็ปิดฉากลง "คืนนี้ไม่มีพระจันทร์" ปรากฏให้เห็น จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่องของสุวรรณณี มีส่วนช่วยให้ผู้อ่านเห็นถึงแนวคิดของเรื่องได้อย่างแยบยล ลึกซึ้ง

๗.๒ จินตภาพจากการตั้งชื่อตัวละคร

๗.๒.๑. นัท

เป็นตัวละครที่มีเสน่ห์ชวนหลงใหล เป็นผู้ที่แสดงให้เห็นความลุ่มหลงในอำนาจตำภูษา

" เชิญคุณเลยนะคะ..."

"ผมชื่อนัท"

"นัท...สะกดด้วยอะไรคะ"

นัทบอกหล่อน

(คืนนี้ : ๒๗/๓)

นัท ในคืนนี้ สะกดด้วย ท นัทจึงแปลว่า ไม้อ้อ ซึ่งตรงกับลักษณะของนัทคือ อ่อนไหวไปกับกิเลสตัณหาที่เข้ามาช่วยได้ง่าย

๗.๒.๒. ทิชา

ทิชาเป็นตัวละครที่ ก้าวหลุดพ้นจากบ่วงเสน่ห์หาที่รัดรั้ง ชื่อของทิชา แปลว่าเกิด ๒ ครั้ง เช่น ทิชากร หมายถึงนกถือว่าเป็นสัตว์ที่เกิด ๒ ครั้ง คือเป็นไข่ก่อน แล้วจึงฟักเป็นตัว ทิชาจารย์ หมายถึงพร้าหมณ์ ถือเป็นผู้เกิด ๒ ครั้งเช่นกัน คือเป็นบุคคลทั่วไป แล้วจึงเข้าพิธีบวชเป็นพร้าหมณ์ ส่วน ทิชา เป็นตัวละครที่สุวรรณณีจงใจให้เป็น เกิด ๒ ครั้งคือ ครั้งแรกเกิดเป็นทิจาตามปกติ และครั้งที่ ๒ เป็นผู้ที่ก้าวพ้นจากบ่วงเสน่ห์หาจากความช่วยชวนชวนหลงใหลตั้งแสงจันทร์ของนัท ทิชาเมื่อตัดใจจากนัทได้ก็รู้สึกเป็นสุขสงบ จึงเป็นการเกิดคนที่ ๒ ของหล่อนอย่างเต็มภาคภูมิ

๗.๓ จินตภาพจากการบรรยายลักษณะตัวละคร

ในเรื่องคินนี้ไม่มีพระจันทร์สามารถแบ่งตัวละครออกเป็นสามกลุ่มคือ นัทตัวละครเอกของเรื่อง เป็นชายหนุ่มรูปงามที่มีเสน่ห์เร้าใจหญิงสาวให้มารุมหลงรักและ อยากจะได้นัทไว้เป็นของตนแต่เพียงผู้เดียว เนื่องมาจากความซ่าของในเรื่องผู้หญิง ความหลงมัวเมาในอำนาจแห่งตำถุษา ทหญิงสาวที่มารุมหลงรักนัท เป็นสิ่งช่วยแสดงให้เห็นถึงความหลงใหลเสน่ห์หา ไม่ว่าจะ เป็นสร้อยดาว ยุคล จูนและมิสแซนตรา และกิซาซึ่งเป็นตัวแทนของมนุษย์ที่เข้มแข็ง สามารถ หลุดพ้นบ่วงเสน่ห์ของนัทได้ในที่สุด จะขอกล่าวถึงลักษณะของตัวละครดังต่อไปนี้

๗.๓.๑. นัท

๗.๓.๑.๑. นัทเป็นชายหนุ่มรูปงามหน้าตาหล่อเทลา ชวนมอง

ยุคลได้ที่นั่งติดกับนัท...จะโดยบังเอิญหรือเป็นการจงใจของนัทไม่มีใครรู้

เขาก็มืดริษะให้หล่อนนิตหนึ่งเมื่อนั่งลงเคียงข้าง ยุคลบอกตัวเอง เขาหน้าตาดี ผิวเขาเป็นสีน้ำตาล ตรงแก้มมีรอยเคราเขียวตามแบบฉบับของพระเอก นัทยิ้มเห็นฟันขาวเป็นเงา

(คินนี้ฯ : ๓๗)

หน้าตาก็ดีเสียด้วย ผิดพ่อผิดแม่ แลดูเหมือนลูกผู้ดีบผู้ดีมากกว่าจะเป็นลูกชาวสวนผลไม้ต่างจังหวัด วาศรีมันดีเช่นนั้นเองเล่า ท่านพระครูจึงได้ทำนายไว้ตั้งนั้น ผู้หญิงคงจะตอม กันกรูเกเรียน

(คินนี้ฯ : ๖๖)

ถึงนัทจะหล่อกว่าเขา แต่นัทก็ชื่อเสียงเหมินโฉในตำนานเจ้าชู้ใครๆ ก็รู้กันทั่ว มหาวิทยาลัย ข้าเวลานี้ยังมีคนบอกเขาว่า ถูกหนีบเอาไปแล้วอีกด้วย เป็นนักเรียนมหาวิทยาลัยอื่น ถึงกับจะแต่งงานด้วยซ้ำไป กิซาจะรู้หรือยัง

(คินนี้ฯ : ๒๓๙)

ผู้เป็นแม่ถอนใจใหญ่ พินิจดูลูกสาวด้วยความเสียตมเสียตายช่างไม่รักนวลสงวน

ตัวเสียบ้างเลย ทำเหมือนกับไม่มีค่า ต้องวิ่งเสนอตัวให้เขา คิดได้อย่างนี้ก็พลอยเกลียดว่าที่ลูก
เขยไอ้หมอนั่นมันมีดีอะไรหนอ นอกจากหน้าตาดีแล้วก็ยังไม่เห็นมีดีอะไรอื่น แดงตัวรุงรังเผ้าผม
 ยาวราวกับฮิปปีก็ไม่ปาน

(คินนี่ : ๒๔๑-๒๔๒)

ทริฐวบขึ้นมาในใจ นัททำตัวราวกับว่ามีค่าเสียเต็มทน นัทเรียนไม่จบ ไม่มีเงิน
 ฐานะก็สื่อให้เห็นว่ายากจน ทั้งเนื้อทั้งตัวพอจะมีดีอยู่ที่ตรงที่รูปร่างหน้าตาดีเท่านั้น

(คินนี่ : ๒๔๕)

เราได้อินพวกหล่อนหัวเราะเมื่อเขาผ่านไป รูปร่างหน้าตาของนัทมักจะทำให้กลุ่ม
ผู้หญิงเกิดปฏิกิริยาได้เสมอ ไม่อย่างนั้นก็อย่างนี้แล้วแต่จริต และภูมิหลังของแต่ละคน

(คินนี่ : ๔๖-๔๗)

๗.๓.๑.๒ มีเสน่ห์ ชวนหลงใหล

นัทเป็นตัวละครชายที่มีเสน่ห์ นามองชวนหลงใหล และมีความภาคภูมิใจในเสน่ห์ของตน
 ดังนี้

เขาคงนึกไม่ถึงหรอกว่าสร้อยดาวจะตัดสวาทสัมพันธ์ คงนึกว่าจะเหนือสร้อยดาว
 ได้ตลอดไป นัทภูมิใจในเสน่ห์ของตนนักหนา ไม่คิดว่าผู้หญิงที่เขาเคย...จะไปเป็นอื่นอีกได้

(คินนี่ : ๑๘๓)

กับหญิงอื่น นัทจะทำเจ้าเสน่ห์อยู่ตลอดเวลา แต่กับสุมลเขาจะทำดังนั้นหาได้ไม่
 เขาจึงหัวเราะเจื่อนๆ เพราะรู้ว่าเสน่ห์ของตัวเองนั้น ไม่มีประโยชน์สำหรับคนบาง
 คน ดังตมสามโคกคนนี้เป็นต้น

(คินนี่ : ๓๔๓)

หล่อนจูบเขาอีกครั้งหนึ่ง นานจนเหมือนจะหมดลมหายใจ

"คนไทยมีเสน่ห์"

นัทคลึงแก้วในมือ ยอมรับว่าเขาเคลิบเคลิ้มตามหล่อนไปเหมือนกัน

(คินนี่ : ๓๖๔)

"ฉันว่านี่คงคลัง" สุมลพูดขึ้น "ขานี้เขามั่นใจเสมอว่าเสน่ห์แรง"

(คืนนี้ : ๓๗๘)

๗.๓.๑.๓ กลุ่มลงในรสเสนาหา

ถ้าฉันไม่เล่นไพ่ ยุคลก็คงจะชวนเขาปั่นป่ายขึ้นไปให้ลับหูลับตาคน

...และเขาหรือจะอดได้ เนื้อหนังมังสาของผู้หญิงมันเย็นชืดเหมือนกันเมื่อไ
เล่า...และเขาก็เปี่ยมบริบูรณ์ด้วยเลือดคนหนุ่มใครเล่าจะฝืนธรรมชาติ มันคอยแต่จะเรียกร้องอยู่
ตลอดเวลาเสียด้วยซี

(คืนนี้ : ๔๙)

เมื่อพลาดจากกีฬาแล้ว เขาก็คิดว่า เขาจะแต่งงานกับยุคลได้ หล่อนนิสัยน่ารัก
ด้วยซ้ำไป ไม่พูดมากอย่างสร้อยดาว ดูเข้อกเข้าใจเขาเป็นอันดี อีกทั้งร่างกายของหล่อนก็น่า
เสน่หานัก, . . . เพราะถ้าตัดใจจากนัทเสียได้ในตอนนี้ ดีกว่าขมขึ้นไปอีกตลอดชีวิต นัทมีผู้หญิง
อยู่ตลอดเวลา นอกจากคุณกีฬา นัทก็ยังมีคนอื่น ๆ และอื่นๆ อยากรู้ว่าเขาจะเจ็บช้ำน้ำใจอย่างยุคล
บ้างหรือไม่หนอ หรือว่ารักนัทเสียจนสามารถทนทุกสิ่งทุกอย่างได้ คุณสร้อยดาวคู่หมั้นของนัทนั้น
ก็เกิด นัทคงจะทำให้เขาเจ็บใจไม่น้อยเลย ไม่อย่างนั้นก็คงไม่ถึงกับถอนหมั้น

(คืนนี้ : ๓๗๑-๓๗๒)

๗.๓.๑.๔ มัวเมาในกิเลสตัณหา

ในตอนนั้น เขาไม่มีใครนอกจากกีฬาคนเดียว ความคะนองไม่หยุดยั้ง ผลักใส่ให้
เขาพบกับผู้หญิงคนแล้วคนเล่า และนัทก็ไม่เคยหยุดคิดว่าพวกหล่อนจะทำให้เขาเดือดร้อนอย่าง
แสนสาหัสเหมือนที่กำลังเป็นอยู่เดี๋ยวนี้

(คืนนี้ : ๒๖๑)

ความจริงนั้นหล่อนเตรียมไว้ให้นัท หล่อนรู้ว่านัทชอบเครื่องทองของเมาททุกชนิด

ถ้าคุณไม่มีคอยไว้ บางทีจะเป็นสาเหตุที่ทำให้มันไม่อยากจะมาที่นี่ ยุคนี้จะเตรียมไว้เพียงพร้อมเสมอ

(คินนี่ : ๒๔๒)

๗.๓.๑.๔ แวดล้อมไปด้วยผู้หญิงเหมือนเดือนที่ถูกดาวล้อม

คิดถึงสร้อยดาวขึ้นมาหนึ่ง สร้อยดาวแม้ออดสร้อย ก็ได้หล่อนี่แล้วที่ดำรงชีวิตหนุ่มให้ชุ่มชื่น สร้อยดาวเหมือนปุยเหมือนน้ำที่บำรุงให้ชีวิตเขาดำรงอยู่ต่อไปได้

(คินนี่ : ๖๗)

ดูหล่อนไม่ต้องการอะไรเลยในชีวิต นอกจากจูบกดของเขา ...นี่เขาจะหนีสร้อยดาวพันได้อย่างไร หล่อนไม่รู้หรอกว่าเขาต้องการหล่อนเพียงเพื่อผ่อนคลายอารมณ์หนุ่มเท่านั้น เขาไม่ได้รักสร้อยดาวหรอก ไม่เลยจริงๆ

นึกคิดว่าเขารักทิดา

ส่วนยุคนั้น เขาคิดว่าหล่อนเป็นเพื่อนหญิงที่น่ารัก เมื่อเขาจูบหล่อนตรงหน้า

บ้านเมื่อคืนนั้น เพื่อนวลของหล่อนหอมละมุนละไม หล่อนจะคิดอย่างไรกับจูบของเขาก็ไม่รู้

(คินนี่ : ๖๘)

หล่อนกอดแขนเขาอย่างน่ารักด้วยที่ทำประจบเอาใจ อย่างนี้ที่เองเล่าเจ้านายสมัยโน้นจึงมีเมียกันคนละหลายๆ เพราะผู้หญิงแต่ละคนก็มีคุณสมบัติที่น่ารัก มาบัดนี้ต้องเลือกเพียงคนเดียว และศีลธรรมก็บังคับให้เขาสัวยึดถือหล่อนจนตายจากกันไปข้างหนึ่ง

มันจะเป็นไปได้อย่างไรกันหนอ จิตใจให้แก่ผู้หญิงเดียวก็ช่างเกิด แต่ร่างกายด้วยนั้น นึกคิดว่าผิดธรรมชาติอย่างยิ่ง

(คินนี่ : ๑๔๔)

ชีวิตของเขาจะหมกมุ่นอยู่เพียงเรื่องนี้เท่านั้นหรือ นึกนึกสมเพชตัวเอง จากผู้หญิงถึงผู้หญิง รวากับสนามเด็กเล่นของเขาเดินไปด้วยนักกีฬาผู้หญิง ตัวเขาเป็นลูกบอล หลุด

จากคนนั้นไปหาคนนี้ ช่วงต่อกันเรื่อยไป

เวลานี้ถูกบอลกำลังอยู่ในความครอบครองของคุณ หล่อนพยายามเลี้ยงลูก
อย่างดี ด้วยเล่ห์เหลี่ยมและชั้นเชิงพราวของนักเล่นชั้นยอด ไม่ยอมให้หลุดไปเป็นของใครอื่นได้ จน
กว่าจะจำเป็นจริงๆ เท่านั้น

(คินนี่ : ๑๔๔)

ตลอดคินนี่คุณ อิงแอบแนบชิดราวกับเพิ่งจะแต่งงานเดินทางมาอันนี้มน
อย่างไรอย่างนั้น นัทหลอกตัวเองว่ามีความสุข ถึงจะเป็นความสุขที่ไขว่คว้ามาได้เพียงชั่วครู่ชั่วยาม
ก็ตามที เขาพยายามลืมนึกถึงสร้อยดาว หล่อนคงจะแก้ปัญหาลงของหล่อนได้เอง...ก็ชานั้น นัทไม่
เคยมีอะไรเปลี่ยนแปลง นัทเชื่อว่ากิตาต้องเข้าใจเขา...เข้าใจถึงความจำเป็นในสถานการณ์นั้นๆ ไม่
ว่าจะเป็นสถานการณ์ดีหรือร้ายสักเท่าไรก็ตาม

(คินนี่ : ๑๔๖)

"นั่นมันอาการของคนอกหัก สมัยนี้เขายังมีกันอยู่อีกหรือ...นัท และกี..." หล่อน
กระแอม "โดยเฉพาะนัท ซึ่งฉันไม่เคยเห็นเขาตบผู้หญิง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวลานี้นัทควรจะ
มีความสุข"

(คินนี่ : ๒๔๕)

นัทมีความสุขรู้สึกตัวว่าตนมีฮาเริ่มย่อยๆ เขามีความสุขกับสิ่งเหล่านี้บ้างเหมือนกัน
ในบางเวลา จะมีอะไรภูมิใจไปกว่าการที่รู้ว่าตนเป็นที่ต้องการ

(คินนี่ : ๓๐๑)

...แต่ไม่ใช่เลย ผู้หญิงแต่ละคนที่ผ่านมา เรื่องมันเหมือนกับบังเอิญ ไม่ว่าจะ
สร้อยดาว ยุคต จูน หรือแม้แต่มีสแซนตรา นายของเขา

คนที่เขาตั้งใจและพยายามมีอยู่คนเดียวเท่านั้น แต่หล่อนก็ห่างไกลเขาไปทุกที

(คินนี่ : ๓๗๑)

๗.๓.๑.๖ เห็นแก่ตัว.

นัทเป็นชายหนุ่มที่เห็นแก่ตัว นึกถึงแต่ความสุขของตนเอง

คุณจะได้ยินถ้อยคำเหล่านี้ก็ทำไม่ หล่อนกลับภูมิใจด้วยซ้ำที่หล่อนเป็นคน
แปลกหน้าผู้เดียวในกลุ่ม ไม่แน่จริง คุณนัทคงไม่กล้าพามาด้วยหรือกับเพื่อนๆ นัทบอกสั้นๆ ว่า

"อืมมาด้วย จะให้ทำอะไรวะ"

"สงสารแต่แม่ยอดนารีของมึงเท่านั้น" เขาหมายถึงก๊อ "เข้าใจกันดีโว้ย" นัท
แก่ตัว "ก๊อเขาเข้าใจว่าผู้ชายมันก็ต้องหาเซเซหาเลย ยังงี้แหละวะ"

"อ้อ...มึงเข้าใจหาเซเซหาเลยทั้งทีก็ต้องเอา...คนดีๆ" "ดีเมื่อไร..กะใครมามั่งก็ไม่ว่า"

(คินนี่ : ๒๒)

หล่อนแหงนหน้าขึ้นมอง นัยน์ตาทวน โดยไม่ได้ตั้งใจ นัทแลเห็นถนัด เขาอด
ทวงหล่อนไม่ได้ สายตานั้นหล่อนควรมีไว้มองเขาแต่ผู้เดียวเท่านั้น ไม่ใช่หรือ

(คินนี่ : ๔๔-๔๕)

เขานึกถึงสร้อยดาวขึ้นมาอย่างฉาบฉวย เขาทนไม่ได้ทรอกที่จะเห็นชายอื่นชิง
หล่อนไป...ไอ้หมอกที่จะมาแทนที่เขาหน้าเหมือนตัวตุ่น...อนิจจาสร้อยดาว จะเลือกผู้ชายทั้งทีให้มัน
เข้าทำนองยาก็ไม่ได้

...เพราะฉะนั้นล่ะซี เขาจึงเข้าไปขวางหล่อนไว้ ...หรือไม่ว่า เขาทนไม่ได้ที่จะเห็นผู้
หญิงซึ่งเคยเป็นของเขา กำลังจะเป็นของคนอื่น ถึงไม่ได้รักใคร่ นัทก็ทวง เป็นความทวงซึ่งเกิดขึ้น
กับผู้ชายทุกคน

(คินนี่ : ๑)

และใช้เวลาที่สร้อยดาวเปลอนนั่นเอง โทรมพิทไปนิตยคุณเขาไม่ยอมเสียไมตรีกับ
หญิงใด มันให้เสียตมเสียตายไปหมด ไม่ว่าชายหนุ่มคนอื่นจะเป็นอย่างนัทหรือไม่

ถ้าหากว่าเขาไม่วุ่นกับผู้หญิงสองคนนั้น บางทีนัทอาจจะมีเวลาทำงานมากกว่านี้
เพราะเขาเชื่อใจก๊อมากเกินไบนั่นเอง เฟรมยังว่างเปล่าอยู่ตรงหน้า ในขณะที่

เพื่อนเสร็จเรียบร้อยไปแล้ว ไม่ว่าจะด้วยฝีมือของตนหรือจะจ้างวานผู้อื่นก็ตามที แต่ละคนล้วน
เป็นงานที่นัทมองปราดเดียวก็รู้ได้ว่า ไม่ใช่งานที่จะสำเร็จขึ้นได้ในชั่วเวลาคืนหนึ่งกับอีกครึ่งวัน

(คืนนี้ : ๑๔๕)

"ผู้หญิงคนอื่นไม่สำคัญเท่าทมิซ" เขาเรียกหล่อนว่าอย่างนั้น แรกๆ หล่อนก็ขัดหู
แต่ครั้นนานไปก็ชิน "ผู้ชายเป็นยั้งทั้งนั้น" นัทเฝ้าบอก "เขาปิดกันแต่นัทบอกไม่เคยปิดบังสักที"

ทมิซได้แต่รับฟัง "นัทรักทมิซคนเดียวเท่านั้น" เขาบอกหล่อน "และจะแต่งงาน
กับทมิซคนเดียว" แต่นัทไปใช้เลือดเนื้อกับผู้หญิงอื่นตลอดเวลา

(คืนนี้ : ๔๘)

กับสร้อยดาว เขาเคยสะตวงสบายด้วยรอยนตส่วนตัวของหล่อน กับบุคคล หล่อน
มีเงินฟุ่มเฟือยที่จะเรียกรถรับจ้าง...กับใครๆ เขาสะตวงสบายไปเสียทั้งนั้น แม้กระทั่งอิตัวที่
บารโหนัน ก็ยังมีรถให้เขานั่ง แต่ทมิซเขาจะต้องเป็นผู้ให้หล่อนทุกสิ่งทุกอย่าง และเขาก็ไม่มีปัจจัยที่
จะให้หล่อนสะตวงสบาย เป็นเหตุหนึ่งหรือไม่กี่ผลลัดต้นให้เขาไปหาผู้หญิงอื่นๆ

(คืนนี้ : ๒๖๑)

นัทตื่นขึ้นเกือบเที่ยง เขานอนนึกทบทวนอยู่ครู่หนึ่ง แล้วก็รีบลุกพรวตพราวตขึ้น
เกลียดอะไรก็ไม่เท่าเกลียดตัวเอง เวลาที่มีแม่จูนยอตเสนห์นอนอยู่เคียงข้าง เขาแปลกใจอยู่บ้างที่
หล่อนออกไปก่อนเขา หลังจากนั้นก็เริ่มท้วง

...ท้วงว่าหล่อนจ่ายค่าอะไรต่ออะไรเรียบร้อยดีหรือ ...หรือปล่อยให้เขาปวด
สมองอยู่คนเดียว นัทรีบค้นหาเงิน ปรากฏว่ามันมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างอัศจรรย์...เหมือนทุกครั้งที
เขาได้พบกับหล่อน เขาละอายใจอยู่ครู่เดียว แต่แล้วก็ปกรตตีในนาที่ต่อมา ทุกสิ่งทุกอย่าง
ต้องมีการแลกเปลี่ยนกัน เขาคิดว่ายุติธรรมดีแล้วกับความซื่อสัตย์ของหล่อน

(คืนนี้ : ๓๖๓)

นัท เป็นตัวละครที่สุจริตใจสร้างขึ้นมาให้ มีลักษณะอันมีเสน่ห์ ไม่ว่าจะป็นรูปร่าง
หน้าตาที่หล่อเหลา ชวนมองจนต้องเหลียวหลัง อันเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้นัทเป็นคนเจ้าเสน่ห์
มีผู้หญิงมารุมหลงรักมากมาย เหมือนเสน่ห์แห่งแสงจันทร์ ที่สวยงามดังภาพฝันชวนหลงใหล และ
ความนุ่มหลงใหลในเสน่ห์ของตน ทำให้นัทก้าวสู่ระดับของความนุ่มหลงใหลในรสเสน่ห์หาแห่งอำนาจ

คำอุทธรณ์ ซึ่งไม่เคยให้ผลดีแก่ใครทำให้มันต้องจบฉากความเป็นคนเจ้าเสน่ห์ลง

๗.๓.๒. สร้อยดาว

เป็นหญิงสาวรูปร่างที่ลุ่มหลงมีเมามาในรสเสน่ห์อย่างหน้ามีดคมมี รักและหลงในเสน่ห์ของนักชก อยากได้นักชกไว้เป็นของตนคนเดียวดังนี้

สร้อยดาวคุมข่า คล้าแต่ละเอียตมวล ชายาวดงาม รูปร่างเพรียวระหงและดูเหมือนว่าจะสูงกว่าน้องใหม่ทุกคนในปีนั้น ยกเว้นแต่พวกผู้ชาย จะว่าสร้อยดาวเป็นดาวในกลุ่มน้องใหม่ก็ได้ ไม่มีใครสวยเกินสร้อยดาวสักคน ทล่อนมีส้มแก้มโหนกสูง รวากับสตรีทางตะวันตก คิ้วเรียว และ นัยน์ตาโต ริมฝีปากของสร้อยดาวไม่ค่อยได้รูปเท่าไร ไม่เป็นกระจับอย่างคนโบราณชอบ มีหน้าเท่ากันทั้งล่างและบน ตรงริมฝีปากล่าง ยังแลดูคล้ายๆ เจ้อและบวมราวกับถูกผึ้งต่อย แลดูเย้ายวนใจ

(คินนี่ : ๓)

"โอ...ไม่รวยก็ไปได้ สร้อยดาวรวยที่ไหนล่ะจ๊ะ ! " ปากทล่อนพูดกับเขา แต่มีนัยน์ตามองไปที่อื่น ฝรั่งไฟลอทในเครื่องบินที่ส่งเข้ามา สร้อยดาวแลตาม แต่พอแอร์โฮสเตสสาวฝรั่งเดินมาสร้อยดาวกลับคิดว่าทล่อนเบอะเบะมากกว่าจะสวยถูกตา เป็นปรกติของสร้อยดาว เช่นนั้นเอง ทล่อนไม่เคยเห็นผู้หญิงคนใดสวยกว่าทล่อน

(คินนี่ : ๓๓๓)

สร้อยดาวเดินกลับไปกลับมาในห้องราวกับจะคิดปัญหาหนักเสียเต็มทน เรื่องทั้งหมดไม่มีอะไรนอกจากนี้ คิดกลับไปมาร้อยแปดตลบ ก็ไม่มีอะไรดีขึ้น หนังสือหนังหาตำราเรียน สร้อยดาวไม่เคยเอาใจใส่ดูแลด้วยทล่อนคิดว่า ในโลกนี้ไม่มีอะไรสำคัญเท่านักชก

(คินนี่ : ๗๔)

เสื้อฟอร์มนักศึกษาแขวนไวโนตู้ แม้จะเป็นตู้ที่เก็บแต่สร้อยดาวก็แลเห็นทะลุปรุโปร่ง ด้านหนึ่งเป็นเสื้อผ้าไปรเวท อีกข้างหนึ่งเป็นเสื้อผ้าสำหรับไปวิทยาลัย ชุดนอนชุดเดินเล่น และชุดอะไรต่างๆ ที่สาว ๆ ควรจะมี สร้อยดาวก็มีครบครัน ไม่มีอะไรที่สร้อยดาวต้องการแล้วจะไม่

ได้ นอกจากนัทเท่านั้น ถ้า นัทเป็นข้าวของที่อาจใช้เงินซื้อได้ บางทีสร้อยดาวจะซื้อมาดูเล่น

(คินนี่ : ๘๗)

"หนูจะกินอะไรเช้านี้" อาหารเช้าของสร้อยดาวจะเปลี่ยนทุกวันเพราะสร้อยดาว
เป็นคนซีเบือ สร้อยดาวจะไม่เบือก็มีแต่นัทเท่านั้น

(คินนี่ : ๘๘)

นัท...นัท ทุกลมหายใจของหล่อนเต็มไปด้วยเขา

(คินนี่ : ๑๗๖)

นัทขยับตัว พยายามจะให้เสาดตรงร้านนั้นบังเขาไว้ แต่ไม่มีประโยชน์อะไร เพราะ
สาวคนนั้นวิ่งตรงรี่เข้าใส่เขา ไม่สนใจกับใครในโลกนี้เลย...นอกจากนัท

(คินนี่ : ๒๒๑)

"ถ้าฉัน...อะไรจะเป็นอุปสรรค นัทไม่ได้รักสร้อยไข่มุก หล่อนพูดประโยคนี้นี่มา
แล้วเป็นร้อยเป็นพันครั้ง ไม่เคยนึกเบือเลย "สร้อยรุ้งนะ" นัทยกมือขึ้นกุมศีรษะ

(คินนี่ : ๒๓)

สร้อยดาวเด็กสาวที่เพียบพร้อมทั้งรูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ แต่ตกอยู่ในอำนาจแห่ง
คำขูณา ลุ่มหลงในเสน่ห์และรสเสน่ห์ที่นัทมอบให้ ไม่แยกแยะผิดชอบชั่วดี ทำทุกอย่างตาม
อารมณ์ปรารถนาของตน ชีวิตจึงต้องพบแต่ความทุกข์ เป็นตัวละครสำคัญตัวหนึ่งที่ช่วยสื่อแสดง
แนวคิดของเรื่อง

๗.๓.๓ ยุคทอง

เป็นตัวละครที่ลุ่มหลงในเสน่ห์ และรสเสน่ห์ที่นัทมอบให้ แม้จะไม่แสดงความต้องการ
เป็นเจ้าของนัท อย่างรุนแรงหน้ามีดตามัวแบบสร้อยดาว แต่ก็ปรารถนาในตัวนัท อยากได้นัทมา
ครอบครอง

ถ้าหากว่าหล่อนแต่งตัวมากนัก นัทก็จะหาเรื่องค่อนว่าเอา ตามประกาศนียบัตร
นัทชอบอะไรๆ ที่แลดูเป็นธรรมชาติ และยุคนี้ก็อยากตามใจเขาบ้าง แม้ว่าหล่อนจะชอบแต่งตัว

อย่างชนิดที่เรียกสายตากคนให้เหลียวมาทั้งถนน

(คืนนี้ : ๒๔๓)

ยุคผลแลเห็นความผิดปกติของทุกคนในที่นั้น ถ้าความผิดปกติจะเกิดขึ้นเพราะ
 หล่อน ก็ดีแล้ว "เรากำลังจะไปซื้อของกันคะ" ยุคผลยิ้มแยม หล่อนแสดงกิริยาไม่ขัดเขินแม้แต่น้อย
 ทั้งที่ใจลูกเป็นไฟ...ยุคผลทวงนัท "กลัวว่าจะไปต่างจังหวัดคุณนัทจะไปเยี่ยมบ้านที่บ้านนอก"
 สุมลชอบใจยิ่งนัก ทิชาโดนผ่าตัดทั้งร่างกายทั้งหัวใจเลยทีเดียวน ไม่หายก็ตายดีกว่าจะใช้แบบ
 ละมุนละม่อม คือค่อยๆ รักษา คราวนี้คงจะลืมตาได้เสียที

(คืนนี้ : ๑๔)

ยุคผลอยากให้อุตรหยุดพูดเสียที หล่อนอยากจะทำตามลำพัง วางแผนเขาชนะผู้
 หญิงคนที่ชื่อสร้อยดาวให้ได้ เป็นใครกันหนอ สร้อยดาว...สร้อยดาว ยุคผลไม่มีวันยอม ทำยังไง
 ก็จะต้องชิงเอามัทสินมาให้ได้

(คืนนี้ : ๒๔๔)

"เข้าไปในบ้านเถอะคะ" ยุคผลโอบเขาไว้ในวงแขนเหมือนจะกลัวว่าเขาจะหลุดลอย
 ไปเสียอีก "ยุคผลคิดถึง" หล่อนปรนนิบัติเขา รวากับภรรยา กับสามีที่เพิ่งจะกลับจากถิ่นไกล ยุคผล
 รินเหล้าชนิดที่เขาชอบไว้รอท่า ยังมีเสื้อผ้าของเขาหลงเหลืออยู่บ้าง ยุคผลเก็บรักษาไว้เป็นอันดี
 เหมือนกับรู้ว่าวันหนึ่งเขาจะต้องกลับมา

(คืนนี้ : ๒๔๕)

"ให้ยุคผลเลี้ยงเอง รู้หรือกว่ามัทไม่มีเงิน" หล่อนลุกขึ้นเห็นรูปร่างอันสมบูรณ์ผอม
 ชัดเจนในแสงไฟ ส่วนเว้าส่วนโค้งนั้นราวกับจะยั่วกิเลสในใจ แม้สร้อยดาวก็ยังไม่มื่ออะไรนัดชัด
 เจนอย่างยุคผล หล่อนเหมือนรูปปั้น ที่เน้นให้เห็นส่วนเว้าส่วนคอดกนัดใจ ถ้าเปรียบกับรูปเขียน
 หล่อนก็เป็นรูปที่มีสีสันบาดตาบาดใจ แต่ก็ยั่วให้ใคร่มอง

(คืนนี้ : ๑๑๕)

๗.๓.๔ จูน

จูนเป็นตัวละครที่ลุ่มหลงในรสเสน่ห์หาความมีเสน่ห์ของนัท และความลุ่มหลงของจูนนี่เอง ทำให้จูนดับแสงแห่งจันทร์ โดยการหยิบยื่นความตายให้แก่ นัท

จูนโอบนัทไว้ หล่อนเกรงว่าเขาจะตกเท่านั้นทรอก ผู้ชายหน้าตาดี อย่างนัททำให้หล่อนไม่อาจเอื้อมคิดไปถึง บางทีหล่อนอาจจะเขียนกรวีร่าฟังถึงเขาสักเล่มหนึ่ง มั่นคงเป็นหนังสือที่หล่อนทุ่มเทชีวิตจิตใจให้

(คินนี่ : ๑๖๘)

ก่อนจะจากกันในตอนเช้ามีด จูนเป็นห่วงเขาไปเสียทุกสิ่งทุกอย่าง และที่ห่วงที่สุดก็คือกลัวนัทจะไม่มีเงินใช้ หล่อนเก็บเงินไว้ได้โขอยู่ทรอก พอที่จะแบ่งให้เขาใช้ได้อีกมาก เมื่อหล่อนจ่ายค่าโรงแรมและค่าอื่นๆ ก่อนที่นัทจะรีบตื่นขึ้น และผลิผลมาจากหล่อนไปเหมือนทุกครั้ง จูนยัดเงินไว้ในกระเป๋าหลัง หล่อนก้มลงจูบเขา ในใจเต็มตื่นด้วยความรักล้นอก ไม่อยากจะให้เวลาผ่านไปเลย ถ้าหากว่ามีอำนาจให้โลกหยุดหมุนได้ หล่อนจะไม่รือ

ไม่อยากจะเห็นเขาแสดงบทเดิม ให้เจ็บเหมือนทุกครั้งเพราะฉะนั้นหล่อนจะเป็นฝ่ายไปเสียก่อน

(คินนี่ : ๓๐๓)

"แกก็เลี้ยง" จูนเพียง หล่อนเจ็บในหัวใจทุกครั้งเมื่อนึกถึงนัทในทำนองนั้น แต่ถึงอย่างไรหล่อนก็ปรารถนาจะให้เขามหา มาให้หล่อนเลี้ยงเหล้า ตกตึกเต็นร่า และไปนอนค้างที่บ้านแดง ซึ่งพอนัทเขาตื่นขึ้นมาครั้งไร เขาก็ตะเกียกตะกายหนีหล่อนทุกครั้งไป ต่อเวลาเมานั้นแล้วเขาจึงจะทำที่ว้ารักจูนเหลือเกิน

(คินนี่ : ๒๐๘)

จูนนัยน์ตาปรอย หล่อนหลงรักเขา แต่ก็อายจนกระทั่งตัวเองไม่อยากจะคิดเลย ว่า หล่อนคิดตั้งแต่เขาคอนเดียว อยากจะทำตัวและทะเลาะกับฝรั่งที่มาเที่ยว จูนก็ยังทำไม่ลง

"จริงหรือเปล่า คุณนัท" หล่อนกระซิบ หน้าตาของจูนซีริว แต่รูปร่างของหล่อนไม่แพ้อะไรเลย

(คินนี่ : ๒๙๙)

เขาจะหมั่นก็ช่างเขาประไร เพียงได้มีความสุขเล็กๆ น้อยๆ กับเขาบ้าง หล่อนก็น่าจะพอใจแล้ว แต่ลึกลงไปใใจ จูนก็อดทรวงเขาไม่ได้ หล่อนถามเขาขณะที่เดินรำอึงแอบแนบชิดกัน ไฟมิตจนไม่อาจจะแลเห็นหน้าตากันได้ ซึ่งจูนก็ชอบใจอยู่ เพราะหน้าตาของหล่อนไม่สวยเอาเสียเลย แต่รูปทรงนั้น หล่อนภูมิใจนัก เพราะฉะนั้น จูนจึงเบียดบดกับเขาอย่างจงใจให้เขารับรู้

(คีนนี้ฯ : ๓๐๒)

นัทต้องใช้เวลาพยายามอย่างมากที่จะขยับตัวให้พ้นจากอ้อมแขนของจูน หล่อนมิได้ดูตรึงเขา ตามใจเขาไปเสียทุกสิ่งทุกอย่าง ขอเพียงแต่ให้เขายังระลึกได้ว่าในโลกนี้ยังมีผู้หญิงอีกคนหนึ่ง ซึ่งต้องการเขาอยู่เสมอเท่านั้น

(คีนนี้ฯ : ๓๕๙)

.๗.๓.๕ มิสแซนดรา

เป็นสตรีอีกผู้หนึ่งที่ลุ่มหลงในเสน่ห์ของนัท และเป็นผู้สรุปกึ่งท้ายให้เห็นว่า ความลุ่มหลงในรสเสน่ห์า จะไม่มีวันหมดไปจากจิตใจของมนุษย์ เพราะแม้จันทร์จะอัสดง ไม่ฉายแสงให้เห็นในวันนี้ แต่พรุ่งนี้และวันต่อๆ ไปพระจันทร์ก็ต้องเยี่ยมโคมส่องแสงอาบทอสรรพสิ่งอย่างแน่นนอน ตราบใดที่ฟ้าไม่ไร้จันทร์ อำนาจแห่งความลุ่มหลงในรสเสน่ห์าก็ยังคงปรากฏอยู่คู่โลก

"พอเข้าใจ" นัทพยายามตอบให้น้อยที่สุด เขานึกว่าหล่อนไม่ควรจะก้มตัวลงบ่อยนัก เขาอดที่จะมองไม่ได้เสียด้วย

(คีนนี้ฯ : ๒๗๙)

"ฉันอยากให้คุณลองทำที่นี้ดีกว่า" หล่อนตัดสินใจ "ฉันคิดว่าฉันชอบคุณ อยากให้คุณทำงานให้เราได้" หล่อนพูดตรงดี นัทนึก หล่อนคงหมายความว่าถึง ชอบรูปร่างหน้าตาเขา เพราะเพิ่งจะเปิดปากพูดกับหล่อนสองสามคำเท่านั้นเอง

(คีนนี้ฯ : ๒๗๙-๒๘๐)

ภาพของมิสแซนดรา เป็นสตรีชาวต่างชาติที่วัฒนธรรมของเธอเปิดโอกาสให้ความลุ่มหลงมัวเมาในรสเสน่ห์าเข้าครอบงำจิตใจเธอโดยง่าย

๗.๓.๖ ทิชา

ทิชาเป็นตัวละครหญิงที่ชื่นชมในเสน่ห์ของนัท แต่สุดท้ายคิดได้และตัดใจจากนัทหล่อนจึงรู้สึกสบายใจ ปรารถนาจากความร้อนรนลุ่มหลง พบความสุขในที่สุด ลักษณะของทิชา เป็นสตรีที่เรียบง่าย เจียมขริม และด้วยลักษณะที่เข้มแข็ง จึงสามารถประคองตนก้าวพ้นจากบ่วงเสน่ห์อันน่าหลงใหลของนัท ลักษณะของทิชามีดังนี้

ทิชาแปรงผมอันยาวของหล่อน ผมนั้นไม่ดำแต่เป็นสีน้ำผึ้งมันละเลื่อม หล่อนรวบไว้ด้วยหนังสติ๊กง่าย ๆ ถ้าจะให้แลดูสวยขึ้นอีกนิด ทิชาจะใช้ผ้าสีสด..ก็มีผืนเดียวกันนั้นแหละผูกกับลงไปเท่านั้นก็เสร็จเรื่อง

(คินนี่ฯ : ๓๒)

เขานึกถึงรูปเขียนสีอ่อนหวานของทิชา หล่อนเป็นผู้หญิงบริบูรณ์ แม้จะมีลวดลายเก๋เหมือนหญิงโต ความอ่อนโยนเป็นผู้หญิงก็ยิ่งแสดงออกให้เห็นได้

(คินนี่ฯ : ๑๐๕)

"เรานัดกันหกโมงเช้า" ทิชาว่าขึ้นด้วยเสียงเรียบๆ ดูหล่อนเยือกเย็นอย่าง มหัศจรรย์เหมือนน้ำใสที่ไม่มีวันมีตะกอนขุ่น ไม่ว่าใครจะกววนสักเท่าไร ก็ยังคงใสอยู่เช่นนั้น

(คินนี่ฯ : ๓๓)

แต่คนที่เขาปรารถนาจะให้หล่อนสนใจเขา ทวงเขาบ้างหล่อนกลับไม่มีที่ทำเลย หล่อนสงบและนิ่งเหมือนไม่เคยมีความรู้สึกร้อยหนาว ไม่เคยหึง...ไม่เคยทวง นั่นก็ไม่แปลว่า หล่อนมิได้ไยดีเขาหรือ นัทสมเพชตัวเองเป็นกำลัง

(คินนี่ฯ : ๕๘)

ทิชาคุยให้นัทฟังเรื่องการผ่าตัด ค่อยๆ เล่าช้าจนน่ารำคาญ แต่นัทก็ฟังอย่างสบายอกสบายใจเป็นอย่างยิ่ง ความร้อนรนซึ่งเกิดจากการกระทำต่างๆ ของเขานั้น นัทลืมไปหมด เมื่อได้เข้าใจทิชา

(คินนี่ฯ : ๑๘๔)

จะให้ทิชาแสดงจนออกนอกหน้าเห็นจะไม่วันเป็นไปได้นั้ นัทเขาคงเคยกับผู้หญิงที่

กล้าแสดงความรู้สึกทุกอย่างกับเขารักก็กระโจนเข้ากอด เกลียดก็โอดตบ อะไรทำนองนั้น ซึ่งทั้งหมดนี้ ก็เขาทำไม่เป็น ถึงแม้ว่าจะต้องเสียมันไปอย่างไม่มีวันที่จะได้กลับคืน ก็เขาก็จะเป็นกษัตริย์อยู่อย่างนี้

(คินนี่ : ๒๓๘)

แดงกระซิบกับจูนว่า "มีเง สร้อยดาว" หล่อนเด็ดกำมะลิต แต่ด่าจับอยู่ที่นัท เหมือนยุคลและสาวคนอื่นๆ ดูเหมือนจะมีกษัตริย์คนเดียวที่ไม่ได้เหลียวไปเลย

(คินนี่ : ๓๒๓)

กว่าหล่อนจะยอมกลับไปได้อีกครั้ง นัทก็แปลกใจเหมือนกันว่า สร้อยดาวจะกลับไปบอกพ่อแม่ของหล่อนอย่างไร... ถ้าเป็นกษัตริย์ หล่อนจะไม่มีวันประพาศเช่นนี้เป็นอันขาด หรือจะเป็นเพราะเหตุนี้ก็ได้ที่ทำให้เขารักใคร่กษัตริย์ขึ้นทุกวัน แต่ดูเหมือนหล่อนจะไม่เคยตอบสนองความรักของเขาเลย หล่อนอาจจะเห็นว่าคนอย่างนัทมันไร้ค่า

(คินนี่ : ๖๐)

ไม่ใช่ว่ากษัตริย์จะไม่สวยก็หาไม่ หล่อนนำมามองไปทั้งเนื้อทั้งตัว ถ้าจะเปรียบกษัตริย์กับยุคลก็เห็นจะเปรียบได้ ก็คงตอกนกงูกับกล้วยไม้ราคาแพง

(คินนี่ : ๓๕)

หลายครั้งก็นัทดึงกษัตริย์เข้ามาไว้โดยจงใจ แต่กษัตริย์ไม่เหมือนยุคล หรือสร้อยดาว หล่อนชินตัวไว้ ถึงแม้ว่าหล่อนจะชอบเขามากก็ตาม

(คินนี่ : ๓๔๘)

สุวรรณนำชื่อของกษัตริย์ มาแสดงให้เห็นการเกิดครั้งที่๒ ของกษัตริย์ คือการตัดสินใจรักนัท ส่งผลให้กษัตริย์ หลุดรอดออกจากบ่วงเสน่ห์ของนัท ดังนี้

กษัตริย์รักนัท

กษัตริย์ หล่อนรู้สึกวูบวาบไปทั่วร่าง นัท... นัทหรือที่เคยบอกว่ารักกษัตริย์คนเดียว

(คินนี่ : ๒๖)

สมุลซ่าเลื่องดู หล่อนคิดในใจว่า จักรดีกว่านัท ถึงจะเจ้าชู้ก็เป็นธรรมดาไม่ใช่

แบบเข้าสายเลือดอย่างนัท ถ้าทิวรักก็นับว่าเต็มที แต่ดูเหมือนทิวจะรักเสียด้วย มันน่าเจ็บใจ
ตรงนี้

(คินนี่ : ๒๓๙)

"ไปนะ ทิว" จักรจะล้อหรือเป่าก็ไม่รู้ได้ แต่ทิวรู้สึกตัวว่าหัวใจถูกกระตุกโดย
แรง ไม่เคยมีใคร เรียกทิวอย่างนี้เลย นอกจากนัท

(คินนี่ : ๒๓๗)

ถ้าเห็นแก่นัท ทิวอย่าพูดถึงนายจักรได้ไหม ผู้ชายด้วยกันเขาตักกันออก รู้ไหม...
เขาชอบทิว" ทิวก็ทริมฝีปาก "แปลกด้วยหรือ ถ้าเขาจะชอบฉัน" "นัททวง" ทิวแค้นยิ้ม
"ทั้งที่คุณไปกรอผู้หญิงทั่วเมืองนะหรือ อย่าพูดตักว่าจะ นัท...ฉันว่ามันสายไป
แล้ว"

(คินนี่ : ๓๖๑)

จะโทษนัทไปโย...ก็ทิวไม่ได้เคยแสดงว่ารักเขาเลยสักนิด แม้วานัทจะเข้าซีตาม
ตามเอาอกเอาใจ...สองหรือสามปีเข้านี้แล้วที่เขาเฝ้าเพียร ทิวเฝ้าดู ว่านัทจะคู่ควรกับหล่อนหรือ
ไม่ ขณะที่นัทค่อยๆ แสดงลดทอนให้หล่อนเห็นมากขึ้นทุกที

(คินนี่ : ๔๘)

ทิวหนึ่ง หล่อนตัดสินใจไม่ถูก จะหันหลังให้เขาตั้งแต่ตรงนี้ไม่พบกันอีกชั่วชีวิต
หรือจะต่อความสัมพันธ์นั้นให้ยืนยาว...ฉันเพื่อนเท่านั้น ไม่ใช่อย่างคนรัก

(คินนี่ : ๒๖๒)

ทิวเงยหน้าขึ้น เห็นเขากำลังจุดบุหรี่สูบ ไฟจากปลายไม้ขีดแวบหนึ่งทำให้เห็น
เค้าหน้าได้ถนัดชัดเจน...แต่ถึงทิวจะไม่มองดูเขา ภาพของนัทก็กระจ่างอยู่ในหัวใจ แต่ทิวก็ยัง
ปากแข็ง "คนเรา ก็ย่อมจะเปลี่ยนแปลงไป" "นัทไม่ยอมให้ทิวเปลี่ยน"

"เป็นไปไม่ได้หรอก" หล่อนว่า ร้อนใจจนอยากจะลุกออกเดินไปจากที่นี่ "พระ
อาทิตย์ยังมีขึ้นมีตก มีเวลาเย็น มีกลางคืน" "แต่รุ่งเช้า มันก็จะเป็นไปตามตารางเดิมของมัน"

(คินนี่ : ๓๖)

เอ๊ะ...ทำไมไม่มีใครมาส่งทิวเลย" สุมทลหายไปมา "ฉันไม่ได้บอกใคร" ทิว

พูดเสียงอ่อยๆ "แม่ก็ไม่กล้ามาแต่บอกว่าถ้าฉันกลับ แม่จะมารับ"

"แล้ว..." สุมลตั้งหน้าตั้งตามองหาเองเอาเสียจริงๆ "คนนั้นล่ะ" ทิชาบอกว่า

"ฉันไม่ได้บอกเขา" "จริงหรือ" สุมลชักไซ้ "ไม่น่าเชื่อว่าจะใจแข็งถึงเพียงนี้"

ทิชานิ่ง หล่อนรู้สึกสงบใจอย่างประหลาด สงบและเป็นสุขที่จะได้ไปจากเขา หล่อนหวังว่าจะเป็น
การจากกันตลอดไป ...ดีกว่ามีชีวิตอย่างระทมขมขื่น

(คินนี่ : ๓๗๕)

เมื่อกิชาใช้สติไตร่ตรองปัญหา ความหลงในเสน่ห์ของนัทก็พลอยเลือนหายไป กลายเป็น
ความสงบและเป็นสุขที่ได้พ้นจากนัท เหมือนหล่อนได้เกิดใหม่และพบความสุขที่แท้จริง

การบรรยายลักษณะตัวละครที่ปรากฏในเรื่อง ช่วยชี้แสดงให้เห็นแนวคิดของเรื่อง
ความมีเสน่ห์ชวนหลงใหลในตัวนัท ส่งอิทธิพลต่อตัวละครหญิง ไม่ว่าจะเป็น สร้อยดาว ยุคล จูน
มิสแซนตรา หรือแม้แต่ทิชาเอง ก็ติดบ่วงเสน่ห์ของนัท ความลุ่มหลงในอำนาจแห่งตาฤชา
ของทั้งนัทและตัวละครหญิงที่แวดล้อมนัท เว้นทิชา เป็นจินตภาพที่ก่อผู้อ่านเห็นและเข้าใจในตัว
ละครแต่ละตัว เชื่อมโยงให้แนวคิดของเรื่องอย่างชัดเจน

๗.๔ จินตภาพจากฉากสำคัญ

ภายในเรื่อง ฉากสำคัญที่ช่วยแสดงให้ผู้อ่าน เห็นและเข้าใจถึงแนวคิดของเรื่องอย่าง
ชัดเจนคือ ฉากกลิ่นหอมของดอกไม้ โดยเฉพาะกลิ่นดอกมหาหงส์ที่ปรากฏอย่างสม่ำเสมอ
เพื่อเป็นตัวแทนของเสน่ห์อันยั่วยวนชวนหลงใหล และฉากพระจันทร์ที่ปรากฏ และไม่ปรากฏ
เป็นฉากสำคัญที่ช่วยตีความชื่อเรื่อง สัญลักษณ์ในเรื่องในชื่อเรื่องเชื่อมโยงสู่แนวคิด ดังนี้

๗.๔.๑. ฉากกลิ่นหอมของดอกไม้ที่จริงใจ

ได้กลิ่นมหาหงส์หอมระรวย อบอุ่นไปทั่วบริเวณ กลีบขาวๆ ของมันพราวอยู่ใน

แสงดาวสลัว ช่วยให้เขามีความรู้สึกลึกซึ้งและอ่อนหวาน ถ้าหากว่าไม่มีกิซาเข้ามานั่งอยู่ในหัวใจ เขาก็จะรักสร้อยดาวได้ หล่อนไม่มีข้อบกพร่องตรงไหนเลย นอกจากสิ่งเล็กๆ น้อยๆ ซึ่งก็ต้องมีด้วยกันทั้งนั้น ถ้าเขาจะแต่งงานกับสร้อยดาว หล่อนก็จะเป็นที่เซ็ดหน้าชูตาไม่ผิด กับกิซา

(คีนน้ำ : ๑๔๙)

เสียงต้นไม้ส่ายใบกับลมดังซู่ซ่า กลิ่นดอกไม้ชนิดหนึ่งหอมระรวย บางทีอาจจะ เป็นกลิ่นลั่นทม หรือดอกแก้วที่บ้านคางรามาดั้งแต่เช้า...เขาไม่แน่ใจนักหรอกว่าดอกแก้วมันบาน ในตอนไหนแน่ เข้าหรือเย็นหรือในตอนกลางคืน

(คีนน้ำ : ๑๕๑)

สร้อยดาวเด็ดจำปีดอกหนึ่ง กลีบของมันแข็งแลดูบานทน หล่อนคิดถึงมหาหงส์ที่ บ้านโน้นขึ้นมาอย่างช่วยไม่ได้ ป่านนี้มันคงจะบานขาวเต็มต้นส่งกลิ่นจรุงจรวายไปทั่วบริเวณ

(คีนน้ำ : ๑๕๒)

นัททำอย่างนั้นทำไม เขาก็บอกตัวเองไม่ได้ มหาหงส์หอมแรงอวลอยู่ใน บรรยากาศ เขาแลเห็นดอกขาวๆ ของมันสลัวอยู่ในแสงจันทร์ ฝนคงจะตก น้ำจึงยังขังค้างกระทบ แสงเงินเป็นเงาอบอวน ทำให้เขาคิดถึงน้ำตาของผู้หญิง ผู้หญิง...ผู้หญิง ชีวิตของนัทแวดล้อม ด้วยผู้หญิง เขาปรารถนาสตรีหลายคนเช่นนั้นหรือ นัทเคยถามตัวเองบ่อยๆ ...และก็หาคำตอบให้ กับตัวเองไม่ได้ เขารู้ว่าเขารักกิซาเหลือเกิน รักและทะนุถนอมเหมือนระวีงกลีบดอกไม้ให้ชอกช้ำ แต่ในขณะที่เดียวกันนัทก็มีคนอื่นไปด้วยพร้อมกัน

(คีนน้ำ : ๑๕๕)

มหาหงส์ที่เคยให้ดอกขาวพราวนั้น บัดนี้เหลือแต่ต้นแห้งแล้งด้วยหมดฤดูดอก ถ้าหากว่ากิซาได้เห็นหล่อนคงจะชอบ...เช่นเดียวกับที่สร้อยดาวเคยให้ความสนใจกับมัน

(คีนน้ำ : ๓๔๙)

แวะเก็บมหาหงส์ใส่กระเป๋าสื่อเสียบหนึ่งดอก ความหอมของมันจะอบร่ำให้เสื้อผ้า
เขาหอมไปทั้งวัน คุณพี่ชอบมหาหงส์นัก ถึงกับปลูกไว้เป็นแนวตลอดริมรั้ว ถ้าเขาเปิดหน้าต่าง
นอน จะได้กลิ่นมหาหงส์หอมรวยรินตลอดคืน

(คินน้ำ : ๖๐)

ได้กลิ่นดอกไม้หอมรวยริน คงจะมาจากที่ใดที่หนึ่งในสวน เขาคิดถึงมหาหงส์ที่
บ้าน ในตอนกลางคืนมันหอมละไม แม้ในคืนเดือนมืดก็ยิ่งเห็นกลีบขาวกระจ่าง ถ้าเขามีบ้านเขาจะ
ปลูกดอกมหาหงส์...

(คินน้ำ : ๑๑๔)

ฉากกลิ่นหอมของดอกไม้ นอกจากจะให้บรรยายกาศที่หอมแล้ว ยังมีนัยแฝงถึงเสน่ห์ของ
สตรีที่ดึงดูดบุรุษ ไม่ต่างอะไรจากดอกไม้ที่ส่งกลิ่นยั่วชวนหมู่ผึ้งภมร ลักษณะของกลิ่นดอกไม้ที่
ปรากฏ ล้วนส่งผลให้เกิดจินตภาพแห่งความรู้สึกโรแมนติก เป็นเสน่ห์ที่ชวนหลงใหลของ
หญิงสาว และเสน่ห์ในอำนาจของตำภูษณา ผู้อ่านเกิดจินตภาพเชื่อมโยงสู่แนวคิดของเรื่องอย่าง
ชัดเจน สวยงาม

๗.๔.๒. ฉากพระจันทร์

ฉากพระจันทร์ที่ปรากฏ และไม่ปรากฏ ช่วยสื่อแนวคิดของเรื่อง

สุวรรณภินำฉากพระจันทร์สัญลักษณ์แทนความมีเสน่ห์ชวนหลงใหลของตัวละครเอกใน
เรื่อง และในขณะเดียวกัน พระจันทร์ก็สื่อแทนความลุ่มหลงมัวเมาในรสเสน่ห์หาของตัวละครเอก
ด้วย

ดังนั้นเมื่อตัวละครเอกสิ้นชีวิต ภาพพระจันทร์จึงไม่ปรากฏ คินน้ำไม่มีพระจันทร์ ก็คือ
คินน้ำไม่มีผู้ที่ผู้มีเสน่ห์ที่หญิงสาวหลงใหล และในขณะเดียวกันนั้นก็ปิดฉากความลุ่มหลงมัวเมา
ใน รสเสน่ห์หาของตนด้วย ภายในตัวบทจึงปรากฏภาพพระจันทร์ที่เป็นสัญลักษณ์ ดังนี้

ลมพัดรุนแรงฝนทำท่าว่าจะตก พระจันทร์ที่ส่องแสงอ่อนนวลอยู่เมื่อครู่ลับไปใน

เมฆ

นัทพยายามนึกถึงกิชา แล้วบอกลาคุณตอย่างลำบากอยากเย็น

(คืนนี้ : ๔๑)

จันทร์ที่ส่องแสงอ่อนนวลลับไปในเมฆ ก็คือนัทที่หักห้ามอารมณ์ปรารถนาในรสเสน่ห์ที่ตน

คุ้นชินได้ คือพยายามจะบอกลาคุณต พระจันทร์ที่ส่องแสงอ่อนนวลจึงหายไป

ตึกมาแล้ว ดาวกระจายพรายอยู่บนท้องฟ้า มีแต่ความมืดและความเงียบ...ไม่มี

พระจันทร์อย่างที่เขาอยากจะมี แต่ความงามของคืนเดือนมืด ก็สยบแผกไปอีกแบบหนึ่ง

(คืนนี้ : ๑๔๔)

และเมื่อนัทตัวละครเอกของจบชีวิตลง เพราะความลุ่มหลงหัวเมาในกิเลสตัณหาของตน
คืนนี้ท้องฟ้าจึงไร้แสงจันทร์

นัทเคยชมว่าตนเต็มราได้สวย

แต่คนนี่ไม่มีนัท

ทะเลก็ดูอ้างว้างและเปล่าเปลี่ยว ความมืดเริ่มเข้ามายึดครองแสงตะวันที่อำลา
โลกไป วันรุ่งขึ้นและต่อๆ ไปก็จะเหมือนเดิมซ้ำกับซ้ำกัลปี เพราะฉะนั้นจะห่วงกับอารมณ์
ฉาบฉวยของตัวเองไปทำไม

หล่อนคงได้พบเขาก่อนในเร็ววันนี้

คู่เขยของหล่อนผสมเหล้ามาโค้งให้ตรงหน้า หล่อนถลาเข้าไปจูบเขา ถึงไม่มีนัท
ก็ยังมีคนอื่น ๆ ที่เป็นผู้ชายเหมือนกัน

ทะเลราบคลื่น ไต่ยินเสียงเครื่องเรือเบาๆ เป็นคืนเดือนมืดท้องฟ้ามีแต่ความระ
ยิบระยับ บนดาดฟ้ามีไม้ไซหรือที่หล่อนเคยฝันไว้ว่าจะมีนัทมาเคียงข้าง...ในคืนนี้

ด้วยทางตา ดูเหมือนหล่อนจะแลเห็นเขาไวๆ

แต่แล้วก็คิดเสียว่า คงด้วยอุปาทานทรอกกระมัง เพราะคืนนี้พระจันทร์ไม่ส่อง
แสง ท้องฟ้ามีแต่ดาว ซึ่งไม่อาจให้แสงเทียบเคียงได้เลยกับแสงจันทร์

เรือใช้เครื่องผลักดันไปโดยไม่มีจุดหมาย มีแต่อารมณ์สนุกและตำถุกษาเท่านั้น
ที่เป็นแนวหน้าไป

สวนจะไปถึงไหนนั้น ไม่มีใครรู้ และไม่มีผู้ใดสนใจเลย

(คินนี่ : ๓๔๙)

การนำพระจันทร์ หรือแสงจันทร์มาเป็นฉากสำคัญของเรื่อง สอดคล้องกับการตั้งชื่อเรื่อง
และแนวคิดของเรื่อง อำนาจหรือเสน่ห์แห่งจันทร์ คือความมีเสน่ห์ชวนหลงใหล ภาพฝันที่งดงาม
จากรัตน์แห่งเสี้ยวเดือนทอง ผู้อ่านเกิดจินตภาพที่งดงามประทับใจ และจินตภาพนี้ยังเชื่อมโยงกับ
แนวคิดของเรื่อง ความลุ่มหลงมัวเมาในรสเสน่ห์ อำนาจแห่งตำถุกษาไม่เคยให้ผลดีกับใคร
ดังที่ตัวละครเอกผู้มากไปด้วยเสน่ห์ มัวเมาลุ่มหลงในรสเสน่ห์ ต้องจบชีวิตลงก่อนเวลาอันควร

๔.แนวคิดเรื่องเดือนดับที่สบทา

ความสวยความมีเสน่ห์ชวนหลงใหล เป็นเพียงความฝันเป็นมายาภาพชั่วคราวย่อมหมดสิ้น
ลงในวันหนึ่ง

๔.๑ จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง

สุวรรณีตั้งชื่อเรื่องนี้ว่า "เดือนดับที่สบทา" เป็นเรื่องราวของหญิงสาวสวย ที่แสนชื่อ
ไม่ทันต่อโลก น้อยใจในความสามารถ ความต้อยโอกาสทางการศึกษาทำให้เข้าใจว่าหล่อนมีดี
เพียงเกิดมาสวยเท่านั้น ความสวยความมีเสน่ห์แท้จริงแล้วไม่มีประโยชน์ เพราะความสวยงาม
ไม่ยั่งยืน เป็นเหมือนภาพฝันเมื่อไร้เสน่ห์หมดความงาม เธอจึงชอกช้ำ ทุกข์ระทม

เดือนสื่อความหมายถึงหญิงงาม ความงดงามความมีเสน่ห์เข้ายวนใจ เป็นชนบโราณ
ที่ใช้ชมนโอมหญิงงามดังนี้

- ๑ ลีวลิ้วจันท์แจ่มฟ้า   เหมือนพักตราหน้าवलผจง
สูงสวยรววยรูปทรง   ส่งสีเจ้าเท่าสีจันท์

(บทเห่สังวาสและเห่ครวญ : ๔๒)

- ๑ พิศพักตร์ลักขณาน้อง   เป็นนวลผ่องก่องกลมทหมาย
แจ่มจันท์วันเพ็ญฉาย   นวลงามนักพักตร์อรเหมือน

- ๑ ชมพักตร์ลักขณ้อ่าอ้าง   โฉมฉาย

- นวลผ่องก่องกลมทหมาย   มุ่งต้อง

- แจ่มจันท์วันเพ็ญคล้าย   มูลเมษ

- นวลพักตราแห่งน้อง   พี่นี้มีเหมือน

(กภาพย์ท้อโคลงนิราศธารโศก : ๕๓)

นอกจากนี้แล้วแสงแห่งเดือนเป็นแสงที่ทอฝัน งดงามราวภาพฝัน คือความฝันความหวังที่
สวยงามของตัวละครเอก

เดือนดับจึงหมายถึงความหมดสิ้นคุณค่าในความงามความมีเสน่ห์ และหมดสิ้นความฝัน
ความหวังต่างๆในชีวิต ส่วนที่สับสนนั้นเป็นข้อตำลึงที่ตัวละครเอกของเรื่องจากมาพร้อมความมี
เสน่ห์ความสวยงามด้วยความฝันความหวังทั้งดงาม และกลับไปเมื่อความงามหมดสิ้นไม่มีคุณค่า
ต่อเจ้าของความงามอีกต่อไป ความฝันความหวังในชีวิตของตนแหลกสลายดับวูบ ผู้อ่านจึงเกิด
จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่องอย่างชัดเจน ให้ภาพที่รุนแรงในความรู้สึก เกิดภาพของแสงเดือนที่
สวยเด่นนวลผ่องแล้วกลับส่องแสงซีดจาง จนดับมืดมิดลงในที่สุด

๔.๒ จินตภาพจากการตั้งชื่อตัวละคร

๔.๒.๑ วันหรือวงตะวัน

เป็นตัวละครเอกของเรื่อง เป็นผู้หมดสิ้นคุณค่าในความงามความมีเสน่ห์แห่งตน สุวรรณ
มอบชื่อให้กับตัวละครตัวนี้ว่า "วัน" สัมพันธ์สอดคล้องกับชื่อเรื่องอย่างลึกซึ้ง "เดือนดับ" ก็คือ

การสูญเสียคุณค่าในความงามแห่งตน และ"เดือนดับ" ก็คือช่วงข้างแรมที่ตรงกับวันแรม๑๔ค่ำหรือ
 แรม๑๕ค่ำ เป็นคืนที่มีดมืดไร้แสงจันทร์ ทางจันทรคติเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า "วันดับ" ดังนั้น
 จินตภาพที่ได้จากการตั้งชื่อตัวละคร จึงสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกับชื่อเรื่องและแนวคิดของเรื่อง
 อย่างชัดเจน ถึงแม้ว่าในฉากสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง แสงของเดือนยังไม่ดับไปเสียทีเดียว คือไม่
 ใช้วันแรม ๑๔ - ๑๕ ค่ำ แต่แสงของเดือนก็ซีดจางหม่นหมอง ไม่สวยเด่น เพื่อบอกที่จะหลบโฉมใน
 วันข้างแรม

๔.๓ จินตภาพจากการบรรยายลักษณะตัวละคร

๔.๓.๑ วันตัวละครเอกของเรื่อง

๔.๓.๑.๑ ความสวยงามระดับนางสาวไทย

เธอเกลี้ยกล่อมว่า "มันจะทำให้อนาคตของวันดีขึ้น"

"วันเป็นคนงาม งามมาก วันมีชื่อเสียงแล้วร่ำรวย มีเงิน มีคำ ไม่ต้องก้มหน้าก้ม
 ตาปลูกหอมให้เหม็นน้อยต่อไป"

(เดือนดับฯ : ๔)

พี่เรียงคำว่าคุณงาม "แต่ต้องคอยรักษา ต้องแปรงผม ต้องให้สะอาดด้วย"

(เดือนดับฯ : ๖)

ฉันให้พ่อซื้อกระดานเปลี่ยนใหม่หมดทั้งหลัง เพื่อน้องและพ่อแม่จะได้ไม่ทนายอีก
 ต่อไป ฉันเพิ่งจะเห็นคุณค่าของความสวย มันแลกได้หลายอย่าง นับตั้งแต่เงิน ข้าวของ และความ
 นับหน้าถือตา มันคงจะให้แก่ฉันได้อีกหลายอย่าง ถ้าฉันใช้ความสวยได้ถูกต้อง

(เดือนดับฯ : ๓)

ดูเถิด เธอเก่งถึงขนาดนี้ ฉันไม่ได้เรื่องเลยเมื่ออยู่ใกล้พี่เรียงคำ ฉันมีแต่ความ
 สาวและความสวยเท่านั้น

(เดือนดับฯ : ๓๕)

อดที่จะยกขึ้นดมไม่ได้ มันมีกลิ่นเหม็น ไม่หอมอย่างที่มันสวยเลย

"สวยแต่รูป จูบไม่หอม" ฉันทิกขึ้นมาได้ มันเป็นคำพังเพยของคนภาคกลางที่ฉันทิเคยได้ยิน คงเช่นตัวฉันทินี้กระมังฉันทิสวยจริงแต่คงจะไม่มีคุณค่าอื่นนอกจากความสวยเท่านั้นเอง

(เดือนดับฯ :)

หนุ่มบางคนก็เกี่ยวเอาซึ่งหน้า "พินสวย ยิ้มสวย ผิวอย่างกับอาบน้ำนม.."

(เดือนดับฯ : ๘)

"เธอแต่งตัวสวยมาก วงตะวัน และก้อ...สวยมากด้วย เขาชมฉันทิเป็นครั้งที่สองแล้วในวันนี้ "รู้สึกเป็นเกียรติยศ ที่ได้ไปกับเธอ"

(เดือนดับฯ : ๑๑)

หรือเพราะว่า ฉันทิเหมาะสมกับเขาด้วยประการทั้งปวง รูปสมบัติที่เฉิดโฉมต้องการทรัพย์สินอันดีเพื่อผลของความเฉิดโฉม ให้เลอเลิศยิ่งขึ้นไป

(เดือนดับฯ : ๓๗๕)

ความงามของวันมีส่วนสำคัญที่ทำให้ชีวิตของวัน เปลี่ยนแปลงจากเด็กสาวบ้านนอกทำไร่กระเทียมกลางแดด จนได้เป็นถึงนางสาวไทย ความงามของหล่อนทำให้หล่อนต้องชอกช้ำแล้วช้ำรา ความงามความมีเสน่ห์ไม่อาจอยู่คู่กับวันได้ตลอดไป หล่อนชอกช้ำจนความงามหมดคุณค่าแห่งความงาม หมดความภาคภูมิใจในความงามของตน

๘.๓.๑.๓ ไม่สามารถพึ่งตนเองได้

ด้วยความเป็นคนด้อยการศึกษา วันจึงด้อยโอกาสที่จะคิดพึ่งตนเอง นอกจากใช้ความสวย ไม่ถือว่าเป็นความสามารถด้วย มันเป็นเรื่องที่ธรรมชาติให้มา วันตระหนักว่าบางครั้งความงามก็ไม่อาจทำให้เรามีความสุขได้ การความสามารถพึ่งตนเองได้ต่างหากที่วันอยากมี

ฉันนี่ง คำขมนั้นฉันเบื่อเสียแล้ว ความสวยความงามมันก็เท่านั้น พี่เวียงคำไม่
งามเลยก็ยังมีคนรักคนนับถือ ฉันอยากจะเป็นคนที่มีความสามารถมากกว่า

(เดือนดับฯ : ๕๖๙)

เงินซึ่งเกิดจากดผลพลอยได้ของมันเป็นสมอง ไม่ใช่เงินที่ได้มาจากความสวยอย่างฉัน
ฉันอยากเป็นอย่างเธอ แต่เห็นจะไม่มีวันเป็นไปได้ อยากฉลาดเฉลียว พุดจากัน
คนอย่างเธอ แต่เท่าที่ฉันเลียนแบบจากเธอได้ก็คือการแต่งตัว และกิริยามารยาทเท่านั้นที่พอจะ
ลอกเลียนกันได้บ้าง

คุณพันธ์ศักดิ์นิยมชมชื่นในตัวพี่เวียงคำมาก ฉันใช้คำนี้ดูจะไม่เป็นการเกินเลยไป
แน่นอน เขานิยมพี่เวียงคำจริงๆ จนฉันเห็นความต้อยค่าของตนเองได้ถนัด

(เดือนดับฯ : ๒๒๒)

ดังนั้นวันจึงอยากเป็นเหมือนคนอื่น เผื่อรำร้องอยากฟังตนเองได้เช่นผู้อื่น

ฉันอยากเป็นพี่เวียงคำหรือฮาทองเหลือเกิน เธอเป็นผู้หญิงที่ฟังตนเองได้ พี่
เวียงคำยังเป็นที่น่าภาคภูมิใจ เพราะความสวยงามสำหรับเธอไม่ใช่เป็นเรื่องสำคัญ เธอคงจะไม่มี
วันมีปมต้อยอย่างฉัน ซึ่งคอยยึดเหนี่ยวความงามเท่านั้นเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของชีวิต

(เดือนดับฯ : ๔๘๙-๔๙)

เธอน่ารักอย่างนี้เอง เข้าใจพูดจาขบขัน ใครเข้าใกล้เธอก็รักเธอทั้งนั้น ไม่ว่าจะผู้
หญิงหรือผู้ชาย ฉันอยากเป็นอย่างเธอบ้าง แต่ฉันมัน "ง่าว" เสียจริงๆ ง่าวก็คือโง่งนั่นแหละเจ้า

(เดือนดับฯ : ๒)

แม้แต่เรื่องที่สำคัญต่อชีวิตของตน วันยังไม่อาจฟังการตัดสินใจของตนได้เลย

ที่จริงฉันแทบไม่ได้ตัดสินใจเลยด้วยซ้ำ คล้ายกับว่าคุณสุรียันถือโอกาสที่ฉัน
ผลอไฟลรวบรัดทမ်း และฉันก็เป็นคน "อ่อน" จนกระทั่งไม่กล้าขัดแม้แต่เรื่องที่สำคัญที่สุดในชีวิต

(เดือนดับฯ : ๔๗๓)

"เมืองเขามันแยตรงนี้เอง เขาคิดเกือบตาย คนอื่นลอกเอาไปสบายใจ ไม่ต้องใช้
หัวคิดของตัวเองเลย" เธอเป็นคนเก่งมากที่สุดคนเดียว เก่งและงาม

(เดือนดับฯ : ๗)

เธอจึงพูดให้ฉันเข้าใจว่า "เป็นตัวของตัวเองให้ดีที่สุดถึงจะถูกตอง" เธอมักจะ
พูดอะไรที่ฉันไม่ค่อยรู้เรื่องเสมอ อย่างเช่นที่พูดนี้ก็เหมือนกัน

(เดือนดับฯ : ๑๘)

พี่เวียงคำตื่นเต็มพอสมควร แต่เธอเป็นคนสำรวจมกิริยาได้ดีเสมอ ฉันนั้นตั้งใจ
ทำทางของเธอมาก พยายามที่จะเลียนแบบ แต่ก็ไม่เคยที่จะทำได้ เธอดูเหมือนจะเข้าใจฉันดีใน
เรื่องนี้

(เดือนดับฯ : ๑๖)

โดยใจจริงแล้ว ฉันก็อยากรู้เหมือนกันว่าชีวิตข้างหน้าฉันจะเป็นอย่างไร ฉันไม่
เหมือนพี่เวียงคำหรอก เธอรู้เรื่องข้างหน้าว่าชีวิตของเธอจะเป็นอย่างไร เพราะเธอกำชีวิตไว้ในมือ
จะบงการให้แปรไปอย่างไรก็ได้แล้วแต่ใจเธอ

(เดือนดับฯ : ๕๑)

๗.๓.๑.๔ มีกิเลสหลงยึดติดในความทรมานระสรวลสบาย

ฤดูแล้งคงจะไม่มีวันเหยียมกรายมา ณ ที่นี้ เพราะเขาใช้เงินกางกั้นมันไว้
หน้าหนาวก็จะไม่หนาว เพราะเครื่องบำรุงบำเรอมีสารพัน
แทบว่าจะไม่มีฤดูกาลในบ้านนี้ แม้ความทุกข์ก็ดูจะย่างกรายมาไม่ถึง

ทั้งนี้ก็เพราะอำนาจเงินตัวเดียว

(เดือนดับฯ : ๙๗)

ความทะเยอทะยานของคนนี้จำกัดไม่ได้เลยว่าจะสิ้นสุดอยู่ที่ไหน เมื่อไม่นานมานี้
เองฉันจำได้ว่าตัวเองอยากได้จักรยานสักคันหนึ่งเท่านั้น ต่อมาความ "อยากได้" ของฉันก็เพิ่มมา
ขึ้นทุกที ไม่ว่าจะสิ้นสุดลงที่ตรงไหน ความอยากนี่เองคือกิเลสโดยแท้

(เดือนดับฯ : ๓๗๑)

ฮารทองก็คิดเช่นเดียวกับคนอื่น ๆ และรวมทั้งฉันด้วย คือ คิดว่าความสวย
อย่างเดียวอาจนำไปได้ถึงสิ่งต่างๆ ที่เราหวังไว้ทั้งหมด

(เดือนดับฯ : ๑๖๑)

จากไร่กระเทียมอันร้อนจ้าด้วยแดดเผา มาถึงเมืองหลวงและความสะตวกสบาย
นานาประการ...ฉันจะกลับไปสู่ที่เก่าได้อย่างไร แม้ว่าจะทำใจสักเท่าใดก็ตาม

(เดือนดับฯ : ๑๒๓)

แต่แม้จะเตือนตัวเองว่าไม่ให้ยึดถือเอาความสุขที่ได้รับอยู่ทุกวันนี้เป็นของตน ฉัน
ก็อดที่จะหลงใหลได้ปลื้มกับความสะตวกสบายเหล่านี้ไม่ได้

(เดือนดับฯ : ๙๙)

เราแยกกันไปอาบน้ำ ห้องน้ำเป็นอีกแห่งหนึ่งที่ฉันอดหลงใหลความสะตวกและ
ความสุขของมันไม่ได้ ภายในห้องปูด้วยกระเบื้องสีเขียวอ่อนทั้งชุด แต่เครื่องสุขภัณฑ์เป็น
สีชมพูอ่อน อ่างอาบน้ำขนาดใหญ่เหมือนอ่างอาบน้ำของนางเอกหนังฝรั่ง

(เดือนดับฯ : ๑ ๓)

แต่ใครเล่าจะไม่อยากได้เงิน...เพื่อแลกกับความสุขสบายของตนเอง ฉันเองยังทำ
ทุกอย่างเพื่อให้ได้เงินมา โฉนเล่าคนอื่นถึงจะไม่ทำ เพียงแต่คนละวิธีการเท่านั้นเอง

(เดือนดับฯ : ๗๘๕)

เขาคงจะเอาฉันไปไว้ที่บ้านคุณแม่ของเขาที่ฝั่งชนละคระมัง ฉันนึกถึงบ้านหลังนั้น
มันไม่ไกลเคียงกันเลยกับความฝันของฉัน

(เดือนดับฯ : ๔๗๑)

...ชุดเจ้าสาวแสนสวยนั้นลอยหายวับไปราวกับเราคิดว่าความฝัน ชุดห้องนอนที่ทูล
หრაที่ฉันออกแบบไว้ในใจ...และยังชีวิตทูลหรราราวกับเจ้าหญิง...บ้านใหญ่โตและฐานะที่ฉันจะได้
ครอง ทุกสิ่งหายวับไปกับตาเมื่อเขาสิ้นชีวิตลง

(เดือนดับฯ : ๔๑๖)

...เมื่อไม่รู้จักเสียแล้วความทะเยอทะยานก็ไม่มี ...แล้วอะไรหนอ คือความสุขที่แท้
จริง ความสะดวกสบายอย่างชีวิตสมัยใหม่ หรือการใช้ชีวิตเรียบง่าย อย่างคนบ้านเรา

(เดือนดับฯ : ๒๕๘)

แม้ว่าฉันจะมีชีวิตโลดโผนอย่างไร กระโดดโลดเต้นเหน็ดเหนื่อยอย่างไรกับชีวิตใน
เมืองหลวง แต่ที่บ้านสบทานนี่ก็ยังเป็นไปอยู่อย่างเดิม พ่อออกท้องนา ทำไร่กระเทียมที่ได้บ้างไม่
ได้บ้าง แม่ทอผ้า เลี้ยงหมู ชีวิตเป็นไปอย่างเรียบง่าย และสุขสบาย

แต่ก่อนนี้ฉันเคยสงสัยว่าชีวิตแบบนี้ จะมีความสุขหรือ แต่มาบัดนี้ฉันแน่ใจว่า
พ่อแม่มีความสุข... แต่ตัวฉันเล่า...

(เดือนดับฯ : ๗๙)

วันตัวละครเอกของเรื่องก็เหมือนสาวสวยส่วนใหญ่ที่ มีความฝันความหวังให้ชีวิตดีกว่า
เดิม ด้วยความสวยความที่เหมือนเป็นโอกาสให้เหล่าหญิงงามตักตวงฉกฉวยสิ่งสวยงามต่างๆ
ตั้งใจหวัง และเมื่อวันต้องผิดหวัง หวังหวังภาพฝันปล้นดับวูบลง แสงเดือนจิ่งส่องแสงขีด คือ
หมดความมั่งคั่งและเสน่ห์แห่งคุณค่าจิตใจ การบรรยายลักษณะตัวละครที่ปรากฏช่วยสื่อแสดง
และเชื่อมโยงถึงสาร หรือแนวคิดสำคัญของเรื่อง

๔.๔ จินตภาพจากฉากสำคัญ

แม้ว่าฉันจะมีชีวิตโลดโผนอย่างไร กระโดดโลดเต้นอย่างไรในเมืองหลวง แต่ที่บ้าน
สบทานนี่ยังเป็นไปอยู่อย่างเดิม พ่อออกท้องนาทำไร่กระเทียมที่ได้บ้างไม่ได้บ้าง แม่ทอผ้าเลี้ยงหมู

ชีวิตเป็นไปอย่างเรียบง่าย ง่าย ๆ และสุขสบาย

แต่ก่อนนี้ฉันเคยสงสัยว่าชีวิตแบบนี้ จะมีความสุขละหรือ แต่มาบัดนี้ฉันแน่ใจว่า
พ่อแม่มีความสุข...แต่ตัวฉันเล่า....

เดือนขึ้นนะที่ขอบฟ้าโน้น แสงซีดๆ กระจายไปทั่วบริเวณ หมอกหรือควันกระจัด
กระจายไปทั่ว แลดูเป็นหย่อมขาวมัวไปทั่ว.....

(เดือนดับๆ : ๗๙๐)

ฉากบ้านเก่า บ้านสบทาของวันเมื่อวันบอบซ้ากลับมาจากเมืองหลวง ทำให้วันมองเห็นว่า
ความสุขของชีวิตที่ตนค้นพบไขว่คว้ามาได้ทุกแห่งหน อยู่แค่เอื้อมเท่านั้น หากว่าเรารู้จักความพอดี
ในชีวิต

เดือนขึ้นสูง ณ ขอบฟ้าเป็นแสงซีด รวากับไม่เต็มใจจะเยี่ยมหน้ามาที่บ้านสบทานี้
เลย....เดือนส่องแสงไปทั่วบริเวณ บ้านฉันเจียบสงบและวิเวก ฉันเดินเข้าบ้านและนึกหวังอยู่ในใจ
ต่อไปนี้ชีวิตของฉันคงจะสงบสุขได้ ถ้าฉันไม่โชคร้ายจนเกินไป....

เดือนยังส่องแสงซีดๆ ลงมา เหมือนกับไม่เต็มใจจะส่องแสงมายังบ้านสบทานี้เลย

จากฉากเดือนหรือพระจันทร์ดับแสงลง เหลือแต่แสงที่ซีดจาง ไม่นวลม่วงที่สุวรรณภินา
เสนอเป็นฉากสัญลักษณ์ที่สอดคล้องกับชื่อเรื่อง ชื่อตัวละครและแนวคิดของเรื่องอย่างชัดเจน

๔ แนวคิดจากเรื่องดอกพิกุลก็คือดอกแก้ว

ในบางครั้งความจริง อาจกลายเป็นความลวงได้ และมีติของเวลาและสถานที่ เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ความเข้าใจของมนุษย์ต่อสิ่งที่มองเห็นนั้นห้กเท แม้ว่าจะเป็นสิ่งๆ เดียวกัน แต่เวลาและสถานที่ต่างกัน ก็ย่อมทำให้ภาพที่มองเห็นนั้นต่างจากความเป็นจริงได้

๔.๑จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง

สุวรรณีนำเพลงพื้นเมืองภาคเหนือที่ตัวละครใช้ร้องในเรื่องมาเป็นชื่อเรื่องนี้ คือ ดอกพิกุลก็คือดอกแก้ว

หนุ่มสุรินทรไปป่าไปไม้เป็นเพลงเพราะ ขณะนี้เขาเดินอยู่ในป่า.....เขาก็ไปไม้ที่ใช้ต่างเครื่องดนตรีเพราะเบือเดิมทน เขาร้องเพลงชาวเหนือแทน

ดอกพิกุลก็คือดอกแก้ว... เป็นของเป็นเสียแล้วละหนอ...

(ดอกพิกุลฯ : ๑๒๖)

การนำข้อความในเพลงพื้นบ้านทางเหนือ มาใช้ตั้งชื่อแนวคิดนี้ แสดงให้เห็นถึงการมองเห็นของสิ่งเดียวกันแตกต่างกัน เพราะทั้งดอกพิกุลและดอกแก้วในที่นี้เป็นดอกไม้ชนิดเดียวกัน (ไม่ใช่ดอกแก้วซึ่งเป็นชื่อไม้ดอกอีกชนิดหนึ่ง) คนทางเหนือเรียกว่า ดอกพิกุลว่าดอกแก้ว ส่วนคนทางใต้เรียกดอกพิกุล ในที่นี้ใช้เป็นสัญลักษณ์แทนหญิงสาวในเรื่อง ที่ตัวละครเอกของเรื่องได้เห็นในมิติของเวลาและสถานที่ที่แตกต่างกัน ภาพของหญิงสาวในตอนกลางคืนที่มีดวงสลัวสว่างท่ามกลางธรรมชาติที่ งดงามแสงจันทร์ที่อาบทอชวนหลงใหล กลิ่นดอกไม้ที่หอมจรรุ่งใจนั้นช่างแตกต่างกับขณะที่เธออยู่ในความสว่างภายใต้แสงตะวันที่ร้อนแรงในตลาดที่มีผู้คนจอแจ เหมือนภาพฝันกับความเป็นจริงที่เป็นนั้นแตกต่าง ดอกไม้ดอกเดียวกันแต่เรียกชื่อต่างก็ เพราะมุมมองและสถานที่ที่ต่างกัน ช่วยเสริมให้เห็นแนวคิดของเรื่อง

๔.๒ จินตภาพจากการตั้งชื่อตัวละคร

ธรรมชาติเรื่องสั้นนั้น จะประกอบไปด้วยตัวละครน้อยตัว ซึ่งส่วนใหญ่จะไม่มีชื่อ ดังนั้น ในที่นี้ผู้วิจัยขอกล่าวถึงทั้งชื่อตัวละคร และเสริมด้วยการบรรยายลักษณะตัวละครไปพร้อมกันเลยทีเดียว ดังนี้

๔.๒๑. กระจงหรือบรรจง

บรรจงนั้นเดิมมีชื่อว่ากระจง

กระจงเปลี่ยนชื่อใหม่เป็นบรรจง เขาบรรจงดีทีเดียวในทุกสถานการณ์และทุกเหตุการณ์ จนจับพลัดจับผลูได้เป็นผู้ช่วยผู้จัดการโรงพยาบาล

(ตอกพิภูลา : ๑๒๖)

ซึ่งสุวรรณได้แฝงนัยของชื่อกระจงนี้ไว้เพราะ กระจงเป็นชื่อของสัตว์ที่เคี้ยวเอื้อง (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๓๘ : ๑๗) และเอื้องนั้น โดยปกติทั่วไปใช้เป็นสัญลักษณ์แทนสาวชาวเหนือ กระจงเป็นสัตว์ที่เคี้ยวเอื้องจึงเหมาะสมและตรงกับพฤติกรรมของตัวละคร เพราะนายกระจงคนนี้ได้เซซมหญิงสาวชาวเหนือที่ตนคิดว่าได้รักหล่อนเข้าแล้ว ด้วยความงดงามของหล่อนที่เขาเห็นและเข้าใจในยามค่ำคืน แต่เมื่อเขาได้นัดแนะชวนหล่อนหนี และได้พบเห็นหล่อนในตอนกลางวัน สถานการณ์กลับพลิกผัน ที่ตั้งใจจะมารับหล่อนให้หนีไปอยู่กิน จดทะเบียนสมรสกับเขา เป็นอันต้องเลิกล้ม เพราะหล่อนไม่ได้แลดูงามละมุนอย่างที่เขามองเห็นและหลงใหลในยามค่ำคืน หล่อนกลับดูน่ารังเกียจ ทั้งๆ ที่ก็เป็นหล่อนคนเดิม เสื้อผ้าแบบเดิม เพียงแต่ผิดกันที่เวลาและสถานที่เท่านั้น ดังจะกล่าวถึงในส่วนของฉากต่อไป

ส่วนชื่อใหม่ที่ชื่อว่าบรรจงนั้น ก็แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้ "รู้จักธาตุวรรตเป็นยอดดี" ของเขา คำว่า "บรรจง" ให้ความรู้สึกถึงความไม่เป็นธรรมชาติ บางครั้งอาจให้ความหมายไปถึงขั้นของการเสแสร้งได้ ที่กล่าวว่า "เขาบรรจงดีทีเดียวในทุกสถานการณ์ ทุกเหตุการณ์จนได้เป็น

ชั้นของการเสแสร้งได้ ที่กล่าวว่า "เขาบรรจงดีทีเดียวในทุกสถานการณ์ ทุกเหตุการณ์จนได้เป็นผู้ช่วยผู้จัดการโรงบ่มไบนานี้ ความหมายชื่อของเขาก็ยังได้ถูกนำมาใช้ในฉากสุดท้ายของเรื่อง คือเขาไม่ได้ออกมารับหล่อนทั้งที่เขาพบหล่อนแล้ว แต่เพราะความจริงที่ปรากฏตรงหน้า คือหล่อนไม่สะสวຍอย่างที่เคยเห็น กลับดูแย้และน่ารังเกียจ เขาจึงใช้ความบรรจงของเขาเอาตัวรอดจากการได้เมียที่มีแต่ความไม่น่าดู โดย

เขาออกไปจากที่นั่น แต่คนละทางกลับที่เขากระวนกระวายคอยเวลาเข้าอยู่ที่คืน

(ดอกพิภูลา : ๑๓๕)

ผู้อ่านจะเกิดจินตภาพจากการตั้งชื่อตัวละครตัวนี้ หลังจากที่อ่านเรื่องราวทั้งหมด เห็นถึงความสามารถในการกำหนดชื่อให้แก่ตัวละครของสุวรรณี

๙.๒.๒.พิภูลหรือดอกแก้ว ตัวละครหญิงในเรื่อง

ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วว่า ดอกแก้วกับดอกพิภูลนั้นเป็นดอกไม้ชนิดเดียวกัน ในเรื่องก็หมายถึงดอกพิภูล หญิงสาวชื่อดอกแก้วแต่กระจงเรียกหล่อนว่าพิภูล

"มีใครอยู่บ้านหรือเปล่า" เขาพูดค่อยๆ

สาวกระซิบตอบชื่อๆ

"ลงไปเดินเล่นข้างล่างไหมล่ะ" เขาชวน แต่ก็ยังปอดฝิบ้านฝิเรือนอยู่เหมือนกัน

"เดือนหงายดอกไม้ก็หอม ไปไหมพิภูลคนดี"

"จันก็ดอกแก้ว...เฮ้า..." เขารุกประชิดเป็นพัลวันตามประสาคนใจร้อน ฝิบ้านก็ฝิ

เหอะวะ

เขาไม่ละมือจากการกอดกุมเลข "ลงไปดูดอกสักกันเหอะดอกแก้ว เดือนก็หงายแจ่ม" เขาเว้าวอน

(ดอกพิภูลา : ๑๒๙ - ๑๓๐)

การที่สุวรรณีมอบชื่อนี้ให้แก่ตัวละครนั้น เพื่อมุ่งสู่แนวคิดที่ว่า มิติของเวลาและสถานที่หญิงสาวคนเดียวกัน ชื่อแตกต่างกัน แต่ใช้เรียกสิ่งเดียวกัน โยงสู่ลักษณะตัวละคร หญิงสาวคนเดียวกันนี้ จากมิติเวลาและสถานที่ ทำให้เธอมีความแตกต่างกัน เกตจินตภาพที่เชื่อมโยงแนวคิดอย่างเป็นระบบ

๔.๓ จินตภาพจากการบรรยายลักษณะตัวละคร

๔.๓.๑. กระจงหรือบรรจง

กระจงเป็นชายกระล่อนที่เอาตัวรอดแต่ผู้เดียวไม่มีกถึงผู้อื่นที่เดือดร้อน ดังต่อไปนี้

กระจงเป็นหนุ่มใหญ่ ข้อลำแข็งแรงอย่างที่เรียกว่าอกสามศอก ไหล่เขากว้าง บึกบึนพอที่จะให้สาวชบที่อกได้ครวระสามคนด้วยซ้ำ ถ้าเขาต้องการ ว่ากันอย่างนั้นเพราะกระจงมีนัยน์ตาสวยและพูดเพราะกับผู้หญิงทุกคนตั้งแต่สาวสิบห้า...ไปจนถึงไม่เกินสี่สิบ

(ตอกพิภูลฯ : ๑๒๔)

กระจงเข้าใจดีทีเดียวว่าเสน่ห์ของเขานั้นมีอยู่เหลือหลายพอจะเอื้อเพื่อเจือจางให้ได้หลายคน ดังนั้นเป็นของแม่ที่เดียวที่เขาไม่จริงจังกับหญิงใด เขารอดอ้อมกอดของหลายสาวที่ ตั้งท่าจะจริงจังมาได้อย่างหวุดหวิด หวดหวิดกระบาลแยกก็หลายครั้ง ถูกยิงเฉียดๆ ก็บ่อย จนเขา ต้องแผ่นจากเมืองสุรินทร์บ้านเกิด ระเทร่ร้อนมาจนถึงเมืองเหนือ

(ตอกพิภูลฯ : ๑๒๔ - ๑๒๖)

กระจงเปลี่ยนชื่อเป็นบรรจง เขาบรรจงดีทีเดียวในทุกสถานการณ์และทุก เหตุการณ์ จนจับพลัดจับผลูได้เป็นผู้ช่วยผู้จัดการโรงบ่มใบยา

(ตอกพิภูลฯ : ๑๒๖)

เมื่อสาวคนรักไม่งามละมุนอย่างที่ตนเห็นในยามค่ำคืน กระจงจึงตัดสินใจทิ้งหล่อนเสีย ทั้งที่ไต่มนัดให้หล่อนเก็บผ้าห่มตามตน ดังนี้

เขาขยับจะข้ามไปฝั่งโน้น แต่ชะงัก เขาแต่งชุดเรียบร้อยที่สุด ผูกเนกไทเสียด้วย แล้ว
เขาจะไปกับหล่อนทั้งที่หล่อนตื่นเปลือย ซี่ฝุ่นเลอะขึ้นมาท่วมมองอย่างนั้นหรือ

ยังทาบของหล่อนอีกเล่า

เขาหยุดจ้องดูหล่อนอีกครั้ง หล่อนกำลังมองคนเดินผ่านไปผ่านมาด้วยสีหน้า
เป็นๆ และคงจะร้อน เหงื่อจึงออกมาเต็มหน้า โดยเฉพาะตรงรักแร้เป็นวงใหญ่

รถยนต์แล่นผ่านทอบเอาฝุ่นมาอย่างเคย เขาแลเห็นหล่อนเลือนๆ อยู่ในกลุ่ม
หมอกฝุ่น มองเลือนๆ อย่างนี้ก็พอทนได้อยู่หรอก เหมือนอย่างที่เขาเคยพบหล่อนทุกคืน
ท่ามกลางแสงตะเกียงริบหรี่และแสงจันทร์ในกระท่อมท่ามกลางอวลกลิ่นดอกสักนั้นเอง

ฝุ่นจางหายไป เขาแลเห็นหล่อนได้ชัดเจนอีกครั้งหนึ่ง ฝุ่นขึ้นมาเกาะตามร่อง
และชายผ้าถุง มือเท้าของหล่อนแลดูโตเทอะทะ สีหน้าของหล่อนที่ดูคนรอบข้าง ดันเหมือน
กระต่ายป่าหลงเข้ามาในเมือง

เขาออกไปจากที่นั่น แต่คนละทางกับที่เขากระวนกระวายคอยเวลาเข้าอยู่ทั้งคืน

(ดอกพิภูลา : ๑๓๔ - ๑๓๕)

๔.๓.๒. ดอกแก้วหรือพิภูล

ดอกแก้วเป็นสาวงามในสายตของกระจงเมื่อยามค่ำคืนดังนี้

ผิวผ่องผุดและวาจาสีไร้เตียงสากว่าหญิงอื่นในตำบลนี้ไม่ใช่หรือ ที่เป็น
แรงบันดาลใจให้เขาบุกป่าฝ่าดงเข้ามา

(ดอกพิภูลา : ๑๒๗)

สาวเมืองไหนก็ไม่น่ารักเท่าแม่ดอกพิภูลของเขา หล่อนหวานราวกับเกสรดอกไม้
นิยน์ตากกับผิวผ่องนั้นไม่มีหญิงใดเทียม เรือนร่างอวบละมุนมือนั้นยากนักที่เขาจะละเมิน
เหมือนอย่างที่เคยละสาวอื่นมาแล้ว

ไ้แม่ดอกพิภูล บิได้เป็นของเป็นทรอก เป็นของเขาต่างหาก เขาเปลี่ยนเนื้อร้อง

เสียใหม่

เขาจะละชีวิตโสดเสียที พ่อแม่ของหล่อนคงยินดีที่ลูกสาวได้เป็นเมียของ
ผู้ช่วยผู้จัดการโรงบ่มอนาคตผู้จัดการโรงบ่มจะไปไหนเสีย หากมีแม่สาวเนื้ออ่อนละมุนคนนี้มา
เป็นกำลังใจ... ไ้อ้แม่ยอดรัก... แม่เมียรัก... คอยอีกไม่เท่าไรเราก็จะได้อยู่ด้วยกันทั้งวันทั้งคืน
ไม่ต้องรอกันด้วยหัวใจระวนกระวายอย่างเวลานี้

(ดอกพิกุลฯ : ๑๓๐ - ๑๓๑)

หล่อนสวยนัก ในเสื้อผ้าและซิ่นแบบง่าย ๆ ท่ามกลางแสงจันทร์อันเนียนละไม
และกลิ่นดอกสักจริง เขาไปที่ไรหล่อนก็นั่งอยู่สภาพนั้นทุกที นิ่งปั้นฝ้ายหมุนกงล้อ ดึงฝ้ายเป็น
สายยาว ช่างตัวหล่อนมีตะเกียงดวงเล็กจตุวอบๆ แวบๆ

เขาไม่เคยพบหล่อนกลางวันเลยแม้แต่ครั้งเดียว

(ดอกพิกุลฯ : ๑๓๓)

และเมื่อเขาได้พบหล่อนในเวลาและสถานที่ที่แตกต่างกัน คือพบหล่อนตอนกลางวัน
ท่ามกลางแดดที่ร้อน ผู้เฒ่ามรดกและผู้คนที่จ้อแจ หล่อนมีลักษณะดังนี้

นั่นใคร... นิ่งอยู่บนทางเท้าฝั่งตรงข้ามกับร้านที่เขาั่งอยู่นี้ ถนนในอำเภอนั้น
แคบ เขาจึงเห็นหล่อนได้ถนัด หล่อนนั่งอยู่คนเดียว ช่างตัวมีทาบกับไม้คาน คงจะเอาเสื้อผ้าใส่
มาในนั้น หล่อนแต่งตัวอย่างเต็ม นุ่งซิ่นกับเสื้อผ้าง่ายๆ แต่ท่ามกลางตะวันและผู้เฒ่ามรดก
หล่อนช่างคลายความสวยไปได้อย่างน่าอัศจรรย์

(ดอกพิกุลฯ : ๑๓๔)

เขาขยับจะข้ามไปฝั่งโน้น แต่ชะงัก เขาแต่งชุดเรียบที่สุด ผูกเนกไทเสียด้วย แล้ว
เขาจะไปกับหล่อนทั้งที่หล่อนตื่นเปลี่ยว ซึ่ผู้เฒ่าและซิ่นมาท้วงมองอย่างนั้นหรือ

ยังทาบของหล่อนอีกเล่า

เขาหยุดจ้องดูหล่อนอีกครั้ง หล่อนกำลังมองคนเดินผ่านไปผ่านมาด้วยสีหน้า
เป็นๆ และคงจะร้อน เหงื่อจึงออกมาเต็มหน้า โดยเฉพาะตรงรักแร้เป็นวงใหญ่

รถยนต์แล่นผ่านทอปปอเอาฝุ่นมาอย่างเคย เขาแลเห็นหล่อนเลือนๆ อยู่ในกลุ่ม
หมอกฝุ่น มองเลือนๆ อย่างนี้ก็พอทนได้อยู่หรอก เหมือนอย่างที่เขาเคยพบหล่อนทุกคืน
ท่ามกลางแสงตะเกียงริบหรี่และแสงจันทร์ในกระท่อมท่ามกลางอวลกลิ่นดอกสักนั้นเอง

ฝุ่นจางหายไป เขาแลเห็นหล่อนได้ชัดเจนอีกครั้งหนึ่ง ฝุ่นขึ้นมาเกาะตามน่อง
และชายผ้าถุง มือเท้าของหล่อนแลดูโตเกะทะ สีหน้าของหล่อนที่ดูคนรอบข้าง ดันเหมือน
กระต่ายป่าหลงเข้ามาในเมือง

เขาออกไปจากที่นั่น แต่คนละทางกับที่เขากระวนกระวายคอยเวลาเข้าอยู่ทั้งคืน

(ดอกพิภูลา : ๑๓๔ - ๑๓๕)

ทั้งที่เป็นหญิงสาวคนเดิม การแต่งกายเหมือนเดิม แต่เป็นเพราะมิติของเวลาและสถานที่
แตกต่างกัน ทำให้มุมมองในการมองแตกต่างกันไปด้วย ยามค่ำคืนท่ามกลางความสลัวแสงและ
แสงจันทร์ที่อาบทอเธอช่างงดงามน่าหลงใหล แต่เมื่อแสงตะวันหรือความสว่างปรากฏ และ
สภาพแวดล้อมเปลี่ยนไป เธอคนเดียวกันนี้ไม่เหลือความงามให้ชวนหลงใหล เหลือไว้แต่ความแค้น
ความน่ารังเกียจเป็นจินตภาพที่แสดงให้เห็นถึงแนวคิดของเรื่องอย่างลึกซึ้งชัดเจน

๔.๔ จินตภาพจากฉากสำคัญ

ฉากสำคัญของเรื่องนี่ก็คือฉากที่ชี้ให้เห็นถึงมุมมองที่เกิดจาก มิติของเวลาและสถานที่ที่
แตกต่างกัน ย่อมทำให้สิ่งที่มนุษย์มองเห็นสิ่งเดียวกัน แตกต่างกันได้อย่างสิ้นเชิงการที่กระจงเห็น
ดอกแก้วสวยงามชวนหลงใหลนั้นเป็นเพราะ บรรยากาศที่สวยงามท่ามกลางธรรมชาติที่งดงาม
ชวนหลงใหล เหมือนภาพฝัน ทำให้มนุษย์เกิดความรู้สึกรื่นรมย์ยินดี เห็นอะไรก็สวยงามไปหมด
ดังฉากที่ปรากฏต่อไปนี้

ฉากของแสงจันทร์ที่นวลอ่อนเนียนละไม

หนุ่มสุรินทร์เป่าใบไม้เป็นเพลงเพราะ ขณะนี้เขาเดินอยู่ในป่า เขาเป่าใบไม้เป็น

เพลงเรื่อยเยินๆ เสียงสูงต่ำเข้ากับแสงเดือนที่ลอดมาจากป่าไม้ใบญจพรรณ กลิ่นดอกสักหอม
อ่อนราวกับกลิ่นเนื้อสาว

(ดอกพิกุลฯ : ๑๒๖)

ดอกพิกุลก็คือดอกแก้ว... เป็นของเป็นเสียแล้วละหนอ... ข้าแล้วข้าราจนหน
ทางที่ไปคืนนี้สิ้นเข้า ต้นไม้ค้อยบางลง ทางที่เป็นทางเดินคนเดียวกว้างขึ้น สักครู่ก็ถึงทางเกวียน
ที่มาบรรจบกับชายป่า เดือนลอยสูง แต่ก็ยังไม่พ้นแนวไม้ แสงไฟลอดดอกมาจากพุ่มไม้ใกล้บ้าน

(ดอกพิกุลฯ : ๑๒๖ - ๑๒๗)

ดอกพิกุลก็คือดอกแก้ว... เป็นของเป็นเสียแล้ว... เขามีพำเบาๆ พลาจชะเง้อ
มองไปยังบ้านที่เขามาเยือน ดอกอะไรสักอย่างหอมฉุนเกินกว่าที่เขาคิดว่าเป็นดอกสักตั้งแต่แรก
นกกกลางคืนร้องเสียงแหลมผ่านไปอย่างรวดเร็ว แสงเดือนอ่อนนวล กระทบหลังคาบ้านบางตอน
เป็นเงามืดดำราวกับหัวใจเขาที่เขาหลงเพราะเวลานี้ศรีของหนุ่มอื่นมาบังเสียแล้ว

(ดอกพิกุลฯ : ๑๒๗)

หล่อนสวยนัก ในเสื้อผ้าและชินแบบง่ายๆ ท่ามกลางแสงจันทร์อันเนียนละไม
และกลิ่นดอกสักจรุง เขาไปที่ไรหล่อนก็นั่งอยู่สภาพนั้นทุกที นั่งปั้นฝ้ายหมุนกงล้อ ดึงฝ้ายเป็น
สายยาว ช่างตัวหล่อนมีตะเกียงดวงเล็กจตุวอบๆ แวบๆ

เขาไม่เคยพบหล่อนกลางวันเลยแม้แต่ครั้งเดียว

(ดอกพิกุลฯ : ๑๓๓)

รถยนต์แล่นผ่านหอบเอาฝุ่นมาอย่างเคย เขาแลเห็นหล่อนเลือนๆ อยู่ในกลุ่ม
หมอกฝุ่น มองเลือนๆ อย่างนี้ก็พอทนได้อยู่หรอก เหมือนอย่างที่เขาเคยพบหล่อนทุกคืน
ท่ามกลางแสงตะเกียงริบหรี่และแสงจันทร์ ในกระท่อมท่ามกลางอวลกลิ่นดอกสักนั่นเอง

(ดอกพิกุลฯ : ๑๓๕)

แสงจันทร์ "อ่อนนวล" และ "เนียนละไม" ที่ปรากฏในฉากให้บรรยากาศของแสงจันทร์ที่
ฉายแสงอาบทอสรรพสิ่งที่ปรากฏในฉากให้งดงามราวกับภาพฝัน ให้บรรยากาศแห่ง
ความรื่นรมย์ ยินดี ชวนหลงใหลใฝ่ฝัน

ฉากของแสงตะเกียงที่สลัวลง

"อ้อ... อ้ายมา..." สาวเจ้าเงยหน้าขึ้นยิ้มหวาน ไฟจากตะเกียงดวงน้อย
ดับแวบคอยจะดับต้องใช้มือป้อง

(ดอกพิภูลฯ : ๑๒๗)

ทล่อนสวยนั้ก ในเสื้อผ่าและซิ่นแบบง่าย ๆ ท่ามกลางแสงจันทร์อันเนียนละไม
และกลิ่นดอกสักจริง เขาไปที่ไรทล่อนก็นั่งอยู่สภาพนั้นทุกที นุ่งปั้นผ้ายทมนกงล้อ ดึงผ้ายเป็น
สายยาว ข้างตัวทล่อนมีตะเกียงดวงเล็กจุดวอบๆ แวบๆ

เขาไม่เคยพบทล่อนกลางวันเลยแม้แต่ครั้งเดียว

(ดอกพิภูลฯ : ๑๓๓)

รดยนต์แล่นผ่านทอบเอาฝุ่นมาอย่างเคย เขาแลเห็นทล่อนเลื่อนๆ อยู่ในกลุ่ม
หมอกฝุ่น มองเลื่อนๆ อย่างนี้ก็พอทนได้อยู่หรอก เหมือนอย่างที่เขาเคยพบทล่อนทุกคืน
ท่ามกลางแสงตะเกียงริบหรี่และแสงจันทร์ในกระท่อมท่ามกลางอวลกลิ่นดอกสักนั่นเอง

(ดอกพิภูลฯ : ๑๓๕)

ความมืดมัวสลัวลงจากแสงตะเกียง ทำให้กระจงมองเห็นสิ่งรอบข้างเลือนลางคล้าย
ภาพฝัน สิ่งรอบข้างดูสวยงามไปหมดในสายตาของกระจง

ฉากของกลิ่นดอกไม้ที่จรงใจ

หนุ่มสุรินทร์เป่าใบไม้เป็นเพลงเพราะ ขณะนี้เขาเดินอยู่ในป่า เขาเป่าใบไม้เป็น
เพลงเรื่อยเยินๆ เสียงสูงต่ำเข้ากับแสงเดือนที่ลอดมาจากป่าไม้เบญจพรรณ กลิ่นดอกสักหอม
อ่อนราวกับกลิ่นเนื้อสาว

(ดอกพิภูลฯ : ๑๒๗)

ดอกพิภูลก็คือดอกแก้ว... เป็นของเป็นเสียแล้ว... เขามีพำเบาๆ พลังชะเง้อ

มองไปยังบ้านที่เขาเมาเขียน ดอกอะไรสักอย่างหอมฉุนเกินกว่าที่เขาคิดว่าเป็นดอกสักตั้งแต่แรก นกกลางคืนร้องเสียงแหลมผ่านไปอย่างรวดเร็ว แสงเดือนอ่อนนวลกระทบหลังคาบ้านบางตอน เป็นเงามืดดำราวกับหัวใจเขาที่เขาหลงเพราะเวลานี้ศรีของหมู่อื่นมาบังเสียแล้ว

(ดอกพิกุลฯ : ๑๒๗)

หล่อนสวयน์ก ในเสื้อผ้าและชินแบบง่าย ๆ ท่ามกลางแสงจันทร์อันเนียนละไม และกลิ่นดอกสักจริง เขาไปที่ไรหล่อนก็นั่งอยู่สภาพนั้นทุกที นั่งปั้นฝ้ายหมุนกงล้อ ดึงฝ้ายเป็น สายยาว ช่างตัวหล่อนมีตะเกียงดวงเล็กจูดวอบๆ แวบๆ

(ดอกพิกุลฯ : ๑๓๓)

รถยนต์แล่นผ่านหอบเอาฝุ่นมาอย่างเคย เขาแลเห็นหล่อนเลือนๆ อยู่ในกลุ่ม หมอกฝุ่น มองเลือนๆ อย่างนี้ก็พอทนได้อยู่หรอก เหมือนอย่างที่เขาเคยพบหล่อนทุกคืน ท่ามกลางแสงตะเกียงริบหรี่และแสงจันทร์ในกระท่อมท่ามกลางอวลกลิ่นดอกสักนั้นเอง

(ดอกพิกุลฯ : ๑๓๕)

กลิ่นหอมของดอกไม้ย่อมทำให้ผู้ใดกลิ่นรื่นรมย์ยินดี เมื่อมาอยู่ท่ามกลางแสงจันทร์ที่ อ่อนนวล ย่อมทำให้ตัวละครเหมือนตกอยู่ในห้วงแห่งความฝัน ทุกสิ่งทุกอย่างรอบข้างดูงดงาม นวลละมุนชวนหลงใหลใฝ่ฝัน

ฉากของแสงจันทร์ที่อาบทอ กลิ่นหอมของดอกไม้ และแสงอันสลัวสว่างของตะเกียง ล้วน ช่วยให้ภาพที่ปรากฏอยู่ท่ามกลางบรรยากาศนี้ งดงามกว่าความเป็นจริงเป็นฉากที่ช่วยเสริมให้ เห็นถึงแนวคิดของเรื่องได้อย่างชัดเจน

ส่วนฉากของแสงตะวันนั้นเมื่อแสงสว่างปรากฏความจริงก็จะปรากฏเป็นฉากที่จะมาช่วยให้ เห็นถึงแนวคิดของเรื่อง ว่าสิ่งเดียวกันแต่มิติของเวลาและสถานที่แตกต่างกันมุมมองในการ มองภาพนั้นก็ต่างกันไปด้วย เพราะหญิงสาวที่กระจงเป็นผู้มองเห็นความงามท่ามกลาง บรรยากาศของธรรมชาติที่งดงามในยามค่ำคืนนั้น ช่างแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงบรรยากาศความ สว่างแห่งแสงตะวัน

ฉากของแสงตะวันและฝุ่น

นั่นใคร... นิ่งอยู่บนทางเท้าฝั่งตรงข้ามกับร้านที่เขา นั่งอยู่นี่ ถนนในอำเภอนั้น แคบ เขาจึงเห็นหล่อนได้ถนัด หล่อนนั่งอยู่คนเดียว ข้างตัวมีทาบกับไม้คาน คงจะเอาเสื้อผ้าใส่มาในนั้น หล่อนแต่งตัวอย่างเต็ม นุ่งขึ้นกับเสื้อผ้าง่ายๆ แต่ท่ามกลางตะวันและฝุ่นบนถนน หล่อนช่างคล้ายควาสวยไปได้อย่างน่าอัศจรรย์

(ดอกพิภูลฯ : ๑๓๔)

รถยนต์แล่นผ่านทอพอเอาฝุ่นมาอย่างเคย เขาแลเห็นหล่อนเลือนๆ อยู่ในกลุ่มหมอกฝุ่น มองเลือนๆ อย่างนี้ก็พอทนได้อยู่หรอก เหมือนอย่างที่เขาเคยพบหล่อนทุกคืน ท่ามกลางแสงตะเกียงริบหรี่และแสงจันทร์ในกระท่อมท่ามกลางอวลกลิ่นดอกสัคนี้นเอง

ฝุ่นจางหายไป เขาแลเห็นหล่อนได้ชัดเจนอีกครั้งหนึ่ง ฝุ่นขึ้นมาเกาะตามน่องและชายผ้าถุง มือเท้าของหล่อนแลดูโตเทอะทะ สีหน้าของหล่อนที่ดูคนรอบข้าง ตื่นเหมือนกระต่ายป่าหลงเข้ามาในเมือง

เขาออกไปจากที่นั่น แต่คนละทางกับที่เขากระวนกระวายคอยเวลาเข้าอยู่ทั้งคืน

(ดอกพิภูลฯ : ๑๓๔ - ๑๓๕)

บรรยากาศของความสว่าง ความร้อนจากแสงตะวัน ฝุ่นผงสกปรกไม่เจริญตาเจริญใจ ทำให้หม่อมองในการมองเห็นของตัวละครเปลี่ยนไป ทั้งที่เป็นหญิงสาวคนเดิม การแต่งกายแบบเดิม แต่เป็นเพราะมิติของเวลาและสถานที่แตกต่างกัน ทำให้หม่อมองในการมองแตกต่างกันไปด้วย ยามค่ำคืนท่ามกลางความสลัวลางและแสงจันทร์ที่อาบฉายเธอช่างงดงามน่าหลงใหล แต่เมื่อแสงตะวันหรือความสว่างปรากฏ และสภาพแวดล้อมเปลี่ยนไป เธอคนเดียวกันนี้ไม่เหลือความงามให้ชวนหลงใหล มีแต่ความไม่น่าดู แสดงให้เห็นว่าจินตภาพที่เกิดจากฉากสำคัญย่อมสัมพันธ์เชื่อมโยงกับแนวคิดของเรื่องอย่างชัดเจน

๑๐. แนวคิดเรื่องบางทีฟุ้งนี่จะเปลี่ยนใจ

แม้ว่าภาพของความจริงจะไม่ตรงตามชนบทไกลเหมือนอย่างภาพในฝัน แต่ท้ายสุดมนุษย์ก็คงต้องเผชิญกับโลกแห่งความเป็นจริง

๑๐.๑ จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง

สุวรรณณีตั้งชื่อเรื่องนี้ว่า "บางทีฟุ้งนี่จะเปลี่ยนใจ" เป็นการสรุปความรู้สึกนึกคิดของตัวละครที่มีชีวิตลอบจวบอยู่แค่เพียงในความฝัน ไม่กล้าที่จะเผชิญกับโลกแห่งความเป็นจริงเพราะความเป็นจริงไม่ตรงตามอย่างความฝัน แต่คนเราจะอยู่แต่ในความฝันได้ละหรือ เพราะเราายังต้องชีวิตอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริง ดังนั้นชื่อเรื่องจึงชี้ให้เห็นถึงว่า บางทีฟุ้งนี่ตัวละครเอกของเรื่องอาจจะเปลี่ยนใจนำตนกลับสู่โลกแห่งความเป็นจริง แม้ว่ามันจะไม่สวยสดงดงามเหมือนอย่างความฝันก็ตาม

"อีกอาทิตย์เดียวนะคะ"

"ฉันมีเงินมากพอที่จะซื้อเธอได้ตลอดชีวิต"

"ฉันไม่ชอบถูกคนทิ้งขว้างคะ เพราะฉะนั้นฉันจึง..."

"ทิ้งเสียก่อน"

"ไม่ได้ทั้งแต่ฉันตั้งใจไว้อย่างนั้น จะไม่ไปกับใครเกินหนึ่งอาทิตย์สองอาทิตย์ นี้ฉันก็หมดหน้าหวานแล้วละคะ ฉันบอกคุณแล้วว่าคนเราอยู่ด้วยกันนานๆ ไม่ได้หรอก เวลาอาทิตย์พอจะปิดบังสันดานเดิมได้..."

"อีกอาทิตย์เดี๋ยว" เขาขอร้องด้วยนัยน์ตา ฉันอยากรู้จักเธอให้มากกว่านี้"

"ไม่ได้หรอกคะ"

ฉันยืนย่น

"ฉันจะไปหาเธอทุกวัน" เขาพูดด้วยเสียงมั่นคง "ถ้าเธอไม่เปลี่ยนใจ ฉันจะเอา ดาวศุกร์ ดาวลูกไก่ เกสรดอกไม้ไปให้เธอทุกวัน"

ฉันยิ้ม

เราลักรถเข้าเมืองหลวง เขามีท่าทีเชื่อมั่นในความคิดและการกระทำของเขา แต่ฉันคิดว่าฉันมั่นใจกว่า ไม่แน่มาก ฉันอาจใจอ่อนก็ได้ ถ้าเห็นแสงแววของดาวของน้ำค้าง ที่เขาเอามากำน้ำค้างเช่นประกายแพรวพราวที่ติดนิ้วฉันอยู่

(บางที : ๑๘ - ๑๙)

จากตัวอย่างที่ยกมา ย่อมแสดงให้เห็นว่า เธออาจเปลี่ยนใจที่จะยอมคบหากับเขาให้มากกว่าที่เธอเคยตั้งใจไว้ เมื่อเป็นเช่นนั้นเท่ากับว่าในที่สุดเธอได้ยอมรับและกลับเข้าสู่โลกแห่งความเป็นจริง มีชีวิตตามความเป็นไปของโลก

๑๐.๒ จินตภาพจากการตั้งชื่อตัวละคร

เรื่องบางทีพู่จะมีเปลี่ยนใจ ไม่ปรากฏชื่อของตัวละคร จึงขอผ่านไปกล่าวถึง จินตภาพจากการบรรยายลักษณะตัวละคร

๑๐.๓ จินตภาพจากการบรรยายลักษณะตัวละคร

ตัวละครเอกของเรื่องคือหญิงสาวที่มีความงามเป็นเลิศ และชายความงามของตนเพื่อมีชีวิตที่ฉาบฉวยดังภาพฝัน ลักษณะของตัวละครมีดังนี้

๑๐.๓.๑. หลงยึดติดกับมายาภาพที่เป็นเพียงภาพฝัน

หลงไหลในความงามของน้ำค้าง หยาดฝน ดวงดาว เกสรดอกไม้ทั้งงดงามเหมือน

ภาพฝัน เพราะเป็นสิ่งที่ไม่อาจยืนยันอยู่ได้ตลอดไป จึงพยายามหาสิ่งที่จะชะลอภาพฝันเหล่านี้ให้อยู่กับตนตลอดไป

ฝนตกอีกแล้วในตอนสาย ไม่นานมักฝนก็หยุด ไบบอนก้านดำชูก้านระหงท้อเอาน้ำฝนไว้ในใบซึ่งกลอกกลิ้งไปมาราวกับเพชร

เมื่อน้ำซังมากเข้าในใบหนึ่ง เพชรก็ร่วงลงไปใบบที่ต่ำกว่า มันร่วงและหยุดไม่พร้อมกัน แต่ทุกหยดมีประกายลึกลับซึ่ง . . . . ด้านบนของไบบอนมีนวลอ่อนอย่างเราเคยเห็นนวลบนแก้มสาวกำดัด นวลนั้นเองช่วยส่งประกายน้ำค้างให้วูบวับที่ฉันเคยนึกว่ามันเหมือนเพชร แต่โดยแท้จริงแล้วเพชรมีน้ำแรงกล้าไม่อ่อนนุ่มไว้เพียงสาอย่างน้ำค้าง. ฉันทูแหวนเพชรในมือชั้นสองกับแสงตะวัน มันเล่นเหลี่ยมแพรวพราวกลอกกลิ้ง น้ำค้างทำไม่ได้เลยน้ำค้างไม่มีจิตอย่างนั้น

มองไปรอบๆ จนเป็นที่จะมองอีกต่อไป ฉันทูประกายเพชรในนิ้วแทน ผู้หญิงก็อย่างนี้ ชอบสิ่งแวววับ สวยงามกลอกกลิ้งได้ อย่างหยาดฝน หยดน้ำค้าง ความงามปลั่งของกลีบดอกไม้ หรือประกายบุษราคัมที่เหลือจรรวกับดอกคุณ อีกทั้งโกเมนสีกำและทับทิมแวววับเหล่านี้ล้วนชะลอเอาความงามแห่งธรรมชาติมาไว้ให้อยู่ในสภาพที่จับต้องได้ กระนั้นจะไม่ใช้ขอบมันเหล่านี้ได้อย่างไร

ม่วงโอปอล และพลอยมีค่าอีกชนิด เป็นตัวแทนของดอกผักตบถสีนวลที่ไม้เขียวเฉา นิลชะลอเอาความงามจากนัยน์ของหญิงงามในพิภพ แต่มาใหม่ในความงามที่เย็นชาไร้ชีวิตจิตใจ

มีมณีชนิดใตุนอกที่ทอประกายเปล่งเหมือนแวนดาว เกิดฉันอย่างรุ่ง และสละสลวยเหมือนหมอก อ่อนหวานอย่างหยาดน้ำค้าง

ไม่ใช่สวยกระด้างเฉียบคมเหมือนเหลี่ยมเพชรที่ส่องแสงจากเหลี่ยมเจียรระโน ร้อยพันเหลี่ยมที่ฉันนั่งดูอยู่นี้ ฉันทูลึกนัวไปข้างซ้ายข้างขวา ยกขึ้นให้รับกับแสงอาทิตย์ แลดูมันเล่นจลิตแวนวนอย่างเปลติเปลลิน เมื่อไม่มีมณีใดที่ชะลอเอาความงามที่ฉันอยากได้มาไว้ในอุ้งมือฉันก็พอใจเพียงเพชรเท่านั้น ซึ่งความจริงฉันอยากได้ความงามอย่างดาว อย่างรุ่ง อย่างนัยน์ตา

หญิงงามมาไว้เป็นสมบัติของตน

(บางทีฯ : ๒ - ๕)

"เคยรักอย่างอื่นมากกว่าเพชรบ้างไหมนะนี่"

เสียงเครื่องยนตร์รถดังกระหึ่มเบาๆ ลมพัดแรง อากาศชื้นทำให้รู้ว่าเรากำลังอยู่ใน
เส้นทางที่จะออกไปนอกเมือง

"มีเหมือนกัน ถ้าสวยเท่าเพชรหรือเกือบเท่า"

"มีอะไรบ้างล่ะ"

" ดาวพระศุกร์บนฟ้า ดาวลูกไก่ เปลือกหอยทับทิม เกสรดอกไม้ ... โอ๊ย ...

มีมากเชียวะวะ วันแต่ฉันชะลอเอาความงามมาไว้กับฉันไม่ได้ เอาไว้ใกล้ตัวไม่ได้อย่างเพชรหรือ
พลอยชนิดอื่น

(บางทีฯ : ๗)

ฉันลงมือแต่งตัวประณีต บรรจงทาหน้าสวยด้วยเครื่องทาหน้าสมัยใหม่ ลิปสติก
ไม่งามด้วยแป้ง ลบรอยต่างดวงด้วยครีม แต่งคิ้วให้สวยด้วยเครื่องทึงถอน ทุกสิ่งทุกอย่างล้วน
แต่ทุกซักรมาน แต่ฉันก็พอใจ ถ้าทั้งหมดนี้จะทำให้ฉันงามขึ้นกว่าเดิม ถึงจะไม่จริงนักเมื่อฉายเงา
ให้เห็น แต่ด้วยความรู้สึกว่าดูดีขึ้น ฉันก็น่าพอใจ

แต่เงาในกระจกนั้นชัดเจนไปจนไม่น่าดู เหมือนกับความเป็นจริงซึ่งไม่อยากจะเห็น
ฉันชอบดูเงาในน้ำมากกว่า เงาอย่างนั้นเลื่อนไหวพร่าพรายเหมือนรูปที่เราฝันเห็น มีน้ำเส้า
นารีซิสส์ถึงได้นั่งนอนอยู่ริมสระน้ำ จ้องดูเงาตนเองทั้งวัน ให้กระจกกับนารีซิสส์สักบาน วัน
เดียวเท่านั้นเขาจะเลิกหลงเงาตัวเอง

ฉันไม่ชอบความจริงเลย ถ้าฝันอยู่ได้ตลอดฉันจะฝันเอามากกว่า

(บางทีฯ : ๗)

ชีวิตฉันสุขสบายราวกับเจ้าหญิง แม้เจ้าหญิงจริงๆ ก็คงจะไม่ลอยลมอยู่บนโลกได้
อย่างฉัน มันลอยลมหมุนคว้างเหมือนดอกไม้เล่นอยู่กับลมหมุน ควู่หนึ่งมันจะต้องตกลงมานั้น
เป็นของแม่ แต่รสชาติของการหมุนคว้างเหมือนเมฆนั้น มันคุ้มอยู่หรอกกับการจะตก

(บางทีฯ : ๘)

๑๐.๓.๒. ยินดีกับฉาบฉวยไม่ยอมรับความจริง

"เธอเอาแต่เงินอย่างเดียวเท่านั้นหรือ"

ไม่หรอกค่ะ ฉันทิ้งคนง่ายต่างหาก ถ้าฉันทิ้งใครแล้วก็จะเลือกแต่ใบไม้อ่อนเท่านั้น คนเรารู้จักกันมาก อยู่ด้วยกันมากและนานเกินไป ก็เหมือนกับต้องกินใบไม้แก๊ไม่มีรสชาติอย่างนั้นแหละค่ะ ต่างคนต่างทนสันตทานกันไม่ไหว"

"แปลว่าเธอพอใจในความฉาบฉวยที่เธอจะให้กับเธอเท่านั้น"

"ฉันทิ้งคนเห็นผิวเมียทะเลาะกัน แทบจะตีกันตาย นั่นหรือความรัก ลูกเต้ากระจองอแง ทำงานตัวเป็นเกลียว นั่นหรือคะ ผลของการที่รักผู้ชายคนหนึ่ง และเขารักเรา ดังนั้นไม่ต้องถามว่า ทำไมฉันทิ้งชอบความฉาบฉวย หูหราฟุ่มเฟือย เพชรสวยๆ ดมตรีเพราะๆ และทุกสิ่งทุกอย่างที่คล้ายกัน

(บางที : ๑๑ - ๑๒)

"คุณไม่รักชอบผมบ้างเลยหรือนะ" . . . . .

"คุณเข้าใจผิดแล้ว" ฉันทิ้ง "ฉันทิ้งไม่เคยชอบใคร เพราะว่ามันจะนำความรักมาที่หลัง

"ทำไมเธอถึงรังเกียจฉันนัก"

"เพราะว่ามันทำให้เราขาดสติ คุณเชื่อเถอะค่ะ ถ้าคุณรักก็ดี. . . แต่อย่ารักนาน
คุณเห็นผีไหมคะ มันกินเกสรดอกไม้ดอกเดียวหรือคะ"

(บางที : ๑๔ - ๑๕)

"และฉันทิ้งไม่ต้องการให้คุณมาหมอตัวเพราะฉันทิ้ง คุณทนได้หรือ ชีวิตที่สำเร็จ
สำราญเหมือนผีเสื้อบินชมดอกไม้ทั้งวัน ผู้ชายคนเดียวให้สิ่งนี้กับฉันทิ้งไม่ได้หรอกค่ะ"

(บางที : ๑๕)

จากตัวอย่างที่ยกมา แสดงให้เห็นจินตภาพของตัวละคร เป็นลักษณะของหญิงสาวที่หลงใหลในความงามที่เป็นดังภาพฝัน จึงรักชีวิตที่ฉาบฉวย มีความสุขไปวันๆ กับโลกแห่งความฝัน

ที่แสนจะงดงามของตน เพราะความเป็นจริงในชีวิตมันทารุณโหดร้ายไม่งดงามเหมือนภาพฝัน

๑๐.๕ จินตภาพจากฉากที่สำคัญของเรื่อง

จินตภาพจากฉากสำคัญที่ปรากฏในเรื่องที่ช่วยสื่อแสดงแนวคิดของเรื่องนั้น แยกออกเป็นสองส่วนคือ ๑.จินตภาพจากฉากความงดงามของธรรมชาติที่เป็นตั้งมายาภาพฉาบฉวยเพียงชั่วครู่ชั่วยาม ๒.จินตภาพจากฉากความจริงที่ปราศจากความงาม กลับมีแต่ความน่าเกลียด ฉากที่เกิดขึ้นทั้งสองส่วนล้วนช่วยสื่อแสดงแนวคิดที่ว่า ภาพความจริงไม่สวยงามชวนหลงใหลเหมือนภาพแห่งความฝัน และท้ายสุดมนุษย์จำเป็นต้องยอมรับความจริง กลับสู่โลกแห่งความจริง

๑๐.๕.๑.จินตภาพจากฉากอันเป็นมายาภาพชวนให้หลงใหล

สุวรรณีสร้างฉากความงดงามจากธรรมชาติ หรือภาพความงามของตัวละครที่มองผ่านเงาในน้ำ เพื่อแสดงให้เห็นความฉาบฉวยภาพแห่งฝันเพียงชั่วครู่ชั่วยาม ดังต่อไปนี้

ฉันนั่งอยู่ริมหน้าต่าง มองลอดกระจกออกไปเห็นน้ำฝนจับเป็นประกายอยู่บน
ทิวเขาและดอกไม้ใบไม้ น้ำฝนเม็ดนิดๆ จับอยู่ทั่วไป เหมือนฟองอากาศบนผิวน้ำ ละอองน้ำเหล่านี้
นั้นแพรวพราวราวกับเกล็ดเพชร เมื่อแดดทอแสงมาจับ

(บางทีฯ : ๑)

ฝนตกอีกแล้วในตอนสาย ไม่นานนักฝนก็หยุด ไบบอนก้านดำชุกก้านระหงห่อ
เอาน้ำฝนไว้ในใบซึ่งกลอกกลิ้งไปมาราวกับเพชร

เมื่อน้ำซังมากเข้าในใบหนึ่ง เพชรก็ร่วงลงไปใบบที่ต่ำกว่า มันร่วงและหยุดไม่
พร้อมกัน แต่ทุกหยดมีประกายลึกลับ

(บางทีฯ : ๒)

..... ดันบนของไบบอนมีนวลอ่อนอย่างเราเคยเห็นนวลบนแก้มสาวกำตัด
นวลนั่นเองช่วยส่งประกายน้ำค้างให้วูบวาบที่ฉันเคยนึกว่ามันเหมือนเพชร แต่โดยแท้จริงแล้ว

เพชรน้ำแรงกล้าไม่อ่อนนุ่มไว้เพียงสออย่างน้ำค้าง... ฉันทูแหวนเพชรในมือขึ้นส่องกับแสงตะวัน
มันเล่นเหลี่ยมแพรวพราวกลอกกลิ้ง น้ำค้างทำไม่ได้เลยน้ำค้างไม่มีจืดอย่างมัน

(บางทีฯ : ๒ - ๓)

"เคยรักอย่างอื่นมากกว่าเพชรบ้างไหมนะนี่"

เสียงเครื่องยนตร์ดั่งกระหิมเบาๆ ลมพัดแรง อากาศชื้นทำให้รู้ว่าเรากำลังอยู่ใน
 เส้นทางที่จะออกไปนอกเมือง

"มีเหมือนกัน ถ้าสวยเท่าเพชรหรือเกือบเท่า"

"มีอะไรบ้างล่ะ"

"ดาวพระศุกร์บนฟ้า ดาวลูกไก่ เปลือกหอยทับทิม เกสรดอกไม้... โอ๊ย...

มีมากเชียวค่ะ เว้นแต่ฉันชะลอเอาความงามมาไว้กับฉันไม่ได้ เอาไว้ใกล้ตัวไม่ได้อย่างเพชรหรือ
พลอยชนิดอื่น

(บางทีฯ : ๗)

ฉันลงมือแต่งตัวประดับ บรรจงทาหน้าสวยด้วยเครื่องทาหน้าสมัยใหม่ ลบส่วน
ไม่งามด้วยแป้ง ลบรอยต่างดวงด้วยครีม แต่งคิ้วให้สวยด้วยเครื่องทึงถอน ทุกสิ่งทุกอย่างล้วน
แต่ทุกซ์ทรมาณ แต่ฉันก็พอใจ ถ้าทั้งหมดนี้จะทำให้ฉันงามขึ้นกว่าเดิม ถึงจะไม่จริงนักเมื่อฉายเงา
ให้เห็น แต่ด้วยความรู้สึกว่าดูดีขึ้น ฉันก็น่าพอใจ

แต่เงาในกระจกนั้นชัดเจนไปจนไม่น่าดู เหมือนกับความเป็นจริงซึ่งไม่อยากเห็น

ฉันชอบดูเงาในน้ำมากกว่า เงาอย่างนั้นเลื่อนไหวพราวพรายเหมือนรูปที่เราฝันเห็น มีน้ำเล่า
นาริสซิสถึงได้นั่งนอนอยู่ริมสระน้ำ จ้องดูเงาตนเองทั้งวัน ให้กระจกกับนาริสซิสสักบาน วัน
เดียวเท่านั้นเขาจะเลิกหลงเงาตัวเอง

ฉันไม่ชอบความจริงเลย ถ้าฉันอยู่ได้ตลอดฉันจะฝันเอามากกว่า

(บางทีฯ : ๖ - ๗)

ฉันลงมาจากชั้นบนนั่งคอยเวลาอยู่ริมสระน้ำ เมื่อเดินข้ามสะพานสระน้ำนั้น ก ก ก ก ก ก
สะท้อนเงาสวยกว่าที่เป็นจริงอย่างที่นึกไว้ ปลาผุดจนผิวกระเพื่อม เงานั้นไหววยวบยาบ สักครู่ก็
นิ่งดังเดิม

เพชรในมือสองประกาย แม้ว่าจะเป็นเพียงเงาที่อยู่ในน้ำ แสงของเงาแววับ
เหมือนดาวที่อยู่บนฟ้าในเวลากลางคืน

(บางทีฯ : ๗)

๑๐.๔.๒.จินตภาพจากฉากความเป็นจริงที่ปราศจากความงามที่สมบูรณ์อย่าง
ภาพฝัน

ฉันนั่งอยู่ริมหน้าต่าง มองลอดกระจกออกไปเห็นน้ำฝนจับเป็นประกายอยู่บน
หญ้าและดอกไม้ใบไม้ น้ำฝนเม็ดนิดๆ จับอยู่ทั่วไป เหมือนฟองอากาศบนผิวน้ำ ละอองน้ำทะเล่า
นั้นแพรวพราวราวกับเกล็ดเพชร เมื่อแดดทอลงมาจับ

ครู่เดียวน้ำฝนนั้นก็ระเหยไป แสงตะวันเอามันกลับไปไว้บนเมฆ ณ ที่เดิม ..

งามราวกับความรักที่เพิ่งจะเริ่มครู่เดียวก็หายไป

(บางทีฯ : ๑)

ฉันนั่งอยู่ที่หน้าต่างเป็นเวลานาน จวบจนตะวันกราดแสงไปทั่วทุกหย่อมหญ้าแผ่
ความร้อนจนน้ำค้างระเหยหายไปสิ้น

(บางทีฯ : ๓)

ลมทวนไปมาจนต้นบอนกลุ่มนั้นไหวตัวเหมือนจะรำคาญที่ลมมารบกวน แดด
ยามเช้าเผาจนน้ำค้างระเหยหายไป

(บางทีฯ : ๔)

แดดจัดจ้าขึ้นทุกที แสงตะวันค่อยๆ ทำลายความมดงมอย่างฉับรอบข้างโดย
สิ้นเชิง

ใต้กลุ่มบอนที่เล่นแสงเงากับน้ำค้าง เมื่อสักครู่คือดวงน้ำคร่ำตำมะเมื่อม ใบไม้ใบ
หญ้าที่แววับราวกับเกล็ดเพชรเมื่อครู่ กลายเป็นใบหญ้าสกปรกกระตักกระต้าง มอมแมมไปด้วย
รอยตีนคน เศษขยะ

(บางทีฯ : ๖)

ตะวันขึ้นสูงตรงอยู่บนศีรษะ ฉันทเลียวแลไปรอบอย่างเบื้อหน้าย ทุกสิ่งรอบข้าง
เห็นชัดเจนจะแจ้ง รวากับความจริงที่เราต้องประสบ ไม่เหมือนยามเข้าที่เราฝันได้ หรือกลางคืนที่
เต็มไปความงามของความสลัวราง

(บางทีฯ : ๑๗)

บ้านฉันอยู่ในถิ่นคนยากจน แต่รดทรูที่เข้ามาจนถึงบ้านไม่ได้ทำให้คนชาวบ้าน
แถวนั้นแปลกใจอีกต่อไป ด้วยความเคยชินที่จะเห็นฉันออกจากบ้านไปด้วยพาหนะไม่ซ้ำคันกัน

(บางทีฯ : ๗)

มองไปรอบๆ จนเบื้อที่จะมองอีกต่อไป ฉันทจึงดูประกายเพชรในนิ้วแทน ผู้หญิงก็
อย่างนี้ ชอบสิ่งแวววิบ สวยงามกลอกกลิ้งได้ อย่างหยาดฝน หยตน้ำค้าง ความงามปลั่งของกลีบ
ดอกไม้ หรือประกายบุษราคัมที่เลื่องรากับดอกตูม อีกทั้งโกเมนสีกำและทับทิมแวววิบ เหล่า
นี้ล้วนชะลอเอาความงามแห่งธรรมชาติมาไว้ให้อยู่ในสภาพที่จับต้องได้ กระนั้นจะไม่ใช้ชอบمني
เหล่านี้ได้อย่างไร

ม่วงโอปอล และพลอยมีค่าอีกชนิด เป็นตัวแทนของดอกผักตบชวี้นตะวาที่ไม่
เหี่ยวเฉา นิลชะลอเอาความงามจากนัยน์ของหญิงงามในพิภพ แต่มาไหมในความงามที่เย็นชาไร้
ชีวิตจิตใจ

มีมณีชนิดใดหนอที่ทอประกายเปล่งเหมือนแววดาว เติฉฉานอย่างรุ่ง และสละ
สลวยเหมือนหมอก อ่อนหวานอย่างหยาดน้ำค้าง

ไม่ใช่สวยกระด้างเฉียบคมเหมือนเหลี่ยมเพชรที่ส่องแสงจากเหลี่ยมเจียรระโน้วย
พันเหลี่ยมที่ฉันทนั่งดูอยู่นี้ ฉันทพลิกนิ้วไปข้างซ้ายข้างขวา ยกขึ้นให้รับกับแสงอาทิตย์ แลดูมันเล่น
จริดแววมณีอย่างเปลิดเพลิด เมื่อไม่มีมณีใดที่ชะลอเอาความงามที่ฉันทอยากได้มาไว้ไม่อุ้งมือ
ฉันทก็พอใจเพียงเพชรเท่านั้น ซึ่งความจริงฉันทอยากได้ความงามอย่างดาว อย่างรุ่ง อย่างนัยน์ตา
หญิงงามมาไว้เป็นสมบัติของตน

(บางทีฯ : ๒ - ๕)

ฉากของภาพความจริงที่ปรากฏนั้นไม่งดงาม อ่อนหวาน สละสลวยเหมือนภาพฝัน

ความสลัวลงยามเช้าที่น้ำค้าง หยาดฝนยังดูแวววับ ต่อเมื่อความจริงหรือแสงสว่างปรากฏ ความงามแห่งมาฆภาพเหล่านั้นก็จะหายไป ฉากทั้งสองส่วนเป็นฉากสำคัญที่ช่วยแสดงให้เห็นแนวคิดของเรื่อง

๑๑ แนวคิดเรื่องคันทาวที่เหลือนแต่ดาวเป็นเพื่อน

ความเหงา อ้างว้าง ความว้าเหว่ รู้สึกว่าตนนั้นโดดเดี่ยวเดียวดายเป็นจิตสำนึกที่อยู่คู่กับมนุษยชาติ หากมนุษย์มีจิตใจอ่อนไหวไปกับบรรยากาศที่ดูเหงาเศร้า ความรู้สึกเหล่านี้ก็พร้อมจะปรากฏออกมาได้ทุกเมื่อ

๑๑.๑ จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง

การที่สุวรรณตั้งชื่อเรื่องนี้ว่า "คันทาวที่เหลือนแต่ดาวเป็นเพื่อน" ให้จินตภาพของความรู้สึกเหงา อ้างว้าง โดดเดี่ยวเดียวดายเพียงลำพังผู้เดียว อากาศที่หนาวเย็นและการปราศจากคนที่รู้ใจ เกิดเป็นบรรยากาศที่หนาวเยือก มีดทับ ซึมเซาตกกับความรู้สึกของตัวละคร ให้รู้สึกเศร้า เหงา เดี่ยวดายเหลือประมาณ ความว้าเหว่ขาดคู่ชีวิตเซซ ไร้คนปลอบประโลมใจให้คลายเหงา และอุ่นไอน้ำแห่งรัก คันทาวจึงมีแต่เพียงดาวเป็นเพื่อนเท่านั้น ไร้แสงจันทร์อย่างสิ้นเชิง

อากาศค่อนข้างสว่าง หนาวจนอยากจะทำอะไรให้แปลกเล่น เพื่อให้มันอุ่นขึ้น เสียบ้าง อุณหภูมิแล้วมันจะหายหนาวที่ใจไหมหนอ ไฟวันเฉลิมฯ นอกเมืองน้อยลงทุกที จึงเหลือแต่ความมืดกับเสียงล้อรถคุยกันกับผิวถนน นึกถึงบ้านเล็กๆ กับเพ็ญฟ้าพุ่มใหญ่บนหลังคา กลับตาค้นเห็นว่ามันยืนตะคุ่มหงอยอยู่ นานครั้งจะปลิดดอกลงมาที่สระน้ำ กกอียิปต์ใบเป็นผ้อย มักจะเล่นกับลมล้อแสงจันทร์เป็นมัยวาบ คันทาวไม่มีพระจันทร์ มีแต่ดาวกลุ่มน้อยกลุ่มใหญ่แข่งกัน มองลงมาที่เรา และกระพริบแสงเหมือนจะยิ้มทักทาย

(คันทาว : ๒๗๖)

ผู้อ่านจะเห็นจินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง ว่าช่วยสื่อแสดงแนวคิดให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่สุวรรณินำเสนอได้เมื่ออ่านเรื่องราวทั้งหมด ก็จะเห็นถึงความสัมพันธ์กันระหว่างจินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่องอย่างชัดเจนขึ้น

๑๑.๒ จินตภาพจากการตั้งชื่อตัวละคร

เรื่องคืนหนาวที่เหลือแต่ดาวเป็นเพื่อนไม่ปรากฏชื่อตัวละครเอกของเรื่อง จึงขอข้ามไปกล่าวถึงการบรรยายลักษณะตัวละคร

๑๑.๓ จินตภาพจากการบรรยายลักษณะตัวละคร

ตัวละครเอกในเรื่องคือหญิงที่มีอารมณ์อ่อนไหวกับสภาพแวดล้อม ความเหงาและว่าเหว จึงปรากฏตัวออกมา ดังต่อไปนี้

อากาศหนาวนี้หนอ ช่างทารุณเสียจริง ๆ สำหรับเราผู้มีเลือดน้อย มันเย็นเฉียบ มันทักทายเราด้วยลมที่เป็นลือนำมา หยอกลือกกับปลายผมและผาดความเย็นระรินมาบาดผิวแก้ม และริมฝีปาก ทำให้ผืนเศร้า และความเหงายังทับทวิเข้ามาในหัวใจเรา

(คืนหนาว : ๒๖๕)

ไฟเขียวแดงเหลืองส้มแสด สารพันสีที่แต่งในงานเฉลิมฯ แข่งกันกระพริบจนดาวบนฟ้าพลอยระยับแสงเหมือนจะแข่ง อย่าแข่งเลยดาว คนเหงาอย่างเราเท่านั้นที่จะมอง

(คืนหนาว : ๒๖๗)

ลมหอบเอาความหนาวมาอีกแล้ว แต่คืนนี้เลือดของเราอุ่นด้วยผ้าห่มในขวด เราจึงไม่แยแสกับมัน แยกทางกันที่ความหนาว- ความเศร้า ความว่าเหว

(คืนหนาว : ๒๗๐)

ความว่าแห้วใจโถมเข้ามาจับอารมณ์ของเรา เพียงแต่ได้นึกถึงเพลงร่ำวงโบรา-
โบราณ นีมันจะเป็นเพลงอมตะไปแล้วหรือ... ทนายผู้หญิงให้อึ้งผู้ใหญ่ แต่พี่ทนายใจนี่น้องเอ๊ย
พี่ทนายใจจะทำอย่างไรเล่าน้องเอ๊ย

(คินทนายฯ : ๒๗๐ - ๒๗๑)

"ยีนโทนิคนะ" ตอยว่า

เราพยักหน้าในความมืด น้ำตาอุ่นกันขึ้นมาริมขอบตาเมื่อความเหงาเข้ามาเป็น
เพื่อนกับเรา มันเป็นเพื่อนสนิทกับเราเสียด้วย มักจะปราดเข้ามาจับมืออยู่เสมอเมื่อเราผลอดตัว

(คินทนายฯ : ๒๗๑)

อากาศค่อนข้างสว่าง ทนายจนอยากจะทำอะไรให้แปลกเล่น เพื่อให้มันอุ่นขึ้น
เสียบ้าง อุ่นกายแล้วมันจะหายทนายที่ใจโหมทนอ ไฟวันเฉลิมฯ นอกเมืองน้อยลงทุกที จึงเหลือ
แต่ความมืดกับเสียงล้อรถคุยกันกับผิวถนน นึกถึงบ้านเล็กๆ กับเฟื่องฟ้าพุ่มใหญ่บนหลังคา
หลังคาเห็นได้ว่ามันยืนตะคุ่มหงอยอยู่ นานครั้งจะปลิดดอกลงมาที่สระน้ำ กกอียิปต์ใบเป็นฝอย
มักจะเล่นกับลมต้อแสงจันทร์เป็นมัยวาบ คินนี่ไม่มีพระจันทร์ มีแต่ดาวกลุ่มน้อยกลุ่มใหญ่แข่งกัน
มองลงมาที่เรา และกระพริบแสงเหมือนจะยิ้มทักทาย

(คินทนายฯ : ๒๗๒)

เราปิดประตูเดินทงอยๆ เข้าบ้าน

ล้มตัวลงนอนก่ายหน้าผาก น้ำตาค่อยเอ่อกันขึ้นมา แล้วไหลลงไปตามแก้ม

(คินทนายฯ : ๒๗๓)

จากตัวอย่างที่ยกมา ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพของตัวละครที่สัมพันธ์กับแนวคิดของเรื่อง
ตัวละครเป็นผู้หญิงที่มีความรู้สึกอ่อนไหวง่าย เมื่อบรรยากาศแวดล้อมมากระทบใจ ก็ก่อให้เกิด
ความเศร้า เหงา ว่าแห้วขึ้นมา ขึ้นมาอย่างมากมายท่วมกัน เพราะความรู้สึกโดดเดี่ยวเดียว เหงา
เศร้านี้ เป็นความรู้สึกที่อยู่คู่กับมนุษยชาติ ลึกลงไปในจิตใจ มนุษย์ว่าแห้ว เหงาเดียวตายด้วยกัน
ทั้งนั้น และเมื่อสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวย ความเศร้า เหงาว่าแห้วก็จะเผยโฉมออกมาทันที

๑๑.๕ จินตภาพจากฉากสำคัญ

ฉากสำคัญที่ปรากฏในเรื่องก็คือฉากของบรรยากาศที่ส่งผลให้ตัวละครเกิดความเหงา
ว่าเหวขึ้นมา ปรากฏดังต่อไปนี้

ฉากของบรรยากาศหนาวเย็นยามค่ำคืน

เมื่อมีเงินจำนวนมาก พร้อมทั้งพร้อมจะบินออกจากร้านไปสู่กระเปาะของคนชาย
เท่ล้ำ ถัดเดิมแถวประตูพิเศษไซยศรีจึงไม่เป็นที่น่าพิสมัยสำหรับเรา ไม่ไหวจะ เบื่อ! เจ้ามือปรารภ
เชิงรำพันกับสายลมในฤดูหนาว มันพัดผ่านทิวมะขามพานเอาใบนิดๆ ของมันกระจุยกระจายไปกับ
ลมให้ฟัง

(คันทनावฯ : ๒๖๓)

อากาศหนาวนี่หนอ ช่างทารุณเสียจริงๆ สำหรับเราผู้มีเลือดน้อย มันเย็นเฉียบ
มันทักทายเราด้วยลมที่เป็นสีนํ้ามา หยอกล่อกับปลายผมและผาดความเย็นระรินมาบาดผิวแก้ม
และริมฝีปาก ทำให้ผืนเศร้า และความเหงายิ่งกับทวีเข้ามาในหัวใจเรา

(คันทनावฯ : ๒๖๔)

"ถ้าฉันเป็นคนแดงไฟนะ" เรามองไปยังสีสนที่ถนนราชดำเนินอีก อากาศเย็น
บาดคอจริงๆ ฉันจะทำสีเดียวกันทั้งถนน

(คันทनावฯ : ๒๖๕)

ลมทอบเอาความหนาวมาอีกแล้ว แต่คืนนี้เลือดของเราอุ่นด้วยผ้าห่มในขวด
เราจึงไม่แยแสกับมัน แยกทางกันที่ความหนาว- ความเศร้า ความว่าเหว

(คันทनावฯ : ๒๗๐)

อากาศค่อนข้างสว่าง หนาวจนอยากจะทำอะไรให้แปลกเล่น เพื่อให้มันอุ่นขึ้น
เสียบ้าง อุณหภูมิแล้วมันจะหายหนาวที่ใจไหมหนอ

(คินทาวา : ๒๗๖)

"ถึงแล้วครับ นิ่งผีนอะไรนะ"

"ันรี ถึงเร็วจริง ชอบใจมากนะซัด วันหลังพบกันใหม่" เราเปิดประตู สมนทาว
กรรโชกเข้ามาเป่าเสื้อผ้าเย็นวบบแทรกเข้าไปทุกชุมชน

นิกถึงเตียงนอนว่างเปล่าเย็นเยียบแล้ว อยากจะพูดกับซัดสักสองสามคำ...

ฉากของบรรยากาศแห่งความหนาวในยามค่ำคืน ให้ความรู้สึกที่แห้งแล้ง และมีดมนทั้ง ร่างกายและจิตใจ ชีวิตที่เศร้าเหงา ว่าแหวขาดความอบอุ่นชุ่มชื้นใจ ความหนาวและความมืดที่ มากกระทบจึงมากตบกับความรู้สึกลึกๆ ในใจของตัวละคร ว่าเหงา เศร้าว่าเหวและอ้างว้างเพียงใด ซึ่งฉากบรรยากาศหนาวเย็นในยามค่ำคืนนี้ช่วยสื่อแสดงแนวคิดของเรื่องอย่างสัมพันธ์สอดคล้อง

๑๒. แนวคิดเรื่องปะทุอารมณ์ของผู้หญิงรักงูและเอียนอดีตในห้องนอน

ความเกลียดชังเป็นกิเลสหรือเครื่องเศร้าหมองที่ไม่เคยให้ผลดีแก่ใคร กลับทำให้ทำให้ มนุษย์จมอยู่ในห้วงแห่งความทุกข์ทรมาน

๑๒.๑ จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง

สุวรรณตั้งชื่อเรื่องนี้ว่า "ปะทุอารมณ์ของผู้หญิงรักงูและเอียนอดีตในห้องนอน" ซึ่งถือ ว่าเป็นชื่อเรื่องที่ยาวมาก แต่ทั้งนี้ก็เป็นชื่อเรื่องที่ครอบคลุมเรื่องราวที่สุวรรณนำเสนอ และ เชื่อมโยงสู่แนวคิดของเรื่อง คือให้เห็นถึงอารมณ์เกลียดที่ถึงจุดระเบิด จึงปะทุออกมาอย่างรุนแรง ถึงขนาดคิดหาวิธี ที่จะให้คนที่ตัวละครเกลียดนั้นตายอย่างทรมานที่สุด เท่าที่จะสรรหามาได้ ในที่ สุดคือยอมพูดที่เธอใช้คำว่าชีวิตของเขาซึ่งเป็นอดีตคู่ชีวิตของเธอ ซึ่งคำว่าเอียนอดีตในห้องนอนนั้น เอียนหมายถึงอาการที่ชวนให้คลื่นไส้ และอดีตในห้องนอน ก็คือสามีของเธอที่เธอแสนจะชิงชัง หล่อนเบื่อหน่าย สะอิดสะเอียน ต่อความรักความใคร่ที่มอบให้แก่กันในอดีต. ความชิงชังคั่งแค้น ที่สะสมไว้นาน เป็นสิ่งที่ทำให้เธอคิดว่าหากกำจัดเขาเสียได้ เธอก็จะพบกับความสุข แต่การ

กลับไม่ได้เป็นเช่นนั้น เพราะเธอกลับยิ่งต้องเป็นทุกข์และหวาดผวาท่อสิ่งที่เธอกระทำลงไปเพราะ ความเกลียด จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่องทำให้เห็นถึงเรื่องราวในเรื่อง ซึ่งช่วยสื่อแสดงแนวคิด ของเรื่องอย่างชัดเจน

๑๒.๒ จินตภาพจากการตั้งชื่อตัวละคร

ในเรื่องไม่ปรากฏชื่อของตัวละคร ดังนั้นผู้วิจัยจะขอกล่าวถึง จินตภาพจากการบรรยาย ลักษณะตัวละครต่อไป ดังนี้

๑๒.๓ จินตภาพจากการบรรยายลักษณะตัวละคร

ตัวละครเอกของเรื่องคือผู้หญิงที่มีความเกลียดชังในตัวของสามีของหล่อนอย่างฝังลึก หล่อนปรารถนาให้สามีของหล่อนพบจุดจบที่แสนจะทรมาณ ความรู้สึกชิงชังที่หล่อนมีต่อสามีปรากฏ ดังนี้

ฉันต้องตกอยู่ในห้วงทรมาณของการเกลียดชัง และอาฆาตมาดร้ายราวกับอยู่ใน
อเวจี

คนที่ฆ่าคนได้นั้นมีความรู้สึกอย่างไร คงจะเช่นเดียวกับฉันนี่เอง

ความเกลียดชังขยะแขยงฟักตัวขึ้นมาอย่างเงิบๆ ที่แรกมันก็เป็นเพียงจุดเล็กๆ เพียงจุดเดียวในหัวใจที่ค่อยขยายตัวขึ้น แดกกิ่งก้านออกแพร่พิชพันธ์แห่งความเกลียด แต่ผ่านไปทุกอนุชของชุมชนในร่างกาย

(ประทุร : ๓๔)

ความรู้สึกเกลียดชังขยายตัวแผ่ขึ้นเป็นวงกว้างที่ละน้อย ดังนี้

เกลียดวาทจากที่ไอ้อวดว่าฉันนั้นดีกว่าใครอื่น

เกลียดคำพูดที่สำรอกสามทาว

เกลียดการกระทำที่เหมือนเหาะเหี่ยถากถาง

เกลียดความรุ่มมาก เห็นแก่ตัว

เกลียดการโกหกอย่างหน้าด้าน เพื่อจะให้ใครๆ เห็นว่าตนดี

(ประพฯ : ๓๖)

แม้แต่หนอนก็ควรรังเกียจที่จะไต่ตอมเมื่อเขาตาย ถ้าฉันเป็นหนอน ฉันก็จะไม่

กินน้ำเหลืองของเขาเป็นยอันชาติ

(ประพฯ : ๔๐)

เมื่อเกลียดกันได้ถึงขนาดนี้ ความพยายามที่สั่งสมมานานแสนก็ถึงจุดอิมตัว

เวลาเข้าใกล้เข้ามาทุกทีแล้ว ฉันไม่เคยมีความสุขเท่านี้มาก่อนเลย เสพรสชาติของ
ความพยายามและจะ ไต่แก้แค่นี้เป็นยอดแห่งความสุขโดยแท้

(ประพฯ : ๔๘)

ความเกลียดชังมีมากขึ้นจนคิดที่จะกำจัดสามีให้พ้นไปจากโลกนี้

อยากจะเห็นภาพเขาตื่นมาบนที่นอน แล้วก็พบกับทูตของความตายที่มารออยู่
ตรงหน้า เท่านั้นพอไหมกับการที่ฉันถูกเหาะเหี่ยถากถางด้วยสายตาอยู่ทุกวี่ทุกวัน ทุกซั่มงที่
เราหายใจร่วมกันในชายคาเดียวกัน

อะไรดีเล่าที่จะเป็นทูตมรณะ ปืน มีด ดาบ ยาพิษ ล้วนแต่ตายเร็วและไม่น่าตะ
ทมกตกใจเลยสักนิด

อะไรที่มาในรูปร่างมากลัว และตายอย่างทรมานช้าๆ เหมือนเช่นเราต้องทุกซั
ทรมานอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน

(ประพฯ : ๓๖)

ฉันอยากเห็นน้ก ตกที่ค้างเต็งและมีน้ำตาไหลออกจากน้ต ร่างกายที่บวม
แดงด้วยพิษงู อาการเกร็งก่อนจะตาย เกร็งจนชัก ฉันจะเข้าไปยื่นค้ำหัวเขาและบอกให้เขาจดจำ
ไปในนรกด้วยว่า นี่คือการกระทำของฉัน ถ้าจะแก้แค้นก็รอเอาชาติหน้าก็แล้วกัน

(ใดๆ : ๔๘)

ความเป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างหญิงสาวและงูที่
นึกถึงงูที่ถูกจับมาขังไว้เพื่อประโยชน์ของมนุษย์ ชาตอิสระภาพเช่นเดียวกันกับ

หล่อน

ดูเขียวเลิบแจ่มในทีคุมขังนั้นเสียก่อนเกิด มันอ่อนแรงไร้อิสระ ไร้ทางหนี คง
เป็นเพราะถูกล้วงเอาพิษของมันไปหมดเสียแล้วก็ได้

ไม่เช่นนั้นฉกแป็บเดียว ไข่เจ้าคนที่กักขังมันก็ไปนรก

และตายโดยทุกซัทรามพอกันกับที่ได้ทราบงูมาตลอดเวลานั้นเอง หรือ
อาจมากกว่าก็เป็นไปได้

พิษงูในที่นี้ก็น่าจะคือความเกลียดความชิงชังนั่นเอง งูที่ถูกคุมขังปราศจากพิษ แดหล่อน
ยังมีพิษคือความเกลียดชังของหล่อนที่ฝังตัวมานาน

เอาละฉันจะให้ความตายแก่เขาอย่างสาสมใจ ชนิดที่ต้องมาล้างแค้นกันในโลก
หน้าเขียวละ ..... เมื่อเขาตายไปตั้งใจหวัง แล้วโลกนี้จะเป็นของฉัน อิสระเสรีเป็นของฉัน บ้านเป็น
ของฉัน ฉันไม่ต้องคอยฟังคำพูดที่กวนโทสะอีกต่อไป ปากอันซึกซิ่นซึกลงราวกับซึกยนต์ดงทุบ
สนิทนึ่ง ไม่สามารถจะเอ่ยวาจาให้กระเทือนใจฉันอีกแล้ว คราวนี้มันจะบิดเบี้ยวอย่างทุกซัทราม
และร้องขอชีวิตจากพระเจ้าแทน แต่จะขอจากพระเจ้าองค์ไหนก็ไม่ได้เสียแล้ว สายเกินไป

หล่อนและงูที่นำมาเป็นทูดมรณะ

ในที่สุดฉันก็ได้มันมาตัวหนึ่ง ตัวเล็กนิดเดียวเท่านี้วัก้อย เกล็ดของมันเลื่อม
ระยับเป็นหลายสีจนบอกไม่ถูกว่าเป็นสีอะไรบ้าง แต่ค่อนข้างสีมากดเสียมากกว่า มีสีน้ำเงินปน
อยู่ด้วย และบางครั้งมันก็มีสีแดงพราวอยู่บนเกล็ดสีเขียวเหล่านั้น ลิ่นรของมันราวกับไฟ คราวที่มัน

แลบแลพแตกออกมาเป็นแผล กิริยาทำก็อย่างน่าเกรง สมกับพิษอันร้ายกาจของมัน . . .

ฉันหยบกรงอย่างที่ทำไว้แข็งแรงเป็นพิเศษใส่ท้ายรถ ดูแล้วดูอีกว่ามันจะหลุด
ออกไปไม่ได้เลย เพิ่งจะสังเกตเห็นว่านัยน์ตาของมันเป็นสีแดงและมีแววเย็นชากระด้างอยู่ในนั้น . . .
ตลอดวันฉันนั่งๆ นอนๆ อยู่ข้างกรงมัน แลดูนัยน์ตาของมันที่มีแววเย็นชา . . .

(ปะทุฯ : ๔๒ - ๔๔)

ฉันแต่งชุดราตรีที่ยาวเหลือบเหลือมระยับ ฉันเลือกผ้าให้ได้อย่างเดียวกับเกล็ดงู
โดยไม่มีเหตุผล ให้ช่างเขาตัดแนบไปกับตัว ทำให้ร่างฉันดูมีเสน่ห์เร้นลับ ในเสื้อราตรีที่ยาวจนถึง
ข้อเท้า ฉันไม่ได้ใส่อาภรณ์แม้แต่ชิ้นเดียว ปรกาศของผ้าและนัยน์ตาของฉันก็เหลือที่จะพอ
เพื่อนๆ ปราดเข้ามาทัก มีอยู่คนหนึ่งก็พูดเอาจนฉันสะดุ้ง
"สวยจริงชุดนี้ เป็นมันเลื่อมยั้งกะงูแน่!"
ฉันหันไปมอง นัยน์ตาของฉันคงจะส่งประกายบางอย่างทำให้หล่อนต้องถอย
ออกไปอย่างรวดเร็ว

ปกตินัยน์ตาดำของฉันใหญ่ มองผาดดูดำ นิ่งและสงบเหมือนกับน้ำในบ่อลึก
มันลึกและมีประกายชาเย็นเหมือนงูน้อยนั้นไม่มีผิด

ความแค้นความชิงชังทำให้หล่อนและสิ่งที่หล่อนนำมาใช้ในการแก้แค้น เป็นอัน
หนึ่งอันเดียวกัน หล่อนก็คืองู และงูก็คือหล่อน

สุดท้ายแม้ว่าคนที่หล่อนเกลียดจะไม่อยู่ในโลกนี้แล้วก็ตาม หล่อนก็ไม่อาจพบ
ความสุขอย่างที่หล่อนมุ่งหวังได้ เพราะความหวาดกลัวต่อสิ่งที่หล่อนได้ทำลงไป

เสื้อราตรีเหมือนงูแขวนอยู่ในตู้ มันเลื้อยระยับจนต้องทิ้งไปเพราะทนไม่ได้ที่จะ
รำลึกถึงมันอยู่เสมอ กริ่งโทรศัพท์ดังแล้วดังอีก แต่ฉันไม่กล้าจะยกหูขึ้นรับ สายโทรศัพท์ดังก
นั้นขาดไปมาเหมือนอาการของงูไม่มีผิด แล้วฉันจะไปตะตองมันได้อย่างไร

บัดนี้บ้านเป็นของฉันคนเดียว แต่ทุกฝีก้าวย่างของฉันภายในบ้านไม่ได้มีความสุข
อย่างที่ฉันคิด

แม้ฝันก็ยังฝันถึงมัน จนต้องผวาตื่น จะรู้ได้อย่างไรว่าฉันจะไม่พบมันเข้าบ้างใน
ที่นอนของฉัน

ฉันนอนไม่หลับทุกคืน หลับตาลงก็เห็นแต่มัน ลิ่นของมันเหมือนไฟแฟลชๆ
ดังนั้นฉันจึงต้องพึ่งยานอนหลับ ยานอนหลับ แรงเข้าทุกทีๆ จนฉันไม่อยากจะตื่นขึ้นอีกต่อไป

(ปะทุฯ : ๕๐- ๕๒)

จากการบรรยายลักษณะตัวละครที่กล่าวมา ย่อมแสดงให้เห็นว่าตัวละครมีแต่ความ-
 เกลียดซึ่งฝังลึกในจิตใจ และบ่มเพาะความเกลียดจนถึงที่สุด ความเกลียดก็จะปะทุออกมาจน
 หล่อนหาวิธีที่จะทำลายความเกลียดให้หมดไปด้วยการแก้แค้น แต่สุดท้ายตัวละครกลับไม่ได้
 สุขสมอย่างใจหวัง เพราะผลการกระทำที่เกิดขึ้นจากความเกลียดชังของหล่อน กลับทำให้หล่อน
 ได้รับความทุกข์ทรมานยิ่งขึ้น

๑๒.๔ จินตภาพจากฉากสำคัญ

ฉากสำคัญของเรื่องคือฉากและบรรยายภาพที่สื่อแสดงให้เห็นถึงความเกลียดชังของ
 ตัวละคร ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นภาพที่เกิดจากความคิดคำนึงของตัวละคร คือฉากความตายของคน
 โดยชู่กัต กับภาพความตายของสามีหล่อน

ความคิดของฉันพล่านไปจนสุดเหนือสุดได้ พยายามคิดถึงความตายที่มาในรูป
 ต่างๆ เท่าที่เคยเห็นจากการไปอยู่กับพ่อที่เป็นหมอประจำสุตศาลา อ้อ! นั่นอย่างไร นัยน์ตา
เหลือกลาน ร่างกายเป็นผดผื่นบวมแดงเป็นจ้ำราวกับ๔กทูปติ ก่อนจะอำลาโลกก็ชักจนเกร็ง
น้ำลายพุ่มปากราวกับหมาบ้า นั่นปะไร! ต้องตายงั้นจึงจะสาแก่ใจ

(ปะทุฯ : ๓๗)

ฉันอยากเห็นนิก ตาคี่ค้างเต็งและมีน้ำตาไหลออกจากนัยน์ตา ร่างกายที่บวม
แดงด้วยพิษงู อาการเกร็งก่อนจะตาย เกร็งจนชัก ฉันจะเข้าไปยื่นค้ำหัวเขาและบอกให้เขาจดจำ
ไปในนรกด้วยว่า นี่คือการกระทำของฉัน ถ้าจะแก้แค้นก็รอเอาชาติหน้าก็แล้วกัน

(ปะทุฯ : ๔๘)

ฉากภาพความตายที่หลอนปรารถนาจะให้สามีได้รับให้บรรยากาศที่สื่อแสดงให้เห็นถึง
ความเกลียดชังที่ฝังแน่นในจิตใจตัวละคร

และฉากที่ตัวละครหวาดกลัวต่อผลของการกระทำจากเหตุการณ์อันเป็นฉากสรุปให้เห็น
ว่า ความเกลียดชังเป็นเครื่องทำให้เกิดความเศร้าหมอง ไม่เคยให้ผลดีแก่ใครเลย ดังนี้

ตลอดคืนนั้นนอนไม่หลับ คิดไปต่างๆ นานาร้อยแปด ฉันทจะหลับลงไม่ได้ก่อน
เข้ามืด เพราะฉันทจะต้องตามไปเอาตัวมันใส่กรง และหลังจากนั้นทั้งมันและกรงก็จะนอนสงบนิ่ง
อยู่กับแม่น้ำที่ฉันทหมายตาเอาไว้แล้ว

... ตำรวจเต็มบ้านอย่างที่ฉันทคิด กรงของมันทั้งสองกรงลงไปอยู่ในกันแม่น้ำ
เรียบร้อยแล้วก่อนที่ตำรวจจะมาถึง แต่สัญญาณที่ฉันทเคยเคาะแจ๊งูไม่นำพา ดังนั้นเมื่อถึงเวลา
จวนตัว ฉันทจึงต้องนำกรงเปล่าไปทิ้ง

เลื้อยราตรีเหมือนงูแขวนอยู่ในตู้ มันเลื้อยระยับจนต้องทิ้งไปเพราะทนไม่ได้ที่จะ
รำลึกถึงมันอยู่เสมอ กริ่งโทรศัพท์ดังแล้วดังอีก แต่ฉันทไม่กล้าจะยกหูขึ้นรับ สายโทรศัพท์ต่างๆ
นั้นชดไปมาเหมือนอาการของงูไม่มีชีวิต แล้วฉันทจะไปแตะต้องมันได้อย่างไร

บัดนี้บ้านเป็นของฉันทคนเดียว แต่ทุกฝีก้าวย่างของฉันทภายในบ้านไม่ได้มีความสุข
อย่างที่ฉันทคิด

แม้ฉันทก็ยังฝันถึงมัน จนต้องพวดิน จะรู้ได้อย่างไรว่าฉันทจะไม่พบมันเข้าบ้างในที่
นอนของฉันท

ฉันทนอนไม่หลับทุกคืน หลับตาลงก็เห็นแต่มัน ลิ่นของมันเหมือนไฟแฟล็บๆ
ดังนั้นฉันทจึงต้องพึ่งยานอนหลับ ยานอนหลับ แรงแช่ทุกทีๆ จนฉันทไม่อยากจะตื่นขึ้นอีกต่อไป

(ปะทุฯ : ๕๐- ๕๒)

สุดท้ายแม้ว่าคนที่หลอนเกลียดจะไม่อยู่ในโลกนี้แล้วก็ตาม หลอนก็ไม่อาจพบความสุข
อย่างที่หลอนมุ่งหวังใด เพราะความหวาดกลัวต่อสิ่งที่หลอนได้ทำลงไป ในที่นี้สุวรรณได้กำหนด

ให้งูที่หล่อนนำมาเป็นทูตมรณะไม่กลับเข้ากรงอย่างที่หล่อนวางแผนไว้ หล่อนจึงกลัวว่างู อาจมา
 ทาหล่อนและกัดหล่อนไม่วันใดก็วันหนึ่ง ซึ่งเป็นรูปธรรมที่เห็นชัด แต่จริงๆแล้วสุวรรณดีต้องการจะ
 นำภาพนี้มาสื่อความคิดที่เป็นนามธรรม คือความเกลียดชังไม่เคยให้ผลดีแก่ใคร แต่กลับทำให้ยัง
 ตกอยู่ในความทุกข์มากยิ่งขึ้น

๑๓. แนวคิดเรื่องวันที่แดดสวย

ความโหดร้าย เห็นแก่ตัวของผู้คนในสังคมเมืองที่ต้องแก่งแย่งชิงดี ตีรันเพื่อชีวิตของตน
 กลายเป็นภาพชีวิตที่ปกติ เพราะความชั่วร้ายปกคลุมแผ่ซ่านไปทั่ว จนบางครั้งแม้แต่เราเองก็อาจ
 จะเห็นคล้ายตามไปกับวิถีแห่งสังคม

๑๓.๑ จินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง

สุวรรณดีตั้งชื่อเรื่องนี้ว่า "วันที่แดดสวย" แดดในที่นี้เป็นสัญลักษณ์ใช้แทนความชั่วร้าย
 ความโหดร้ายเห็นแก่ตัวของมนุษย์ ที่แก่งแย่งชิงดีกันเพื่อความสุขสบายของตน และการที่ตัว
 ละครเอกของเรื่องมองเห็นแดดนั้นสวยงาม เพราะแม้ตัวละครจะเล็งเห็นความโหดร้ายต่างๆใน
 สังคม แต่สุดท้ายตัวละครเองก็จำเป็นต้องมีวิถีชีวิตเช่นนั้น แดดจึงสวยในสายตาของตัวละคร จินตภาพ
 ที่ได้จากการตั้งชื่อเรื่องนี้ผู้อ่านจะได้รับก็ต่อเมื่อได้อ่านเรื่องราวทั้งหมดอย่างละเอียด และตีความ
 สัญลักษณ์ที่ปรากฏในเรื่อง จึงจะเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างจินตภาพที่เกิดจากการตั้งชื่อเรื่อง
 กับแนวคิด

๑๓.๒ จินตภาพจากการตั้งชื่อตัวละคร

ในเรื่องนี้ไม่ปรากฏชื่อตัวละคร ดังนั้นจะขอกล่าวถึงการบรรยายลักษณะตัวละคร ดังนี้

๑๓.๓ จินตภาพจากการบรรยายลักษณะตัวละคร

ตัวละครที่ปรากฏในเรื่องผู้วิจัยจะขอแยกออกเป็นสองกลุ่มคือ .

๑. ตัวละครที่มีลักษณะโหดร้าย เห็นแก่ตัว แห้งแล้งน้ำใจในสังคมเมือง ก็คือเหล่าผู้คนที่อยู่ในสังคมเมือง

๒. ตัวละครเอก ที่เป็นผู้คิดคำนึงถึงความเห็นอกเห็นใจกัน แต่สุดท้ายเธอก็ไม่ได้ทำอย่างที่คิด เพราะเธอเองก็เป็นผู้หนึ่งที่มองแต่ตสวय นั่นก็คือตกอยู่ในวิถีแห่งความเป็นไปของผู้คนในสังคมเมือง ที่เห็นแก่ตัว โหดร้าย แห้งแล้งน้ำใจ

๑. ตัวละครที่โหดร้าย เห็นแก่ตัว แห้งแล้งน้ำใจ

เมื่อมีศพคนตายเกิดขึ้น เขาอนนิง แชนชาตตรง ไร่ชีวิต มีกระดาษหนังสือพิมพ์เท่านั้นที่ปลิวพะเยิบพะยาบ

ฉันมองดูเพื่อนร่วมทางบางคน พวกเขามีสีหน้าเฉยเมยในวันนั้น ก็วันที่เห็นเขานอนนิ่งอยู่ตรงนั้นนั่นแหละ แล้วก็ไม่มีใครคนไหนเลยที่จะเอ่ยปากถามได้ ว่าเขาเป็นอะไรกันแน่--
ไม่มีใครอยากกรูเลยจริงๆ หรือ วันนี้คนกรุงเทพฯ เป็นอะไรกันไปหมดแล้ว

(วันที่ : ๓๑๒)

ฉันมองดูคนโน้นทีคนนี้ที บางคนยังไม่เงยหน้าจากหนังสือพิมพ์ หลังจากที่เขาลืมตาไปตุ้มนึงเมื่อตะกี๊ แล้วเขาก็ก้มหน้าลงอ่านข่าวเขมรแตกต่อไป

(วันที่ : ๓๑๒)

คนชายกกล้วยทอดกำลังวุ่นอยู่กับสินค้าโมกะทะ หมาสองสามตัวสนใจศพมากกว่า
คน

(วันที่ : ๓๑๒)

ชายแก่หน้าตาเต็มไปด้วยริ้วรอยคนหนึ่งเดินผ่านไปอย่างวางอารมณ์ เขาคงเดินออกกำลังกายตอนเช้า เห็นได้จากเครื่องแต่งกายและกิริยาท่าทาง เขาถือไม้ยาวทอดมองข้าวจ
อาจจะเป็นข้าราชการบำนาญ เขาไม่ยักหยุดมองดูศพบ้าง

(วันที่ : ๓๑๓)

นักเรียนแต่งเครื่องแบบสีน้ำเงินขาว กระโปรงรัดเรียบ มีโบว์หรือผ้าอะไรสัก
อย่างผูกที่คอ เสื้อของเธอขาวสะอาด ในวันที่แดดท่มั่นเช่นนี้ สีขาวแลดูนุ่มนวลอ่อนโยน ฉันแทบ

จะได้ยินเธอคุยจู้จี้ เมื่อผ่านคนตายเธอพากันชะงักนิดหนึ่ง นิดเดียวเท่านั้นเองแล้วเธอก็รีบไป

โรงเรียน

(วันที่ : ๓๑๓)

รยังไม่เขื่อนเลย กระเป๋าท่าทางคล่องแคล่วกระโดดลงไปยืนอยู่ที่ถนน

สังเกตการณ์ ฉันทภาวนาให้เขามองไปทางซ้ายมือ เผื่อจะเห็นอะไรที่ฉันอยากให้เขาดู... เขาชำเลื่อง
ผ่านไปแล้ว แต่ทก็ยังไม่เห็น ทั้งๆ ที่ลมพัดแรง เสื้อผ้าคนตายปลิวพะเยิบพะยาบ

(วันที่ : ๓๑๔)

ฉันมองดูเพื่อนร่วมโดยสารที่มาในรถคันเดียวกัน ใบหน้าแต่ละคนเรียบราบ

เฉยเมย ไม่มีใครพูดอะไรกันเลย มีสองสามคนที่เหลียวไปดูคนตาย แต่ก็มองดูเหมือนไม่รู้จะมอง
สิ่งใดให้ดีไปกว่านั้น

(วันที่ : ๓๑๕)

คนขับรถดับเครื่อง บิดซีเกียจ แล้วหยิบกระติกโหว่เลี้ยงที่วางอยู่กับผ้าซีวีวีเช็ดรถ

เขาตูดโหว่เลี้ยงเสียงดังสนั่น ดังโครกคราก... เขาเหลียวไปทางศพ ท่าทางเขาดูแปลกใจนิดหนึ่ง

(วันที่ : ๓๑๖ - ๓๑๗)

แย่งกันนั่งรถ

บางคนก็ลงเดิน ที่นั่งว่าง มีคนสองสามคนแย่งกันนั่ง คนที่เข้าไปทำหน้าที่บอก

บุญไม่รับ บังเอิญเสียด้วยที่เธอเป็นผู้หญิง คนที่แย่งนั่งได้เป็นผู้ชาย พอนั่งได้เขาก็เหม็นออกไป

นอกรถ ฉันอยากให้เขาแลเห็นศพ บางทีเขาอาจจะแปลกใจ

(วันที่ : ๓๑๖)

รวมทั้งความไร้น้ำใจของผู้คนที่ไม่สนใจเมื่อผู้หญิงคนหนึ่งถูกตัดนิ้วไปเพราะประกาย

แหวนเพชร

"สมน้ำหน้า !" เขาปรายตามองทางฉัน "ถูกสับนิ้วไปแล้ว ยากอวดร้าวอวดรวย ตีนึก ตำรวจที่ไหนจะตามทันว่า"

(วันที่ : ๓๒๔)

จากตัวอย่างที่ยกมา ผู้อ่านเกิดจินตภาพของตัวละครที่มีชีวิตอยู่ในสังคมเมืองอย่างปราศจากน้ำใจไมตรีที่มีต่อกัน เมตตากรุณาที่คอยค้ำจุนโลกหายไปไหนหมด มนุษย์ถึงได้แห้งแล้งน้ำใจได้ขนาดนี้ ไม่ว่าจะเด็ก หรือคนแก่ หนุ่มสาว ล้วนถูกแฉดหรือความโหดร้ายแห่งแล้งครอบงำ จนเป็นปกติ และเห็นแฉดนั้นสวยงาม เป็นภาพที่โหดร้ายบาดลึกในจิตใจเป็นอย่างยิ่ง ในความรู้สึกของผู้อ่าน

๒. ตัวละครเอกของเรื่องที่คิดคำนึงถึงความขาดเมตตากรุณา ขาดน้ำจิตน้ำใจของคนในสังคม แต่สุดท้ายเธอก็ถูกวิถีแห่งกระแสครอบงำเช่นกัน แฉดจึงงดงามในสายตาของเธอสังคมเป็นเช่นนี้จริง

ฉันมองดูเพื่อนร่วมทางบางคน พวกเขามีสีหน้าเฉยเมยในวันนั้น ก็วันที่เห็นเขานอนนิ่งอยู่ตรงนั้นนั่นแหละ แล้วก็ไม่มีใครคนไหนเลยที่จะเอ่ยปากถามได้ ว่าเขาเป็นอะไรกันแน่--
ไม่มีใครอยากรู้อย่างจริงจัง หรือ วันนั้นคนกรุงเทพฯเป็นอะไรกันไปหมดแล้ว เขามัวยุ่งอยู่กับธุระของเขา หรือว่าหมกมุ่นอยู่กับความคิดของตัวเอง หรือเขาต่างคนต่างคิดว่าธุระไม่ใช่

(วันที่ : ๓๑๒)

ฉันมองดูเพื่อนร่วมโดยสารที่มาในรถคันเดียวกัน ใบหน้าแต่ละคนเรียบราบเฉยเมย ไม่มีใครพูดอะไรกันเลย มีสองสามคนที่เหลียวไปดูคนตาย แต่ก็มองดูเหมือนไม่รู้จะมองสิ่งใดให้ดีไปกว่านั้น ไม่มีใครบ่นถึงความทุกข์ยากและความจนสู้กันฟัง ไม่มีใครพูดถึงราคาน้ำมันที่กำลังจะขยับขึ้นไป ไม่มีใครพูดถึงภาษี หรือใช้... ผักหญ้าๆ ปลูกที่พากันแพงระยับเอ๊ะ...เขาเป็นอะไรกันหมดนะนี่ ทำไมเขาถกถึงเจียบจันกันไปหมดยังงี้ ของแพงก็ไม่สนใจ คนตาอยู่

ข้างๆ นึกไม่สนใจ หรือเขาจะมีชีวิตอยู่ไปอย่างหมดอาลัยตายอยาก - - หมดอาลัย ตายก็อยาก

(วันที่ : ๓๑๕ - ๓๑๖)

บางคนก็ลงเดิน ที่นั่งว่าง มีคนสองสามคนแย่งกันนั่ง คนที่เข้าไปทำหน้าที่บอก
บุญไม่รับ บังเอิญเสียด้วยที่เธอเป็นผู้หญิง คนที่แย่งนั่งได้เป็นผู้ชาย พอนั่งได้เขาก็เหม็นออกไป
นอกรถ ฉันทอยากให้เขาแลเห็นศพ บางทีเขาอาจจะแปลกใจ เพียงแต่เขาทำหน้าที่แปลกใจเท่านั้น
ฉันทก็จะถาม หรือไม่ก็เปรยขึ้นมาให้ได้ยินกันดังๆ ไปทั่วรถว่า "เอ๊ะเขาเป็นอะไรตายนะนั่น"

(วันที่ : ๓๑๖)

คนขับรถดับเครื่อง บิดซีเกียจ แล้วหยิบกระติกโหว่เลี้ยงที่วางอยู่กับผ้าซีวีวเซ็ดรด
เขาตุตโหว่เลี้ยงเลี้ยงดังสนั่น ดังโครกคราก... เขาเหลียวไปทางศพ ทำทางเขาดูแปลกใจนิดหนึ่ง
ฉันทเกือบจะพูดประโยคนั้นออกไป ประโยคที่บั่นไว้ในใจนานแล้วว่า "เอ๊ะ เขาเป็นอะไรตายนะนั่น"
แต่ก็ไม่มีโอกาสได้พูดสักที

(วันที่ : ๓๑๖ - ๓๑๗)

ไม่มีใครเดือดร้อนกับอะไรเลยหรือนี่ ข้าวของแพงขึ้นมากแล้วนะ น้ำมันก็ขึ้น
ราคา หนังสือพิมพ์เขาตีพิมพ์อยู่ี่ง อยู่นในมือฉันทนี่เอง ใครจะดูเดี๋ยวนีก็ได้ แล้วก็ตรงนี้เอง
เพื่อนมนุษย์ของท่านนอนไว้ชีวิตอยู่ตรงนี้ สนใจเขาบ้างไหม หรืออย่างน้อยก็ได้ถามกันบ้างก็ได้
ว่าเขาเป็นอะไรตาย เราจะช่วยกันโทรศัพท์ไปหาปอดเด็กตั้งดีให้มาเก็บศพเขาไปจะดีไหม หรือเรา
จะไม่ทำอะไรกันเลย

(วันที่ : ๓๒๐)

รถจอดนิ่ง ไม่มีการเคลื่อนไหว ร้อนยิ่งกว่าเดิมน มีแดดมากแล้ว ฉันทชำเลียงไป
ข้างๆ แดดเริ่มส่องคนตายแล้วทั้งตัว ฉันทเองพะวงถึงเขาเพียงนิดหน่อยเท่านั้น อยากไปทำงานให้
เร็วมากกว่า

(วันที่ : ๓๒๓)

... แล้วก็นึกเสียใจตามเคยว่า... ทำไมนะฉันทจึงไม่ทำอะไรเข้าสักอย่างอะไรก็ได้ที่
เรียกว่าความเห็นอกเห็นใจ ทั้งคนตายและคนเจ็บ ไม่เพียงแต่คิดอยู่ในใจหรือมีปฏิกิริยานิดๆ

หน้อยๆ ทำไมฉันจึงเมยเฉยเช่นเดียวกับใครอื่นๆ ที่อยู่เ็นรณเมล์คั้นเดียวกันเมื่อเข้านี้

ฉันนั่งนิ่งๆ ลักครุ่นน้ำตาก็เอ่อออกมาเต็มนัยน์ตา

(วันที่ : ๓๓๐)

จากตัวอย่างที่ยกมาแสดงให้เห็นความคิดคำนึงของตัวละคร อันแสดงให้เห็นถึงลักษณะของตัวละคร ที่สัมพันธ์กับแนวคิดของเรื่อง สุวรรณีกำหนดให้ตัวละครสงสัยในพฤติกรรมของผู้คนรอบข้าง ว่าไม่มีเมตตาธรรม ไม่มีน้ำใจไมตรีต่อกัน มีศพอยู่ก็ไม่คิดจะช่วยเหลือ แต่ตัวละครเองก็ไม่ได้ลงไปช่วยเหลือศพนัน กลับพะวงว่าตนจะไปทำงานสายเนื่องจากรถติดมากกว่า เป็นการชี้ให้เห็นว่า ในที่สุดแแต่หรือความโหดร้ายไร้น้ำจิตน้ำใจ ก็สวยงามในสายตาของตัวละคร ซึ่งสอดคล้องสัมพันธ์กับชื่อเรื่องและแนวคิดสำคัญของเรื่องอย่างชัดเจน

๑๓.๔ จินตภาพจากฉากสำคัญ

ภายในเรื่องมักปรากฏฉากของแสงแดดและความร้อน ที่ค่อยๆ ร้อนแรงขึ้น ซึ่งเป็นฉากสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความโหดร้าย เห็นแก่ตัวของมนุษย์ในสังคมเมือง ฉากของศพที่มีขึ้นมาเพื่อเป็นสัญลักษณ์แทนจิตสำนึกส่วนดีงามของมนุษย์ที่กำลังถูกแแต่หรือความชั่วร้าย โหดร้ายต่างๆ ปกคลุม เน้นย้ำให้เห็นถึงความเห็นแก่ตัวไร้น้ำใจของมนุษย์ในสังคม

... ผ่านสะพานสีดำ ที่มีต้นบอนเป็นพวงอยู่ข้างล่าง แต่ก่อนเคยมีดอกไม้ชนิดหนึ่ง กลับสีเขียวบางบานลอยเป็นแพ ตรงส่วนที่มีน้ำกระเพื่อมรับแแต่แววับแปลบปลาบ แต่ก็ต้องเป็นวันที่แแต่มีประกายงาม

(วันที่ : ๓๐๔)

บริเวณนั้นเป็นที่ทำการรถไฟที่ดูสงบ ชราภาพอย่างเคร่งขรึม และงามสง่า ตัวอาคารเป็นรูปโค้งสีเหลืองคร่ำ แต่ก็ได้ถูกบูรณะเสียใหม่ มันทอประกายสีเหลืองตุ๋นๆ ในวันที่ - - ถูกแล้ว วันที่มีแแต่สวย

(วันที่ : ๓๑๐)

อากาศเริ่มร้อน ควันจากท่อไอเสียพลังๆออกมาไม่ได้หยุดยั้ง

(วันที่ : ๓๑)

แดดเริ่มฉายแสง ตัวตึกที่ทำการรถไฟดูเหลืองจ้ำจ้น... ฉันทเลียกลับไปดูศพ
แดดส่องตรงเท้าของเขา อีกไม่นานแดดก็จะลามเลียไปทั้งเนื้อทั้งตัว

(วันที่ : ๓๑๙)

รถจอดนิ่ง ไม่มีการเคลื่อนไหว ร้อนยิ่งกว่าเดิม มีแดดมากแล้ว ฉันทเลียข้างๆ
แดดเริ่มส่องคนตายแล้วทั้งตัว ฉันทเองพะวงถึงเขาเพียงนิดหน่อยเท่านั้น อยากไปทำงานให้เร็ว
มากกว่า

(วันที่ : ๓๒๓)

ฉากของแดดที่ปรากฏอย่างสม่ำเสมอ เป็นฉากสัญลักษณ์ที่ต้องอาศัยการตีความ
หลังจากอ่านเรื่องอย่างละเอียดตั้งแต่ต้นจนจบ เป็นฉากสำคัญที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับแนวคิดของ
เรื่อง ความรุนแรงเข้มแข็งของแดด ก็คือความเข้มแข็งยิ่งใหญ่ของความเห็นแก่ตัว ความโหดร้าย
ที่มนุษย์ในสังคมมี และมีมากขึ้นทุกขณะ

ฉากของศพในที่นี้ น่าจะมีขึ้นมาเพื่อปลูกเร้าจิตสำนึกฝ่ายดีของมนุษย์ เหมือนกับว่า
สุวรรณจะจงใจให้ศพเป็นตัวแทน จิตสำนึกฝ่ายดี ซึ่งท้ายที่สุดศพถูกแดดลามเลียจนทั่วทั้งตัว
คือความชั่วร้ายโหดร้ายของมนุษย์ในเมืองหลวง ขณะจิตสำนึกฝ่ายดี หรือจิตสำนึกที่ดีงาม
ความมีน้ำใจแก่กันได้ตายจากมนุษย์ไปแล้ว ศพจึงเป็นสัญลักษณ์แทนจิตสำนึกที่ดีกำลังจะหมดสิ้น
ไป ฉากของศพปรากฏดังต่อไปนี้

... ฉันทเห็นเขาอยู่อย่างนั้น นอนนิ่ง แขนขาตรง ไร้ชีวิต มีกระดากหนังสีอิมพ์เท่านั้นที่ปลิวพะเอิบพะยาบ

เขาเป็นอะไรตกยนะ

เป็นลมตาย - - หรือว่าถูกของมีคม - - ก็ไม่มีรอยเลือดสักเม็ดเดียว เขาอนนิง
ดูเป็นสุขสงบ ท่ามกลางความร้อนรนของผู้มีชีวิตอยู่

(วันที่ : ๓๑๒)

แดดเริ่มฉายแสง ตัวตึกที่ทำการรถไฟดูเหลืองจ้ำจี้... ฉันทลียวกลับไปดูศพ
แดดส่องตรงเท้าของเขา อีกไม่นานแดดก็จะลามเลียไปทั้งเนื้อทั้งตัว

(วันที่ : ๓๑๙)

ภาพของศพที่ไม่มีผู้ใดสนใจใยดี ภาพของศพที่แดดค่อยๆ ลามเลีย ล้วนเป็นจินตภาพที่
เชื่อมโยงสัมพันธ์กับแนวคิด ช่วยสื่อแสดงให้เห็นแนวคิดสำคัญของเรื่อง

ในการสร้างวรรณกรรมนั้น นักเขียนแต่ละคนย่อมมีกลวิธีในการสร้างสรรค์ผลงาน
เพื่อสื่อเรื่องราวและแนวคิดที่ตนต้องการนำเสนอ แตกต่างกันออกไป ในงานวรรณกรรมของ
สุวรรณีย์ สุคนธา ผู้อ่านสามารถเห็นความโดดเด่น ในการใช้ภาษาสร้างจินตภาพ ได้อย่างประณีต
งดงามในลักษณะเฉพาะของสุวรรณีย์ คือการมุ่งเน้นให้เห็นถึงรายละเอียดแห่ง สี แสง เสียง กลิ่น
รส ความเคลื่อนไหว อารมณ์ความรู้สึก และนำธรรมชาติมาใช้เป็นความเปรียบและสัญลักษณ์
ด้วยความเป็นศิลปินที่สามารถมองเห็น และเข้าถึงภาพต่างๆ ที่ตนต้องการนำเสนอผ่านงาน
วรรณกรรมได้ไม่ต่างอะไรจากการเขียนภาพ งานวรรณกรรมของสุวรรณีย์จึงอุดมไปด้วยจินตภาพที่
ประณีตงดงาม จินตภาพจึงเป็นกลวิธีสำคัญที่สุวรรณีย์ นำมาใช้สื่อแนวคิดของเรื่อง ซึ่งสุวรรณีย์
สามารถทำได้อย่างประสานกลมกลืน มีเอกภาพ

ในงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดกับจินตภาพ และ
เพื่อแสดงให้เห็นถึง ความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันระหว่างแนวคิดกับจินตภาพอย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึง
ศึกษาวิจัยวรรณกรรมทั้ง ๑๓ เรื่อง ที่เลือกมาเป็นตัวแทนงานวรรณกรรมของสุวรรณีย์ สุคนธา
ทีละเรื่อง อย่างเป็นระบบดังนี้คือ อันดับแรกผู้วิจัยได้กล่าวถึงแนวคิดของเรื่องก่อน แล้วจึงแสดง
ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดกับจินตภาพจากการตั้งชื่อเรื่อง จินตภาพจากการตั้งชื่อ

ตัวละคร จินตภาพจากการบรรยายลักษณะตัวละครและจินตภาพจากฉากสำคัญ ซึ่งจินตภาพจากองค์ประกอบทั้ง ๔ ประการนี้ มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับแนวคิดของเรื่อง อย่างเป็นเอกภาพ

แนวคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมของสุวรรณี สุวรรณินำธรรมชาติของความเป็นมนุษย์มาเสนอผ่านวรรณกรรมของตน ไม่ว่าจะเป็นความดีความชั่วของมนุษย์ในสังคม กิเลสตัณหา ความทะยานอยากในจิตใจมนุษย์ ความรัก ความเหงา ความเกลียดชัง และพิสูจน์ให้มนุษย์ตระหนักถึงความจริงกับความฝันนั้นแตกต่างกัน สุวรรณีนำธรรมชาติมาสร้างจินตภาพให้ผู้อ่านเข้าใจแนวคิดเหล่านี้ เช่น นำสีขาว สีทอง ความสว่างและดอกไม้ มาสื่อภาพความดีงามของมนุษย์ นำสีแดง สีแสด ความมืดและแสงแดดที่แผดกล้า มาสื่อภาพความชั่วร้าย กิเลสตัณหาความสับสน วุ่นวายแก่งแย่งชิงดีกันของมนุษย์ เป็นต้น ซึ่งจินตภาพเหล่านี้จะปรากฏในองค์ประกอบ ๔ ประการ คือชื่อเรื่อง ชื่อตัวละคร ลักษณะตัวละคร และฉากสำคัญ เชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ สุวรรณีจึงประสบความสำเร็จในฐานะนักเขียน เพราะสุวรรณีไม่เพียงสร้างภาพที่สวยงามขึ้นในวรรณกรรม ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพที่ประณีตงดงามเท่านั้น แต่จินตภาพที่สุวรรณีมอบให้แก่ผู้อ่าน ยังสื่อถึงสาระสำคัญหรือแนวคิดของเรื่อง ได้สอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างมีเอกภาพ การสอดรับกันระหว่างจินตภาพของชื่อเรื่อง ชื่อตัวละคร ลักษณะตัวละคร และฉากสำคัญ เพื่อเชื่อมโยงสู่แนวคิดของเรื่อง ดังที่ผู้วิจัยได้แสดงให้เห็นในแต่ละเรื่องนั้น ถือเป็นความสามารถที่สุวรรณี สุคนธา ได้พิสูจน์ความเป็นนักเขียนของตนบนถนนสายอักษร แม้กาลเวลาล่วงผ่าน และชีวิตของสุวรรณีหาไม่แล้ว แต่งานวรรณกรรมของสุวรรณี ยังคงทรงคุณค่าอยู่ในความทรงจำของผู้อ่านตราบนานเท่านาน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย